

Hallituksen
toimintakertomus

Konsernin IFRS-tilinpäätös
Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot

Sampo Oyj:n tilinpäätös
Sampo Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot

Tilintarkastuskertomus

SAMPO GROUP

2022

Hallituksen toimintakertomus
ja tilinpäätös

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2022	3	Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat	23	Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot	49
Sampo-konserni	4	Osakkeet ja osakepääoma	23	Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen	
Tulevaisuuden näkymät	7	Hallituksen valtuutukset	25	laatimisperiaatteista	50
Näkymät vuodelle 2023	7	Osakkeenomistajat	26	Segmentti-informaatio	78
Konsernin suurimmat riskit ja		Hallituksen ja ylimmän johdon omistukset	27	Olenaiset määräysvallattomien	
epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä	7	Hallinnointiin liittyvät asiat	28	omistajien osuudet	84
Voitonjakoehdotus	8	Hallinnointi	28	Muut konsernin liitetiedot 1-35	86
Osinko	8	Varsinainen yhtiökokous	28	Sampo Oyj:n tilinpäätös	187
Päivitys Sampo-konsernin osinkopolitiikkaan	9	Vastuullisuus	29	Sampo Oyj:n tuloslaskelma	188
Toimintaympäristö	10	Riskienhallinta	30	Sampo Oyj:n tase	189
Pohjoismaiset vahinkovakuutusmarkkinat	10	Palkitseminen	30	Sampo Oyj:n rahoituslaskelma	190
Ison-Britannian vahinkovakuutusmarkkinat	11	Konsernirakenteen muutokset	31	Sampo Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot	191
Liiketoiminta-alueet	12	Organisaatio 31.12.2022	32	Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen	
If	12	Henkilöstö	34	laatimisperiaatteista	192
Topdanmark	15	Raportointikauden jälkeiset tapahtumat	35	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 1-4	193
Hastings	16	Omien osakkeiden osto-ohjelma	35	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 5-9	194
Mandatum	18	Hallituksen puheenjohtajan seuraajaa		Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 10-14	195
Omistusyhteisö	19	koskeva ehdotus	35	Tuloveroja koskeva liitetieto 15	196
Taloudellinen tilanne	20	Tunnusluvut	36	Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 16-18	197
Konsernin vakavaraisuus	20	Tunnuslukujen laskentakaavat	39	Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat	
Velka-asema	20	Konsernin IFRS-tilinpäätös	43	liitetiedot 19-21	197
Luottoluokitukset	20	Konsernin laaja tuloslaskelma	44	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen	
Muut tapahtumat	21	Konsernitase	45	allekirjoitukset	199
Nordean osakkeiden myynti	21	Laskelma oman pääoman muutoksista	46	Tilintarkastuskertomus	200
Mandatumia koskeva strateginen arviointi	21	Konsernin rahavirtalaskelma	47		
Rinnakkaislistautuminen Nasdaqin Tukholman					
pörssiin	21				
Omien osakkeiden osto-ohjelmat	21				
Ulkoisten tekijöiden vaikutukset					
Sampo-konserniin	22				

VUOSIRAPORTIT 2022

WWW.SAMPO.COM/VUOSI2022

Tämä pdf-muodossa oleva hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös ei ole ESEF-asetusten (European Single Electronic Format) mukainen XHTML-asiakirja.
Sammon ESEF-tilinpäätös on saatavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosi2022.

Hallituksen toimintakertomus

Sampo-konserni.....	4	Taloudellinen tilanne	20	Hallinnointiin liittyvät asiat	28
Tulevaisuuden näkymät	7	Konsernin vakavaraisuus	20	Hallinnointi.....	28
Näkymät vuodelle 2023	7	Velka-asema.....	20	Varsinainen yhtiökokous	28
Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä	7	Luottoluokitukset.....	20	Vastuullisuus	29
Voitonjakoehdotus.....	8	Muut tapahtumat	21	Riskienhallinta	30
Osinko	8	Nordean osakkeiden myynti	21	Palkitseminen	30
Päivitys Sampo-konsernin osinkopolitiikkaan	9	Mandatumia koskeva strateginen arviointi	21	Konsernirakenteen muutokset	31
Toimintaympäristö	10	Rinnakkaislistautuminen Nasdaqin Tukholman pörssiin	21	Organisaatio 31.12.2022.....	32
Pohjoismaiset vahinkovakuutusmarkkinat.....	10	Omien osakkeidenosto-ohjelmat.....	21	Henkilöstö	34
Ison-Britannian vahinkovakuutusmarkkinat.....	11	Ulkoisten tekijöiden vaikutukset Sampo-konserniin	22	Raportointikauden jälkeiset tapahtumat.....	35
Liiketoiminta-alueet	12	Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat	23	Omien osakkeiden osto-ohjelma	35
If	12	Osakkeet ja osakepääoma.....	23	Hallituksen puheenjohtajan seuraajaa koskeva ehdotus	35
Topdanmark	15	Hallituksen valtuutukset	25	Tunnusluvut	36
Hastings	16	Osakkeenomistajat	26	Tunnuslukujen laskentakaavat.....	39
Mandatum.....	18	Hallituksen ja ylimmän johdon omistukset	27		
Omistusyhteisö	19				

Hallituksen toimintakertomus 2022

Sampo-konserni

Sammon ydinliiketoiminnalla eli vahinkovakuutuksella oli jälleen vahva vuosi. Underwriting-tulos oli 1 314 miljoonaa euroa (1 282) kasvaen 2 prosenttia vuoden takaisesta tai 13 prosenttia ilman vuonna 2021 raportoituja koronapandemian vaikutuksia. Konsernin yhdistetty kulusuhde säilyi vahvana ja oli 82,1 prosenttia (81,4). Yhdistettyä kulusuhdetta tukivat erinomainen kehitys Pohjoismaissa sekä diskonttokorkojen nousu. Ilman vuonna 2021 raportoituja koronapandemian vaikutuksia yhdistetty kulusuhde olisi parantunut 1,0 prosenttiyksikköä vuodentakaisesta. Bruttomaksutulo kasvoi 6 prosenttia 8 136 miljoonaan euroon (7 644) ja sitä tukivat sopimusten vahvalla tasolla pysynyt uusiminen, korkea asiakaspysyvyys ja kurinalainen hinnoittelu. Sampo on asettanut vuosille 2021-2023 taloudelliseksi tavoitteiksi keskimäärin 4–6 prosentin (mid-single digit) suuruisen kasvun underwriting-tulokselle ja alle 86 prosentin yhdistetyn kulusuhteen.

Ifin underwriting-tulos kasvoi 11 prosenttia 985 miljoonaan euroon (891) ja yhdistetty kulusuhde parani 80,3 prosenttiin (81,3). Tulosta tukivat bruttomaksutulon 7,2 prosentin kasvu kiintein valuuttakurssein ja edelleen vahvana jatkunut operatiivinen kehitys. Maksutulon kehityksen takana oli laaja-alainen kasvu kaikilla liike-toiminta-alueilla, mutta se oli erityisen vahvaa Baltia- ja Suurasiakkaat-liiketoiminta-alueilla. Ifin suurimman liiketoiminta-alueen, Henkilöasiakkaiden, maksutulon kasvu oli vankka, 3,5 prosenttia huolimatta uusien autojen myynnin laskusta Pohjoismaissa. Oikaistu riskisuhde parani arviolta 0,5 prosenttiyksikköä vuodentakaisesta. Vahvan underwriting-kehityksen ohella If hyötyi korkoympäristössä vuoden 2022 aikana tapahtuneista merkittävistä muutoksista, minkä myötä Ifin efektiivinen korkotuotto nousi 3,2 prosenttiin (1,5). Tulos ennen veroja kasvoi 1 217 miljoonaan euroon (1 077).

Topdanmarkin tulos ennen veroja vuodelta 2022 laski 220 miljoonaan euroon (346) Sampo-konsernin tuloslaskelmassa heikon markkinaympäristön vaikuttaessa negatiivisesti sijoitustuottoihin. Topdanmarkin henkivakuutusliiketoiminnan myynnillä oli 72 miljoonan euron positiivinen vaikutus tulokseen. Yhdistetty kulusuhde oli 83,1 prosenttia (82,3).

Hastingsin liiketoiminta kasvoi tukevasti ja kannattavuus pysyi kestäväällä tasolla Ison-Britannian haastavalla moottorijoneuvovakuutusmarkkinalla, jota leimasi korkea korvausinflaatio läpi vuoden. Bruttomaksutulo kasvoi 15 prosenttia kiintein valuuttakurssein vuonna 2022. Kasvua tukivat korkea asiakaspysyvyys ja kurinalainen hinnoittelu. Voimassa olevien asiakassopimusten määrä kasvoi 2 prosenttia vuoden takaisesta 3,2 miljoonaan sopimukseen. Kasvu selittyi kotivakuutus sopimusten 33 prosentin kasvulla, kun taas moottoriajoneuvovakuutus sopimusten määrä pysyi tasaisena. Hastingsin operatiivinen kulusuhde nousi 89,7 prosenttiin (80,3). Tulos ennen veroja oli 73 miljoonaa euroa (127), tai 131 miljoonaa euroa (168) ilman ei-operatiivisia poistoja.

Mandatum-segmentin tulos ennen veroja vuodelta 2022 laski 207 miljoonaan euroon (291). Tulokseen vaikuttivat realisoitujen voittojen pieneneminen ja Sampo Oyj:lle maksettu 29 miljoonan euron (15) konserniavustus. Mandatumin nettomerkinnot sijoitussidonnaisiin ja muihin hallinnoitaviin varoihin pysyivät positiivisina vuoden jokaisella neljänneksellä. Nettomerkinnot eivät kuitenkaan riittäneet kompensoimaan markkina-arvojen laskua, mistä johtuen hallinnoitavat asiakasvarat laskivat vuoden 2022 lopussa 10,3 miljardiin euroon vuoden

2021 lopun 11,1 miljardista. Mandatum Lifen Solvenssi II -vakavaraisuussuhde vahvistui 248 prosenttiin (190) korkojen nousun ja alentuneen vakavaraisuusvaatimuksen siivittäminä.

Sampo myi omistamansa loput 246 miljoonaa Nordean osaketta vuonna 2022. Yhteensä 46 miljoonaa osaketta myytiin avoimessa pörssikaupankäynnissä vuoden 2022 ensimmäisen ja toisen vuosineljänneksen aikana ja 200 miljoonaa osaketta nopeutetun tarjousmenettelyn kautta 29.4.2022. Osakemyynneistä saatu bruttomyyntitulo oli yhteensä 2,3 miljardia euroa. Transaktioista kirjattiin Sammon konsernituloslaskelmaan 103 miljoonan euron suuruinen positiivinen kirjanpitovaikutus.

Sampo-konsernin tulos ennen veroja vuodelta 2022 oli 1 863 miljoonaa euroa (3 171). Tulos ennen veroja sisältää 138 miljoonaa euroa (982) kirjanpitovaikutuksia, jotka on Sampo-konsernin osinkopolitiikan mukaisesti määriteltä satunnaisiksi eriksi. Ilman näitä eriä, ja erityisesti siksi että Nordeaa ei enää kirjattu osakkuusyhtiöksi, tulos ennen veroja laski 1 725 miljoonaan euroon (2 189). Osakekohtainen tulos oli 2,69 euroa (4,63), tai 2,41 euroa (2,86) ilman satunnaisia eriä. Markkina-arvojen muutokset huomioiva laaja tulos oli -26 miljoonaa euroa (3 448) ja sitä painoi sijoitusmarkkinoiden heikko kehitys.

Sampo Oyj ilmoitti 7.12.2022, että sen hallitus on päättänyt aloittaa Mandatumia koskevan strategisen arvioinnin. Arviointiprosessissa tarkastellaan eri vaihtoehtoja tarkoituksenaan arvioida, voisiko Mandatumin eriyttäminen konsernista tuottaa omistaja-arvoa. Arviointiprosessi oli edelleen kesken, kun koko vuoden tulos julkaistiin 10.2.2023.

Sampo-konsernin Solvenssi II -vakavaraisuussuhde oli vuoden 2022 lopussa 210 prosenttia vahvistuen vuoden 2021 lopun 185 prosentista. Velkaisuusaste oli 25,6 prosenttia vuoden 2022 lopussa, kun se vuoden 2021 lopussa oli 23,8 prosenttia. Sampo tavoittelee 170–190 prosentin vakavaraisuussuhdetta ja alle 30 prosentin velkaisuusastetta.

Sampo Oyj:n hallitus ehdotti 17.5.2023 järjestettävälle yhtiökokoukselle 10.2.2023, että vuodelta 2022 osinkoa jaetaan 2,60 euroa osakkeelta. Osinko koostuu 1,80 euron (1,70) perusosingosta (aiemmin tunnettu vakuutus-osinkona, joka esiteltiin vuoden 2021 pääomamarkkina-päivässä), jossa on kasvua 6 prosenttia, ja 0,80 euron lisäosingosta. Lisäksi Sampo ilmoitti, että sen johto aikoo ehdottaa hallitukselle uuden, 400 miljoonan euron omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman käynnistämistä.

IFRS 17- ja 9-standardien voimaantulon myötä varojen ja velkojen käypien arvojen muutokset vaikuttavat Sammon raportoituun nettotulokseen 1.1.2023 alkaen. Tämän seurauksena Sammon hallitus on päättänyt päivittämään konsernin osinkopolitiikkaa siten, että vähintään 70 prosentin suuruinen voitonjakosuhte lasketaan jatkossa uudesta tunnusluvusta, operatiivisesta tuloksesta, aiemmin määrittelyssä käytetyn konsernin nettotuloksen (pl. satunnaiset erät) sijaan. Muutoksen ei odoteta vaikuttavan osingon suuruuteen tai kehitykseen jatkossa. Päivitetyistä osinkopolitiikasta on lisätietoja Osinkoehdotus-osiossa.

Sampo osti vuonna 2022 omia osakkeitaan kolmen eri osto-ohjelman kautta. Viimeisimmästä, 9.6.2022 käynnistetyistä 1 miljardin euron osto-ohjelmasta oli vuoden 2022 lopussa käytetty 845 miljoonaa euroa. Osto-ohjelma saatiin päätökseen 8.2.2023. Kokonaisuudessaan Sampo osti 32 miljoonaa omaa osaketta yhteensä 1,4 miljardilla eurolla vuonna 2022.

Sampo-konserni julkaisee kirjanpitolain luvun 3a pykälän 5 mukaisesti selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista. Kyseinen selvitys (Vastuullisuusraportti vuodelta 2022) julkaistaan toimintakertomuksesta erillisenä toukokuussa 2023.

Avainluvut

Sampo-konserni, 2022

Milj. e	2022	2021	Muutos, %
Tulos ennen veroja	1 863	3 171	-41
If	1 217	1 077	13
Topdanmark	220	346	-36
Hastings	73	127	-43
Mandatum*	207	291	-29
Omistusyhteisö*	146	1 331	-89
Tilikauden tulos	1 541	2 748	-44
Underwriting-tulos	1 314	1 282	2
Muutos			
Tulos/osake, euroa	2,69	4,63	-1,94
Tulos/osake ilman satunnaisia eriä, euroa**	2,41	2,86	-0,45
Tulos/osake markkina-arvoin, euroa	-0,26	5,9	-6,16
Oman pääoman tuotto (ml. laajan tuloksen erät), %	-1,3	26,8	-28,1

* Mandatumin Sampo Oyj:lle maksaman konserniavustuksen jälkeen, joka oli 29 miljoonaa euroa vuonna 2022 ja 15 miljoonaa vuonna 2021.

** Vuoden 2022 tulos sisältää 138 miljoonaa euroa kirjanpitovaikutuksia, jotka on luokiteltu Sampo-konsernin osinkopolitiikan mukaisesti satunnaisiksi eriksi. Vuonna 2021 satunnaiset erät olivat 982 miljoonaa euroa.

Sampo-konsernin taloudelliset tavoitteet vuosille 2021-2023

	Tavoite	2022
Konserni	Underwriting-tuloksen kasvu keskimäärin 4-6 (mid-single digit) prosenttia vuositasolla (ilman koronapandemian vaikutuksia)	13 % (raportoitu kasvu 2 %)
	Konsernin yhdistetty kulusuhde: alle 86 %	82,1 %
	Vakavaraisuussuhde: 170-190 %	210 %
	Velkaisuusaste: alle 30 %	25,6 %
If	Yhdistetty kulusuhde: alle 85 %	80,3 %
Hastings	Operatiivinen kulusuhde: alle 88 %	89,7 %
	Riskisuhde: alle 76 %	83,7 %

Koronapandemian vaikutukset olivat vuonna 2022 hyvin vähäiset ja näin ollen niitä ei raportoida erikseen. Lisätietoja on saatavilla Muut tapahtumat -osiossa.

Tulevaisuuden näkymät

Näkymät vuodelle 2023

Sampo-konsernin vahinkovakuutusliiketoimintojen odotetaan yltävän vuosille 2021–2023 asetettujen tavoitteiden mukaisiin underwriting-marginaaleihin. Konsernitasolla Sampo tavoittelee alle 86 prosentin yhdistettyä kulusuhdetta, ja sen suurimman tytäryhtiön Ifin tavoitteeksi on asetettu alle 85 prosentin yhdistetty kulusuhde. Hastings tavoittelee alle 88 prosentin operatiivista kulusuhdetta.

Sampo-konsernin vahinkovakuutustoimintojen yhdistetyt kulusuhteet ja operatiiviset kulusuhteet vaihtelevat muun muassa sään kausivaihteluiden, suurvahinkojen ja aiempien tilikausien vahinkoihin liittyvän vastuuvelan kehityksen vuoksi. Näillä tekijöillä on erityisen olennainen merkitys yksittäisille segmenteille ja liiketoiminta-alueille, kuten Tanskan ja Ison-Britannian toiminnoille.

Rahoitustoiminnan nettotuloksen markkina-arvoinen osa on varsinkin henkivakuutustoiminnassa vahvasti sidoksissa pääomamarkkinoiden kehitykseen.

Topdanmark julkaisee oman tulosennustemallinsa vuosineljänneksittäin.

Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä

Sampo-konserni altistuu päivittäisessä liiketoiminnassaan erilaisille riskeille ja epävarmuustekijöille ensisijaisesti keskeisten liiketoimintayksiköidensä välityksellä.

Sammon konserniyhtiöiden kannattavuuteen ja sen vaihteluihin vaikuttavat eniten markkina-, luotto- ja vakuutusriskit sekä operatiiviset riskit. Konsernitasolla riskien lähteet ovat samoja, mutta hajautusvaikutusten takia ne eivät ole suoraan yhteenlaskettavissa.

Ennalta arvaamattomat, merkittävät tapahtumat voivat vaikuttaa Sampo-konsernin kannattavuuteen välittömästi. Epävarmuustekijöiden identifiointi on helpompaa kuin epävarmuustekijöiden todennäköisyyksien, ajoituksen ja mahdollisten taloudellisten vaikutusten laajuuden arviointi. Vuoden 2022 aikana sota Ukrainassa heikensi maailmantalouden kehitystä ja samalla inflaatiopaineet voimistuivat ja laajentuivat pakottaen keskuspankkeja jyrkkiin koronnostoihin. Tämä voi johtaa sekä talouskasvun merkittävään hidastumiseen edelleen että ongelmiin yritysten,

kotitalouksien ja valtioiden velanhoitokyvyssä. Lisäksi Euroopan energiahuollon uudelleenjärjestelyt vievät aikaa ja nykyinen energiakriisi voi kestää useita vuosia. Nämä tekijät tuovat talouden ja pääomamarkkinoiden kehitykseen tällä hetkellä merkittävää epävarmuutta. Samaan aikaan nopeasti kehittyvät hybridiuhat luovat uusia haasteita valtioille ja yrityksille. On olemassa myös lukuisia yleisesti tunnistettuja makrotaloudellisia ja poliittisia tekijöitä sekä muita epävarmuuden lähteitä, jotka voivat vaikuttaa finanssialaan monella tavoin negatiivisesti.

Muita epävarmuuden lähteitä ovat toimintaympäristön ennalta arvaamattomat rakenteelliset muutokset sekä jo tunnistetut toimintaympäristöön vaikuttavat trendit ja mahdolliset vaikutuksiltaan suuret tapahtumat. Näillä ulkoisilla tekijöillä voi olla vaikutuksia Sampo-konsernin liiketoiminnan harjoittamiseen myös pitkällä aikavälillä. Esimerkkejä tunnistetuista trendeistä ovat demografiset muutokset, kestävä kehityksen teemat ja teknologinen kehitys esimerkiksi keinoälyn ja digitalisaation saralla mukaan lukien kyberturvallisuuteen liittyvät uhat.

Voitonjakoehdotus

Osinko

Sampo-konsernin voimassa olevan pääomakehikon mukaisesti Sampo palauttaa vakuutustoiminnoistaan säännöllisesti kertyvää ylimääräistä pääomaa perusosingon muodossa. Muu ylimääräinen pääoma, mukaan lukien mahdollisten finanssisijoitusten myynneistä saatavat varat, palautetaan lisäosinkojen ja/tai omien osakkeiden takaisinostojen muodossa siltä osin kuin niitä ei käytetä liiketoiminnan kehittämiseen. Sampo tavoittelee 170–190 prosentin suuruista Solvenssi II -vakavaraisuussuhdetta ja alle 30 prosentin velkaisuusastetta.

Sampo Oyj:n vuodelle 2022 soveltaman osinkopolitiikan mukaan maksettujen osinkojen kokonaismäärä on vähintään 70 prosenttia konsernin vuotuisesta nettotuloksesta (pl. satunnaiset erät). Tässä yhteydessä satunnaisilla erillä tarkoitetaan Nordean osakkeiden myynteihin liittyviä kertaluonteisia eritä, Topdanmarkin henkivakuutusliiketoiminnan myyntiä ja Nordaxin kirjanpitoikäytännön muutosta osakkuusyhtiöstä käyvän arvon mukaan kirjatuksi sijoitukseksi vuonna 2022.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 6 716 miljoonaa euroa, josta tilikauden 2022 voitto on 1 780 miljoonaa euroa. Yllä esitettyjen linjausten mukaisesti hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle osinkoa maksettavaksi 2,60 euroa kullekin yhtiön osakkeelle, lukuun ottamatta osingon täsmäytyspäivänä 22.5.2023 Sampo Oyj:n hallussa olevia osakkeita. Osinkoon sisältyy 1,80 euron suuruinen osakekohtainen perusosinko sekä 0,80 euron suuruinen osakekohtainen lisäosinko.

Koska osakekohtainen tulos ilman satunnaisia eritä oli 2,41 euroa osakkeelta, ehdotettu osinko vastaa 108 prosentin voitonjakosuhtetta. Loput varoista jätetään yhtiön omaan pääomaan. Ehdotetun osingon huomioimisen jälkeen Sampo-konsernin tilikauden 2022 jakokelpoiset varat ovat 5 378 miljoonaa euroa, konsernin Solvenssi II -vakavaraisuussuhde 210 prosenttia ja velkaisuusaste 28,6 prosenttia.

Osingonmaksu

Osinko ehdotetaan maksettavan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 22.5.2023 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osingot maksetaan 31.5.2023.

Ruotsalaisten talletustodistusten liikkeeseenlaskija huolehtii osinkojen maksusta Euroclear Sweden AB:ssa osingonmaksun täsmäytyspäivänä 22.5.2023 rekisteröidylle ruotsalaisten talletustodistusten haltijalle, jolle osingot maksetaan Ruotsin kruunuina.

Taloudellinen asema

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Päivitys Sampo-konsernin osinkopolitiikkaan

IFRS 17- ja 9-standardien voimaantulon myötä varojen ja velkojen käypien arvojen muutokset vaikuttavat Sammon raportoituun nettotulokseen 1.1.2023 alkaen. Tämän seurauksena Sammon hallitus on päättänyt päivittämään konsernin osinkopolitiikkaa siten, että vähintään 70 prosentin suuruinen voitonjakosuhte lasketaan jatkossa uuden määritelmän mukaisesta operatiivisesta tuloksesta, aiemmin määrittelyssä käytetyn nettotuloksen (pl. satunnaiset erät) sijaan. Muutoksen ei odoteta merkittävästi vaikuttavan osingon suuruuteen tai kehitykseen. Päivitys koskee tilikaudelta 2023 ja sen jälkeen maksettavia osinkoja.

Päivitetyn osinkopolitiikan mukaan Sampo tulee maksamaan vakaata ja kestäväällä tasolla olevaa perusosinkoa, joka kasvaa konsernin tuottojen mukaisesti. Maksettava vuotuinen kokonaisosinko on vähintään 70 prosenttia konsernin operatiivisesta tuloksesta.

Operatiivinen tulos vastaa muutoin nettotulosta ilman satunnaisia eriä IFRS 4:n mukaisesti, mutta se eroaa siitä pääasiassa siten, että kaikki diskonttauskorkojen muutoksista tulleet tulosvaikutukset ja Sammon vahinko- vakuutustoiminnan ei-operatiivisten aineettomien hyödykkeiden poistot jätetään huomioimatta ja siten, että Mandatumin tulos korvataan siinä yhtiön Sampo Oyj:lle jakamalla osingolla. Operatiivisen tuloksen tarkka määritelmä on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/osinko.

Sampo on sitoutunut vahvaan ja tehokkaaseen taseeseen konsernin pääomakehikon mukaisesti. Täten perusosinkoa voidaan täydentää omien osakkeiden ostojen ja/tai lisäosingon muodossa tapahtuvien ylimääräisen pääoman palautuksin.

Toimintaympäristö

Pohjoismaiset vahinkovakuutusmarkkinat

Pohjoismaiden vahinkovakuutusmarkkinat pysyivät vuonna 2022 suhteellisen vakaina inflaation ja korkojen nousun aiheuttamista makrotalouden haasteista huolimatta. Markkinat olivat yhä erittäin kilpaillut, mutta suuremmat toimijat noudattivat vahvaa kulukuria ja monet toimijat korottivat vuoden aikana hintojaan inflaation kattamiseksi. Yleisellä tasolla Pohjoismaiden vahinkovakuutusmarkkinat olivat edelleen muun Euroopan vahinkovakuutusmarkkinoita kannattavammat ja niiden yhdistetty kulusuhde oli alhaisempi.

Korvausinflaation hallinta ja seuranta sekä uudelleenhinnoittelu olivat vuonna 2022 jokaisen vakuutusyhtiön pääasiallisia huolenaiheita. Inflaation kiihtyminen vaikutti kaikkiin Pohjoismaihin ja vahinkovakuutussegmentteihin, ja korvausinflaatio oli korkeinta omaisuus- ja ajoneuvovakuutussegmenteissä. Tähän oli pääasiallisena syynä rakennusmateriaalien ja varaosien hinnannousu raaka-ainepulan sekä kasvaneiden kuljetus- ja energia-kustannusten seurauksena. Korvausinflaatio alkoi kiihtyä jo vuonna 2021 pandemian heikentämän saatavuuden vuoksi ja Ukrainan sodan luoma haastava makrotaloudellinen ympäristö vauhditti sitä entisestään.

Asiakaspysyvyyden kehitys on perinteisesti ollut Pohjoismaiden vahinkovakuutusmarkkinoilla muun Euroopan vahinkovakuutusmarkkinoita vakaampaa ja pysynyt noin 85–90 prosentissa. Tämä suuntaus jatkui vuonna 2022, ja asiakaspysyvyys säilyi hintojen noususta huolimatta hyvänä, koska inflaatio oli yleisesti tiedostettu tosiasia. Talouskasvun hidastumisesta huolimatta vakuutusten kysyntä on ollut suhteellisen vakaata, ja markkina-toimijoiden aktiivisuus lisääntyi jonkin verran vuoden loppua kohti. Pohjoismaisilta toimijoilta nähtiin joitakin kohdennettuja kasvupyrkimyksiä useilla eri alueilla.

Pohjoismaissa koettiin jonkin verran säävahinkoja vuonna 2022. Vuoden alussa aluetta koettelivat vuodenajalle tyypilliset talvimyrskyt. Vuoden viimeisellä neljänneksellä esiintyi jonkin verran rankkoja lumisateita ja lyhyt pakkasjakso, jotka aiheuttivat säähän liittyviä korvaushakemuksia. Ilmastomuutos ja kestävä kehitys ovat edelleen tärkeitä Pohjoismaiden vahinkovakuutus-alalla, ja useimmat suuret toimijat ovat jo sisällyttäneet ilmasto- ja ESG-tavoitteita strategiaihinsa.

Pohjoismaiset vakuutusyhtiöt jatkoivat vuoden aikana panostuksiaan myynnin, asiakaspalvelun ja korvauskäsittelyn digitaalisuuteen investoimalla keskeisiin järjestelmiin ja verkkoalustoihin. Vaikka Pohjoismaiden

yhteiskunnat ovat pitkälle digitalisoituneita, kannattavuutta voidaan edelleen parantaa digitalisaatiolla. Pohjoismaat ovat vuodesta toiseen Euroopan maiden digitaalista kilpailukykyä mittaavan Digital Economy and Society Index (DESI) -indeksin kärjessä.

Vahinkofrekvenssi kasvoi vuonna 2022 kaikissa Pohjoismaissa, kun yhteiskunta avautui pandemiaan liittyneiden rajoitusten poistuessa. Vuoden alussa oli vielä voimassa joitakin pandemiaan liittyviä rajoituksia, jotka vaikuttivat vahinkofrekvenssiin. Kun rajoituksia purettiin vuoden kuluessa asteittain, ajoneuvovahinkoihin liittyvät korvaushakemukset palasivat tavanomaiselle tasolle liikenteen palatessa normaaliksi. Myös matkavakuutusten vahinkofrekvenssi lisääntyi vuonna 2022, kun ihmiset alkoivat taas matkustaa.

Uusien autojen myynti jatkui heikkona myös vuonna 2022 ja laski 9,5 prosenttia edellisvuodesta, mutta vuosi päättyi positiivisissa tunnelmissa, kun uusien autojen myynti kääntyi kasvuun viimeisellä vuosineljänneksellä. Ukrainan sota ja sitä seurannut yleinen taloudellinen taantuma pahensivat pandemiaan liittyvän puolijohdepuolan kielteisiä vaikutuksia, mikä heikensi uusien autojen myyntiä.

Ison-Britannian vahinkovakuutusmarkkinat

Sääntelyä muutettiin ja korvausinflaatio kasvoi Ison-Britannian vahinkovakuutusmarkkinoilla kuluneen vuoden aikana. Finanssivalvontaviranomaisen tekemät muutokset vakuutusten yleiseen hinnoitteluun astuivat voimaan 1.1.2022 ja vaikuttivat merkittävästi joidenkin vakuuttajien tarjoamiin uusimishintoihin. Uusien sopimusten hinnat nousivat markkinoilla, mutta eivät tarpeeksi kattaakseen uusittujen sopimusten hintojen laskun koko toimialalla. Hastingsin ensisijainen jakelukanava eli hintavertailusivustot ovat edelleen Ison-Britannian auto- ja kotivakuutusasiakkaiden ylivoimaisesti suurin kanava.

Korvausinflaatio nousi Ison-Britannian ajoneuvovakuutusmarkkinoilla ja oli arviolta 12 prosenttia vuonna 2022. Vahinkojen suuruus kasvoi käytettyjen autojen hintojen nousun takia, joka puolestaan johtui toimitusketjujen häiriöistä uusien autojen markkinoilla, energian ja työn hinnoista sekä yleisestä inflaatiosta Isossa-Britanniassa. Vahinkofrekvenssi kasvoi pandemian jälkeen, kun rajoituksia purettiin ja matkustaminen lisääntyi. Marras- ja joulukuun huono sää sekä junalakot kasvattivat vahinkofrekvenssiä entisestään viimeisellä neljänneksellä.

Finanssivalvontaviranomaisen General Insurance Pricing Practices (GIPP) -uudistus vaikutti erityisesti kotivakuutusmarkkinoihin, joilla suuren sopimuskannan toimijoiden sopimusten uusimishinnat laskivat huomattavasti. Joulukuun huonot sääolosuhteet vaikuttivat myös kotitalouksien vahinkofrekvenssiin, ja yleinen inflaatiopaine kasvatti korvaussummia.

Liiketoiminta-alueet

If

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuutus konserni. Se tarjoaa vakuutusratkaisuja kaikissa keskeisissä vakuutuslajeissa neljällä liiketoiminta-alueellaan, joita ovat Henkilöasiakkaat, Yritysiasiakkaat, Suurasiakkaat ja Baltia. Ifin liiketoimintamalli perustuu korkeaan asiakastytyvyyteen, alansa parhaaseen riskien arviointiin ja hinnoitteluun sekä pohjoismaisen toimintamallinsa mahdollistamaan skaalaeduista hyötymiseen. Ifin strategian ytimessä ovat erinomaiset digitaaliset myyntikanavat ja muut digitaaliset palvelut etenkin Henkilöasiakkaat-liiketoiminnassa ja Yritysiasiakkaat-liiketoiminnan pk-markkinasegmentissä.

Underwriting-tulos

If raportoi 985 miljoonan euron (891) suuruisen underwriting-tuloksen vuonna 2022. Kasvu oli vuositasolla 11 prosenttia. Kasvu vauhditti yhdistetyn kulusuhteen koheneminen 1,0 prosenttiyksikköä 80,3 prosenttiin (81,3) ja maksutulon 7,2 prosentin kasvu kiintein valuuttakurssein. Kehitys ylittää Ifin vuosien 2021–2023 taloudelliset tavoitteet, jotka ovat underwriting-tuloksen kasvu noin 4–6 prosenttia (mid-single digit) ja alle 85 prosentin yhdistetty kulusuhde.

Tulos

If, 2022

Milj. e	2022	2021	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, brutto	5 432	5 134	6
Vakuutusmaksutulo, netto	5 002	4 772	5
Korvauskulut, netto	-2 963	-2 860	4
Liikekulut	-1 054	-1 021	3
Underwriting-tulos	985	891	11
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	-9	-3	245
Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto	11	14	-24
Vakuutustekninen kate	987	902	9
Sijoitustoiminnan nettotuotto	273	234	16
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-44	-36	24
Muut tuotot ja kulut	1	-24	—
Tulos ennen veroja	1 217	1 077	13

Avainluvut	2022	2021	Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	80,3	81,3	-1,0
Riskisuhde, %	59,2	59,9	-0,7
Toimintakulusuhde, %	21,1	21,4	-0,3
Liikekulusuhde, %	15,4	15,8	-0,4
Suurvahingot vs. budjetoidut*, %	0,8	0,8	—
Aiempien tilikausien kehitys**, %	6,7	3,6	3,2

* Suurvahinkojen positiivinen poikkeama normaaliin nähden tarkoittaa normaalitasoa suurempia suurvahinkoja. Toisella vuosineljänneksellä 2022 tarkistettu arvio suurvahinkojen kehityksestä huomioiden suurvahinkojen poikkeama olisi ollut 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2021.

** Positiivinen luku kertoo vastuuvelan myönteisestä kehityksestä.

Maksutulon kehitys

Ifin raportoima bruttomaksutulo oli 5 432 miljoonaa euroa (5 134) vuonna 2022. Maksutulo kasvoi kiintein valuuttakurssein 7,2 prosenttia erityisesti Suurasiakkaat- ja Baltia-liiketoimintojen vahvan kehityksen ansiosta. Maksutulo kasvoi vahvasti kauttaaltaan ja kasvua vauhdittivat pääasiassa hinnankorotukset, vahva asiakaspysyvyys ja asiakasmäärän kasvu edellisvuodesta.

Ifin Henkilöasiakasliiketoiminnan bruttomaksutulo kasvoi 3,5 prosenttia vuonna 2022. Kasvua vauhdittivat pääasiassa korvausinflaation tahdissa toteutetut hinnankorotukset, vahva asiakaspysyvyys ja asiakaskunnan kasvu. Kasvu oli maantieteellisesti suurinta Norjassa ja Suomessa.

Uusien autojen myynti oli edelleen hidasta, mikä vaikutti negatiivisesti Henkilöasiakkaat-liiketoiminnan vuoden 2022 bruttomaksutuloon. Vuoden 2021 jälkipuoliskon heikko uusien autojen myynti jatkui Pohjoismaissa suurimman osan vuotta 2022 ja laski vuositasolla 9,5 prosenttia. Ruotsin moottoriajoneuvovakuuttaminen pois lukien Henkilöasiakasliiketoiminnan maksutulo kasvoi vuoden aikana 5,5 prosenttia ja koko Ifin maksutulo 8,7 prosenttia kiintein valuuttakurssein.

Henkilöasiakasliiketoiminnan asiakasmäärä jatkoi vakaata kasvuaan vuonna 2022. Asiakasmäärä on nyt 3,3 miljoonaa kotitaloutta, joista monilla on useita Ifin

vakuutuksia. Vahvaa kehitystä tukivat 90 prosentin asiakaspysyvyys ja korkea asiakasuskollisuutta mittaava suosittelevuindeksi, NPS (Net Promoter Score) 62.

Digitaaliset asiakastunnusluvut paranivat myös vuonna 2022 vuosien mittaan tehtyjen jatkuvien investointien ansiosta. Yli puolet uusasiakasmyynnistä oli digitaalista, ja verkossa tehtyjen vahinkoilmoitusten määrä lisääntyi edelleen. Myös vakuutusasioiden hoito itsepalveluna Omien Sivujen kautta kasvoi, ja sisäänkirjautumisten määrä nousi 16 prosenttia edellisvuodesta 13 miljoonaan. Kehitys oli hyvää kaikissa toimintamaissa.

Ifin Yritysiasiakkaat-liiketoiminnan bruttomaksutulo kasvoi 6,0 prosenttia kiintein valuuttakurssein vuonna 2022, pääasiassa Ruotsin ja Norjan ansiosta. Hinnankorotukset, korkea ja vakaa asiakaspysyvyys sekä asiakasmäärän kasvu tukivat maksutulon kasvua. Vuoden lopussa lähes 45 prosenttia yritysasiakkaista käytti digitaalista MyBusiness-kirjautumisratkaisua.

Suurasiakkaat-liiketoiminnan bruttomaksutulo kasvoi 20,4 prosenttia kiintein valuuttakurssein vuonna 2022. Kasvua selittivät pääasiassa merkittävät hinnankorotukset, vakuutus sopimusten vahva uusimisvolyyymi ja parantunut asiakaspysyvyys. Inflaation mukaiset hinnankorotukset jatkuivat kaikissa maissa ja erityisesti kiinteistövuokaussegmentissä. Maksutulo kasvoi kaikissa maissa kaksinumeroisin prosentein vuodentakaisesta ja voimakkainta se oli Tanskassa.

Digitaalisia palveluja ja itsepalveluja käyttävien suurasiakkaiden osuus kasvoi vuoden aikana. Noin 55 prosentilla asiakkaista on nyt tunnukset If Login -palveluun ja näistä yli 90 prosenttia käytti palvelua ahkerasti vakuutus sopimuksien ja laskujen tarkasteluun sekä vahinkoilmoitusten ja vakuutustodistuksien tekoon.

Baltian liiketoiminnan bruttomaksutulo kasvoi 21,9 prosenttia kiintein valuuttakurssein vuonna 2022. Kasvu oli vahvaa kaikissa kolmessa Baltian maassa ja sitä tukivat vuositasolla korvauskuluinflaatiota korkeampina jatkuneet hinnankorotukset, vakaa asiakaspysyvyys ja asiakasmäärän kasvu.

Yhdistetyn kulusuhteen kehitys

Ifin yhdistetty kulusuhde parani 1,0 prosenttiyksikköä 80,3 prosenttiin (81,3) vuonna 2022. Diskonttokorkojen nousu ja parantunut oikaistu riskisuhde tukivat kehitystä, kun taas koronapandemian vaikutusten poistuminen ja suurvahinkojen kasvu vaikuttivat kulusuhteeseen negatiivisesti.

Suurvahinkojen osuus nettovakuutusmaksutulosta oli 0,8 prosenttiyksikköä odotuksia suurempi vuonna 2022, mikä vastasi 0,6 prosenttiyksikön heikkenemistä viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon nähden. Vuonna 2022 ilmoitetut suurvahingot liittyivät pääasiassa Yritysiasiakkaat- ja Suurasiakkaat-liiketoimintojen asiakkaiden kiinteistö- vahinkoihin.

Vuonna 2022 raportoidut vakaviin sääilmiöihin liittyvät vahingot olivat 0,6 prosenttiyksikköä odotettua suuremmat pääasiassa ankaran talvisään takia. Säävahingot olivat 0,2 prosenttiyksikköä pienemmät kuin edellisvuonna, jolloin vakaviin sääilmiöihin liittyviä vahinkokuluja nostivat Saksassa ja Ruotsissa koetut tulvat.

Koronapandemian vaikutusten purkautuminen heikensi yhdistetyn kulusuhteen kehitystä vuodentakaisesta. Koronapandemian vaikutukset paransivat yhdistettyä kulusuhdetta noin 2 prosenttiyksikköä vuonna 2021. Vuodelta 2022 ei raportoitu koronapandemiaan nimenomaisesti liittyviä vaikutuksia.

Aiempina tilikausina sattuneisiin vahinkoihin varatun korvausvastuun purku vahvisti yhdistettyä kulusuhdetta vuoden 2022 aikana 6,7 prosenttiyksikköä (3,6). Tämä positiivinen kehitys selittyi pääasiassa eliniänodotuksiin liittyvien oletusten muutoksilla Suomessa ensimmäisellä vuosineljänneksellä, diskonttokorkojen nousulla Ruotsissa ja diskonttokoron vaihteittaisella nostamisella Suomessa. Suomen diskonttokorkoa nostettiin vuoden 2021 lopun 0,75 prosentista 2,50 prosenttiin, mikä toi koron lähelle markkinakorkoa. Diskonttokorkojen nousulla oli 379 miljoonan euron positiivinen tulosvaikutus, mutta korvausvastuiden kasvu 123 miljoonalla eurolla Ifin varovaisen varautumiskäytännön mukaisesti kuitenkin osittain pienensi tätä myönteistä vaikutusta.

Riskisuhde koheni kaiken kaikkiaan 0,7 prosenttiyksikköä 59,2 prosenttiin (59,9) vuonna 2022. Oikaistu riskisuhde

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	2022	2021	Muutos	2022	2021	Muutos
Henkilöasiakkaat	81,7	78,6	3,1	60,6	57,3	3,3
Yritysasiakkaat	74,6	83,2	-8,6	52,7	61,2	-8,5
Suurasiaakkaat	85,8	93,4	-7,6	68,5	74,3	-5,8
Baltia	89,9	86,8	3,1	62,8	58,7	4,1
Ruotsi	84,2	75,8	8,4	64,8	56,9	7,9
Norja	89,8	84,6	5,2	69,4	63,3	6,1
Suomi	46,6	81,8	-35,2	24,5	59,5	-35,0
Tanska	104,3	90,9	13,4	79,1	63,4	15,7

parani vuositasona noin 0,5 prosenttiyksikköä, kun laskelmasta eliminoidaan suurvahingot, sääilmiöihin liittyvät vahingot, koronaviruspandemian vaikutukset ja aiempien vuosien kehitys.

Toimintakulusuhde parani 0,3 prosenttiyksikköä 21,1 prosenttiin (21,4) vuonna 2022. Toimintakulusuhteen kehitys vuonna 2022 ylitti Ifin vuosien 2021–2023 tavoitteen, joka on toimintakulusuhteen pieneneminen noin 20 korkopisteellä vuosittain.

Sijoitustoiminnan tulos

Ifin sijoitustoiminnan tulos oli 273 miljoonaa euroa (234) vuodelta 2022. Sijoitusten tuotto markkina-arvoin oli -4,4 prosenttia (4,3) ja siihen vaikuttivat korkojen nousu sekä korko- ja osakemarkkinoiden volatiliteetti.

Katsauskauden aikana Ifin korkosalkkua uudelleen-sijoitettiin asteittain korkeampikorkoisin sijoituksiin, mikä paransi Ifin efektiivistä korkotuottoa (running yield). Efektiivinen korkotuotto oli joulukuun lopussa 3,2 prosenttia (1,5).

Tulos ennen veroja

Ifin vuoden 2022 raportoitu tulos ennen veroja kasvoi 13 prosenttia vuodentakaisesta ja oli 1 217 miljoonaa euroa (1 077). Markkina-arvojen muutokset huomioiva laaja tulos oli koko vuonna 182 miljoonaa euroa (1 090).

Topdanmark

Topdanmark on Tanskan kolmanneksi suurin vahinko-
vakuutusyhtiö, jolla on 16 prosentin markkinaosuus.
Yhtiö keskittyy henkilöasiakkaiden, maatalouden ja
pk-yritysten vakuuttamiseen. Yhtiö harjoitti aiemmin
myös henkivakuutusliiketoimintaa, mutta luopui siitä
1.12.2022. Yhtiö on listattu Nasdaq Kööpenhaminassa.

Sampo Oyj omisti 43 676 975 Topdanmarkin osaketta
31.12.2022. Omistusosuus on 48,5 prosenttia kaikista
osakkeista ja 49,3 prosenttia osakkeisiin liittyvistä äänistä.
Omistusosuuden markkina-arvo oli 2 146 miljoonaa
euroa.

Topdanmarkin vuoden 2022 tulos ennen veroja laski
220 miljoonaan euroon (346) Sampo-konsernin konsoli-
doidussa tuloslaskelmassa heikkojen sijoitustuottojen
heijastuessa tulokseen vuonna 2022. Tulokseen sisältyi
127 miljoonan euron suuruinen bruttomääräinen luovu-
tusvoitto, joka kirjattiin henkivakuutusliiketoiminnan
myynnistä. Sammossa henkivakuutustoimintoihin
liittyneet aineettomat omaisuuserät kirjattiin pois
taseelta tulosvaikutteisesti, joka pienensi luovutusvoittoa
55 miljoonalla eurolla, ja tämän seurauksena konserni-
tulokseen kirjattiin 72 miljoonan euron positiivinen
kirjanpitovaikutus.

Tulos

Topdanmark, 2022

Milj. e	2022	2021	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	2 511	2 694	-7
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-1 119	1 359	—
Liiketoiminnan muut tuotot	76	1	—
Korvauskulut	-1 778	-1 947	-9
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	1 004	-1 398	—
Henkilöstökulut	-296	-294	1
Liiketoiminnan muut kulut	-163	-138	18
Rahoituskulut	-19	-11	66
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	4	79	-95
Tulos ennen veroja	220	346	-36

Avainluvut	2022	2021	Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	83,1	82,3	0,8
Vahinkosuhde, %	66,8	66,7	0,1
Liikekulusuhde, %	16,3	15,6	0,7

Vuoden 2022 yhdistetty kulusuhde oli 83,1 prosenttia
(82,3). Liikekulusuhde oli samalla ajanjaksolla 16,3
prosenttia (15,6).

Topdanmark ilmoitti tilinpäätöksensä yhteydessä,
että sen hallitus suositaa yhtiökokousta maksamaan
osinkoina 4 815 miljoonaa Tanskan kruunua eli 53,5
Tanskan kruunua osakkeelta. Kokonaisosinkoon sisältyy

11,0 Tanskan kruunun osakekohtainen perusosinko ja
Topdanmark Liv Holding A/S:n myyntiin liittyvä 42,5
Tanskan kruunun suuruinen lisäosinko. Yhtiökokouksen
hyväksyessä osinkoehdotuksen Sampo saa Topdanmarkilta
osinkoina noin 314 miljoonaa euroa 26.4.2023.

Lisätietoja Topdanmark A/S:stä ja sen vuoden 2022
tuloksesta saatavilla osoitteessa www.topdanmark.com.

Hastings

Hastings on yksi Ison-Britannian johtavista digitaalisista vahinkovakuutusten tarjoajista. Yhtiö myy pääasiassa ajoneuvo-, polkupyörä- ja kotivakuutuksia. Hastingsilla on yli 3 miljoonaa asiakasta, joita se palvelee kahden pääasiallisen tytäryhtiön kautta, Hastings Insurance Services Limitedin kautta Isossa-Britanniassa ja Advantage Insurance Companyn kautta Gibraltarilla.

Ison-Britannian ajoneuvovakuutusmarkkinoilla koettiin merkittäviä paineita vuonna 2022, mukaan lukien kireä kilpailu, autoilun palaaminen koronapandemiaa edeltäville tasoille, kaksinumeroisen korvausinflaatio ja finanssivalvontaviranomaisen sopimusten uusimis-hintoja koskeva GIPP-uudistuksen vaikutukset. Hastings teki tässä toimintaympäristössä vahvan tuloksen.

Bruttomaksutulo kasvoi vuodentakaisesta kiintein valuuttakurssein 15 prosenttia 1 313 miljoonaan euroon (1 127) heijastellen hintojen nostoa varhaisessa vaiheessa inflaation alkaessa kiihtyä. Bruttomaksutulon kasvu ja jälleenvakuutuskiintiön aleneminen 50 prosentista 35 prosenttiin kasvattivat omalla vastuulla olevaa maksutuloa 46 prosenttia 728 miljoonaan euroon (495). Netto-vakuutusmaksutuotot kasvoivat kiintein valuuttakurssein 18 prosenttia edellisvuodesta.

Tulos

Hastings, 2022

Milj. e	2022	2021	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, brutto	1 313	1 127	16
Vakuutusmaksutuotto, netto	594	499	19
Liiketoiminnan muut tuotot	416	331	26
Kokonaistuotot	1 010	830	22
Korvauskulut	-497	-310	60
Liikekulut	-409	-356	15
Underwriting-tulos	104	164	-37
Sijoitustoiminnan nettotuotot	17	11	52
Ei-operatiiviset poistot	-58	-41	41
Rahoituskulut	10	-7	—
Tulos ennen veroja	73	127	-43

Avainluvut	2022	2021	Muutos
Voimassa olevat vakuutus sopimukset (milj. kpl)	3,2	3,1	2
Riskisuhde, %	83,7	62,2	21,5
Operatiivinen kulusuhde, %	89,7	80,3	9,4

Voimassa olevien vakuutusten määrä (LCP) kasvoi 2,4 prosenttia edellisvuodesta yli 3,2 miljoonaan. Tämä kehitys johtui pääasiassa kotivakuutusopimusten 33 prosentin kasvusta yhteensä 412 000 sopimukseen. Ajoneuvovakuutusopimusten määrä pysyi tasaisena. Kotivakuutusopimusten määrän kasvua tukivat GIPP-uudistusten jälkeinen suotuisa markkinaympäristö sekä Hastingsin uudet hinnoitteluun ja datan hyödyntämiseen tehdyt uudistukset.

Vuoden 2022 riskisuhde oli 83,7 prosenttia (62,2). Vahinkosuhde kasvoi vuodentakaisesta koronarajoitusten purkamisen sekä kasvaneen vahinkofrekvenssin ja kiihtyneen korvausinflaation vuoksi. Korvausinflaatio

pysytteli korkealla koko vuoden 2022 ajan ja oli arviolta 12 prosenttia. Tämä aiheutui pääasiassa Ison-Britannian yleisestä inflaatiosta ja toimitusketjuihin liittyvistä ongelmista, jotka johtivat käytettyjen autojen, korjausten, varaosien, työn ja vuokra-autojen kustannusten nousuun. Isoa-Britanniaa koetteli myös pitkä kylmän sään jakso joulukuussa, mikä kasvatti vahinkofrekvenssiä ja korvauskuluja viime vuosien viimeisiin vuosineljänneksiin verrattuna.

Vuoden 2022 operatiivinen kulusuhde nousi 89,7 prosenttiin (80,3), kun riskisuhteen kasvu ja erityisesti neljännen vuosineljänneksen sääilmiöt heijastuivat negatiivisesti maksutulon kasvuun.

Hastings lunasti 250 miljoonan Englannin punnan (noin 290 miljoonan euron) joukkovelkakirjalainansa kokonaisuudessaan 13.9.2022, mikä tuotti vuodelle 17 miljoonan euron positiivisen kirjanpitoaikutuksen.

Hastingsin vuoden 2022 tulos ennen veroja oli 73 miljoonaa euroa (127) Sammon yritysostoon liittyvät 58 (41) miljoonan euron suuruiset aineettomiin hyödykkeisiin kohdistuvat ei-operatiiviset poistot huomioiden. Poistoja jatketaan vuoteen 2028 saakka.

Mandatum

Mandatum on Suomen johtava säästämisen ja varainhoidon palvelujen, henkivakuutuksien sekä palkitsemisratkaisujen tarjoaja asiakaskuntanaan henkilö- ja yritysasiakkaat sekä institutionaaliset asiakkaat. Mandatum tarjoaa tuotteitaan ja palvelujaan lähinnä Suomessa asiantuntija- ja yhteistyökanaviensa kautta, mutta tuotevalikoimaan kuuluu myös tiettyjä palveluja, kuten varainhoitoa pohjoismaisille asiakkaille.

Mandatum-segmentin tulos ennen veroja vuodelta 2022 oli 207 miljoonaa euroa (291) Sampo Oyj:lle osana voitonjakoa maksetun 29 miljoonan euron (15) konserniavustuksen jälkeen. Markkina-arvojen muutokset huomioiva tulos verojen jälkeen oli -264 miljoonaa euroa (388) vuonna 2022.

Vuotta 2022 leimasivat sijoitusmarkkinoiden epäsuotuisa kehitys ja korkea volatilitteetti, mikä vaikutti negatiivisesti Mandatumin sijoitustuottoihin. Tuloslaskelmaan kirjattava sijoitustulos laski 149 miljoonaan euroon (187) ja markkina-arvojen muutokset huomioiva sijoitustulos puolestaan -400 miljoonaan euroon (319). Sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli -9,0 prosenttia (10,2) vuonna 2022.

Mandatum Lifen Solvenssi II -vakavaraisuussuhde oli 248 prosenttia vuoden 2022 lopussa. Vakavaraisuussuhde nousi vuoden 2021 lopun 190 prosentista korkojen nousun ja vakavaraisuusvaatimuksen laskun kompensoidessa heikon markkina-arvoin laskettavan sijoitustuloksen vaikutuksen.

Tulos

Mandatum, 2022

Milj. e	2022	2021	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	1 390	1 367	2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-821	1 831	—
Liiketoiminnan muut tuotot	36	40	-10
Korvauskulut	-883	-1 127	-22
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	680	-1 642	—
Henkilöstökulut	-74	-65	13
Liiketoiminnan muut kulut	-110	-100	10
Rahoituskulut	-12	-14	-11
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	—	1	-85
Tulos ennen veroja	207	291	-29

Avainluvut	2022	2021	Muutos
Oman pääoman tuotto (ml. laajan tuloksen erät), %	-17,3	18,4	—

Mandatumin sijoitussidonnaiset ja muut hallinnoitavat asiakasvarat olivat vuoden 2022 lopussa 10,3 miljardia euroa laskien vuoden 2021 lopun 11,1 miljardista. Haastavasta markkinaympäristöstä huolimatta Mandatumin merkinnät olivat ennätyskellisen korkeat ja nettomerkinnät pysyivät positiivisena vuoden jokaisella neljänneksellä. Koko vuoden nettomerkinnät olivat 538 miljoonaa euroa, mikä on osoitus Mandatumin asemasta Suomen johtavana sijoittamisen ja varainhoidon palvelujen tarjoajana.

Mandatumin operatiivinen tulos (kustannusliikkeen ja varainhoidon tulos) säilyi vuonna 2022 vahvana ja oli 49 miljoonaa euroa (45). Riskiliikkeen tulos laski 32 miljoonaan euroon erittäin vahvan vertailukauden 43 miljoonasta.

Mandatumin korkeakorkoinen (3,5 ja 4,5 prosenttia) laskuperustekanta supistui 143 miljoonaa euroa ja oli vuoden 2022 lopussa 1,6 miljardia euroa (1,7). Kokonaisuudessaan laskuperusteinen kanta oli 3,0 miljardia euroa (3,2).

Mandatumin hallitus aikoo esittää, että Sampo Oyj:lle jaettaisiin osinkoa 150 miljoonaa euroa vuoden 2023 ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Yhdessä 29 miljoonan euron konserniavustuksen kanssa Mandatumin voitonjako Sampo Oyj:lle vuodelta 2022 on 179 miljoonaa euroa.

Omistusyhteisö

Sampo Oyj on Sampo-konsernin emoyhtiö, joka vastaa konsernin strategian täytäntöönpanosta ja pääoman allokoinnista. Holding-yhtiössä on vakuutustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden lisäksi pieni joukko suoria osakesijoituksia. Nordea konsolidoitiin Sammon konsernitilinpäätökseen osakkuusyhtiönä 25.10.2021 saakka ja omistuksesta luovuttiin 29.4.2022.

Omistusyhteisösegmentin vuoden 2022 tulos ennen veroja laski 146 miljoonaan euroon (1 331). Tulos sisältää 29 miljoonan euron (15) konserniavustuksen Mandatumilta.

Sampo sai päätökseen Nordean omistuksesta luopumisen toisen vuosineljänneksen aikana, ja tästä kirjattiin yhteensä 103 miljoonan euron suuruinen positiivinen kirjanpito vaikutus Sammon konsernituloslaskelmaan.

Sammolle kirjattiin Nordaxin vuoden 2022 tuloksesta -19 miljoonaa euroa (9). Tulokseen sisältyy -37 miljoonan euron negatiivinen kirjanpito vaikutus neljännellä vuosineljänneksellä liittyen Nordaxin uudelleenluokitte- luun osakkuusyhtiöstä käypään arvoon arvostettavaksi sijoitukseksi. Nordaxin tulosta ei enää vuoden 2023 alusta alkaen konsolidoida Sammon konsernitilinpäätökseen.

Nordean ja Nordaxin kirjanpito vaikutukset luokitellaan satunnaisiksi eriksi Sampo-konsernin osinkopolitiikan mukaisesti.

Tulos

Omistusyhteisö, 2022

Milj. e	2022	2021	Muutos, %
Sijoitustoiminnan nettotuotot	177	146	21
Liiketoiminnan muut tuotot	132	12	—
Henkilöstökulut	-29	-25	14
Liiketoiminnan muut kulut	-19	-5	300
Rahoituskulut	-96	-107	-10
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	-19	328	—
Arvostusero osakkuusyhtiöiden osakkeiden luovutuksesta	—	84	—
Arvon alentumistappioiden palautus Nordean osakkeista	—	899	—
Tulos ennen veroja	146	1 331	-89

Taloudellinen tilanne

Konsernin vakavaraisuus

Vakuutustoiminnan vahvan underwriting-tuloksen kerryttämä pääomavirta, markkinakehitys nousevine korkoineen ja symmetrisen mukautustekijän aleneminen sekä konsernirakenteen yksinkertaistaminen Nordea-omistuksen myynteineen tukivat vakavaraisuuden kehitystä vuonna 2022. Sampo-konsernin Solvenssi II -vakavaraisuussuhde kohosi 31.12.2022 näiden myötä 210 prosenttiin (185), kun huomioidaan osinkoehdotuksen mukaisen 2,60 euron osakekohtaisen osingon ja suunnitellun 400 miljoonan euron suuruisen omien osakkeiden osto-ohjelman vaikutus. Sampo-konsernin tavoitteena on 170–190 prosentin vakavaraisuussuhde.

Sampo-konsernin Solvenssi II -säännösten mukainen oma varallisuus oli 8 083 miljoonaa euroa (10 924). Konsernin vakavaraisuusvaatimus (SCR) oli 3 857 miljoonaa euroa (5 905) joulukuun 2022 lopussa.

Velka-asema

Sampo-konserni tavoittelee alle 30 prosentin velkaisuusastetta. Velkaisuusaste lasketaan jakamalla konsernin rahoitusvelat IFRS:n mukaisen oman pääoman ja rahoitusvelkojen summalla. Sampo-konsernin velkaisuusaste oli joulukuun 2022 lopussa 25,6 prosenttia – 1,8 prosentti-

yksikköä korkeampi kuin vuoden 2021 lopun 23,8 prosenttia. Velkaisuusasteen nousu selittyy oman pääoman laskulla, joka johtui osingonmaksusta, omien osakkeiden osto-ohjelman etenemisestä sekä negatiivisesta markkina-arvoin laskettavasta sijoitustuloksesta (kirjattu pääosin konsernin laajaan tulokseen). Velkaisuusastetta alensivat puolestaan Sampo Oyj:n senioriehtoisten velkakirjojen ja Hastingsin seniorivelkakirjan lunastus syyskuussa 2022.

Sampo-konsernin IFRS:n mukainen oma pääoma oli joulukuun 2022 lopulla 9 543 miljoonaa euroa sen oltua vuoden 2021 lopussa 13 464 miljoonaa euroa. Bruttovelka aleni 922 miljoonaa euroa vuodentakaisesta ja oli 3 288 miljoonaa euroa.

Lisätietoja Sampo-konsernin liikkeeseen laskemista lainoista on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/velkarahoitus.

Rahoitusvelat

Sampo-konserni, 31.12.2022

Milj. e	Omistus-yhteisö	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Eliminoinnit	Konserni
Sub-/hybridilainat	1 489	224	148	—	350	-228	1 983
Seniorilainat	1 306	—	—	—	—	—	1 306
Yhteensä	2 794	224	148	—	350	-228	3 288

Luottoluokitukset

Sampo-konsernin keskeiset luottoluokitukset 31.12.2022 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Yhtiö	Moody's		Standard & Poor's		Fitch Ratings	
	Luokitus	Näkymä	Luokitus	Näkymä	Luokitus	Näkymä
Sampo Oyj – Issuer Credit Rating	A3	Positiivinen	A	Vakaa	—	—
If Skadeförsäkring AB – Insurance Financial Strength Rating	A1	Positiivinen	AA-	Vakaa	—	—
If Skadeförsäkring Holding AB – Issuer Credit Rating	—	—	A	Vakaa	—	—
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö – Issuer Credit Rating	—	—	AA-	Vakaa	—	—
Hastings Group (Finance) – Issuer default rating	—	—	—	-	A-	Positiivinen

Muut tapahtumat

Nordean osakkeiden myynti

Sampo myi loput omistamansa 246 miljoonaa Nordean osaketta vuonna 2022. Yhteensä 46 miljoonaa osaketta myytiin avoimessa pörssikaupankäynnissä, josta 19 miljoonaa osaketta ensimmäisellä ja 27 miljoonaa osaketta toisella vuosineljänneksellä. Loput 200 miljoonaa osaketta myytiin nopeutetun tarjousmenettelyn kautta 29.4.2022.

Osakemyynneistä saatu bruttomyyntitulo oli yhteensä 2,3 miljardia euroa. Transaktioista kirjattiin Sammon konsernituloslaskelmaan 103 miljoonan euron suuruinen positiivinen kirjanpito vaikutus. Kirjanpito vaikutusta käsiteltiin satunnaisena eränä laskettaessa Sammon osingonjakosuhdetta vuodelta 2022.

Mandatumia koskeva strateginen arviointi

Sampo Oyj ilmoitti 7.12.2022, että sen hallitus on päättänyt aloittaa strategisen arvioinnin, joka koskee Mandatumia.

Strateginen arviointi on linjassa Sampo-konsernin vahinkovakuutustoimintaan keskittyvän strategian kanssa. Hallitus jatkaa arviointiprosessiaan, jossa tarkastellaan eri vaihtoehtoja tarkoituksenaan arvioida, voisiko Mandatumin eriyttäminen konsernista luoda omistaja-arvoa.

Hallitus on tyytyväinen nykyiseen konsernirakenteeseen sen tarjotessa liiketoiminnan ja pääomien hajautusta sekä kassavirtaa. Sampo odottaa julkistavansa lisätietoja strategisesta arvioinnista ensimmäisen vuosineljänneksen loppuun mennessä.

Rinnakkaislistautuminen Nasdaqin Tukholman pörssiin

Sampo sai rinnakkaislistautumisprosessinsa päätökseen neljännen vuosineljänneksen aikana, ja kaupankäynti Sammon ruotsalaisilla talletustodistuksilla (SDR, Swedish Depository Receipts) alkoi Nasdaqin Tukholman pörssissä 22.11.2022. Sampo ei kerännyt uutta pääomaa tai laskenut liikkeeseen uusia osakkeita osana rinnakkaislistausprosessia.

Omien osakkeiden osto-ohjelmat

Sampo hankki vuonna 2022 omia A-osakkeitaan kolmen eri osto-ohjelman kautta vuosien 2021 ja 2022 varsinaisten yhtiökokousten antamien valtuutuksien mukaisesti.

Sampo tiedotti 750 miljoonan euron suuruisen omien osakkeiden osto-ohjelmasta 1.10.2021. Takaisinostot aloitettiin 4.10.2021 ja saatiin päätökseen 25.3.2022. Tällä ajanjaksolla Sampo osti takaisin 17 128 505 omaa osaketta 43,79 euron keskihintaan. Määrä oli 3,1 prosenttia Sampo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä. Osakkeet mitätöitiin hallituksen päätöksen mukaisesti maaliskuun 2022 lopussa.

Sampo tiedotti uuden, enintään 250 miljoonan euron suuruisen osto-ohjelman käynnistämisestä 30.3.2022. Takaisinostot aloitettiin 31.3.2022 ja saatiin päätökseen 17.5.2022. Tällä ajanjaksolla Sampo osti takaisin 4 961 994 omaa osaketta 45,85 euron keskihintaan kokonaishankinnan ollessa 228 miljoonaa euroa. Määrä oli 0,9 prosenttia Sampo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä. Osakkeet mitätöitiin hallituksen päätöksen mukaisesti toukokuussa 2022.

Sammon hallitus päätti 9.6.2022 vuoden 2022 varsinaiselta yhtiökokouksesta saadun valtuutuksen nojalla 1 miljardin euron suuruisen omien osakkeiden osto-ohjelman käynnistämisestä. Osto-ohjelmassa Sammon osakkeita voidaan ostaa enintään 30 miljoonaa kappaletta, joka on noin 5,6 prosenttia kaikista Sammon osakkeista. Osto-ohjelma alkoi 10.6.2022 ja päättyi 8.2.2023. Joulukuun 2022 loppuun mennessä tämän ohjelman kautta oli hankittu yhteensä 18 892 036 osaketta 44,75 euron keskihintaan kokonaishinnan ollessa 845 miljoonaa euroa. Määrä oli 3,5 prosenttia Sampo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä perustuen tämän ohjelman aloitusta edeltäneeseen osakemäärään. Näistä 16 681 839 osaketta, jotka oli hankittu marraskuun 2022 loppuun mennessä, mitätöitiin hallituksen päätöksen mukaisesti joulukuussa 2022.

Sampo oli vuoden 2022 loppuun mennessä ostanut takaisin 41 miljoonaa omaa osaketta lokakuussa 2021 käynnistetyn ensimmäisen osto-ohjelmansa alusta lukien. Määrä vastaa 7,4 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä ennen lokakuussa 2021 aloitetun ensimmäisen osto-ohjelman alkua. Näistä 32 miljoonaa osaketta hankittiin vuoden 2022 aikana kokonaishinnan ollessa 1,4 miljardia euroa.

Ulkoisten tekijöiden vaikutukset Sampo-konserniin

Vuoden 2022 geopolittisella ja makrotaloudellisella epävarmuudella on vaikutuksia Sampo-konserniin pääasiassa omistamiensa vakuutusyhtiöiden sijoitusomaisuuden ja vastuuvelan sekä strategisten sijoitustensa kautta. Ajan kuluessa epäsuotuisat makrotaloudelliset vaikutukset voivat heijastua myös Sammon operatiiviseen liiketoimintaan esimerkiksi talouskasvua alentaessaan tai korvauskuluja nostaessaan. Sammon vakuutusliiketoiminta on kuitenkin kestänyt nämä muutokset läpi koko vuoden 2022.

Sampo-konsernin vakuutusriskit Venäjällä tai Ukrainassa ovat rajalliset ja koskevat lähinnä Suurasiakkaat-liiketoiminnan tiettyjä pohjoismaisia asiakkaita, joiden vakuutusehdoissa sotatilanteesta seuranneet vahingot on rajattu vakuutusvastuun ulkopuolelle. Sammon taseeseen ei myöskään sisälly merkittäviä suoria sijoituksia Venäjälle tai Ukrainaan. Suorien riskipositioden vähyys huomioiden suurin Ukrainan sodasta Sammolle aiheutuva riski liittyy yllä kuvailtuihin toisen asteen vaikutuksiin pääomamarkkinoilla ja makrotaloudessa.

Koronapandemialla ei ollut Pohjoismaissa ja Baltiassa merkittäviä vaikutuksia liiketoimintaan vuonna 2022. Koronapandemian vaikutusten vähäisyyden ja niiden luotettavan arvioinnin hankaloitumisen vuoksi Sampo on luopunut koronapandemian vaikutuksien kvantitatiivisten arvioiden julkaisusta vuoden 2022 taloudellisessa raportoinnissa.

Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat

Osakkeet ja osakepääoma

Sampo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä oli joulukuun 2022 lopussa 516 579 512 osaketta, jotka jakaantuivat 516 379 512 A-sarjan sekä 200 000 B-sarjan osakkeeseen. Osakkeisiin liittyviä äänioikeuksia on 517 379 512 kappaletta. Kullakin A-osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni ja B-osakkeella viisi ääntä.

Vuonna 2022 Sampo mitätöi 38 772 338 omaa A-osakettaan, jotka oli hankittu omien osakkeiden takaisinosto-ohjelmien kautta. Mitätöinnit toteutettiin maaliskuussa, toukokuussa ja joulukuussa 2022.

Sampo tiedotti 13.6.2022 muuntaneensa yhteensä 1 000 000 B-osaketta A-osakkeiksi Sammon yhtiöjärjestyksen kohdan 4 muuntolausekkeen mukaisesti. Sammon hallitus päätti osakemuunnosta osakkeiden omistajan Keskinäisen Vakuutusyhtiö Kalevan pyynnöstä. Osakemuunnon jälkeen Kalevan omistukseen jäi 200 000 Sammon B-osaketta.

Yhtiöjärjestyksen mukaan A-sarjan osakkeiden vähimmäismäärä on 179 000 000 ja enimmäismäärä 711 200 000 kappaletta. B-sarjan osakkeiden vähimmäismäärä on nolla (0) ja enimmäismäärä 4 800 000 kappaletta. 31.12.2022 Sampo Oyj:n osakepääoma oli 98 miljoonaa euroa (98) ja oma pääoma oli 9 543 miljoonaa euroa (13 464).

Omistusmääräjakauma

Sampo Oyj, 31.12.2022

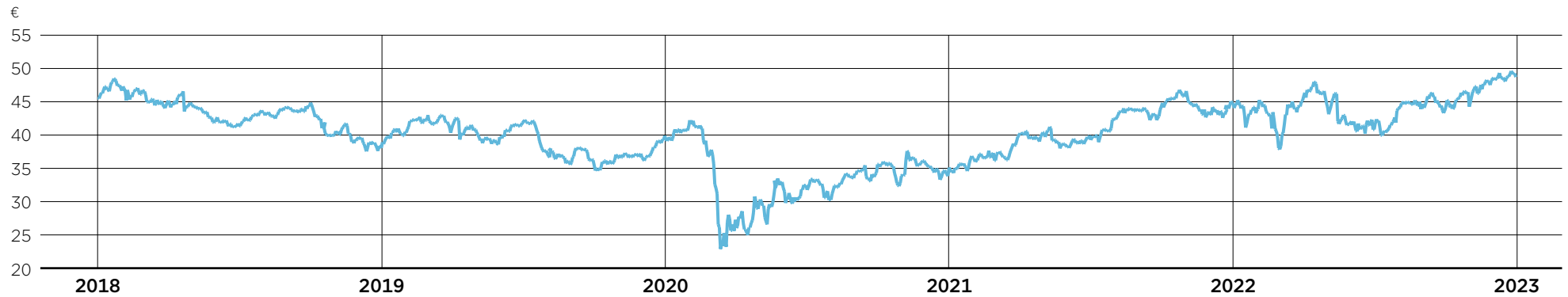
Osakkeiden lukumäärä	Omistajien lukumäärä, kpl	Omistajat, %	Arvo-osuusmäärä, kpl	Arvo-osuusmäärä, %	Äänimäärä, kpl	Äänimäärä, %
1-100	104 844	52,91	4 410 170	0,85	4 410 170	0,85
101-500	63 120	31,86	15 357 473	2,97	15 357 473	2,97
501-1 000	14 587	7,36	10 860 002	2,10	10 860 002	2,10
1 001-5 000	13 054	6,59	27 270 449	5,28	27 270 449	5,27
5 001-10 000	1 478	0,75	10 409 499	2,02	10 409 499	2,01
10 001-50 000	857	0,43	16 717 498	3,24	16 717 498	3,23
50 001-100 000	93	0,05	6 769 669	1,31	6 769 669	1,31
100 001-500 000	74	0,04	14 329 465	2,77	14 329 465	2,77
500 001-	36	0,02	410 455 287	79,46	411 255 287	79,49
Yhteensä	198 143	100	516 579 512	100	517 379 512	100
josta hallintarekisteröityjä	12		317 450 882	61,45	317 450 882	61,36

Sammon yhtiöjärjestyksen lunastusvelvollisuuslausekkeen (16 §) mukaisesti osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia (lunastusvelvollinen osakkeenomistaja), on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien (lunastukseen oikeutetut osakkeenomistajat) vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit siten kuin tässä pykälässä määrätään. Yhtiöjärjestyksessä määritellään omistussuuden ja lunastushinnan laskukaava.

Sammon A-sarjan osakkeet on noteerattu Nasdaq Helsingissä vuodesta 1988 alkaen. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva omistaa kaikki B-sarjan osakkeet. B-sarjan osakkeet voidaan osakkeenomistajan vaatimuksesta muuntaa A-sarjan osakkeiksi.

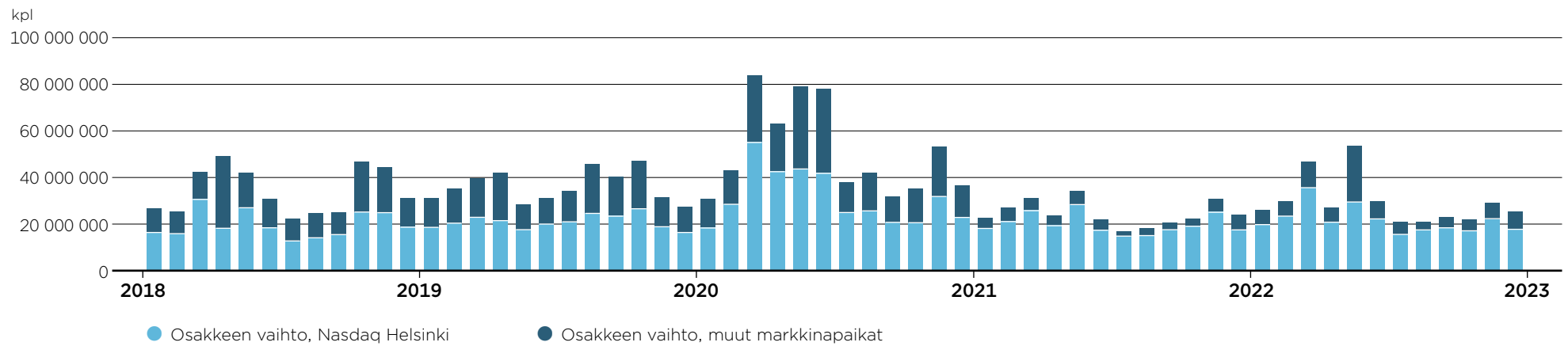
Osakkeen hinnan kehitys

Sampo Oyj, 2018–2022

Osakkeen vaihto kuukausittain

Sampo Oyj, 2018–2022

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous, joka järjestettiin 18.5.2022, myönsi hallitukselle valtuudet hankkia Sammon omia A-sarjan osakkeita enintään 50 000 000 kappaletta. Valtuutus on voimassa seuraavan, 17.5.2023 järjestettäväksi suunnitellun varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Sampo Oyj:n hallitus päätti 9.6.2022 omien osakkeiden ostojen aloittamisesta, ja yhtiö aloitti ostot 10.6.2022. Vuoden 2022 loppuun mennessä yhtiö oli hankkinut tämän osto-ohjelman alla yhteensä 18 892 036 osaketta, mikä vastasi 3,5 prosenttia Sampo Oyj:n osakekannasta perustuen osakemäärään ennen osto-ohjelman aloitusta. Sampo oli jo ennen tätä osto-ohjelmaa hankkinut 13,6 miljoonaa osaketta kahden eri osto-ohjelman kautta vuonna 2022 perustuen vuoden 2021 yhtiökokouksen antamaan valtuutukseen.

Vuoden 2022 aikana Sampo osti takaisin yhteensä 32,4 miljoonaa osaketta vuosien 2021 ja 2022 varsinaisten yhtiökokousten antamien valtuutuksien mukaisesti.

Osakkeenomistajat

Sampo Oyj, Suomeen rekisteröidyt osakkeenomistajat, 31.12.2022

A- ja B-osakkeet	Osakkeiden lukumäärä	Osakkeista, %	Äänistä, %
Solidium Oy	33 278 580	6,44	6,43
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	22 248 420	4,31	4,30
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	6 458 683	1,25	1,25
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	3 171 000	0,61	0,61
Oy Lival AB	3 110 000	0,60	0,60
Valtion Eläkerahasto	2 900 000	0,56	0,56
Sampo Oyj	2 081 071	0,40	0,40
OP-Henkivakuutus Oy	1 883 843	0,36	0,36
OP-Suomi-sijoitusrahasto	1 711 839	0,33	0,33
Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	1 619 150	0,31	0,31
Sijoitusrahasto Nordea Pohjoismaat	1 590 000	0,31	0,31
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	1 109 194	0,21	0,21
Stiftelsen för Åbo Akademi	1 063 872	0,21	0,21
Föreningen Konstsamfundet r.f.	950 000	0,18	0,18
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	913 469	0,18	0,18
Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Osake	910 000	0,18	0,18
Samfundet folkhälsan i Svenska Finland rf	848 402	0,16	0,16
Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahasto	840 001	0,16	0,16
Erikoissijoitusrahasto OMX Helsinki 25 -indeksiosuusrahasto	808 764	0,16	0,16
Sigrid Juséliuksen Säätiö	766 150	0,15	0,15
<i>Ulkomaiset ja hallintarekisteröidyt yhteensä</i>	<i>318 542 828</i>	<i>61,66</i>	<i>61,57</i>
<i>Muut yhteensä</i>	<i>109 774 246</i>	<i>21,25</i>	<i>21,37</i>
Yhteensä	516 579 512	100	100

Osakeomistus sektoreittain

Sampo Oyj (A- ja B-sarjojen osakkeet), 31.12.2022

Sektorit	Osakkeita yhteensä	%
Yritykset	19 183 848	3,71
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	19 157 841	3,71
Julkisyhteisöt	70 181 755	13,59
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	14 485 127	2,80
Kotitaloudet	75 028 113	14,52
Ulkomaiset ja hallintarekisteröidyt	318 542 828	61,66
Yhteensä	516 579 512	100

Osakkeenomistajat

Sampo Oyj:n Suomeen rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä kasvoi vuoden 2022 aikana 7 100 osakkeenomistajalla ja oli vuoden 2022 lopussa 198 143. Hallintarekisteröityjen ja ulkomaisten osakkeenomistajien omistus säilyi tasaisena ollen 61,7 prosenttia (61,6) kaikista osakkeista ja 61,6 prosenttia (61,1) niihin liittyvistä äänistä.

Sampo omisti vuoden 2022 lopussa 2 210 197 omaa A-osakettaan, mikä vastasi 0,43 prosenttia Sampo Oyj:n kaikista osakkeista. Ero yllä olevan taulukon lukuun selittyy vuoden kahtena viimeisenä kaupankäyntipäivänä hankituilla osakkeilla, jotka eivät näy vuoden lopun osakasrekisterissä osakekauppojen T+2 päivän selvitysaikasta johtuen.

BlackRock, Inc.:n suoraan tai sen rahastojen, välillisesti tai rahoitusvälineiden kautta omistamien Sammon A-osakkeiden osuus oli 31.12.2022 yli 5 prosenttia Sampo Oyj:n kaikista osakkeista. Myös yhtiön omistuksessa olevien äänioikeuksien osuus oli yli 5 prosenttia Sampo Oyj:n osakkeisiin liittyvistä äänioikeuksista.

Sampo Oyj sai vuonna 2022 yhteensä 17 Arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaista ilmoitusta, joiden mukaan BlackRock, Inc.:n suoraan tai sen rahastojen, välillisesti tai rahoitusvälineiden kautta omistamien Sammon A-osakkeiden ja niihin liittyvien äänioikeuksien osuus oli joko laskenut alle 5 prosentin tai noussut yli 5 prosenttiin Sampo Oyj:n kaikista osakkeista ja niihin liittyvistä äänioikeuksista. Liputusilmoituksien yksityiskohdat ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/liputukset.

Hallituksen ja ylimmän johdon omistukset

Oheisessa taulukossa on esitetty hallituksen ja johtoryhmän Sampo-omistukset.

Vuoden 2022 lopussa Sammon hallituksen jäsenet ja heidän lähipiirinsä omistivat suoraan tai välillisesti 195 644 (3 944 446) Sammon A-sarjan osaketta. Omistusten yhteenlaskettu osuus osakemäärästä oli 0,04 prosenttia (0,7) ja äänimäärästä 0,03 prosenttia (0,7). Vuoden 2022 aikana hallituksen puheenjohtaja Björn Wahlroos siirsi valtaosan omistuksestaan lapsilleen.

Sammon johtoryhmän ja heidän lähipiirinsä omistuksessa oli suoraan tai välillisesti 564 438 (549 544) A-osaketta, mikä oli 0,1 prosenttia (0,1) osakemäärästä ja äänistä.

Hallituksen ja johtoryhmän omistukset

Sampo Oyj, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Hallitus	31.12.2022	31.12.2021
Wahlroos	9 229	3 778 362
Fagerholm	7 597	6 647
Clausen	37 819	22 299
Clutterbuck	2 853	2 185
Ehrnrooth	128 681	127 962
Lamminen	2 695	2 055
Langan*	673	—
Murto	4 449	3 853
Rauramo	1 668	1 083
Yhteensä	195 664	3 944 446
Hallituksen omistus liikkeellelasketuista osakkeista, %	0,04	0,7
Hallituksen äänimäärä, %	0,04	0,7

Johtoryhmä	31.12.2022	31.12.2021
Magnusson	46 480	51 496
Alsaker	39 646	36 105
Janbu Holthe	1 875	733
Lapveteläinen	276 423	272 261
Niemisvirta	93 470	89 443
Thorsrud	61 344	57 670
Wennerklint	45 200	41 836
Yhteensä	564 438	549 544
Johtoryhmän omistus liikkeellelasketuista osakkeista, %	0,1	0,1
Johtoryhmän äänimäärä, %	0,1	0,1

* Sampo Oyj:n hallituksen jäsen 18.5.2022 lähtien.

Hallinnointiin liittyvät asiat

Hallinnointi

Sampo-konserni noudatti kertomusvuonna kokonaisuudessaan 1.1.2020 voimaan tullutta kotimaista hallinnointikoodia 2020. Arvopaperimarkkinayhdistys hyväksyi hallinnointikoodin 19.9.2019.

Sampo julkaisee internetsivuillaan hallinnointikoodin mukaisen hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen arvopaperimarkkinain (746/2012) luvun 7 pykälän 7 mukaisesti.

Selvitys on saatavilla osoitteissa
www.sampo.com/selvitys ja
www.sampo.com/vuosi2022.

Varsinainen yhtiökokous

Sampo Oyj:n 18.5.2022 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti jakaa vuodelta 2021 osinkoa 4,10 euroa osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 20.5.2022 ja osingonmaksupäivä 31.5.2022. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2021 tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden.

Yhtiökokous päätti kasvattaa hallituksen jäsenten lukumäärää yhdeksään jäseneen. Hallitukseen valittiin

uudelleen **Christian Clausen, Fiona Clutterbuck, Georg Ehrnrooth, Jannica Fagerholm, Johanna Lamminen, Risto Murto, Markus Rauramo ja Björn Wahlroos**. Lisäksi **Steve Langan** valittiin uudeksi hallituksen jäseneksi. Hallituksen jäsenet valittiin toimikaudelle, joka jatkuu seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajakseen Björn Wahlroosin ja varapuheenjohtajakseen Jannica Fagerholmin. Nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan valittiin Christian Clausen, Risto Murto, Markus Rauramo ja Björn Wahlroos (puheenjohtaja) sekä tarkastusvaliokuntaan Fiona Clutterbuck, Georg Ehrnrooth, Johanna Lamminen ja Steve Langan.

Kaikkien hallituksen jäsenten on arvioitu olevan riippumattomia yhtiöstä sekä sen merkittävistä osakkeenomistajista Arvopaperimarkkinayhdistyksen antaman hallinnointikoodin 2020 mukaisesti. Hallituksen jäsenten ansioluettelot ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/hallitus.

Yhtiökokous päätti maksaa hallituksen jäsenille palkkioita vuonna 2023 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka seuraavasti: hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuotuisena palkkiona

190 000 euroa ja kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan 98 000 euroa. Tämän lisäksi hallituksen ja sen valiokuntien jäsenille maksetaan seuraavat vuosipalkkiot: hallituksen varapuheenjohtajalle 27 000 euroa, tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle 27 000 euroa ja kullekin tarkastusvaliokunnan jäsenelle 6 200 euroa. Hallituksen jäsenen edellytetään hankkivan yhtiökokouksen päätöksen perusteella Sammon A-sarjan osakkeita markkinoilta julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan 50 prosentilla hallituksen jäsenen vuosipalkkiosta, josta on ensin vähennetty verot ja vastaavat maksut.

Yhtiökokous hyväksyi Sampo Oyj:n toimielinten palkitsemisraportin. Päätös on neuvoa-antava.

Tilintarkastajaksi valittiin uudelleen tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy, jolle päätettiin maksaa palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan. KHT Jukka Vattulainen toimii päävastuullisena tilintarkastajana.

Yhtiökokouksessa oli ennakkoon annetut ja asiamiehen edustamat äänet mukaan luettuna edustettuna 326 496 211 osaketta (60,66 prosenttia osakkeista) ja 331 296 211 ääntä (61,01 prosenttia kaikista äänioikeuksista).

Yhtiökokouksen pöytäkirja on osakkeenomistajien nähtävillä osoitteessa yhtiökokoussivustolla sekä Sampo Oyj:n pääkonttorissa osoitteessa Fabianinkatu 27, Helsinki.

Vastuullisuus

Sampo-konsernilla on vastuullisuusohjelma, joka ohjaa vastuullisuustyötä konsernitasolla. Ohjelma koostuu strategisista vastuullisuusteemoista, ja jokaisen teeman alle on määritelty vastuullisuuden kannalta olennaisimmat aihealueet.

Konsernin vastuullisuusteemat ovat vastuullinen liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt, vastuullinen yrityskulttuuri, vastuullinen sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi, vastuulliset tuotteet ja palvelut sekä vastuullisuus yhteisöissä. Sampo jatkoi vuoden aikana vastuullisuustyötään näiden teemojen mukaisesti.

Sampo-konserni julkaisee muuhun kuin taloudelliseen tietoon pohjautuvan selvityksen kirjanpitolain luvun 3a pykälän 5 mukaisesti. Kyseinen selvitys, **Vastuullisuusraportti 2022**, on erillinen hallituksen toimintakertomuksesta ja se julkaistaan toukokuussa 2023 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2022. Konsernitasoisen raportin lisäksi If, Topdanmark, Hastings ja Mandatum kertovat vastuullisuustyöstään omissa raporteissaan. Vastuullisuusraportit ovat luettavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosi2022.

Sampo-konserni sisällyttää vuonna 2025 konsernin vuotta 2024 koskevan vastuullisuusraportoinnin hallituksen toimintakertomukseen yritysten kestävyysraportointi-direktiivin (CSRD-direktiivi) vaatimusten mukaisesti.

Vuoden 2022 kohokohtia

Liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt

Sampo Oyj päivitti vuonna 2022 konsernin toimintaperiaatteet (Code of Conduct). Päivityksessä keskityttiin vahvistamaan konsernin ohjausta erityisesti vastuullisuuden näkökulmasta ja vastuullisuuden kannalta olennaisten aihealueiden, kuten tietosuojan, korruption ja lahjonnan ehkäisyyn, ihmisoikeuksien sekä ilmaston ja ympäristön osalta. Myös yksittäiset konserniyhtiöt kehittivät omia täydentäviä hallintorakenteitaan, politiikkojaan ja ohjeitaan sekä näihin liittyvää koulutusta. Vuonna 2022 konserniyhtiöt muun muassa kehittivät tietoturva- ja kyberturvallisuuskäytäntöjään sekä asettivat tieteeseen perustuvat ilmastotavoitteet omalle toiminnalleen.

Yrityskulttuuri

Sampo-konsernin yritykset keskittyivät vuonna 2022 vastuullisen yrityskulttuuriin vaalimiseen, muun muassa päivittämällä olennaisia politiikkoja, ottamalla käyttöön uusia henkilöstökyselyjä, käynnistämällä uusia aloitteita ja laajentamalla koulutus- ja oppimistarjontaa. Tämän työn tuloksena esimerkiksi Mandatum sai Future Workplaces -sertifikaatin, kun sen työntekijäkokemuksen laatu vahvistettiin Siqnin toteuttamalla henkilöstökyselyllä. If, Topdanmark ja Mandatum ylittivät henkilöstötyytyväisyystavoitteensa ja Hastings sijoittui Ison-Britannian 50 inklusiivisimman työnantajan listalla 9. sijalle.

Sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi

Sampo-konsernin yhtiöt vahvistivat vuonna 2022 sijoituspolitiikkojaan lisäohjeilla ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja hallintotavan (ESG) huomioimisesta niiden sijoitusprosesseissa. Erityisesti ilmastoon liittyvät näkökohdat olivat vahvasti esillä vuoden aikana. Kaikki Sampo-konsernin vahinkovakuuttajat ovat sitoutuneet asettamaan tieteeseen pohjautuvat ilmastotavoitteet Science Based Targets -aloitteen (SBTi) mukaisesti. Lisäksi Hastings allekirjoitti YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI) vuonna 2022 ja näin ollen kaikki Sampo Oyj:n kokonaan omistamat tytäryhtiöt ovat sitoutuneet kyseisiin periaatteisiin.

Tuotteet ja palvelut

Sampo-konsernin yhtiöt painottivat vuonna 2022 toimitusketjujen kestävä hallintaa. If esimerkiksi otti käyttöön uuden itsearviointikyselyn toimittajilleen ja onnistui nostamaan Ifin yhteistyökumppaneiden toimintaperiaatteet allekirjoittaneiden toimittajien osuuden 96 prosenttiin korvauskäsittelyssään. Topdanmark eteni suunnitelman mukaisesti kohti yhtiön vuodelle 2025 asettamia tavoitteita muun muassa seulomalla toimittajien ESG-riskejä ja sisällyttämällä toimittajien eettiset ohjeet toimittajien kanssa tehtäviin sopimuksiin. Myös Hastings vahvisti toimitusketjujen hallintaansa ottamalla käyttöön ESG due diligence -kyselylomakkeen kaikille uusille ja olemassa oleville toimittajille sekä

edistämällä useita uusia kestävän kehityksen aloitteita yhtiön toimitusketjussa.

Sampo-konsernin yhtiöt, erityisesti If ja Topdanmark, jatkoivat vuoden aikana ESG-näkökohtien järjestelmällistä integrointia vakuutustoimintaansa. Topdanmark otti käyttöön sisäiset menettelyt kaupan alan ja maataloutta harjoittavien asiakkaidensa ESG-seulontaan, ja ensimmäinen seulonta tehtiin joulukuussa 2022. If on integroinut vastuullisuuden suoraan vakuutusstandardeihin ja olemassa olevaan yritysasiakkaiden tuntemisen prosessiinsa. Menetelmä otettiin käyttöön kesäkuussa 2021, ja marraskuuhun 2022 mennessä yhtiö oli arvioinut yhteensä 590 yritysasiakasta.

Riskienhallinta

Sammon pääomanhallintakehikon tarkoituksena on tukea arvonluontia mahdollistamalla yhtiön strategian toteuttaminen. Konsernin vakavaraisuudelle ja velkaantuneisuudelle on asetettu kvantitatiiviset tavoitteet, mutta lisäksi ohjataan myös muita mittareita, kuten riittävää likviditeettiä. Tytäryhtiöiden taseet mitoitetaan liiketoimintasuunnitelmien tarpeisiin sekä vakaan osingon tuottamiseksi. Mahdollisia riskikeskittymiä ja riskien riittävää hajautumista seurataan järjestelmällisesti ja niiden syyt analysoidaan. Konsernitason keskittymiä hallitaan ennakoivasti strategisilla päätöksillä siinä määrin kuin se on mahdollista.

Sampo-konsernin yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvonluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta. Riskienvalinnan ja sijoitussalkkujen markkinariskien menestyksellä hallinta on Sampo-konsernin tuottojen pääasiallinen lähde.

Sampo-konsernissa liiketoimintaan liittyvät riskit jaotellaan kolmeen pääryhmään: toimintaympäristöön tai sisäisen toiminnallisen joustavuuden puutteeseen liittyviin liiketoimintariskeihin, yhtiön toimintatapoihin liittyviin maineriskeihin sekä liiketoimintaan luontaisesti kuuluvuihin riskeihin.

Kattava selvitys Sampo-konsernin riskienhallinnasta, hallintorakenteesta, riskeistä ja pääomituksesta on saatavilla vuoden **2022 Riskienhallintaraportissa** osoitteessa www.sampo.com/vuosi2022.

Palkitseminen

Sampo Oyj:n hallitus on hyväksynyt Sampo-konsernin palkitsemisperiaatteet, joita sovelletaan kaikkiin konserniyhtiöihin. Palkitsemisperiaatteet ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/palkitseminen. Sammon palkitsemisstrategia on vastuullinen sekä työntekijöitä että osakkeenomistajia kohtaan. Näin ollen pitkän aikavälin taloudellisen vakauden ja Sampo-konsernin arvon kehittämisen on ohjattava palkitsemisjärjestelmien suunnittelua.

Sampo-konsernin käyttämät erilaiset palkitsemismuodot ovat seuraavat:

- (a) Kiinteä palkitseminen
- (b) Muuttuva palkitseminen
- (c) Eläke
- (d) Muut edut

Kaikkien palkitsemismekanismien lähtökohtana on rohkaista ja kannustaa työntekijöitä tekemään parhaansa ja ylittämään heille asetetut tavoitteet. Palkitsemiskokonaisuudet on suunniteltava siten, että ne palkitsevat oikeudenmukaisesti huolellisen ja menestyksellään työsuorituksen. Samalla on kuitenkin muiden sidosryhmien edun suojaamiseksi varmistettava, että palkitsemismekanismit eivät luo eturistiriitoja, eivätkä houkuttele tai rohkaise työntekijöitä liiallisten tai ei-toivottujen riskien ottamiseen. Tästä johtuen palkitsemismekanismeja ei voida erottaa riskienhallintakäytännöistä.

Kiinteän ja muuttuvan palkitsemisen suhteellinen osuus heijastaa yksittäisen johtajan tai työntekijän vastuita. Kiinteän palkan tulee muodostaa riittävän suuri osuus kokonaispalkitsemisesta. Muuttuva palkitseminen voi perustua henkilön panokseen yhtiön tulokseen ja henkilökohtaiseen suoriutumiseen tai se voi liittyä henkilöstön sitouttamiseen Sampo-konserniin.

Päätös muuttuvien palkkioiden maksusta tulee perustua riskinoton arviointiin ja vakavaraisuuspääomavaatimusten täyttymiseen. Lisäksi tietty osuus ylimmälle johdolle ja tietyille avainhenkilöille maksettavasta muuttuvasta palkkiosta lykätään määritellyn ajanjakson ajaksi kussakin Sampo-konserniin kuuluvassa yhtiössä sovellettavan sääntelyjärjestelmän mukaisesti. Lykkäysajanjakson jälkeen tehdään jälkikäteinen riskiarviointi ja hallitus päättää voidaanko lykättyjä muuttuvia palkkioita maksaa/vapauttaa kokonaan tai osittain vai jätetäänkö ne kokonaan maksamatta/vapauttamatta. Vuonna 2022 lykättyjen lyhytaikaisten ja pitkäaikaisten kannustinpalkkioiden yhteismäärä oli 7,0 miljoonaa euroa (5,1).

Sammon hallitus päättää Sampo-konsernin ylimmän johdon ja muiden avainhenkilöiden Sampo Oyj:n rahoitusvälineisiin perustuvista pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä. Sammon hallituksen jäsenet eivät ole mukana näissä kannustinjärjestelmissä. Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän 2020 kolmannelta alokaatiosta jaettiin elokuussa 2022 ehtojen mukaisesti kannusteyksikköjä uusille työntekijöille tai sellaisille nykyisille työntekijöille, joiden osalta olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai tehtävän strateginen merkitys on kasvanut. Kannustinjärjestelmän kolmannessa alokaatiossa on mukana 16 henkilöä ja 208 000 kannusteyksikköä jaettiin elokuussa 2022. Mahdollinen kannustepalkkio maksetaan kolmessa erässä, joista ensimmäinen on kolmen vuoden päästä kustakin kannustinyksiköiden jaosta.

Pitkäaikaisessa kannustinjärjestelmässä 2017:ssä on jäljellä 29 750 allokoitua kannusteyksikköä. Kolmas ja

viimeinen erä maksettiin vuonna 2022. Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän 2017:n toisen alokaation toinen erä maksettiin vuonna 2022 ja viimeinen erä erääntyy vuonna 2023.

Kannusteyksikön arvo lasketaan maksuhetkellä Sammon A-osakkeen vaihdolla painotetun keskikurssin ja lähtökurssin erotuksena. Osakkeen arvon kehityksen ja maksettujen osinkojen lisäksi kannusteyksikön arvoa laskettaessa otetaan huomioon If Vahinkovakuutuksen vakuutusliikkeen tuotto ja/tai riskisopeutetun pääoman tuotto, kuten tarkemmin on määritelty kunkin kannustinjärjestelmän ehdoissa. Molemmissa järjestelmissä on määritelty palkkion maksulle enimmäisarvo. Ehdot ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/kannustinehdot.

Ylimmälle johdolle ja tietyille avainhenkilöille maksettaviin kannustepalkkioihin sovelletaan lykkäyssääntöä. Määrättyjen henkilöiden tulee erän maksamisen yhteydessä hankkia Sammon A-osakkeita tietyllä osuudella erästä verojen ja vastaavien maksujen vähentämisen jälkeen. Osakkeet ovat luovutusrajoituksen alaisia kolmen vuoden ajan, jonka jälkeen hallitus päättää mahdollisesta luovutusrajoituksen poistosta.

Vuonna 2022 maksettiin lyhytaikaisia kannustepalkkioita sosiaalikulut mukaan lukien 77 miljoonalla eurolla (70). Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien perusteella maksettiin palkkioita sosiaalikuluneen samalla ajanjaksolla 35 miljoonalla eurolla (16). Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien tulosvaikutus vuonna 2022 oli 43 miljoonaa euroa (46).

Sampo Oyj:n toimielinten palkitsemisraportti 2021 esiteltiin varsinaiselle yhtiökokoukselle toukokuussa 2022. Äänestystuloksen perusteella yhtiökokous päätti hyväksyä esitetyn palkitsemisraportin. Päätös oli neuvoa-antava.

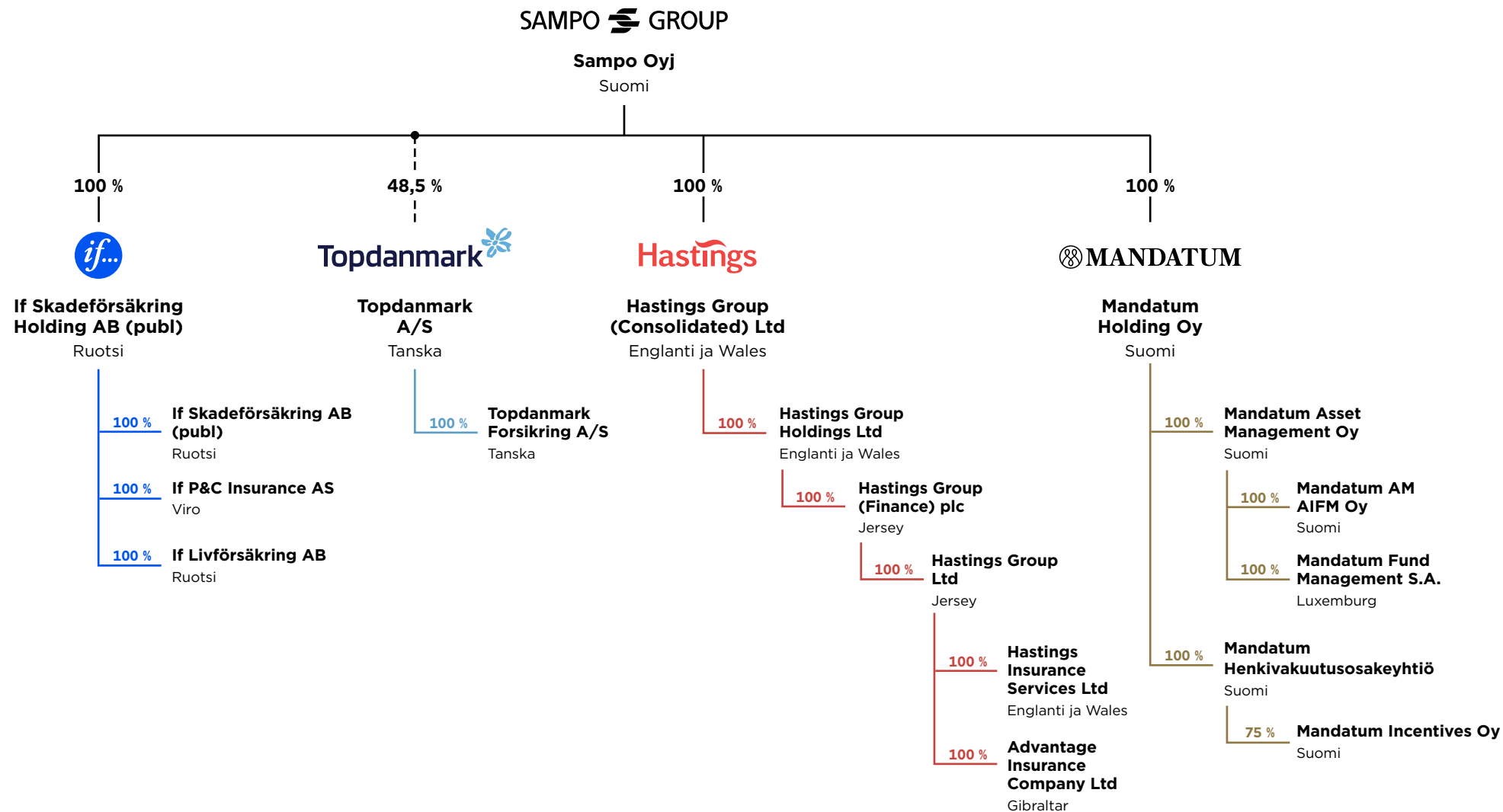
Sampo-konserni julkaisee **toimielinten palkitsemisraportin** vuodelta 2022 huhtikuun alussa 2023 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2022. Toimielinten palkitsemisraportti sisältää tiedot hallituksen ja konsernijohtajan palkitsemisesta edelliseltä tilikaudelta ja on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistyksen hyväksymän, 1.1.2020 voimaan tulleen hallinnointikoodi 2020:n suositusten mukaisesti. CG-koodi 2020 on nähtävillä kokonaisuudessaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi/.

Konsernirakenteen muutokset

Topdanmarkin henkivakuutusliiketoiminnan myynti saatiin päätökseen 1.12.2022, jolloin Topdanmarkin henkivakuutusliiketoiminta (Topdanmark Liv Holding A/S ja sen kaikki tytäryhtiöt) siirtyivät osaksi Nordea-konsernia. Henkivakuutusliiketoiminnasta luopumisesta kerrottiin 18.3.2022 ja kaupan toteutuminen edellytti asianmukaisia viranomaislupia. Lisätietoja on saatavilla **liitteessä 33**.

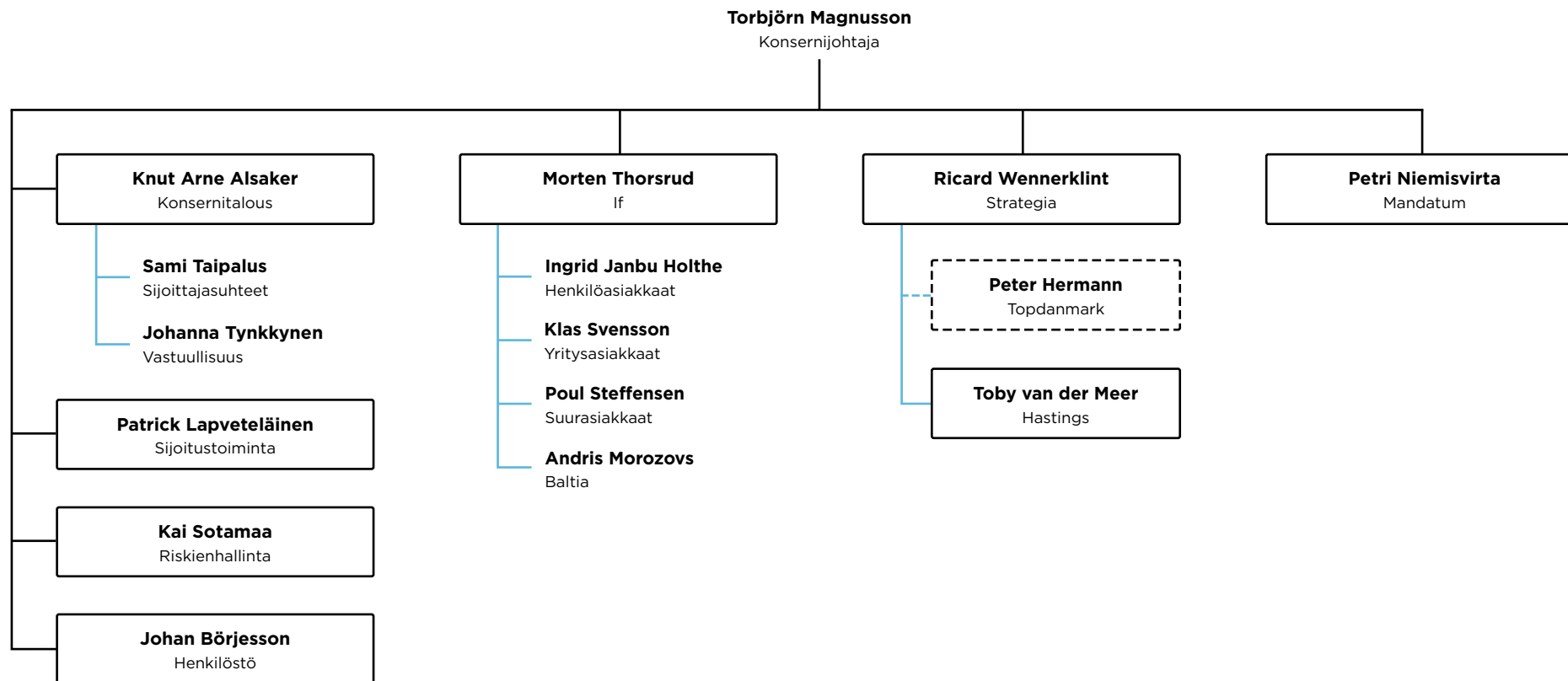
Konsernin rakenne

31.12.2022

Organisaatio

31.12.2022

Henkilöstö

Sampo-konsernin työntekijöiden määrä (FTE) oli vuonna 2022 keskimäärin 13 550 (13 274). Sampo-konsernissa työskenteli 31.12.2022 yhteensä 13 490 henkilöä (13 340).

Henkilöstömäärä

Sampo-konserni

	Henkilöstö keskimäärin (FTE) 2022	%	Henkilöstö keskimäärin (FTE) 2021	%
Yhtiöittäin				
If	7 496	55	7 223	54
Hastings	3 021	22	3 005	23
Topdanmark	2 381	18	2 395	18
Mandatum	603	4	589	4
Sampo Oyj*	50	0,4	63	0,5
Yhteensä	13 550	100	13 274	100
Maittain				
Iso-Britannia	3 000	22	2 980	22
Tanska	2 969	22	2 965	22
Suomi	2 437	18	2 270	18
Ruotsi	2 381	18	2 336	17
Norja	1 580	12	1 534	12
Muut maat	1 183	9	1 190	9
Yhteensä	13 550	100	13 274	100

* Vuoden 2022 lopussa Sampo Oyj:n työntekijöiden määrä (FTE) oli 51 (45), joista 49 (44) työskenteli pääkonttorilla Suomessa ja 2 (1) sivukonttorilla Ruotsissa.

Raportointikauden jälkeiset tapahtumat

Omien osakkeiden osto-ohjelma

Sammon 9.6.2022 julkistettu, 1 miljardin euron suuruinen omien osakkeiden takaisinosto-ohjelma jatkui raportointikauden päättymisen jälkeen. Osto-ohjelma päättyi 8.2.2023, jolloin yhtiöllä oli hallussaan pörssipäivän päättymiseen mennessä yhteensä 5,4 miljoonaa Sammon A-osaketta, joka oli 1,05 prosenttia Sampo Oyj:n koko osakemäärästä samana ajankohtana yhtiön mitätöityä ostamiaan omia osakkeita joulukuussa 2022. Sampo osti kyseisen osto-ohjelman aikana 10.6.2022–8.2.2023 kaikkiaan 22,1 miljoonaa A-osakettaan, joista 16,7 miljoonaa osaketta mitätöitiin 8.12.2022. Osto-ohjelmasta on lisätietoja saatavilla osoitteessa www.sampo.com/takaisinostot.

Hallituksen puheenjohtajan seuraajaa koskeva ehdotus

Sammon nimitys- ja palkitsemisvaliokunta ilmoitti 30.1.2023, että se aikoo ehdottaa entisen hallituksensa jäsenen **Antti Mäkisen** valintaa Sampo Oyj:n hallituksen uudeksi jäseneksi yhtiökokouksessa 17.5.2023 ja tämän nimitystä edelleen Sammon puheenjohtajaksi. Nykyinen hallituksen puheenjohtaja Björn Wahlroos ilmoitti aiemmin, että hän ei ole valittavissa uudelleen yhtiön hallitukseen.

Antti Mäkisellä on yli 20 vuoden kokemus finanssialan johtotehtävistä muun muassa Nordeassa, eQ Oyj:ssä ja SEB Enskilda Securititiesissa. Mäkinen on toiminut Solidium Oy:n toimitusjohtajana sekä muun muassa

Sammon ja Metso Outotecin hallituksissa sekä Stora Enson hallituksen puheenjohtajana. Antti Mäkinen on syntynyt vuonna 1961 ja suorittanut oikeustieteen kandidaatin tutkinnon Helsingin yliopistossa.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotus uudesta puheenjohtajasta käsitellään Sammon hallituksessa, joka julkaisee hallituksen jäseniä koskevan yhtiökokousehdotuksensa 29.3.2023.

SAMPO OYJ

Hallitus

Tunnusluvut

Konsernin yhteiset tunnusluvut		2022	2021	2020	2019	2018
Voitto ennen veroja	Milj. e	1 863	3 171	380	1 541	2 094
Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin)	%	-1,3	26,8	3,1	12,0	7,5
Omavaraisuusaste	%	21,3	20,9	20,2	23,0	25,1
Konsernin vakavaraisuus ¹	Milj. e	4 226	5 019	4 308	4 513	2 942
Konsernin vakavaraisuussuhde ¹	%	210	185	176	174	140
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		13 550	13 274	13 227	9 509	9 364

Ifin tunnusluvut		2022	2021	2020	2019	2018
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	5 432	5 134	4 823	4 675	4 502
Vakuutusmaksutuotot	Milj. e	5 002	4 772	4 484	4 388	4 290
Voitto ennen veroja	Milj. e	1 217	1 077	901	884	848
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	6,1	37,0	33,3	34,5	11,2
Riskisuhde ²	%	59,2	59,9	60,7	62,7	63,3
Toimintakulusuhde ²	%	21,1	21,4	21,5	21,8	21,9
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua ²	%	64,9	65,5	66,4	68,4	68,8
Liikekulusuhde ²	%	15,4	15,8	15,8	16,1	16,4
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua	%	80,3	81,3	82,1	84,5	85,2
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		7 496	7 223	7 182	6 603	6 367

Topdanmarkin tunnusluvut		2022	2021	2020	2019	2018
Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 210	1 393	1 473	1 487	1 357
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 391	1 383	1 315	1 272	1 235
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot	Milj. e	1 326	1 285	1 227	1 178	1 144
Voitto ennen veroja	Milj. e	220	346	167	238	199
Vahinkosuhde ²	%	66,8	66,7	69,0	66,2	66,0
Liikekulusuhde ²	%	16,3	15,6	16,2	16,0	16,3
Yhdistetty kulusuhde	%	83,1	82,3	85,2	82,1	82,3
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		2 381	2 395	2 428	2 322	2 314

Hastingsin tunnusluvut		2022	2021	16.11.-31.12.2020	2019	2018
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 313	1 127	103	—	—
Vakuutusmaksutulo jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	Milj. e	727	495	137	—	—
Vakuutusmaksutuotot	Milj. e	594	499	63	—	—
Voitto ennen veroja	Milj. e	73	127	-16	—	—
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		3 021	3 005	2 974	—	—
Mandatumien tunnusluvut		2022	2021	2020	2019	2018
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 399	1 376	1 059	1 603	1 082
Voitto ennen veroja	Milj. e	207	291	154	280	450
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	-17,3	18,4	14,4	23,5	8,7
Liikekustannussuhde	%	84,9	87,1	95,6	98,4	91,7
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		603	589	576	563	531
Omistusyhteisön tunnusluvut		2022	2021	2020	2019	2018
Voitto ennen veroja	Milj. e	146	1 331	-826	139	618
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		50	63	67	63	61
Osakekohtaiset tunnusluvut		2022	2021	2020	2019	2018
Osakekohtainen tulos	euro	2,69	4,63	0,07	2,04	3,04
Osakekohtainen tulos ilman poikkeuseriä ³	euro	2,41	2,86	2,16	2,31	—
Osakekohtainen tulos, ml. muut laajan tuloksen erät	euro	-0,26	5,9	0,65	2,63	1,7
Osakekohtainen oma pääoma	euro	17,44	23,39	20,56	21,44	22,30
Osakekohtainen substanssi	euro	18,74	25,48	19,82	20,71	20,60
Osakekohtainen osinko ⁴	euro	2,60	4,10	1,70	1,50	2,85
Osinko/tulos ³	%	96,7	88,6	78,7	73,5	93,8
Efektiiivinen osinkotuotto	%	5,3	9,3	4,9	3,9	7,4
Hinta/voitto -suhde (PE-luku) ³		18,1	9,5	16,0	19,1	12,6
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	514 369	546 812	555 352	555 352	555 352
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä	1 000 kpl	530 296	554 317	555 352	555 352	555 352
Osakkeiden painotettu keskim. lukumäärä	1 000 kpl	530 296	554 317	555 352	555 352	555 352
Osakekannan markkina-arvo	Milj. e	25 112	24 093	19 199	21 609	21 331

A-sarja:		2022	2021	2020	2019	2018
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	514 169	545 612	554 152	554 152	554 152
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä	1 000 kpl	530 096	553 117	554 152	554 152	554 152
Osakkeiden painotettu keskim. lukumäärä	1 000 kpl	530 096	553 117	554 152	554 152	554 152
Painotettu keskim. kaupantekokurssi	euro	44,25	40,50	32,35	39,15	43,11
Antioikaistu ylin kurssi	euro	49,97	47,33	42,46	43,38	48,92
Antioikaistu alin kurssi	euro	35,85	33,82	21,34	34,45	37,61
Antioikaistu viimeinen kaupantekokurssi	euro	48,82	44,06	34,57	38,91	38,41
Osakkeen pörssivaihto tilikaudella	1 000 kpl	257 879	243 763	376 964	250 282	239 051
Osakkeen suhteellinen pörssivaihto	%	48,6	44,1	68,0	45,2	43,1
B-sarja:		2022	2021	2020	2019	2018
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl	200	1 200	1 200	1 200	1 200
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä	1 000 kpl	200	1 200	1 200	1 200	1 200

¹ Sampo-konsernin vakavaraisuus lasketaan Solvenssi II -direktiivin (2009/138/EU) ja vakuutusyhtiölain (521/2008) mukaisella konsolidointimetodilla. Koska Sampo Oyj on Solvenssi II -ryhmän ylin emo, lasketaan vakavaraisuus konsernitason tasolla.

² Vahinkovakuutuksen tunnusluvut on laskettu toimintokohtaisten kuluja pohjalta, eikä niitä siksi voida johtaa suoraan sulautetusta tuloslaskelmasta.

³ Käytetään osinkopolitiikan mukaisen osingon määrittämisessä. Vuoden 2020 osinko/tulos sekä PE-luku laskettu oikaistun osakekohtaisen tuloksen pohjalta.

⁴ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle tilikaudelta 2022.

Tunnuslukuja laskettaessa veroina on otettu huomioon tilikauden tulosta vastaava vero.

Osakekohtaista substanssia laskettaessa on huomioon otettu konsernin arvostuserot pörssinoteeratusta tytäryhtiö Topdanmarkista. Vertailuvuodet sisältävät arvostuserot myös silloisesta osakkuusyhtiö Nordeasta.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluvut on laskettu valtiovarainministeriön asetuksen ja sitä tarkentavan Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Konsernin vakavaraisuus on laskettu konsernitasoisesti Solvenssi II -direktiivin (2009/138/EU) ja vakuutusyhtiölain (521/2008) mukaisella konsolidointimetodilla. Konsernin vaihtoehtoisista tunnusluvuista löytyy lisätietoa osoitteessa www.sampo.com.

Koko konsernin yhteiset tunnusluvut

Konsernin voitto ennen veroja

- + vahinkovakuutuksen voitto ennen veroja
- + henkivakuutuksen voitto ennen veroja
- + omistusyhteisön voitto ennen veroja
- ± konsernin tulosvaikutteiset eliminoinnit

Vahinko- ja henkivakuutus

- + vakuutusmaksutulo
- + sijoitustoiminnan nettotuotot
- + liiketoiminnan muut tuotot
- korvaukset
- vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos
- henkilöstökulut
- liiketoiminnan muut kulut
- rahoituskulut
- ± osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista

Omistusyhteisö

- + sijoitustoiminnan nettotuotot
- + liiketoiminnan muut tuotot
- henkilöstökulut
- liiketoiminnan muut kulut
- rahoituskulut
- ± osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista

Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin), %

- + emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva kauden laaja tulos
- ± sijoitusten arvostuserojen muutos laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
- + oma pääoma yhteensä, emoyhtiön omistajien osuus (vuoden alun ja lopun keskiarvo) X 100 %
- ± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste (käyvin arvoin), %

- + oma pääoma yhteensä (emoyhtiön omistajien osuus)
- ± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
- + taseen loppusumma X 100 %
- ± sijoitusten arvostuserot

Velkaisuusaste

- rahoitusvelat
- oma pääoma + rahoitusvelat X 100 %

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä

Keskiarvo kuukausien lopun henkilökuntamäärästä oikaistuna osa-aikaisesti palveluksessa olleiden henkilöiden osalta.

Vahinkovakuutustoiminnan tunnusluvut

Underwriting-tulos

- + vakuutusmaksutuotot
- + muut tuotot (Hastings)
- korvauskulut
- liikekulut

underwriting-tulos, netto

Riskisuhde, %

- + korvauskulut
 - korvausten käsittelykulut
- X 100 %
- vakuutusmaksutuotot

Toimintakulusuhde, %

- + liikekulut
 - + korvausten käsittelykulut
- X 100 %
- vakuutusmaksutuotot

Vahinkosuhde, %

- korvauskulut
- X 100 %
- vakuutusmaksutuotot

Liikekulusuhde, %

- liikekulut
- X 100 %
- vakuutusmaksutuotot

Yhdistetty kulusuhde, %

- vahinkosuhde + liikekulusuhde
- X 100 %

Operatiivinen kulusuhde (Hastings), %

- + liikekulut
 - + vakuutusten hankintakulut
 - + muut liikekulut
 - + korvausten käsittelykulut
- X 100 %
- + vakuutusmaksutuotot
 - + muut tuotot

Riskisuhde (Hastings), %

- korvauskulut
- X 100 %
- vakuutusmaksutuotot

Henkivakuutustoiminnan tunnusluvut

Liikekulusuhde, %

- + liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta
 - + korvausten selvittelykulut
- X 100 %
- kuormitustulo

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen tulos ml. käyvän arvon rahaston muutos

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva laaja tulos
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen oma pääoma

oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakekohtainen substanssi

+ oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
± noteerattujen konserniyhtiöiden arvostuserot
konsernissa
osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakekohtainen osinko, %

tilikaudelta jaettu osinko
osakkeiden antioikaistu lukumäärä
tilinpäätöspäivänä X 100 %

Osinko tuloksesta, %

osakekohtainen osinko
osakekohtainen tulos X 100 %

Efektiivinen osinkotuotto, %

osakekohtainen osinko
osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen
kaupantekokurssi X 100 %

Hinta/voitto -suhde (P/E-luku)

osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi
osakekohtainen tulos

Osakekannan markkina-arvo

osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä
x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

Osakkeiden suhteellinen pörssivaihto, %

pörssin kautta vaihdettujen osakkeiden
lukumäärä
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen
lukumäärä X 100 %

Tilinpäätöksessä käytetyt vaihtokurssit

	1-12/2022	1-9/2022	1-6/2022	1-3/2022	1-12/2021
EURSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	10,6286	10,523	10,4746	10,4837	10,1465
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	11,1218	10,8993	10,7300	10,337	10,2503
DKKSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,4288	1,415	1,4085	1,4086	1,3643
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,4956	1,4656	1,4424	1,3898	1,3784
NOKSEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,0522	1,052	1,0499	1,056	0,9983
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,0578	1,0298	1,0369	1,0645	1,0262
EURDKK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,4396	7,44	7,4402	7,4408	7,4371
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	7,4365	7,4365	7,4392	7,4379	7,4364
EURGBP					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	0,8527	0,8468	0,842	0,8363	0,8599
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	0,8869	0,883	0,8582	0,846	0,8403

Konsernin IFRS-tilinpäätös

Konsernin laaja tuloslaskelma.....	44
Konsernitase	45
Laskelma oman pääoman muutoksista.....	46
Konsernin rahavirtalaskelma.....	47

Konsernin IFRS-tilinpäätös

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. e	Liite	1-12/2022	1-12/2021
Vakuutusmaksutulo	1	9 732	9 411
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	-1 511	3 549
Liiketoiminnan muut tuotot	3	763	491
Korvauskulut	4	-6 115	-6 239
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	5	1 443	-3 123
Henkilöstökulut	6	-1 226	-1 179
Liiketoiminnan muut kulut	7	-1 097	-976
Rahoituskulut		-119	-146
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	13	-6	401
Arvostusero osakkuusyritysten osakkeiden luovutuksesta	13	—	84
Arvon alentumistappioiden palautus Nordean osakkeista	13	—	899
Tilikauden voitto ennen veroja		1 863	3 171
Verot	18, 19	-322	-423
Tilikauden voitto		1 541	2 748

Milj. e	Liite	1-12/2022	1-12/2021
Kauden muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi	9		
Muuntoerot		-253	80
Myytavissä olevat rahoitusvarat		-1 670	460
Osuus osakkuusyritysten laajan tuloksen eristä		—	186
Verot		331	-83
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoverojen jälkeen		-1 592	643
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutus-matemaattiset voitot ja tappiot		32	73
Verot		-7	-15
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettoverojen jälkeen		26	58
TILIKAUDEN LAAJA TULOS		-26	3 448
Kauden voitosta			
Emoyhtiön omistajien osuus		1 427	2 567
Määräysvallattomien osuus		114	181
Tilikauden laajasta tuloksesta			
Emoyhtiön omistajien osuus		-139	3 272
Määräysvallattomien osuus		114	176
Osakekohtainen tulos (eur)	8	2,69	4,63

Konsernitase

Milj. e	Liite	12/2022	12/2021
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	10	355	375
Sijoituskiinteistöt	11	166	568
Aineettomat hyödykkeet	12	3 494	3 794
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	13	16	777
Rahoitusvarat	14, 15, 16, 17	19 469	23 321
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	15, 16, 17	9 930	19 711
Laskennalliset verosaamiset	18	17	39
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	21	2 272	2 295
Muut varat	20	3 242	2 977
Käteiset varat		3 073	4 819
Myytävänä olevat omaisuuserät		—	2 385
Varat yhteensä		42 033	61 061
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	21	16 567	20 369
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	22	9 908	19 550
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	16, 23	1 983	2 016
Muut rahoitusvelat	16, 23	1 457	2 330
Laskennalliset verovelat	18	514	855
Varaukset	24	6	9
Eläkevelvoitteet	25	25	26
Muut velat	26	2 031	2 246
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		—	196
Velat yhteensä		32 490	47 597

Milj. e	Liite	12/2022	12/2021
Oma pääoma	28		
Osakepääoma		98	98
Rahastot		1 530	1 530
Kertyneet voittovarot		7 784	9 952
Muut oman pääoman erät		-443	1 208
Emoyhtiön omistajien osuus		8 969	12 788
Määräysvallattomien osuus		574	676
Oma pääoma yhteensä		9 543	13 464
Oma pääoma ja velat yhteensä		42 033	61 061

Laskelma oman pääoman muutoksista

Milj. e	Osake- pääoma	Vararahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Voitto- varat ¹	Muunto- erot ²	Myytävissä olevat rahoitus- varat ³	Yht.	Määräys- vallattomien osuudet	Yht.
Oma pääoma 1.1.2021	98	4	1 527	9 282	-749	1 257	11 418	840	12 258
Muutokset omassa pääomassa									
Hankitut määräysvallattomien omistajien osuudet	—	—	—	-700	—	—	-700	-212	-912
Osingonjako ⁴	—	—	—	-944	—	—	-944	-137	-1 081
Omien osakkeiden hankinta	—	—	—	-380	—	—	-380	—	-380
Muutokset osakkuusyhtiöomistuksissa	—	—	—	113	—	—	113	—	113
Muut oman pääoman muutokset	—	—	—	9	—	—	9	9	18
Kauden voitto	—	—	—	2 567	—	—	2 567	181	2 748
Muut laajan tuloksen erät	—	—	—	6	335	365	705	-5	700
Tilikauden laaja tulos yhteensä	—	—	—	2 572	335	365	3 272	176	3 448
Oma pääoma 31.12.2021	98	4	1 527	9 952	-415	1 622	12 788	676	13 464
Muutokset omassa pääomassa									
Hankitut määräysvallattomien omistajien osuudet	—	—	—	8	—	—	8	-8	—
Osingonjako ⁴	—	—	—	-2 186	—	—	-2 186	-207	-2 393
Omien osakkeiden hankinta	—	—	—	-1 444	—	—	-1 444	—	-1 444
Muutokset osakkuusyhtiöomistuksissa	—	—	—	-10	—	—	-10	—	-10
Muut oman pääoman muutokset	—	—	—	10	-58	—	-48	-1	-48
Kauden voitto	—	—	—	1 427	—	—	1 427	114	1 541
Muut laajan tuloksen erät	—	—	—	26	-253	-1 340	-1 567	—	-1 567
Tilikauden laaja tulos yhteensä	—	—	—	1 454	-253	-1 340	-139	114	-26
Oma pääoma 31.12.2022	98	4	1 527	7 784	-726	282	8 969	574	9 543

¹ IAS 19 Eläkevelvoitteet -standardin nettovaikutus voittovaroihin oli 26 (58) milj. euroa.

² Vertailuvuonna muut laajan tuloksen erät sisälsivät konsernin omistusosuuden mukaisen osuuden osakkuusyhtiö Nordean takaisin tulokseen kierrätettävistä vastaavista eristä. Voittovarot sisälsivät -52 milj. euron osuuden eristä, joita ei siirretä enää tulosvaikutteisiksi. Muuntoerojen muutos sisälsi 252 milj. euroa valuuttakurssimuutoksia. Myytävissä olevien varojen muutos piti sisällään -17 milj. euron osuuden Nordean käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen käypien arvojen muutoksista.

³ Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta -1 300 (709) milj. euroa. Kauden tulokseen on siirretty -96 (-333) milj. euroa. Mandatumin eriytettylle Suomi-vakuutuskannalle siirretty osuus oli 57 (5) milj. euroa. Vertailukaudella kirjattiin tytäryhtiöhankintoihin liittyen 6 miljoonaa euroa suoraan käyvän arvon rahaston alkusaldoon.

⁴ Osakekohtainen osinko 4,10 (1,70) euroa osakkeelta.

Tilikauden 2022 muut oman pääoman muutokset sisältävät 58 milj. euron muuntoerojen uudelleenluokittelun.

Muuntoeroihin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyvät määrät ovat laajaan tulokseen kirjattuja verovaikutuksella huomioituja eriä.

Sampo Oyj on mitätöinyt 31.3.2022 vuonna 2021 hankkimansa omat osakkeet, yhteensä 17 128 505 kappaletta. Vuonna 2022 hankittuja omia osakkeita on mitätöity 20.5.2022 yhteensä 4 961 994 kappaletta sekä 8.12.2022 yhteensä 16 681 839 osaketta.

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen veroja	1 863	3 171
Oikaisut:		
Poistot	181	187
Realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot	1 212	-1 257
Sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	57	-450
Vakuutus- ja sijoitus sopimusten velkojen muutos	-12 851	3 520
Muut oikaisut*	-1 978	-1 397
Oikaisut yhteensä	-13 380	602
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitukset**	10 232	-1 788
Muut varat	1 776	-269
Yhteensä	12 008	-2 057
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Rahoitusvelat	-4	-53
Muut velat	26	30
Maksetut tuloverot	-290	-350
Maksetut korot	-190	-158
Yhteensä	-458	-532
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	33	1 185
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-16	-936
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	519	—
Investoinnit osakkuusyhtiöosakkeisiin	-1	—
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	2 291	3 843
Osingot osakkuusyhtiöosakkeista	160	339
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	8	31
Investoinneista kertyneet nettorahavarat	2 961	3 277

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Maksetut osingot	-2 186	-944
Maksetut osingot määräysvallattomille omistajille	-207	-137
Omien osakkeiden hankinta	-1 444	-380
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, liikkeeseen laskut	62	147
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, lyhennykset	-920	-853
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-4 695	-2 166
Rahavirrat yhteensä	-1 701	2 296
Rahavarat tilikauden alussa	4 819	2 520
Muuntoerot	-45	3
Rahavarat tilikauden lopussa	3 073	4 819
Rahavarojen nettomuutos	-1 701	2 296
Lisätietoa rahavirtalaskelmaan:	1-12/2022	1-12/2021
Saadut korot	375	523
Saadut osingot (pl. rahastojen voitto-osuudet)	273	226
Vuokrasopimuksista johtuvat lähtevät rahavirrat yhteensä	-21	-34

* Muut oikaisut liittyvät pääosin Nordean ja Topdanmark Liv Holdingin henkivakuutustoimintojen osakkeiden myyntiin.

** Sijoitukset sisältävät sijoituskiinteistöt, rahoitusvarat sekä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset.

Rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. vuoden aikana hankittujen ja myytyjen tytäryhtiöiden ja valuuttakurssien muutosten takia.

Tilikauden rahavaroihin sisältyy kassa 2 907 milj. euroa (4 736) sekä lyhytaikaiset enintään 3 kk:n talletukset 166 milj. euroa (83).

Liitetieto konsernin rahavirtalaskelmaan

Topdanmark myi henkivakuutustoimintonsa sisältävän Topdanmark Lifen Nordealle joulukuussa 2022.

Alla olevassa taulukossa on eritelty myynnin kassavirtavaikutus, joka rahavirtalaskelmalla on esitetty investointien rahavirrassa.

Milj. e	1-12/2022
Varat	
Rahoitusvarat	11 901
Muut varat	343
Velat	
Vakuutusvelat	11 556
Muut velat	578
Nettovarat ilman käteisvaroja	110
Käteisvarat	231
Nettovarat	340
Liikearvo	194
Saatu hinta käteisvaroina	534
Diskonttauksen purun kassavirtavaikutus	-15
Nettokäteisvarat myynnistä	519

Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteenvedo merkittävistä tilin- päätöksen laatimisperiaatteista.....	50	11 Sijoituskiinteistöt.....	90	23 Huonomman etuoikeuden omaavat lainat ja muut rahoitusvelat.....	116
Segmentti-informaatio.....	78	12 Aineettomat hyödykkeet	91	24 Varaukset.....	119
Olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet	84	13 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksissä.....	93	25 Työsuhde-etuudet.....	120
Muut konsernin liitetiedot 1-35	86	14 Rahoitusvarat.....	95	26 Muut velat	123
1 Vakuutusmaksutulo	86	15 Rahoitusvarojen käypien arvojen muutokset	97	27 Ehdolliset velat, sitoumukset sekä oikeudenkäynnit	124
2 Sijoitustoiminnan nettotuotot	86	16 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia.....	98	28 Oma pääoma	125
3 Liiketoiminnan muut tuotot	87	17 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset	103	29 Lähipiiritiedot	126
4 Korvauskulut	88	18 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat	105	30 Kannustinjärjestelmät	127
5 Vakuutus- ja sijoitussopimus- velkojen muutos.....	88	19 Verot	107	31 Tilintarkastajan palkkiot.....	130
6 Henkilöstökulut	88	20 Muut varat	107	32 Sijoitukset tytäryhtiöissä.....	130
7 Liiketoiminnan muut kulut	89	21 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	108	33 Topdanmark Life liiketoiminnan myynti.....	130
8 Osakekohtainen tulos	89	22 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	116	34 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	131
9 Tulosvaikutteisesti kirjatut laajan tuloksen muut erät.....	89			35 Sampo-konsernin riskienhallinta	132
10 Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	90				

Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Yleistä

Sampo Oyj (y-tunnus 0142213-3) on Nasdaq Helsingissä listattu suomalainen julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Helsinki ja konsernin pääkonttori sijaitsee osoitteessa Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki, Suomi. Konsernitilinpäätös sisältää Sampo Oyj:n lisäksi tämän tytäryhtiöt sekä osakkuusyhtiöt raportointihetkellä 31.12.2022. Konserniyhtiöt harjoittavat vakuutus- ja rahoitustoimintaa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Baltian maissa sekä Isossa-Britanniassa. Konsernin tilinpäätöksen jäljennös on saatavilla osoitteesta www.sampo.com.

Laatimisperusta

Sammon konsernitilinpäätös vuodelta 2022 on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, "IFRSs") mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa Sampo on soveltanut kaikkia liiketoimintaansa liittyviä 31.12.2022 voimassa olleita ja EU:n komission hyväksymiä standardeja ja tulkintoja.

Vuoden 2022 alusta voimaantulleilla IFRS-standardien vuosittaisilla lisäyksillä tai muilla standardimuutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on otettu huomioon myös suomalainen kirjanpito- ja yhteisölain-säädäntö sekä viranomaissäännökset.

Sampo Oyj:n hallitus on arvioinut toiminnan jatkuvuuden periaatteen toteutumisen ja konsernitilinpäätös on laadittu tämän olettamuksen pohjalta.

Tilinpäätöksen arvostamisperusta on pääasiallisesti alkuperäinen hankintameno. Poikkeuksia ovat muun muassa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, myytävissä olevat rahoitusvarat, suojauskohteet käyvän arvon suojauksessa, sijoitus-kiinteistöt sekä oman pääoman ehtoisina instrumentteina suoritettavat osakeperusteiset maksut, jotka arvostetaan käypään arvoon.

Konsernitilinpäätös esitetään euroina pyöristettynä lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu.

Sampo Oyj:n hallitus hyväksyi tilinpäätöksen julkaistavaksi 10. helmikuuta 2023. Osakeyhtiölain mukaisesti varsinaisella yhtiökokouksella on oikeus hyväksyä tai hylätä konsernitilinpäätös tai muuttaa tilinpäätöstä sen julkaisemisen jälkeen.

Konsernitilinpäätös

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Sampo Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta toteutuu, kun konsernilla on yli puolet äänivallasta tai sillä on valta yrityksessä ja se olemalla osallisena yrityksessä altistuu muuttuvalle tuotolle sekä pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon. Hankitut yritykset yhdistellään tytäryhtiöinä siitä päivästä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryhtiöt siihen päivään saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Tytäryhtiöiden hankinnat käsitellään hankintamenometelmällä. Hankintameno kohdistetaan hankinnan kohteen yksilöitävissä oleville varoille, veloille ja ehdollisille veloille, jotka arvostetaan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankitun tytäryhtiön nettovaralisuudesta. Hankekohtaisesti valitulla käsittelytavalla on vaikutusta sekä kirjattavaan määräysvallattomien

omistajien osuuteen että liikearvon määrään. Määrä, jolla maksettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus sekä mahdollisesti aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi.

Konsernitilinpäätös laaditaan soveltaen yhtenäisiä laadintaperiaatteita samankaltaisissa olosuhteissa toteutuihin samanlaisiin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä voitot ja tappiot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Jollei toisin osoiteta, huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa 20–50 prosenttia sijoituskohteen äänivallasta. Vastavasti, vaikka konsernin omistus olisi vähemmän kuin 20 prosenttia, sijoitus voidaan käsitellä osakkuusyrityksenä, mikäli huomattava vaikutusvalta pystytään muuten selkeästi osoittamaan *IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* -standardin kuvaamilla tavoilla.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Hankintahetkellä sijoitukset osakkuusyhtiöihin kirjataan hankintameno, jota oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen tapahtuvalla muutoksella konsernin osuudessa osakkuusyhtiön voitosta (tappiosta)

ja muilla muutoksilla, jotka on suoraan kirjattu osakkuusyhtiön omaan pääomaan. Mikäli konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitukset merkitään taseeseen nolla-arvoon ja ylimenevät tappiot yhdistellään vain siinä tapauksessa, että konserni on sitoutunut osakkuusyhtiön velvoitteiden täyttämiseen. Sijoitus sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot (tappiot) konsernin ja osakkuusyhtiön välillä eliminoidaan konsernin omistussuuden mukaisesti.

Konsernin omistussuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tuloksesta on esitetty omana eränään tuloslaskelmassa. Konsernin osuus osakkuusyhtiön muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista on esitetty konsernin muissa laajan tuloslaskelman erissä.

Jos ilmenee viitteitä siitä, että sijoituksen arvo saattaa olla alentunut, testataan sen konsernissa oleva kirjanpitoarvo arvonalentumisen varalta vertaamalla sitä sijoituksesta kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä olevana rahamääränä pidetään käyttöarvoa tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyä käypää arvoa sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Jos sijoituksesta kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin sen konsernissa oleva kirjanpitoarvo, vähennetään kirjanpitoarvoa kirjaamalla siitä tulosvaikutteinen arvonalentumistappio, jonka suuruus on kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus. Mikäli sijoituksesta kerrytettävissä oleva rahamäärä myöhemmin kasvaa ja on suurempi kuin kirjanpitoarvo, peruutetaan tehty arvonalennus vastaavasti tulosvaikutteisesti.

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajien sekä määräysvallattomien omistajien laskennalliseen osuuteen esitetään laajan tuloslaskelman jälkeen. Määräysvallattomille kohdistetaan osuus siinäkin tapauksessa, että se olisi negatiivinen.

Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään taseessa omana eränään.

Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta voidaan arvostaa joko käypään arvoon tai suhteellisenä osuutena hankinnan kohteen nettovarallisuudesta. Valinta on hankintakohtainen. Sammon raportointihetken määräysvallattomien osuudet on määritetty suhteellisenä osuutena hankittujen kohteiden nettovarallisuudesta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet

Konsernitilinpäätös laaditaan euroina, joka on konsernin ja emoyhtiön toiminta- ja esittämismuoto. Konserniyhtiöt ovat laatineet tilinpäätöksensä käyttäen toimintavalmuutta, joka on kunkin yhtiön taloudellisen toimintaympäristön päävaluutta. Yhtiöiden ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan toimintavalmuutan määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin.

Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset tase-erät muutetaan yhtiön toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja mone-
taaristen tase-erien muuttamisesta toimintavaluutan
määräisiksi aiheutuvat kurssierot kirjataan valuuttakurs-
sivoittoa tai -tappioiden tuloslaskelmaan. Myytävänä
pidettävien ei-monetaaristen rahoitusvarojen kurssierot
kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon.

Ulkomaisten tytäryritysten, joiden toimintavaluutta ei
ole euro, tuloslaskelmat muutetaan euroiksi tilikauden
keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin.
Syntyvät kurssierot kirjataan omaan pääomaan muun-
toeroksi, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen
eriin. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain,
kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana
myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten yksiköiden hankintaan liittyvä liikearvo
ja käyvän arvon oikaisut käsitellään tilinpäätöksessä
kuin ne olisivat ulkomaisen yksikön varoja ja velkoja.
Muuntoerot, jotka syntyvät näiden erien muuntamisesta
tilinpäätöspäivän kurssiin, kirjataan omaan pääomaan ja
niiden muutos muihin laajan tuloksen eriin.

1 euro =	Tilinpäätös- päivän kurssi	Tilikauden keskikurssi
Ruotsin kruunua	11,1218	10,6286
Tanskan kruunua	7,4365	7,4396
Englannin puntaa	0,8869	0,8527

Segmenttiraportointi

Konsernin segmentointi perustuu liiketoiminta-alueisiin,
joiden riskit ja kannattavuuteen vaikuttavat lähtökohdat
sekä sääntely-ympäristö poikkeavat toisistaan. Liike-
toiminnan valvonta ja ohjaus sekä raportointi johdolle
on organisoitu liiketoimintasegmenttien mukaisesti.
Konsernin liiketoimintasegmentit ovat If, Topdanmark,
Hastings, Mandatum sekä Omistusyhteisö (ml.
vertailuvuonna myös silloinen osakkuusyritys Nordea).
Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot on esitetty
tuotot ulkopuolisilta asiakkailta sekä pitkäaikaiset varat.
Raportoivat alueet ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska,
Iso-Britannia sekä Baltia.

Segmenttien ja yhtiöiden välisten kotimaisten ja rajat
ylittävien liiketoimien hinnoittelussa on sovellettu
markkinaehtoperiaatetta. Hinnoittelu perustuu OECD:n
siirtohinnoitteluoheistukseen sekä EU:n siirtohinnoit-
teludokumentoinnista antamaan käytännösääntöön.
Konsernitilinpäätöksessä segmenttien väliset liiketapaht-
umat, saamiset ja velat eliminoidaan eräkohtaisesti.

Myytävänä olevat omaisuuserät

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin
liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä
oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä
tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä
jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun
edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin

todennäköinen ja omaisuuserä tai omaisuuserien ryhmä
on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan
yleisin ja tavanomaisin ehdoin. Lisäksi johdon tulee olla
sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan
vuoden kuluessa luokittelusta.

Myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan luokitte-
luhetkesta lähtien kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan
myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään
arvoon. Arvostus välittömästi ennen luokittelumuutosta
tehdään sovellettavissa olevan standardin mukaisesti.
Mikäli käypä arvo myynnistä vähennettävillä kuluilla on
alempi, kirjataan tulokseen uudelleenluokitteluhetkellä
arvon alentumistappio. Mahdolliset myöhemmät
arvonnousut kirjataan tulosvaikutteisesti. Mahdollisten
poistojen tai osakkuusyritysosuuksien kirjaaminen
lopetetaan luokitteluhetkellä.

Tuloutusperiaatteet

Vakuutusmaksut

Tuloslaskelmaerä Vakuutusmaksut sisältää vahinko- ja
henkivakuutustoiminnan vakuutusmaksutulon.

Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusmaksut ovat
pääosin lyhytaikaisia vuosivakuutuksia, jolloin vakuu-
tusmaksu kirjataan vakuutusmaksutuloksi vuosimaksun
erääntyessä. Mikäli vakuutusmaksu maksetaan useam-

massa erässä, kirjataan koko maksutulo tästä huolimatta pääsääntöisesti jo tilikauden alussa. Poikkeuksena on Hastings, jossa vakuutusmaksu jaksotetaan vakuutuskaudelle. Tilinpäätöspäivänä vakuutusmaksutuloa oikaistaan vakuutusmaksuvastuun muutoksella eli sillä osuudella vakuutusmaksutulosta, joka vakuutus sopimuksen kattaman ajanjakson perusteella kuuluu seuraavalle tilikaudelle.

Henkivakuutustoiminnan vakuutus sopimuksiin ja sijoitus sopimuksiin sisältyvät vastuut ovat pitkäaikaisia, jolloin vakuutusmaksu ja sen perusteella maksettava korvaus eivät yleensä kohtaa samalla tilikaudella. Vakuutusmaksut kirjautuvat maksutuloon vakuutuslajista riippuen pääsääntöisesti maksuperusteisesti. Veloitusperusteisesti kirjautuu osa ryhmäeläkevakuutuksen vakuutusmaksuista.

Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään kuluna erässä Vakuutus- ja sijoitus sopimusten velkojen muutos.

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusinstrumentin juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan. Osingot kirjataan tuotoksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot ja transaktiokulut kirjataan suoraan tulokseen instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Vakuutusten hankkimisesta aiheutuvat menot käsitellään vahinkovakuutustoiminnassa vakuutusten aktivoituina hankintamenoina. Henkivakuutustoiminnassa hankintamenot käsitellään Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvinä palkkiokuluina.

Muut palkkiokulut sisältyvät tuloslaskelmaeraan Sijoitus-toiminnan nettotuotot.

Myyntituotot asiakassopimuksista

Konserniyhtiö Hastingsilla on vakuutusvälitystoiminnasta syntyviä IFRS 15:n Myyntituotot asiakassopimuksista mukaisia myyntituottoja. Vakuutusvälitystoiminnan tuotot koostuvat pääosin palkkioista ja komissioista, joita yhtiö saa välittäessään kolmannelle osapuolelle toisen yhtiön puolesta vakuutus sopimuksia sekä näihin liittyvistä lisätuotteista.

Vakuutustoimintaan liittyvät välityspalkkiotuotot tuloutetaan niiden myyntihetkellä ja muut myyntituotot tuloutetaan sen kauden aikana, kun palvelu tuotetaan. Välityspalkkiotuotot vakuutus sopimuksista kirjataan

nettomääräisinä saamisen käypään arvoon, jota oikaistaan odotettavissa olevilla peruutuksista aiheutuvilla palautuksilla. Hastings voi tarjota asiakkailleen myös muita asiakaskohtaisia sopimuksia, jotka tuloutetaan tiettyä ajanhetkenä, kun suoritevelvoite on täytetty. Tuloutettava rahamäärä vastaa sitä vastiketta, johon Hastings odottaa olevansa oikeutettu.

Konsernitilinpäätöksessä nämä välitysliiketoiminnasta aiheutuvat palkkiotuotot ja -kulut sekä komissiot sisältyvät Liiketoiminnan muihin tuottoihin ja Liiketoiminnan muihin kuluihin.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon. Muihin kuin käypään arvoon arvostettaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin lisätään tai vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi aiheutuneet transaktiomenot.

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä niiden arvostuskäytännön mukaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin.

Konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti sijoituksia seurataan ja hallinnoidaan käyvin arvoin mahdollisimman ajantasaisen ja oikean kuvan saamiseksi sijoitustoiminnasta. Sijoitukset myös raportoidaan konsernin johdolle käyvin arvoin. Rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset ovat joukkovelkakirjoja ja oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Henkivakuutustoiminnassa vakuutus sopimuksia koskevan standardin IFRS 4:n mukaan harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeutettujen sopimusten arvostuksessa noudatetaan kansallisia laskentaperiaatteita, eli sopimuksia ei arvosteta käypään arvoon. Näitä sopimuksia sekä oman pääoman katteena olevia sijoituksia hallinnoidaan kokonaisuutena ja ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Poikkeuksena tästä ovat sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina omana tase-eränään. Myös näitä vastaava velka esitetään omana eränään.

Taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen, sekä myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kauppapäivänä, jolloin sitoudutaan ostamaan tai myymään kyseinen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä. Lainat ja muut saamiset kirjataan taseeseen lainaa nostettaessa.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan ja esitetään taseessa nettomääräisenä vain silloin, kun netottamiseen on laillinen oikeus ja netotus aiotaan toteuttaa tai saaminen ja velka suorittaa samanaikaisesti.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden velvoitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia tase-eriä ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Rahoitusvara, joka on tarkoitus myydä tai ostaa takaisin lyhyen ajan kuluessa tai joka kuuluu salkkuun, jota hallinnoidaan yhdessä tai käytetään toistuvasti lyhyen aikavälin voiton tavoitteluun, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaraksi. Tällaiset varat merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoittojen ja -tappioiden, korkotuottojen ja -kulujen sekä osinkotuottojen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Myös johdannais sopimukset, joita ei ole määritetty suojaaviksi ja jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaroiksi.

Johdannaiset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Johdannais sopimuksista kirjataan taseeseen saaminen, kun käypä arvo on positiivinen ja velka, kun käypä arvo on negatiivinen. Johdannaiset arvostetaan taseessa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos yhdessä realisoituneiden voittojen ja tappioiden kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi luokitellaan rahoitusvarat, jotka alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti määritetään sellaisiksi. Niiden tase- ja tuloslaskelmakirjaukset menevät kuten edellä on esitetty kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen osalta.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita ei aiota myydä välittömästi tai lyhyen ajan kuluessa. Lainat ja muut saamiset -ryhmä sisältää myös käteiset varat.

Lainat ja muut saamiset merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, sisältäen suoraan kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoaon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Myytavissä olevat rahoitusvarat

Myytavissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, jotka on määritetty myytävissä oleviksi tai jotka eivät kuulu muihin rahoitusvarojen ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat saamistodistuksista sekä osakkeista ja osuuksista.

Myytavissä olevat rahoitusvarat kirjataan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, lisätynä hankintaan suoraan kohdistettavissa olevilla transaktiomenoilla. Taseessa myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon ja arvonmuutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa verovaikutus huomioon ottaen. Korkotuotot ja osingot kirjataan tulokseen. Kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen. Käyvän arvon muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan myös silloin, kun omaisuuserän arvo on alentunut siten, että siitä kirjataan arvonalentumistappio.

Myytavissä olevista monetaarisista tase-eristä johtuvat kurssierot kirjataan aina suoraan tuloslaskelmaan.

Muut rahoitusvelat

Muita rahoitusvelkoja ovat liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen saadun vastikkeen määräisenä transaktiokuluilla oikaistuna silloin, kun vastike saadaan. Rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoaon.

Jos omia velkoja lunastetaan takaisin ennen eräpäivää, velat poistetaan taseesta ja velan kirjanpitoarvon ja lunastuksessa maksetun vastikkeen erotus kirjataan tulokseen.

Käypä arvo

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään ensisijaisesti toimivilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella. Instrumentit arvostetaan ostokurssiin tai viimeiseen kaupantekohintaan, mikäli hintalähteen pörssissä on käytössä huutokauppanettely. Poikkeuksena tästä ovat syndikoidut lainat, jotka arvostetaan keskihintaan alhaisemman likviditeetin takia. Myös johdannaispimukset arvostetaan viimeiseen kaupantekohintaan. Mikäli rahoitusinstrumentille on olemassa sen markki-

nariskin kumoava vastaerä, arvostuksessa käytetään tältä osin samaa hintalähdettä vastaavissa ja vastattavissa. Jos rahoitusinstrumentille kokonaisuutena ei ole olemassa julkista noteerausta, mutta sen osatekijöille on olemassa toimivat markkinat, käypä arvo määritetään osatekijöiden markkinahintojen perusteella.

Rahoitusvarojen käyvän arvon arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksytyjen arvostusmenetelmien avulla käyttämällä asiaa tuntevien, liiketoimintaan halukkaiden osapuolten välisten viimeaikaisten markkinatransaktioiden hintoja, toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa, rahavirtojen diskonttausmenetelmää sekä optionhinnoittelumalleja. Pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo näitä muita menetelmiä käyttäen.

Rahavarojen ja muihin varoihin sisältyvien kauppahintasaamisten kirjanpitoarvoa käytetään arviona niiden käyvästä arvosta.

Jos rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän käypää arvoa ei ole mahdollista määritellä, hankintameno katsotaan olevan riittävän lähellä oleva arvio käyvästä arvosta. Tällaisten rahoitusvarojen määrä konsernin taseessa on epäolennainen.

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen muun muassa siihen, toimivatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin. Suurin osa tason 3 sijoituksista on pääomarahastoja tai vaihtoehtorahastoja.

Pääomarahastosijoitusten osalta alla olevien sijoitusten arvon määrittää rahasto, jolla on olennaiset ja riittävät tiedot alla olevien sijoitusten arvonmäärittämiseksi. Pääomarahaston arvonmäärittäminen toteutetaan pääasiassa kvartaaleittain perustuen alla olevien sijoitusten arvoon ja vieraan pääoman määrään. Alla olevien sijoitusten arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi hankintahintaan perustuvaa arvostusta, julkisesti vaihdettujen verrokkiyhtiöiden arvoa, tuottokerroinperusteista arvostusta tai kassavirtoihin perustuvaa arvostusta.

Pääomarahastot noudattavat yleisesti International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeistusta, jossa kuvataan erilaisia arvostuskäytäntöjä yksityiskohtaisemmin.

Myös vaihtoehtorahastojen osalta arvon määrittää rahasto ja toteutuksesta vastaa ensisijaisesti rahastonhoitaja. Vaihtoehtorahastot ovat usein ominaisuuksiltaan monimutkaisia ja arvonmäärittäminen on riippuvainen alla olevien instrumenttien luonteesta. Arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Vaihtoehtorahastojen toimintaa ja arvonmäärittämistä sääntelee Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), jossa kuvataan tarkemmin arvonlaskennan toimintaperiaatteita ja dokumentointivaatimuksia.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muun kuin käypään arvoon tulosvaikuttavasti arvostettavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Kun arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä yhden tai useamman alkuperäisen kirjaamisen jälkeisen toteutuneen tappion synnyttävän tapahtuman seurauksena ja näillä tapahtumilla on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroista tulevaisuudessa saataviin arvioituihin rahavirtoihin, kirjataan arvonalentumistappio.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat

Objektiivisena näyttönä arvonalentumisesta pidetään esimerkiksi liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittäviä taloudellisia vaikeuksia, jotka johtavat maksukyvyttömyyteen ja arvioon siitä, että asiakas ei todennäköisesti selviydy maksuvelvoitteistaan konsernille. Objektiivinen näyttö arvioidaan ensin yksinään merkittävien rahoitusvarojen osalta ja tämän jälkeen joko yksittäin tai ryhmäkohtaisesti sellaisten rahoitusvarojen osalta, jotka eivät yksinään ole merkittäviä.

Kun on objektiivista näyttöä siitä, että jaksotettuun hankintamenoön taseeseen merkityistä rahoitusvaroista on syntynyt arvonalentumistappiota, tappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja saamisesta arvioitujen kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauslaskelma käytetään saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Erotus kirjataan arvonalentumistappioksi tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen arvioidaan sopimuskohtaisesti.

Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee myöhemmin ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan (kuten rahoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuusluokituksen paranemiseen), arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikuttavasti.

Myytavissä olevat rahoitusvarat

Objektiivinen näyttö perustuu erillistarkasteluun, joka tehdään, kun esimerkiksi saamistodistusten liikkeeseen-laskijan luottoriskiluokituksessa tapahtuu muutos, yhtiö siirretään tarkkailulistalle tai yhtiö laiminlyö lyhennysten tai korkojen maksua. Osakkeen tai osuuden käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen lasku alle alkuperäisen hankintamenon voi myös olla objektiivinen näyttö arvonalentumisesta.

Päätös siitä, onko arvon alentuminen merkittävä tai pitkäaikainen, vaatii johdon harkintaa. Päätös tehdään tapauskohtaisesti ja sitä tehtäessä arvioidaan laadullisten kriteerien lisäksi muun muassa osakkeen arvon historiallisia muutoksia ja aikajaksoa, jonka ajan osakkeen käypä arvo on ollut hankintamenoa alhaisempi. Sampo-konsernissa arvon alentuminen katsotaan yleensä merkittäväksi, kun julkisesti noteeratun osakkeen tai osuuden käypä arvo alittaa keskimääräisen hankintamenon 20 prosentilla ja pitkäaikaiseksi, kun käypä arvo on alittanut hankintamenon yli 12 kuukauden ajan.

Koska noteeraamattomille osakkeille ja osuuksille ei ole saatavissa toimivilla markkinoilla julkaistavia hintoja, niiden arvo pyritään määrittämään markkinoilla yleisesti hyväksyttyjen arvostusmenetelmien avulla. Merkittävien noteeraamattomien osakkeiden ja osuuksien erä ovat pääomarahastosijoitukset. Pääomarahastosijoitukset arvostetaan yleisesti alalla vallitsevan käytännön,

International Private Equity and Venture Capital Guidelines (IPEV) mukaisesti.

Arvon alenemisen merkittävyyttä ja pitkäaikaisuutta arvioidaan viimeksi mainituissa tapauksissa tapauskohtaisesti ottaen huomioon sijoitukseen liittyvät erityistekijät ja olosuhteet. Sampo tekee pääomarahastosijoituksensa pitääkseen ne rahaston elinkaaren loppuun asti, jolloin rahaston tyypilliseksi toimiajaksi muodostuu 10–12 vuotta. Arvio koko rahaston mahdollisesta arvon alentumisesta voidaan yleensä perustellusti tehdä vasta elinkaaren loppupuolella. Mikäli on lisäksi kuitenkin perusteltua syytä epäillä, että sijoituksesta ei sitä myytäessä saada hankintamenoa vastaavaa määrää, kirjataan arvonalennus.

Arvonalennus pääomarahastoille kirjataan yllä olevien periaatteiden lisäksi aina silloin, kun rahaston alkamisvuosi on vähintään 10 vuotta vanha ja rahaston kirjanpitoarvo ja käypä arvo on enintään 500 000 euroa. Näissä tapauksissa sekä käypä arvo että kirjanpitoarvo kirjataan nolnaan. Arvonalennus tehdään vain rahastoille, joiden osalta kriteerit täyttyvät kaikkien Sampo-konsernin yhtiöiden salkkujen osalta.

Saamistodistusten arvon alentumisessa tappion suuruus määritetään pääoman lyhennyksillä ja jaksotuksilla oikaistun hankintamenon ja tarkasteluhetken käyvän arvon välisenä erotuksena, vähennettynä mahdollisella aikaisemmin tulosvaikutteisesti kirjatulla arvonalentumistappiolla. Samalla muihin laajan tuloksen eriin

kirjattu kertynyt tappio siirretään omasta pääomasta kirjattavaksi tulosvaikutteisena arvonalentumistappiona. Myös mahdolliset lisäarvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Jos myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan saamistodistuksen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti siihen määrään, mikä saamistodistuksen kirjanpitoarvo olisi ollut ilman arvonalentumistappioiden kirjaamista.

Myytavissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan osakkeen arvonalentumistappio kirjataan siirtämällä muihin laajan tulokseen eriin kirjattu kertynyt tappio omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Mikäli käypä arvo arvonalentumiskirjauksen jälkeen nousee kirjataan arvonnousu suoraan muun laajan tuloksen eriin. Arvon edelleen laskeessa alle hankintamenon kirjataan tulosvaikutteinen arvonalennus, vaikka lasku olisi vähemmän kuin 20 prosenttia.

Johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Johdannaissopimukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin sopimuksiin ja suojaaviin sopimuksiin ja ne sisältävät korko-, luottoriski-, valuutta-, osake- sekä hyödykejohdannaiset. Johdannaissopimukset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa

käypään arvoon. Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen varoiksi, kun niiden käypä arvo on positiivinen ja veloiksi, kun käypä arvo on negatiivinen.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset, joita ei ole merkitty suojaaviksi sekä pääsopimuksesta erotetut kytketyt johdannaiset käsitellään kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä johdannaissopimuksina. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset sekä myyntivoitot ja -tappiot yhdessä korkotuottojen ja -kulujen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi johdannaissiksi luokitellaan myös sopimukset, joita käytetään suojaamistarkoituksessa, mutta jotka eivät täytä IAS 39 -standardin suojauslaskennalle asettamia ehtoja.

Suojaavat johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Suojausperiaatteiden mukaisesti konsernissa voidaan suojaautua korkoriskiltä, valuuttakurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta, käyvän arvon suojauksella

suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta. Kuluneella tilikaudella konsernissa on sovellettu käyvän arvon suojausta Mandatumissa sekä rahavirran suojausta Hastingsissa.

Suojauslaskentaa sovelletaan suojauksiin, jotka ovat suojattavan riskin osalta tehokkaita ja täyttävät IAS 39:n standardin suojauslaskennan ehdot. Suojaussuhde suojaavan johdannaisen ja suojattavan kohteen välillä sekä suojaukseen liittyvät riskienhallintatavoitteet dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauksen tehokkuus arvioidaan suojaussuhteen alussa ja suojauksen aikana, jotta suojaus on erittäin tehokas koko suojauksen ajan. Suojausta pidetään tehokkaana, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai position käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojauksella suojataan vaihtuvakorkoisten velkakirjalainojen tai muiden vaihtuvakorkoisten varojen tai velkojen korkorahavirtoja. Suojaavina instrumentteina käytetään muun muassa koronvaihto- sekä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Johdannaissopimukset, jotka on luokiteltu rahavirran suojaukseksi ja jotka täyttävät IAS 39:n kriteerit, arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksesta tehokkaan suojauksen osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ylimenevä tehoton osuus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jolloin suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat.

Kun suojaava johdannainen erääntyy, myydään, suojaussuhde päätetään tai suojaus ei enää täytä suojauslaskennan ehtoja, omaan pääomaan suojauksen loppumishetkeen mennessä kertynyt käyvän arvon muutos jää omaan pääomaan, kunnes se kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jolloin suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan muun muassa hinta- ja korkotason sekä valuuttakurssien muutosten aiheuttamilta vaikutuksilta käypiin arvoihin konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Suojaavina johdannaisina käytetään konserniyhtiöiden hallitusten hyväksymiä instrumentteja, joita ovat valuuttatermiinit, koronvaihto- ja koron- ja valuutanvaihtosopimukset sekä optiot.

Johdannaissopimusten, jotka on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuus- ja velkaerät arvostetaan suojauksen aikana käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -standardin mukaisesti vuokrasopimukset esitetään lähtökohtaisesti taseella. Ainoat valinnaiset poikkeukset koskevat tiettyjä lyhytaikaisia alle 12 kuukautta pitkiä sopimuksia tai arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia, jotka voidaan edelleen kirjata tasaerinä vuokrasopimuksen voimassaoloaikana.

Vuokrasopimuksista aiheutuvat käyttöoikeusomaisuuserät (oikeus käyttää vuokrasopimuksen kohdetta) kirjataan varoihin osana Aineellisia hyödykkeitä ja niitä vastaavat vuokravelvoitteet taseen velkpuolelle osaksi Muita velkoja. Käyttöoikeusomaisuuserä kirjataan vuokra-ajan alkamishetkellä ja arvostetaan hankintameno, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän sekä vuokralle antajalle mahdollisesti ennalta suoritettut maksut. Käyttöoikeusomaisuuserien poistot kirjataan tasapoistoin vuokrasopimuksen voimassaoloaikana. Vuokrasopimusvelka kirjataan samoin vuokra-ajan alkamishetkellä ja arvostetaan tulevien vuokramaksujen nykyarvoon.

Tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserästä tehtävät suunnitelman mukaiset poistot sekä vuokravasta aiheutuvat korkokulut.

Konserni vuokralle antajana

Vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät tase-erään Sijoituskiinteistöt ja niiden poistoajat ja -menetelmät sekä arvonalentumistappioiden kirjauserusteet ovat samat kuin vastaavien aineellisten hyödykkeiden. Saatavat vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokratuotoiksi vuokra-ajan kuluessa.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Sitä aiempien hankintojen liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona.

Liikearvo arvostetaan kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Liikearvosta ei tehdä poistoja. Liikearvolle tehdään sen sijaan arvonalentumistestaus vähintään vuosittain.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomina hyödykkeinä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, käsitellään ulkopuolelta hankitut ja sisäisesti aikaansaadut IT-ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet, jos on todennäköistä, että niistä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeiden hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Sisäisesti aikaansaadun aineettoman hyödykkeen hankintameno määräytyy hyödykkeelle välittömästi kohdistettavien menojen summana. Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sinä tilikautena, jona ne toteutuvat. Kehittämismenoista, jotka johtuvat uusien IT-ohjelmistojen suunnittelusta tai jo olemassa olevien ohjelmistojen merkittävistä parannuksista, aktivoidaan vain ne, jotka täyttävät edellä mainitut taseeseen kirjaamisen edellytykset.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

IT-ohjelmistot	3–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

Aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, kuten liiketoimintojen yhdistymisten yhteydessä hankitut tuote- ja liikemerkit, ei poisteta. Sen sijaan niille suoritetaan vähintään kerran tilikaudessa arvonalentumistestaus.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat omassa käytössä olevat kiinteistöt, koneet ja laitteet sekä kalusto. Kiinteistöjen luokitus omassa käytössä ja sijoituskäytössä oleviin suoritetaan käytössä olevan neliömäärän perusteella. Mikäli omassa käytössä on korkeintaan 10 prosenttia kiinteistön pinta-alasta, kiinteistö luokitellaan kokonaan sijoituskiinteistöksi.

Kiinteistöt ja muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon.

Perusparannusmenot lisätään kiinteistöjen kirjanpito-arvoon silloin kun on todennäköistä, että niistä koitua vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan

kuluessa. Pääsääntöisesti jäännösarvo arvioidaan nollan suuruiseksi. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Taloudellisen vaikutusajan arviota tarkistetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Poistoaikoja oikaistaan, mikäli arvio muuttuu merkittävästi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

Rakennukset	20–50 vuotta
Rakennusten ainesosat	15–20 vuotta
Rakennusten ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	4–10 vuotta
IT-laitteet ja autot	2–5 vuotta
Muut toimistokalusteet	3–15 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistojen kirjaaminen lopetetaan, mikäli omaisuuserä luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että aineettomiin hyödykkeisiin tai aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kuuluvan omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos arvonalentumisesta on viitteitä, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä

arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta, keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä sekä taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten hankinta-ajankohdasta lähtien konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Testissä verrataan yksikön liikearvon sisältävää kirjanpitoarvoa yksiköstä kerrytettävissä olevaan rahamäärään.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa ennen veroja määritettyä korkoprosenttia käyttäen. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, siitä kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappio. Kirjaamisen yhteydessä poistettavan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeestä kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta, ei kuitenkaan enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä pidetään vuokratuottojen saamiseksi ja omaisuuden arvonnoususta hyötymiseksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Arvostusperiaate muutettiin hankintamenomallista käypään arvoon tilikaudella 2021 konsernin laadintaperiaatteiden yhdenmukaistamiseksi. Konserni katsoi, että muutoksella oli vain vähäinen vaikutus konsernin tilinpäätösraportointiin.

Sijoituskäytössä olevien kiinteistöjen käyvät arvot arvioidaan käyttäen tuleviin tuottoihin ja markkinaehtoiisiin tuotto-odotuksiin perustuvaa tuottoarvomenetelmiä (nykyarvon laskentaan käytettäviä kassavirtamalleja) sekä toteutuneisiin vertailukauppoihin perustuvia kauppaa-arvomenetelmiä. Arvioinnin lähtökohtana ovat kiinteistökohtaiset ominaisuudet koskien muun muassa kiinteistön sijaintia, kuntoa ja vuokraustilannetta sekä markkinalähtöiset vertailutiedot koskien vaihtoehtoisia vuokria, tuottovaatimustasoja ja yksikköhintoja. Arviointi on tilikaudella suoritettu käyttäen sekä konsernin omaa asiantuntemusta että ulkopuolisia, riippumattomia arvioitsijoita.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernille on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos velvoitteesta tai osasta siitä on mah-

dollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi vain silloin, kun sen saaminen on käytännössä varmaa.

Vakuutus- ja sijoitussopimukset

Vakuutussopimukset käsitellään IFRS 4 -standardin mukaisesti joko vakuutussopimuksina tai sijoitussopimuksina. Standardin mukaan vakuutussopimukset luokitellaan vakuutussopimuksiksi, mikäli niissä siirtyy vakuutuksenottajan ja vakuutuksenantajan välillä merkittävää vakuutusriskiä. Mikäli sopimuksen perusteella siirtyvä riski on luonteeltaan rahoitusriskiä eikä merkittävää vakuutusriskiä, luokitellaan sopimus sijoitussopimukseksi. Sopimuksen luokittelu vakuutus- tai sijoitussopimukseksi määrää sen arvostuskäytännön.

Sampo käsittelee sopimuksista syntyvät velat standardin ensimmäisessä vaiheessa kansallisten vaatimusten mukaisesti.

Vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyviä riskejä on kuvattu laajasti konsernitiilinpäätöksen **liitetiedossa 35**.

Jälleenvakuutussopimukset

Jälleenvakuutussopimus on sopimus, joka täyttää IFRS 4:n asettamat edellytykset vakuutussopimukselle ja jonka perusteella konserni voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, mikäli se itse joutuu korvaus-

velvolliseksi muiden tekemiensä vakuutussopimusten perusteella. Jälleenvakuutussopimusten perusteella saatavat suoritukset on kirjattu taseessa erään Saamiset jälleenvakuutussopimuksista sekä Muut varat. Ensiksi mainittu erä sisältää jälleenvakuuttajien osuuden konsernin jälleenvakuutettujen vakuutussopimusten vakuutusmaksu- ja korvausvastuusta. Muissa varoissa on lyhytaikaiset saamiset jälleenvakuuttajilta.

Kun konserni itse joutuu maksamaan korvauksia jälleenvakuutussopimuksen perusteella toiselle vakuutusyhtiölle, kirjataan velka tase-erään Muut velat. Jälleenvakuutuksiin liittyvät saamiset ja velat arvostetaan yhdenmukaisesti jälleenvakuutettujen saamisten ja velkojen kanssa. Jälleenvakuutussaamiset testataan vuosittain arvonalentumistappioiden varalta. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli on olemassa objektiivista näyttöä, että konserni ei tule saamaan kaikkia rahamääriä, joihin sillä sopimuksen ehtojen mukaan on oikeus.

Konserniyhtiöillä on lisäksi sopimuksia, joissa konserniyhtiö toimii yhteisvakuuttajana toisen vakuutusyhtiön kanssa, jolloin vakuutusriski jaetaan sopimusosapuolten kesken. Konserniyhtiön toimiessa toissijaisena yhteisvakuuttajana, konserniyhtiö kirjaa saamisiin ja velkoihin yhtiön osuuden mukaisen määrän vakuutusmaksutulosta ja siihen liittyvästä korvausvelasta. Konserniyhtiön toimiessa ensisijaisena yhteisvakuuttajana, yhtiö kirjaa bruttovakuutusmaksutulon saamiseksi ja velka toissijaiselle yhteisvakuuttajalle kirjataan konserniyhtiön velkoihin.

Vahinkovakuutus

Vakuutus sopimusten luokittelu

Vakuutus sopimuksia luokiteltaessa ja niihin liittyviä riskejä tarkasteltaessa toisiinsa kytketyt sopimukset tulkitaan yhdeksi sopimukseksi.

Muina kuin vakuutus sopimuksina, eli sopimuksina, joissa riski ei siirry, käsitellään muun muassa Captive-sopimuksia, joissa vakuutusyhtiö merkitsee yrityksen ensivakuutuksen ja jälleenvakuuttaa saman riskin sellaisessa vakuutusyhtiössä, joka kuuluu vakuutuksenottajan kanssa samaan konserniin. Vahinkovakuutuksessa on myös sopimuksia, joissa vakuutusyhtiö myöntää vakuutuksen ja siirtää vakuutusriskin edelleen lopulliselle vakuutuksenantajalle. Nämä ovat ns. Reverse Flow Fronting -sopimuksia. Aikaisemman bruttokäsittelyn sijaan näistä molemmista kirjataan vain sopimussuhteen nettovaikutus tuloslaskelmaan ja taseeseen. Edellytyksenä nettomääräiselle käsittelylle on, että sopimuksesta nettona kirjattu omapidätys on nolla.

Lisäksi vahinkovakuutuksessa on sopimuksia, joissa vakuutusriski on eliminoitu retrospektiivisellä vakuutusmaksulla, eli ennakoitujen ja toteutuneiden vahinkojen erotus tasataan lisämaksulla suoraan tai vakuutuksen vuosiuudistuksen yhteydessä. Näiden sopimusten rahavirta kirjataan nettomääräisenä suoraan taseeseen kirjaamatta niitä ensin tuloslaskelmaan vakuutusmaksutuotoiksi ja korvauskuluiksi.

Velat vahinkovakuutus sopimuksista

Vakuutusvelka on nettomääräinen sopimusperusteinen velvoite, joka vakuutuksenantajalla on vakuutus sopimuksen perusteella. Vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu muodostavat vakuutusvelan, joka vastaa solmittujen vakuutus sopimusten mukaisia velvoitteita.

Vakuutusmaksuvastuun on tarkoitus kattaa jo solmittujen vakuutus sopimusten jäljellä olevan vakuutuskauden odotettavissa olevat korvausmenot ja liikekulut. Vahinko- ja jälleenvakuutuksessa vakuutusmaksuvastuu lasketaan yleensä aikaperusteisesti niin kutsutun pro rata temporis -periaatteen mukaisesti. Jos vakuutusmaksutaso katsotaan riittämättömäksi siten, ettei se kata mahdollisia korvausmenoja ja liikekuluja, vakuutusmaksuvastuuta on vahvistettava siirtovastuun täydennyksellä ottaen huomioon myös erääntymättömät vakuutusmaksuerät.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vahingoista. Tämä koskee myös tapahtuneita vahinkoja, joita ei tilinpäätöshetkellä vielä ole raportoitu vakuutusyhtiölle eli ns. IBNR (incurred but not reported) -vahinkoja. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten arvioidut selvittelykulut.

Vahinkoensivakuutuksen ja jälleenvakuutuksen korvausvastuu lasketaan tilastollisin menetelmin tai tapauskohtaisesti yksittäisten vahinkojen perusteella. Useimmiten käytetään näiden menetelmien yhdistelmää siten, että suurvahingot arvioidaan tapauskohtaisesti ja

pienehköt vahingot sekä tilinpäätöshetkellä tapahtuneet mutta vielä raportoimattomat vahingot (IBNR) tilastollisin menetelmin.

Ifissä korvausvastuuta ei diskontata nykyarvoon muuten kuin eläkevelvoitteiden osalta. Topdanmark diskonttaa koko korvausvastuun. Hastings diskonttaa korvausvastuun ainoastaan siltä osin, kun korvaus liittyy määrättyihin vakaviin henkilö vahinkoihin. Mandatum ei diskonttaa korvausvastuuvakaa ollenkaan.

Vakuutusvelan riittävyystesti

Vahinkovakuutuksen korvausvastuun ja vakuutusmaksuvastuun riittävyys tutkitaan erikseen. Korvausvastuu perustuu vastaisten korvausrahavirtojen ennusteisiin. Ennusteet tehdään vakiintuneilla vakuutusmatemaattisilla menetelmillä.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan pääsääntöisesti aika-perusteisesti nk. pro rata temporis -periaatteen pohjalta. Vakuutusmaksuvastuun riittävyys testataan laskemalla vakuutusmaksuvastuun lisävastuu yhtiöittäin kullekin liiketoiminta-alueelle ja vakuutusluokalle. Mahdollinen havaittu riittämättömyys vakuutusmaksuvastuussa korjataan kirjaamalla siirtovastuun täydennys.

Vakuutusten aktivoidut hankintamenot

Vakuutusten hankintamenot, jotka selkeästi liittyvät vakuutus sopimusten solmimiseen, esitetään taseen varoissa vakuutusten aktivoituina hankintamenoina. Hankintamenoina käsitellään vakuutus sopimusten

hankkimiseen tai uusimiseen välillisesti tai välittömästi liittyvät toimintakulut kuten palkkiot, markkinointikulut sekä myyntihenkilöstön palkat ja kulut. Vakuutusten hankintamenot jaksotetaan samalla tavalla kuin vakuutusmaksuvastuu. Poistoaika on yleensä korkeintaan 12 kuukautta.

Henkivakuutus

Vakuutus- ja sijoitussopimusten luokittelu

Henkivakuutustoiminnan sopimukset luokitellaan vakuutus- ja sijoitussopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Vakuutus- ja sijoitussopimuksia ovat sopimukset, joihin liittyy merkittävä vakuutusriski tai sellaiset sopimukset, joihin sisältyy vakuutuksenottajan oikeus muuttaa sopimusta kasvattamalla riskiä. Kapitalisaatiosopimuksiin ei sisälly vakuutusriskiä, joten nämä sopimukset on luokiteltu sijoitussopimuksiksi.

Sopimukseen liittyvä oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä (Discretionary Participation Feature (DPF)) on vakuutuksenottajan sopimukseen perustuva oikeus saada taatun vähimmäisedun lisäksi muita etuja. Etuina hyvitetään vakuutuksille laskuperustekorona lisäksi asiakashyvityksiä, korotetaan kuolemantapaussummaa tai alennetaan vakuutusmaksuja. Mandatumin tulokannassa kohtuuseriaaateesta määritellään tavoitteet harkinnanvaraisille eduille. Sijoitussidonnaisissa sopimuksissa vakuutuksenottaja kantaa sijoitusriskin valitsemalla sijoituskohteet, joihin sopimusten arvonekehitys sidotaan.

Vakuutus- ja sijoitussopimusten arvostus

Mandatumissa kaikkiin vakuutus- ja sijoitussopimuksiin ja niihin sijoitussopimuksiin, joihin liittyy harkinnanvarainen oikeus osuuteen ylijäämästä (DPF), sovelletaan kansallisia laskentaperiaatteita IFRS 4:n *Vakuutus- ja sijoitussopimukset* mukaisesti.

Kaikkiin sopimuksiin lukuun ottamatta sijoitussidonnaisia sopimuksia liittyy harkinnanvarainen oikeus ylijäämään. Sellaisiin sijoitussidonnaisiin sopimuksiin, joita ei luokitella vakuutus- ja sijoitussopimuksiksi, liittyy vakuutuksenottajan oikeus vaihtaa säästöjen tuottoarakenne sijoitussidonnaisesta sellaiseksi, joka muodostuu vähimmäistuottotakuusta ja oikeudesta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä. Tämän perusteella myös näihin sopimuksiin sovelletaan vakuutus- ja sijoitussopimusstandardia.

Takaisinosto-oikeutta, vähimmäistuottotakuuta, saman sopimuksen sisällä olevia vakuutus- ja talletusosia sekä muita vastaavia oikeuksia ei eroteta pääsopimuksesta eikä arvosteta erikseen.

Mandatumissa kannanluovutuksella siirtyneen Suomalaisen Vakuutusyhtiön ryhmäläkevakuutuksen (= Eriytetty vakuutus-kanta) osalta noudatetaan IFRS 4.30:n ns. varjolaskentaa, jonka perusteella omaa pääomaa oikaistaan sopimuksen mukaisten realisoitumattomien voittojen tai tappioiden osalta. Omaa pääomaa oikaistaan määrällä, jolla realisoitumattomat voitot tai tappiot olisivat jakautuneet Eriytetyn vakuutuskannan voitonjakopolitiikan mukaisesti Eriytetylle vakuutuskannalle, mikäli voitot tai tappiot olisi realisoitu tilinpäätöshetkellä.

Topdanmarkissa sijoitussidonnaiset sopimukset sisältävät sekä vakuutus- että sijoitussopimuksia. Vakuutus- ja sijoitussopimukset arvostetaan IFRS 4:n mukaisesti. Sijoitussopimukset sen sijaan arvostetaan IAS 39:n *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* mukaan. Sijoitussopimuksiin ei liity oikeutta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä.

Kaikki sijoitussidonnaiset sopimukset ovat vaadittaessa käypään arvoon maksettavissa. Kuolemantapauksissa 101 prosenttia vakuutusmäärästä on maksettava. Tämä katsotaan niin pieneksi vakuutusriskiksi, että sopimukset luokitellaan sijoitussopimuksiksi. Muita takaisinosto-oikeuksia tai huomioitavia seikkoja ei ole.

Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista ja jälleenvakuutusvarat

Vakuutus- ja sijoitussopimusten velka kirjataan vakuutusvelaksi, jonka muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu. Henkivakuutustoiminnan vakuutus- ja sijoitussopimusten vakuutusvelan laskennassa käytetään erilaisia menetelmiä, jotka sisältävät oletuksia muun muassa kuolevuudesta, sairastuvuudesta, sijoitusten tuottotasosta, vastaisista liikekuluista ja vahinkojen selviämisestä.

Tulevan jälleenvakuutuksen vastuuvelan muutos on laskettu vaihtuvien kurssien mukaan.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan ensivakuutuksessa vakuutuskohtaisesti ja jälleenvakuutuksessa antavan yhtiön ilmoituksen perusteella tai yhtiön omien laskuperusteiden mukaan.

Vakuutusvelan diskonttauksessa käytetty korko on enintään kunkin maan viranomaisen hyväksymän enimmäiskoron suuruinen.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vakuutustapahtumista, myös niistä, joita ei tilinpäätöshetkellä vielä ole raportoitu vakuutusyhtiölle. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten hoitokulut.

Vakuutusvelasta määritetään vuosittain lyhyt- ja pitkäkestoisen velan osuus.

Vakuutusvelan riittävyystesti

Velan riittävyystesti tehdään kaikista sopimuskannoista ja täydennystarvetta tarkastellaan yhtiötasolla koko vakuutusvelan riittävyden perusteella. Ei-sijoitussidonnaiseen velkaan kohdistuva testi sisältää kaikki odotettavissa olevat sopimuksiin perustuvat rahavirrat. Sopimuksiin perustuviin rahavirtoihin kuuluvat odotettavissa olevat vakuutusmaksut, korvaukset, lisäedut ja liikekulut. Korvauksissa on arvioitu takaisinostot ja muut vakuutus-tapahtumat historiatietoihin perustuen. Korvausmäärät pitävät sisällään sekä sopimusten laskuperustekorona että arvion tulevasta lisäeduista. Rahavirtojen pääoma-arvot diskontataan tilinpäätöshetkeen.

Sijoitussidonnaisen liikkeen testissä lasketaan riski- ja liikekuluylijäämien pääoma-arvot vastaavalla tavalla. Mikäli yhtiökohtaisen sijoitussidonnaisen ja muun liikkeen velan yhteismäärä edellyttää täydentämistä, kasvatetaan velkaa tulosvaikutteisesti testin osoittamalla määrällä.

Kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutussopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisäetuihin (DPF). Mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät ole esteenä, kohtuullinen osa ylijäämästä on palautettava lisäetuina näille vakuutuksille.

Mandatumin tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä alkuperäisen vakuutuskannan voitonjakoon oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaishyvitys, joka olisi vähintään kunakin hetkenä matalariskisimpinä pidettävien pitkien korkosijoitusten korkotason mukainen. Kokonaishyvitys muodostuu laskuperustekorosta ja vuosittain määrättävistä lisäeduista. Lisäetujen tasossa pyritään jatkuvuuteen.

Työsuhde-etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia ovat eläkkeet ja henkivakuutukset.

Sammolla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Ruotsissa ja Norjassa, muissa maissa eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Merkittävin maksupohjainen järjestely on Suomen TyEL-perusvakuutus.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja eläkevakuutusyhtiölle eikä sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta suorittaa lisämaksuja. Maksupohjaisista järjestelyistä aiheutuvat velvoitteet kirjataan kuluksi kaudella, jota veloitusta koskee.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä yritykselle jää velvoitteita tilikauden maksun suorittamisen jälkeenkin ja näiden vakuutusmatemaattisen ja/tai sijoitusriskin kantaa yritys. Velvoite lasketaan kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoitua etuus-oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Velvoitteen määrän laskennassa käytetään vakuutusmatemaattisia oletuksia. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä on sekä rahastoituja että rahastoimattomia järjestelyjä. Näissä tilikauden eläkekuluksi kirjataan vuoden vakuutusmatemaattisten laskelmien mukainen vanhuuseläkekertymä laskettuna lineaarisesti eläkeiän saavuttamishetken eläkepalkan pohjalta. Tähän lisätään korkokuluina aikaisempien vuosien eläkesitoumusten hyvityksistä/lisäyksistä aiheutuvat laskennalliset vaikutukset. Tilikauden eläkekulut arvioidaan vuoden alussa ja laskelma perustuu muun muassa palkkojen korotusolettamiin, hintainflaatioon eläkesitoumuksen koko keston ajalta sekä sen hetkiseen markkinakorkoon suhteutettuna eläkevelvoitteen duraatioon.

Tilikauden työsuorituksen perustuva eläkemeno sekä nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti eläkekuluihin. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto (pl. nettokorko) kirjataan omana eränään muihin laajan tuloksen eriin tilikaudella, jona ne syntyvät.

Eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään järjestelyyn kuuluvat varat käypään arvoon arvostettuina ja näin saatu nettovelka (tai -omaisuus) kirjataan taseeseen omaksi eräkseen.

Konsernilla on lisäksi vapaaehtoisia etuuspohjaisia eläkevakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä ja niiden määrä on epäolennainen.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Irtisanomiseen perustuva velvoite kirjataan velaksi silloin kun konserni on todistettavasti sitoutunut lopettamaan yhden tai useamman henkilön työsuhteen ennen normaalia eläkkeelle jäämisen ajankohtaa tai myöntämään irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi tehdyn tarjouksen seurauksena. Etuuksista ei koidu työnantajalle taloudellista hyötyä tulevaisuudessa, joten ne kirjataan välittömästi kuluksi. Myöhemmin kuin 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöksestä erääntyvät velvoitteet diskontataan. Sammossa irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia ovat irtisanomiseen liittyvät rahapaketit ja eläkepaketit.

Osakeperusteiset maksut

Sammolla oli tilikauden aikana viisi voimassa olevaa käteisvaroina maksettavaa osakeperusteista kannustinjärjestelmää (Johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät 2017 I ja 2017 II sekä 2020 I, 2020 II ja 2020 III). Topdanmarkilla oli tilikauden aikana yksi hallitukselle ja ylemmälle johdolle suunnattu pääasiallisesti omina osakkeina maksettava osakeoptiojärjestelmä. Hastingsilla oli niin ikään oma tilikaudella käteisvaroina maksettava osakeperusteinen kannustinjärjestelmä.

Lisätietoa konsernin eri yhtiöiden kannustinjärjestelmistä on tilinpäätöksen liitetiedossa **30 Kannustinjärjestelmät**.

Järjestelyt on arvostettu käypään arvoon niiden myöntämishetkellä sekä jokaisena raportointipäivänä tämän jälkeen.

Käteisvaroina maksettavissa järjestelyissä arvostus kirjataan velaksi ja sen muutos tuloslaskelmaan.

Osakkeina maksettavissa järjestelyissä saadut toteutus hinnat kirjataan omaan pääomaan.

Kannustimien käypä arvo on määritetty pääosin Black-Scholes-hinnoittelumallin avulla. Markkina-perusteisen kannustinosan käyvässä arvossa on huomioitu hinnoittelumallilla ennakoitu toteuma palkkiona maksettavien kannusteyksiköiden määrästä. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä kannustimen käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden kannusteyksiköiden määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Tältä osin konserni päivittää oletuksen arvioidusta lopullisesta kannusteyksiköiden määrästä jokaisena väli- ja tilinpäätöspäivänä.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu sisältää kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron ja laskennallisen veron. Verokulu kirjataan tulosta vaikutteisesti, paitsi suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattavien erien osalta, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin maan voimassa olevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan yhtiöittäin silloin, ja vain silloin, kun ne liittyvät saman verosaajan perimiin tuloveroihin ja yhtiöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata nämä.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä vahvistettuja verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Osakepääoma

Osakkeiden liikkeeseenlaskukulut, jotka ovat suoraan kohdistettavissa uusien osakkeiden tai optioiden liikkeeseen laskemiseen tai liiketoiminnan hankkimiseen, esitetään omassa pääomassa verovaikutukset huomioon ottaen saadun tulon vähennyksenä.

Osingot kirjataan omasta pääomasta sinä tilikautena, jona yhtiökokous päättää osingonjaosta. Kun emoyhtiö tai muu konserniyhtiö ostaa emoyhtiön osakkeita, maksettu vastike vähennetään omasta pääomasta ja esitetään erässä Omat osakkeet siihen asti, kunnes osakkeet mitätöidään. Jos osakkeet myöhemmin myydään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen, saatu vastike kirjataan omaan pääomaan.

Omat osakkeet

Omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien (omien osakkeiden) takaisinoston hankintahinta vähennetään suoraan omasta pääomasta. Omien osakkeiden ostosta, myynnistä, liikkeeseenlaskusta tai mitätöinnistä ei kirjata voittoa tai tappiota. Mikäli osakkeet lasketaan uudelleen liikkeeseen, kirjataan hankintahinnan ja saadun vastikkeen välinen erotus ylikurssirahastoon.

Rahavarat

Rahavaroina käsitellään käteiset varat, joiksi katsotaan kassa sekä lyhytaikaiset talletukset (3 kk).

Sampo esittää liiketoiminnan rahavirrat käyttäen epäsuoraa esitystapaa, jolloin voittoa (tappiota) ennen veroja oikaistaan ei-kassaperusteisten tapahtumien vaikutuksella, varojen ja velkojen muutoksilla ja tuotoilla ja kuluilla, jotka liittyvät investointien tai rahoituksen rahavirtoihin.

Rahavirtalaskelmassa saadut ja maksetut korot esitetään liiketoiminnan rahavirroissa. Myös saadut osingot muilta kuin osakkuusyhtiöiltä sisältyvät liiketoiminnan rahavirtoihin. Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot esitetään sijoitustoiminnan rahavirroissa. Maksetut osingot esitetään rahoitustoiminnan rahavirroissa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää johdon tekemiä arvioita ja oletuksia, jotka ovat vaikuttaneet tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin sekä ehdollisiin velkoihin. Harkintaa joudutaan käyttämään myös tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat tilinpäätöshetkellä parhaaseen käytettävissä olleeseen tietoon. Arviointi perustuu sekä aikaisempiin kokemuksiin että tulevaisuutta koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin oletuksiin. Toteutum tiedot voivat poiketa näistä arvioihin ja oletuksiin perustuvista päätöksistä. Mahdolliset arvioiden muutokset kirjataan sillä tilikaudella, jonka aikana arviota korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä ajanjaksoilla.

Sammon keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät liittyvät muun muassa vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin, julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen ja -velkojen ja sijoituskiinteistöjen käypien arvojen arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisten arviointiin. Näitä osa-alueita koskevat laatimisperiaatteet edellyttävät eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Vakuutusvelkojen arviointiin liittyy aina epävarmuutta, sillä vakuutusvelka perustuu tehtyihin arvioihin ja oletuksiin tulevista korvausmenoista. Arviot perustuvat tilinpäätöspäivänä käytettävissä oleviin konsernin omiin tilastoihin aikaisemmista vahinkotapahtumista. Arvioihin liittyvä epävarmuus on yleensä suurempi arvioitaessa uusia vakuutuskantoja tai vakuutuskantoja, joissa vahingon selviäminen kestää kauan, sillä näistä ei ole vielä saatavilla täydellisiä vahinkotilastoja. Historiatietojen lisäksi vakuutusvelkojen arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa vahinkokehitys, maksamattomien korvausten määrä, lakimuutokset, oikeuden päätökset sekä yleinen taloudellinen tilanne.

Huomattava osa konsernin vahinkovakuutuksen vakuutusveloista liittyy lakisääteisiin tapaturma- ja liikennevakuutuksiin. Näiden velkojen arviointiin sisältyvistä epävarmuustekijöistä huomattavimmat sisältyvät oletuksiin inflaatiosta, kuolevuudesta, diskonttauskoroista sekä lakimuutosten ja oikeuskäytäntöjen vaikutuksista.

Henkivakuutuksen vakuutusvelkojen vakuutusmatemaattisista oletuksista on kerrottu tarkemmin kappaleessa Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista ja jälleenvakuutusvarat.

IAS 19:n mukaiset etuus pohjaiset eläke-etuudet arvioidaan myös vakuutusmatemaattisten periaatteiden mukaisesti. Eläkejärjestelyn varauksen laskenta perustuu tulevaisuudessa odotettavissa oleviin eläkkeisiin, jolloin diskonttauskoron määrittelyn lisäksi tehty arviot koskevat oletuksia muun muassa kuolevuudesta, henkilöstön vaihtuvuudesta, hintainflaatiosta sekä palkkakehityksestä.

Käypien arvojen määrittäminen

Jos rahoitusvaroilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksytyjen arvostusmenetelmien avulla. Menetelmistä on kerrottu enemmän tilinpäätösperiaatteiden kappaleessa Käypä arvo.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on tilikauden aikana arvioitu osittain käyttäen konsernin omaa asiantuntemusta markkinoilta saadun vertailuaineiston perusteella. Tähän liittyvät johdon tekemät oletukset esim. markkinoiden tuottovaateista sekä käytettävästä diskonttauskorosta.

Arvonalentumistestaukset

Liikearvo, keskeneräiset aineettomat hyödykkeet ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet testataan vähintään vuosittain

arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on pääosin määritetty käyttöarvoon perustuvilla laskemilla. Nämä edellyttävät johdon tekemiä arvioita muun muassa tulevista kassavirroista, diskonttauskorosta sekä talouden yleisestä inflaatio- ja kasvukehityksestä.

Topdanmarkin yhdistely tytäryhtiönä

IFRS 10:n *Konsernitilinpäätös* -standardin mukaan sijoittajalla on määräysvalta sijoituskohteessa, kun sijoittaja altistuu sijoituskohteen muuttuvalla tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä sijoituskohdetta koskevaa valtaansa.

Sampo omisti 30.9.2017 Topdanmark AS:n osakkeista 44,2 prosenttia ja äänivallasta 49,1 prosenttia. Tuolloin Sammon johto suoritti standardin vaatimien tosiseikkojen ja olosuh-teiden olemassaolon perusteellisen harkinnan arvioidessaan, onko sillä määräysvalta Topdanmarkissa, ja päätyi yhdistelemään Topdanmarkin tytäryhtiönä konsernitilinpäätökseen. Harkinnassa otettiin huomioon muun muassa se, että Sampo oli suurin yksittäinen osakkeenomistaja eikä tiedossa ollut muiden osakkeenomistajien välisiä sopimuksia. Lisäksi katsottiin, että Sammolla oli määräysvalta ohjata Topdanmarkin merkityksellisiä toimintoja eli toimintoja, joilla on merkittävä vaikutus

sijoituskohteen tuottoon. Tarkasteluhetkellä Sammolla oli kolme jäsentä Topdanmarkin hallituksessa, joista yksi hallituksen puheenjohtajana. Topdanmarkin hallituksessa on yhteensä 9 jäsentä ja päätökseen vaaditaan yhtiöjärjestyksen mukaan 50 prosenttia äänistä, mutta halutessaan Sampo voi kutsua koolle ylimääräisen yhtiökokouksen hallituksen kokoonpanon muuttamiseksi ja säädä näin äänivallan hallituksessa itselleen.

Topdanmark Forsikring henki- ja eläkevakuutustoiminnot

Maaliskuussa 2022 julkaistiin tiedote Sammon tytäryhtiön Topdanmark Forsikring A/S:n aikomuksesta myydä sen henki- ja eläkevakuutustoiminnot (Topdanmark Liv Holding A/S, "Topdanmark Life") Nordealle. Sampo-konsernissa Topdanmark Lifen toimintojen myyntiin liittyvät varat ja velat luokiteltiin myytävänä oleviksi omaisuuseriksi IFRS 5 *Myytävänä olevat omaisuuserät ja toiminnot* -standardin mukaisesti.

Myynti toteutettiin 1.12.2022 viranomaishyväksynnän jälkeen. Myynti päätti Topdanmark Lifen luokittelun myytävänä olevaksi omaisuuseräksi.

Lisätietoja Topdanmark Lifen myynnistä löytyy **liitteestä 33 Topdanmark Life -liiketoiminnan myynti**.

Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja tulkintojen soveltaminen

Konserni tulee noudattamaan sen liiketoimintaan liittyviä uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja tilikausina, jolloin ne tulevat voimaan, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden alkamispäivä, voimaantuloa seuraavan tilikauden alusta alkaen. Seuraavilla uusilla tilikaudella 2023 voimaantulevilla IFRS-standardeilla on vaikutusta konsernin taloudelliseen raportointiin: IFRS 17 *Vakuutus sopimukset* ja IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit*.

Siirtyminen IFRS 17 Vakuutus sopimukset- ja IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardeihin

Yhteen veto ylä tason vaikutuksista Sampo-konsernissa

Sampo-konserni soveltaa IFRS 17 *Vakuutus sopimukset*- ja IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardeja 1.1.2023 alkaen. Uusien tilinpäätösstandardien soveltamisella ei odoteta olevan vaikutusta Sammon liiketoiminnan kannattavuuteen tai pääomien hallintaan eikä merkittävää määrällistä vaikutusta omaan pääomaan. Sampo-konsernin toiminnot keskittyvät vahinkovakuutusliiketoimintaan ja Sampo käyttää pääasiassa IFRS 17 -standardin

mukaista vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa (premium allocation approach, PAA). PAA edellyttää muutoksia vakuutusvelan laskentaan, sisältäen eksplisiittisen muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevan riskioikaisun määrittämisen ja toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvan velan diskonttaamisen markkinakoroilla. Lisääntynyt diskonttaaminen voi tulevaisuudessa lisätä tulosvolatiliteettia kausien välillä.

IFRS 9 -standardin soveltamisella ei ole merkittävää vaikutusta Sampo-konsernin tase-erien arvostamiseen, sillä pääosa rahoitusvaroista on tällä hetkellä raportoitu käypään arvoon. Sovellettaessa IFRS 9 -standardia tulevien raportointikausien aikana rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti, mikä voi lisätä tulosvolatiliteettia.

IFRS 17- tai IFRS 9 -standardien käyttöönnotolla ei ole vaikutusta Solvenssi II -laskentaan.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset (voimassa 1. tammikuuta 2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

IASB julkaisi IFRS 17 *Vakuutus sopimukset* -standardin 18.5.2017. IFRS 17 -standardi ja kesäkuun 2020 muutokset hyväksyttiin Euroopan Unionissa 19.11.2021. Lisäksi hyväksyttiin vapaavalintainen vapautus olla soveltamatta vuosikohorttivaatimuksia tietyn tyyppisille vakuutus-sopimusryhmille. Sampo konserni ei sovelta vapautusta. Sampo-konserni soveltaa IFRS 17 -standardia ensim-

mäistä kertaa 1.1.2023 ja vertailutiedot kaudelle 2022 tiedot tullaan esittämään oikaistuin.

IFRS 17 -standardi korvaa IFRS 4 *Vakuutus sopimukset* -standardin ja luo periaatteet vakuutus sopimusten kirjaamiselle, arvostamiselle, esittämiselle ja liitetiedoille. IFRS 17 -standardia sovelletaan vakuutus sopimuksiin, jälleenvakuutus sopimuksiin sekä sijoitus sopimuksiin, joihin sisältyy oikeus harkinnanvaraisiin lisäetuihin. Standardin tavoitteena on antaa tilinpäätöksen käyttäjille informaatiota, joka antaa todenmukaisen kuvan vakuutus-sopimuksista ja yhtenäistää vakuutusvelkojen arvostamista.

Uudet tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja johdon harkinta voivat muuttua siihen asti, kunnes Sampo-konserni julkaisee IFRS 17 -standardin mukaisen vuoden 2023 tilinpäätöksen, joka sisältää avaavan taseen ajanhetkeltä 1.1.2022.

Keskeiset laatimisperiaatteet

Soveltamisala

Sampo-konsernin vahinkovakuutus toimintojen osalta konserni ei odota uusien laadintaperiaatevaatimusten tuovan huomattavaa muutosta sopimusten soveltamis-alaan nykyisiin vaatimuksiin verrattuna. Konsernin vahinkovakuutus sopimuksissa vakuutus riski on merkittävä. Kolmansien osapuolien (panel underwriters) myöntämät vakuutus sopimukset, jotka eivät tuo vakuu-tus riskiä konsernille, eivät kuulu IFRS 17 -standardin soveltamisalaan, vaan ne käsitellään IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* -standardin mukaisesti.

Vakuutus sopimukset voivat sisältää yhden tai useamman komponentin, jotka kuuluisivat eri tilinpäätös standardien soveltamisalaan ja jotka käsiteltäisiin erillään toisistaan. Sampo arvioi vakuutus sopimukset tunnistaakseen kom-ponentit sopimuksista. Vakuutus sopimus voi esimerkiksi sisältää sijoitus- tai palvelukomponentin (tai molemmat), jotka eivät ole osa vakuutus sopimus palvelua.

Sampo-konsernin henkivakuutus toiminnoissa konserni on tunnistanut kapitalisaatiosopimuksia sekä yksilöllisiä sijoitussidonnaisia sopimuksia, joihin sisältyy erotettavissa olevia, merkityksettömän vakuutus riskin sisältäviä sijoituskomponentteja, joihin IFRS 17 -standardia ei sovelleta. Näihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 9 -standardia.

Vakuutus sopimusten yhdistelytaso

IFRS 17 -standardin mukaan vakuutus sopimukset muodostavat vakuutus sopimussalkkuja. Salkku koostuu sopimuksista, joihin sisältyvät riskit ovat samankaltaiset ja joita hallinnoidaan yhdessä. Salkut jaetaan vuosi-kohortteihin, eli ryhmitellään sopimukset, joita ei ole myönnetty yhtä vuotta pidemmin väliajoin.

Sampo-konsernin vahinkovakuutus toiminnoissa salkut on määritetty perustuen liiketoiminnan segmentteihin tai vakuutuslajien yhdistelmiin (johdon määritelmän mukaisesti), liiketoiminta-alueeseen ja maahan sekä määritetään erikseen kullekin juridiselle yhtiölle tai perustuen tuoterhyhmään.

Sampo-konsernin henkivakuutustoiminnoissa riskiva-
kuutussopimukset, laskuperustekorolliset sopimukset ja
sijoitussidonnaiset sopimukset on jaettu eri salkkuihin.

Sampo-konserni on tunnistanut tiettyjä tappiollisia sopimuksia, mutta tappiollisten sopimusten määrä on vähäinen.

Sopimusraja

Vakuutusryhmän alkuperäinen arvostaminen sisältää kaikki sopimusrajojen sisällä olevat tulevat rahavirrat. Määritettäessä rahavirtoja, jotka kuuluvat sopimusrajojen sisälle, otetaan huomioon sopimusehdoista tulevat tosiasialliset oikeudet ja velvoitteet sekä voimassa olevasta sääntelystä tulevat vaateet.

Sampo-konsernin vahinkovakuutustoiminnoissa suurim-
malla osalla sopimuksista on yhden vuoden sopimusraja
(tyypillisesti vakuutuskauden uusiutumiseen asti) eli
sopimuksella on yhden vuoden vakuutuskausi, johon
ajoittuu tosiasiallisia oikeuksia ja velvoitteita.

Sampo-konsernin henkivakuutustoiminnoissa sopimusrajat määräytyvät salkkuun kuuluvien sopimusten ominaisuuksien perusteella ja ovat yleensä ajallisesti pidempiä.

Arvostaminen

IFRS 17 sisältää yleisen lähestymistavan (general measurement model, GMM), joka on sovellettavissa kaikille vakuutus sopimuksille vakuutus sopimusvelkojen arvos-

tamisessa. Yleisen lähestymistavan mukaan vakuutus-
sopimukset arvostetaan perustuen tuleviin rahavirtoihin,
jotka on oikaistu heijastamaan rahan aika-arvoa, mukaan
lukien riskioikaisu ja sopimukseen sisältyvä palvelumar-
ginaali (contractual service margin, CSM). CSM edustaa
kertymätöntä voittoa, jonka yhteisö kirjaa sitä mukaa
tulokseen kun se tuottaa vakuutuspalveluja
tulevaisuudessa. Vakuutusvelan arvo koostuu jäljellä
olevan vakuutuskauden velasta (liability for remaining
coverage, LRC) ja toteutuneista vakuutustapahtumista
aiheutuvasta velasta (liability for incurred claims, LIC),
joka sisältää sekä korvaukset, jotka on raportoitu, mutta
ei ole vielä maksettu, että korvaukset, joita ei ole vielä
raportoitu. Sampo-konsernin henkivakuutustoiminnoissa
GMM-lähestymistapaa sovelletaan laskuperustekorollisille
sopimuksille ja riskivakuutus sopimuksille.

IFRS 17:n mukaista muuttuvien palkkioiden lähestymistapaa (variable fee approach, VFA) sovelletaan vakuutussopimuksiin, joihin sisältyy suoria oikeuksia osuuteen sopimuksen ylijäämästä. VFA edustaa muunnosta yleisestä lähestymistavasta, missä sopimukseen sisältyvän palvelumarginaalin käsittelyä muutetaan. Sampo-konsernin henkivakuutustoiminnoissa VFA-lähestymistapaa sovelletaan IFRS 17:n mukaisesti arvostettuihin sijoitussidonnaisiin vakuutussopimuksiin.

Kun tietyt soveltuvuuskriteerit täyttyvät, vakuuttajat voivat soveltaa vakuutussopimusten arvostamiseen yksinkertaistettua vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa (PAA). PAA soveltuu vakuu-

tussopimuksille, joiden vakuutuskausi on enintään yksi vuosi. Tätä lähestymistapaa voidaan soveltaa myös niihin sopimuksiin, joiden arvostaminen käyttäen kyseistä lähestymistapaa (PAA) ei olennaisesti eroaisi arvosta, joka saataisiin soveltamalla yleistä lähestymistapaa. Sampo-konsernin vahinkovakuutustoiminnoissa PAA-lähestymistapaa sovelletaan kaikkiin vakuutus sopimukseen, koska suurimmassa osassa vakuutus sopimuksia vakuutuskausi on enintään yksi vuosi, ja sopimuksille, joilla vakuutuskausi on pidempi, soveltuvuus kriteerit täyttyvät. Sekä vahinko- että henkivakuutustoiminnoissa PAA-lähestymistapaa sovelletaan otettuihin jälleen vakuutus sopimuksiin.

Vakuutus sopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat otetaan huomioon sopimusten täyttämisestä aiheutuvia rahavirtoja arvioitaessa.

Diskonttaus

Siirtyminen IFRS 17:n soveltamiseen laajentaa vakuutusvelkoihin kohdistuvaa diskonttaamista. Kaikissa sovelletuissa arvostusmalleissa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla odotetut rahavirrat.

Sampo-konsernin vahinkovakuutustoiminnot ovat määrittäneet diskonttauskorot perustuen ns. bottom-up-lähestymistapaan. Korkokäyrä sisältää riskittömän koron (lukuun ottamatta luottoriskioikaisua) ja epälikviditeetti-preemion kullekin valuutalle. Epälikviditeettipremio johdetaan pääasiassa korkean luottoluokitusten omaavien joukkovelkakirjojen salkun perusteella korkokäyrän

likvidille osalle. Tämän jälkeen korkokäyrä konvertoituu kohti päätekorkoa, joka on yhdenmukainen suhteessa EIOPA:n määrittämään käyrään.

Sampo-konsernin henkivakuutustoiminnot ovat määrittäneet diskonttauskorot perustuen ns. top-down-lähestymistapaan, jossa teoreettista viitesalkkua käyttäen määritetään soveltuva diskonttauskäyrä, joka koostuu riskittömästä korosta ja epälikviditeettipreemiosta. Vakuutus sopimuksille, joihin ei sisälly suoria oikeuksia osuuteen sopimuksen ylijäämästä, on sovellettu niin kutsuttua locked-in-korkoa, jolla tarkoitetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä määritettyä diskonttauskorkoa, jota sovelletaan sopimukseen sisältyvän palvelumarginaalille kertyvälle korolle.

Kuluvan vuoden toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvien velkojen diskonttausvaikutus ja rahavirtojen muutokset kirjataan vakuutuspalvelutulokseen. Kertyvän koron ja korkomuutosten vaikutus ja muut rahoitukseen liittyvät oletukset esitetään tuloslaskelmalla vakuutusseen liittyvinä rahoitustuottoina tai -kuluina. Sampo-konserni on päättänyt olla soveltamatta IFRS 17 -standardin sallimaa optiota kirjata näitä vaikutuksia muiden laajan tuloksen eriin.

Riskioikaisu

IFRS 17 sisältää eksplisiittisen muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevan riskioikaisun osana vakuutusvelkojen arvostusta. Riskioikaisu kuvastaa epävarmuuden hintaa

sellaisen rahavirtojen määrää ja ajoittumista koskevan epävarmuuden kantamisesta ja välttämisestä, joka aiheutuu muusta riskistä kuin rahoitusriskistä.

Sampo-konsernissa riskioikaisu johdetaan luottamusväliteknikalla, jossa johto määrittää sopivan kvantiilin. Riskioikaisu lasketaan tytäryhtiötasolla ja yhdistellään Sampo-konsernin konsolidoiduksi riskioikaisuksi ottamatta huomioon mitään hajautusvaikutuksia konsernitasolla. Yleistä lähestymistapaa sovellettaessa riskioikaisu lasketaan sekä jäljellä olevan vakuutuskauden velalle, että toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuneelle velalle. Vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa sovellettaessa riskioikaisu sisällytetään ainoastaan toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuneeseen velkaan, ellei vakuutus sopimusryhmä ole tappiollinen.

Vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuva lähestymistapa (PAA)

Alkuperäisen kirjaamisen hetkellä vahinkovakuutuksen vakuutus sopimusryhmien jäljellä olevan vakuutuskauden velan arvostus perustuu jo saatuihin vakuutusmaksuihin vähennettynä vakuutusten hankinnasta aiheutuneilla rahavirroilla. Tappiollisista sopimuksista kirjataan tappiokomponentti.

Hankinnasta aiheutuviksi rahavirroiksi Sampo-konserni on tunnistanut pääasiassa myyntiin liittyviä henkilöstökustannuksia ja myyntipalkkioita sekä tiettyjä myyntisopimuskustannuksia, jotka liittyvät hintavertai-

lusivustojen kautta tapahtuvaan myyntiin. Mahdolliset yleiskustannukset kirjataan kuluiksi välittömästi. Sampo-konsernin vahinkovakuutustoimintojen Henkilöasiakkaat-liiketoiminta-alueet ovat valinneet kirjata hankinnasta aiheutuvat rahavirrat kuluiksi silloin, kun ne syntyvät. Muilla liiketoiminta-alueilla hankinnasta aiheutuvat kustannukset jaksotetaan yhdelle vuodelle tai pidemmälle ajalle, jos sopimusten odotetaan uusiutuvan.

Myöhemmillä raportointikausilla jäljellä olevan vakuutuskauden velan kirjanpitoarvo kasvaa kauden aikana saaduilla vakuutusmaksuilla ja vähenee määrällä, joka on kirjattu vakuutusmaksutuottoihin kuvaamaan kauden aikana tuotettua palvelua. Jäljellä olevan vakuutuskauden velan kirjanpitoarvoa ei diskontata tai oikaista rahoitusriskin vaikutuksella, koska Sampo-konserni arvioi, että palvelun tarjoamisen ja siihen liittyvän vakuutusmaksun eräpäivän välinen aika on enintään vuosi. Tuotot kirjataan kaudelle kohdistettujen odotettujen vakuutusmaksujen perusteella. Useimmissa vahinkovakuutus sopimuksissa tuottojen kirjaaminen perustuu ajan kulumiseen eli ne jaksotetaan tasaisesti.

Sampo-konserni arvostaa toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuneen velan (LIC) perustuen toteutuneeseen palveluun liittyvien sopimuksen täyttämisestä aiheutuvien rahavirtojen määrään, joka liittyy odotettuihin korvausrahavirtoihin. Sopimuksen täyttämisestä aiheutuvat rahavirrat koostuvat kolmesta komponentista, jotka ovat odotettavissa olevat rahavirrat, diskonttausvaikutus ja

riskioikaisu. Vahinkovakuutustoiminnassa riskioikaisun määrittämisessä tyypillisesti huomioidut riskit ovat vastuuvetäjäriski, pitkäikäisyysriski, inflaatio- ja vakuutusmaksuriski.

Yleinen lähestymistapa (GMM)

Alkuperäisenä kirjaamisajankohtana henkivakuutustoiminnot arvostavat vakuutus sopimusryhmän sopimuksen täyttämistä aiheutuvien rahavirtojen pääoma-arvoon, joka sisältää arvion tulevaisuuden rahavirroista, diskonttausvaikutuksen ja muuta riskiä kuin rahoitusriskiä koskevan riskioikaisun. Arvostus sisältää lisäksi sopimukseen sisältyvän palvelumarginaalin, joka arvostetaan vakuutus sopimusryhmälle alkuperäisenä kirjaamisajankohtana.

Henkivakuutukseen liittyvissä vakuutus sopimuksissa tulevaisuuden rahavirtoihin liittyvät arviot perustuvat rahavirtaennusteisiin ja niitä arvioidaan sopimuksen erääntymiseen saakka. Ainoastaan riskisopimukset ilman kuolemanvaraturvaa tai pysyvän työkyvyttömyyden turvaa ovat lyhyitä sopimuksia (korkeintaan vuoden mittainen vakuutuskausi). Rahavirrat arvioidaan jokaiselle raportointikaudelle ja oletuksia päivitetään vuosittain tai tarvittaessa useammin.

Vakuutus sopimusten hankinnasta aiheutuvat rahavirrat määritetään vakuutus sopimusryhmän alkamishetkellä. Vakuutus sopimusten hankinnasta aiheutuvien rahavirtojen katsotaan kohdistuvan suoraan salkuille ja ne

allokoidaan yksittäisille sopimuksille. Mikäli toteutuneet ja odotetut vakuutus sopimusten hankinnasta aiheutuneet rahavirrat eivät ole yhtä suuret raportointikauden lopussa, kirjataan kokemusperusteinen erotus tulosvaikutteisesti.

Riskioikaisun osalta henkivakuutustoiminnassa huomioidaan seuraavat riskit: kuolevuus-, pitkäikäisyys-, työkyvyttömyys- (sis. pysyvä työkyvyttömyys), raukeamis- ja kuluriski.

Myöhemmillä raportointikausilla vakuutusvelkojen määrä koostuu seuraavien erien yhteismäärästä: LRC, joka koostuu tulevina kausina tarjottavien palveluiden tulevien rahavirtojen nykyarvosta, riskioikaisu, raportointipäivänä jäljellä oleva CSM ja LIC. LIC sisältää raportoidut korvaukset, joita ei ole vielä maksettu sekä aiheutuneet korvaukset, joita ei ole vielä raportoitu.

Muuttuvien palkkioiden lähestymistapa (VFA)

Muuttuvien palkkioiden lähestymistapa edustaa muunnosta GMM-lähestymistavasta. Sopimukseen sisältyvä palvelumarginaali on oikaistu vastaamaan palkkioiden muuttuvaa luonnetta, missä muuttuvat palkkiot edustavat yhtiön osuutta vakuutus sopimusten katteena olevien sijoitusten käyvästä arvosta.

Keskeiset johdon arviot

Sampo-konsernin johto käyttää harkintaa diskonttaus- korkojen ja riskioikaisun määrittämisessä.

Kuten edellä todettiin, korkokäyrä sisältää riskittömän koron ja epälikviditeettipreemion. Johto määrittelee periaatteet epälikviditeettipreemiolle, joka Sampo-konsernissa on johdettu pääosin korkean luottoluokituksen joukkovelkakirjojen salkusta.

Riskioikaisu määritellään erikseen kaikille Sampo-konsernin vahinkovakuutus- ja henkivakuutusyhtiöille ja yhdistetään konsernitasolla. Johdon näkemyksen mukaan tämä heijastelee kompensatiota, jota eri yhtiöt vaativat muusta kuin rahoitusriskin kantamisesta, ja niiden riskinottohalukkuutta. Kuten edellä todettiin, konserniyhtiöissä sovelletaan luottamustasomenetelmää. Riskioikaisun laskennassa käytetty luottamustaso vaihtelee konserniyhtiöiden välillä 75 prosentista 85 prosenttiin.

Sovelletut siirtymämenetelmät

Siirtymässä on vaatimuksena IFRS 17 -standardin täysin takautuva soveltaminen ja edellisten tilikausien vertailutietojen oikaisu. Kuitenkin, jos täysin takautuva soveltaminen ei ole käytännössä mahdollista, voidaan soveltaa mukautettua takautuvaa lähestymistapaa tai käypiin arvoihin perustuvaa lähestymistapaa. Sampo on arvioinut, että täysin takautuvaa lähestymistapaa sovelletaan konsernin vahinkovakuutusyhtiöissä, kun taas konsernin henkivakuutusyhtiössä sovelletaan kaikkia eri siirtymämenetelmiä.

Täysin takautuvassa lähestymistavassa Sampo-konserni tunnistaa, kirjaa ja arvostaa jokaisen vakuutussopimusryhmän ikään kuin IFRS 17 -standardia olisi aina sovellettu ja kirjaa pois taseesta kaikki määrät, joita ei olisi olemassa, jos IFRS 17 -standardia olisi aina sovellettu. Siirtymästä aiheutuva ero kirjataan kertyneisiin voittovaroihin.

Sampo-konsernin henkivakuutustoiminnot soveltavat mukautettua takautuvaa lähestymistapaa ja käypiin arvoihin perustuvaa lähestymistapaa silloin, kun täysin takautuvan lähestymistavan soveltaminen ei ole käytännössä mahdollista. Siirtymässä käytetyn lähestymistavan valinta perustuu tuotteiden tai salkkujen ominaisuuksiin ja myöntämisajankohtaan sekä saatavilla olevaan dataan.

Soveltaessaan käypiin arvoihin perustuvaa lähestymistapaa Sampo-konsernin henkivakuutustoimintojen on määritettävä vakuutussopimusryhmän jäljellä olevan

vakuutuskauden velan sopimukseen sisältyvä palvelumarginaali tai tappiokomponentti siirtymähetkellä vakuutussopimusryhmän käyvän arvon ja sopimuksen täyttämisestä aiheutuvien rahavirtojen nykyarvon erotuksena.

Avaava tase 1.1.2022

Sampo-konsernin avaava tase oli 58,7 miljardia euroa ja oma pääoma 13,5 miljardia euroa. IFRS 4:n mukaisen päättävän taseen 61,1 miljardiin euroon verrattuna avaava IFRS 17:n tase pieneni 2,4 miljardia euroa. Siirryttäessä IFRS 17 -standardin soveltamiseen sekä varat että velat pienenivät pääasiassa johtuen vakuutusmaksusaamisten ja jaksotettujen hankintamenojen uudelleenluokittelusta muista varoista osaksi taseen vakuutusvelkoja. Varausten diskonttaaminen pienensi vakuutusvelkaa, kun taas riskioikaisun käyttöönotto kasvatti vakuutusvelkaa. Tappiollisiin sopimuksiin liittyvällä tappiokomponentilla ei ollut merkittävää vaikutusta siirtymässä.

IFRS 17:n siirtymän nettovaikutus omaan pääomaan oli vähäinen avaavassa taseessa, yhteensä 14 miljoonaa euroa.

Seuraavassa taulukossa esitetään IFRS 17:n mukainen avaava tase tilanteessa 1.1.2022.

Milj. e	IFRS 17 1.1.2022
Varat	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	373
Sijoituskiinteistöt	236
Aineettomat hyödykkeet	3 660
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	475
Rahoitusvarat	19 862
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	10 546
Laskennalliset verosaamiset	53
Vakuutus sopimusvarat	41
Jälleenvakuutus sopimusvarat	2 008
Muut varat	712
Käteiset varat	4 690
Myytävänä olevat omaisuuserät	16 029
Varat yhteensä	58 684
Velat	
Vakuutusvelat	18 266
Jäljellä olevan vakuutuskauden velka	8 083
Toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuva velka	10 183
Sijoitus sopimusvelat	7 239
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	2 016
Muut rahoitusvelat	2 315
Laskennalliset verovelat	851
Varaukset	9
Eläkevelvoitteet	26
Muut velat	1 497
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	13 010
Velat yhteensä	45 228

Milj. e	IFRS 17 1.1.2022
Oma pääoma	
Osakepääoma	98
Rahastot	1 530
Kertyneet voittovarot	9 945
Muut oman pääoman erät	1 231
Emoyhtiön omistajien osuus	12 804
Määräysvallattomien osuus	651
Oma pääoma yhteensä	13 456
Oma pääoma ja velat yhteensä	58 684

Topdanmark Lifem myynti toteutettiin 1.12.2022. Lisätietoja on [liitteessä 33](#).

IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia on sovellettu Topdanmark Lifem avaavaan taseeseen 1.1.2022. Varat ja velat on esitetty yhdellä rivillä taseessa vuonna 2022 aina myyntiajanhetkeen asti.

IFRS 17 -standardin vaikutukset Sampo-konsernin vahinkovakuutustoimintoihin

Uusien IFRS 17 -komponenttien käyttöönoton vaikutus vakuutusvelkoihin, mukaan lukien riskioikaisu, jaksotettavat hankintamenot ja lisääntynyt diskonttaaminen, oli -2 miljardia euroa. Vakuutusvelat pienenevät erityisesti johtuen lisääntyneestä diskonttausvaikutuksesta ja uudelleenluokittelusta. IFRS 17 -standardia sovellettaessa toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutunut velka (LIC) diskonttataan kokonaisuudessaan, kun vastaavasti vain pienempi osa vastuusta diskontattiin IFRS 4 -standardia sovellettaessa.

IFRS 17:n vaikutukset Sampo-konsernin henkivakuutustoimintoihin

IFRS 17:n mukaisessa avaavassa taseessa vakuutus- sopimusvelka oli 6,6 miljardia euroa. Diskonttauksen sekä uusien IFRS 17 -komponenttien, eli riskioikaisun ja sopimukseen sisältyvän palvelumarginaalin (CSM), käyttöönotto kasvattivat vakuutus- sopimusvelkaa. Siirtymähetkellä CSM oli 433 miljoonaa euroa.

Merkittävä osa henkivakuutusveloista (sijoitussidonnaiset sopimukset) kuuluu IFRS 9:n mukaiseen soveltamisalaan, koska kyseiset sopimukset eivät sisällä merkittävää vakuutusriskiä tai oikeutta harkinnanvaraisiin lisäetuihin. Avaavassa taseessa nämä sijoitussopimusvelat olivat 7,2 miljardia euroa. IFRS 9:n soveltamisalaan kuuluvien sopimusten osalta odotettuja voittoja ei esitetä osana CSM:ää.

Milj. e	Osake- pääoma	Rahastot	Kertyneet voittovarot	Muut oman pääoman erät	Määräys- vallattomien osuus	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2021	98	1 530	9 952	1 208	676	13 464
IFRS 17 -oikaisu, vahinkovakuutustoiminnot			9		-32	-23
IFRS 17 -oikaisu, henkivakuutustoiminnot			-18			-18
Verovaikutus			0		7	7
Muut			2	23		25
Oma pääoma 1.1.2022	98	1 530	9 945	1 231	651	13 456

Oman pääoman siltalaskelma IFRS 4- ja IFRS 17 -standardin välillä

Sampo-konserni on arvioinut IFRS 17 -standardin käyttöönoton vaikutuksen konsernin omaan pääomaan. Sampo-konsernin kertyneet voittovarot vähenivät 7 miljoonaa euroa (sisältäen sijoituskiinteistöjen vaikutuksen 2 miljoonaa euroa) ja muut oman pääoman erät kasvoivat 23 miljoonaa euroa tilanteessa 1.1.2022. Muut oman pääoman komponentit kasvoivat erilliskantaan liittyvän varjolaskennan päättymisen vuoksi.

IFRS 17:n vaikutus esittämiseen

IFRS 17 -standardin käyttöönotto johtaa merkittäviin muutoksiin tilinpäätöksen esittämisessä ja esitettävien liitetietojen laajuudessa vuoden 2023 aikana. IFRS 17 muuttaa tuloslaskelman rakennetta kuvastamaan keskeisiä tulon lähteitä. Vakuutus- palvelutulos kuvaa vakuutus- sopimusten myöntämisestä ja sopimusten

hallinnoinnista syntyvää tulosta. Rahoitustoiminnan nettotulos kuvaa vakuutukseen liittyviä rahoitustuottoja tai -kuluja, jotka johtuvat rahoituskomponenttien vaikutuksista. Muutokset diskonttauskoroissa kirjataan IFRS 17:n mukaisesti rahoitustoiminnan nettotulokseen, kun ne IFRS 4:n mukaisesti huomioitiin korvauskuluissa osana aiempien vuosien kehitystä. IFRS 17 vaatii muutokset rahan aika-arvossa ja rahoitusriskeissä esitettävän osana vakuutuksen rahoitustuottoja tai -kuluja, jollei sovelleta sallittua optiota esittää ne muissa laajan tuloksen erissä (OCI-optio). Tästä johtuen korkojen muutosten vaikutus, kuten myös korkokulut, esitetään kokonaisuudessaan osana vakuutuksen rahoitustuottoja tai -kuluja. Mahdolliset indeksimuutokset eläkkeissä esitetään vakuutuksen rahoitustuotoissa tai -kuluissa. Jälleenvakuutus- sopimuksiin liittyvät määrät esitetään erikseen.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (voimassa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardi korvaa IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin. Uusi standardi muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostusta sekä sisältää uuden arvonalentumismallin, joka perustuu odotettuihin luottotappioihin.

Sampo-konserni on soveltanut väliaikaista vapautusta IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardin käyttöönotosta. IFRS 9 -standardi otetaan käyttöön samanaikaisesti IFRS 17 *Vakuutus sopimukset* -standardin kanssa eli 1.1.2023. Vertailukauden 2022 lukuja ei oikaista IFRS 9:n osalta.

Keskeiset laatimisperiaatteet

Rahoitusvarat – luokittelu

IFRS 9:n mukaan rahoitusvarat luokitellaan myöhemmin arvostettaviksi joko jaksotettuun hankintameno, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Aikaisemmat IAS 39:n luokat eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, myytävissä olevat rahoitusvarat sekä lainat ja muut saamiset poistuvat IFRS 9:n tullessa voimaan. IFRS 9:n mukaisesti merkittävä osa Sampo-konsernin rahoitusvaroista arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Siirryttäessä IFRS 9 -standardin soveltamiseen Sampo-konserni on luokitellut vain rajoitetun määrän rahoitusvaroja jaksotettuun hankintamenoon eikä lainkaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta.

Rahoitusvarojen luokittelu uusiin arvostusluokkiin perustuu Sampo-konsernin liiketoimintamallin mukaiseen rahoitusvarojen hallintaan sekä rahoitusvarojen sopimusperusteisiin rahavirtaominaisuuksiin (vain pääoman sekä koron maksukriteerit, SPPI). SPPI-kriteerit täyttyvät, kun rahoitusinstrumentin sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuja.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon vain, jos liiketoimintamallin tavoitteena on pitää rahoitusvara hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja rahoitusvaran sopimukseen perustuvat rahavirrat täyttävät SPPI-kriteerit. Korkotuotot lasketaan soveltamalla efektiivisen koron menetelmää. IFRS 9:n mukaisesti jaksotettuun hankintameno myöhemmin arvostettaviin rahoitusvaroihin kohdistuu tappiota koskevan vähennyserän, odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), vaatimukset.

Rahoitusvarat – arvonalentuminen

IFRS 9:n johdosta otetaan käyttöön tulevaisuuteen kohdistuva ECL laskentamalli, joka korvaa IAS 39:n mukaisen toteutuneisiin tappioihin perustuvan arvonalentumismallin. Sampo-konsernissa ECL-mallin soveltamisalaan kuuluu pääasiassa jaksotettuun hankintameno arvostettavat rahoitusvarat. Vaatimukset eivät koske oman pääoman ehtoisia instrumentteja tai muita käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja.

Odotettavissa olevat luottotappiot heijastavat menneitä tapahtumia, eli aiemmin toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

IFRS 9:n johdosta otetaan käyttöön yleinen lähestymistapa, jossa tappioita koskeva vähennyserä arvostetaan määrään, joka vastaa joko 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita tai koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Kolmivaiheista mallia käytetään odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen jokaisena raportointipäivänä. Vaiheessa 1 luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi. Tappiota koskeva vähennyserä arvostetaan määrään, joka vastaa 12 kuukauden odotettavissa olevia luottotappioita. Vaiheessa 2 ja 3 luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta. Tappiota koskeva vähennyserä arvostetaan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Vaiheessa 3 rahoitusvarojen luottokelpoisuuden arvioidaan alentuneen (maksukyvyttömyyden yhteydessä), ja korko lasketaan luottoarvon alentuneelle määrälle bruttokirjanpitoarvon sijaan.

Sampo-konsernissa yleinen lähestymistapa perustuu kolmeen osatekijään, jotka ovat maksukyvyttömyyden todennäköisyys (probability of default, PD), maksukyvyttömyyden aiheuttama tappio-osuus (loss given default, LGD) ja vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä (exposure at default, EAD).

Rahoitusvelat

IFRS 9 -standardiin siirtymisellä ei ole vaikutusta rahoitusvelkojen arvostamiseen. Sampo-konserni arvostaa johdannaisvelat käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvelat, mukaan lukien etuoikeusasemaltaan huonommat velat, liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat on luokiteltu myöhemmin jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviksi soveltaen efektiivisen koron menetelmää.

Kuten edellä on kuvattu, merkittävä osa henkivakuutusve-loista kuuluu IFRS 9:n soveltamisalaan. Sampo-konserni kirjaa nämä sijoitussopimusvelat (sijoitussidonnaiset vakuutukset) käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käypä arvo perustuu näiden sijoitussopimusvelkojen katteena olevien rahoitusvarojen käypiin arvoihin, ja nämä on kirjattu käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Luokittelu ja arvostaminen IFRS 9:n mukaan

Taulukossa on esitetty tärkeimpien rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelun ja arvostamisen muutokset IFRS 9 -standardiin siirryttäessä. IFRS 9:n käyttöönotolla ei ole olennaista vaikutusta konsernin taseen arvostuksiin, koska suurin osa rahoitusvaroista on raportoitu IAS 39:n käyvän arvon mukaisena taseessa, joka on sama arvostus-periaate kuin IFRS 9 -standardissa. Siten uusilla luokittelu-vaatimuksilla ei ole olennaista vaikutusta oman pääoman määrään.

Sampo-konsernissa IAS 39:n mukaan myytävissä oleviksi luokitellut rahoitusvarat arvostetaan IFRS 9:n mukaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, joten myytävissä oleviin rahoitusvaroihin liittyvä käyvän arvon rahasto siirretään kertyneisiin voittovaroihin.

Rahoitusvelkojen arvostamisessa ei tapahtunut muutok-sia IFRS 9:ään siirryttäessä.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Sampo-konsernissa odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan jaksotettuun hankintamenoan luokitelluista rahoitusvaroista. Jaksotettuun hankintamenoan luokitel-lut rahoitusvarat koostuvat pääasiassa kahden osapuolen välisistä lainoista. Odotettavissa olevat luottotappiot lainasitoumuksista, lyhytaikaisista talletuksista ja pankkitileistä ovat merkitykseltään vähäisiä.

Luokittelukategoria IAS 39:n mukaisesti	Luokittelukategoria IFRS 9:n mukaisesti	Kirjanpitoarvo 31.12.2022 (IAS 39) Milj. e	Siirtymä	Kirjanpitoarvo 1.1.2023 (IFRS 9) Milj. e
Johdannaisinstrumentit	Johdannaisinstrumentit	79	—	79
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	3 045	—	3 045
Myytävissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	16 048	—	16 048
Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintamenoan kirjattavat rahoitusvarat	296	—	296

Yllä olevassa taulukossa esitetyt kirjanpitoarvot eivät sisällä odotettavissa olevien luottotappioiden vaikutusta, koska vaikutuksen odotetaan olevan merkityksetön. Aiemmin kirjatut luottotappiot sisältyvät taulukossa esitettyihin kirjanpitoarvoihin.

Taulukko ei sisällä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevia sijoituksia yhteensä 10,5 miljardia euroa. Nämä erät luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi sekä IAS 39:n että IFRS 9:n mukaisesti.

Segmentti-informaatio

Maantieteellisiä alueita koskevana tietoina on esitetty tuotot ulkopuolisilta asiakkailta sekä pitkäaikaiset varat. Raportoivat alueet ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Iso-Britannia sekä Baltia.

Segmentti-informaatio on tuotettu konsernin tilinpäätöstä laadittaessa ja esitettäessä noudatettujen laatimisperiaatteiden mukaisesti. Segmenteille on kohdistettu liiketoiminnasta aiheutuvat, joko välittömästi osoitettavissa tai järkevällä perusteella kohdistettavissa olevat, tuotot, kulut, varat ja velat. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu käypiin markkinahintoihin. Konserni-

tilinpäätöksessä segmenttien väliset liiketapahtumat sekä saamiset ja velat on eliminoitu. Segmenttien välillä ei ollut merkittäviä tuottoeriä raportointikausilla.

Segmenttien poistot on esitetty liitteissä 10–12 ja sijoitukset osakkuusyhtiöihin **liitteessä 13**.

Konsernin laaja tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2022

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistus-yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Vakuutusmaksutulo	5 103	2 511	727	1 390	—	—	9 732
Sijoitustoiminnan nettotuotot	242	-1 119	16	-821	177	-6	-1 511
Liiketoiminnan muut tuotot	138	76	416	36	132	-35	763
Korvauskulut	-2 963	-1 778	-497	-883	—	5	-6 115
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-101	1 004	-133	680	—	-7	1 443
Henkilöstökulut	-672	-296	-154	-74	-29	—	-1 226
Liiketoiminnan muut kulut	-529	-163	-312	-110	-19	35	-1 097
Rahoituskulut	-10	-19	10	-12	-96	8	-119
Osuus osakkuusyhtiöiden voitoista/tappioista	9	4	—	—	-19	—	-6
Voitto ennen veroja	1 217	220	73	207	146	0	1 863
Verot	-253	-22	-10	-44	8	—	-322
Tilikauden voitto	963	199	62	163	153	0	1 541

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Kauden muut laajan tuloksen erät							
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi							
Muuntoerot	-153	1	-109	—	8	—	-253
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-823	—	-58	-549	-240	—	-1 670
Verot	169	—	—	121	40	—	331
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-807	1	-167	-428	-192	—	-1 592
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi							
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	32	—	—	—	—	—	32
Verot	-7	—	—	—	—	—	-7
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	26	—	—	—	—	—	26
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	182	200	-105	-264	-39	—	-26
Tilikauden voitosta							
Emoyhtiön omistajien osuus							1 427
Määräysvallattomien osuus							114
Tilikauden laajasta tuloksesta							
Emoyhtiön omistajien osuus							-139
Määräysvallattomien osuus							114

Konsernin laaja tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2021

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Vakuutusmaksutulo	4 855	2 694	495	1 367	—	—	9 411
Sijoitustoiminnan nettotuotot	215	1 359	10	1 831	146	-12	3 549
Liiketoiminnan muut tuotot	121	1	331	40	12	-14	491
Korvauskulut	-2 860	-1 947	-310	-1 127	—	5	-6 239
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-83	-1 398	4	-1 642	—	-4	-3 123
Henkilöstökulut	-635	-294	-159	-65	-25	—	-1 179
Liiketoiminnan muut kulut	-511	-138	-237	-100	-5	14	-976
Rahoituskulut	-18	-11	-7	-14	-107	12	-146
Osuus osakkuusyritysten voitoista/ tappioista	-7	79	—	1	328	—	401
Arvostusero Nordean osakkeiden luovutuksesta	—	—	—	—	84	—	84
Arvon alentumistappioiden palautus Nordean osakkeista	—	—	—	—	899	—	899
Voitto ennen veroja	1 077	346	127	291	1 331	0	3 171
Verot	-227	-76	-37	-60	-23	—	-423
Tilikauden voitto	850	270	89	231	1 308	0	2 748

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Kauden muut laajan tuloksen erät							
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi							
Muuntoerot	-11	2	101	—	-12	—	80
Myytävissä olevat rahoitusvarat	242	—	-18	132	104	—	460
Osuus osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen eristä	—	—	—	—	186	—	186
Verot	-49	—	—	-25	-9	—	-83
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	182	2	83	106	269	—	643
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi							
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	73	—	—	—	—	—	73
Verot	-15	—	—	—	—	—	-15
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	58	—	—	—	—	—	58
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	1 090	272	172	338	1 577	—	3 448
Tilikauden voitosta							
Emoyhtiön omistajien osuus							2 567
Määräysvallattomien osuus							181
Tilikauden laajasta tuloksesta							
Emoyhtiön omistajien osuus							3 272
Määräysvallattomien osuus							176

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2022

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Varat							
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	190	112	23	26	4	—	355
Sijoituskiinteistöt	1	—	—	166	—	—	166
Aineettomat hyödykkeet	588	1 232	1 501	172	1	—	3 494
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	4	7	—	4	—	—	16
Rahoitusvarat	10 451	2 562	1 074	3 776	8 250	-6 644	19 469
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	—	—	—	9 934	—	-4	9 930
Laskennalliset verosaamiset	9	12	—	—	—	-4	17
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	326	71	1 874	1	—	—	2 272
Muut varat	1 987	176	858	196	60	-34	3 242
Käteiset varat	296	8	246	761	1 762	—	3 073
Varat yhteensä	13 852	4 179	5 575	15 036	10 077	-6 686	42 033
Velat							
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	8 798	1 786	3 014	2 969	—	—	16 567
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	—	—	—	9 912	—	-4	9 908
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	224	148	—	350	1 489	-228	1 983
Muut rahoitusvelat	7	55	73	3	1 320	—	1 457
Laskennalliset verovelat	200	135	111	68	—	—	514
Varaukset	6	—	—	—	—	—	6
Eläkevelvoitteet	25	—	—	—	—	—	25
Muut velat	1 103	185	490	224	64	-34	2 031
Velat yhteensä	10 363	2 308	3 688	13 525	2 873	-266	32 490
Milj. e							Konserni
Oma pääoma							
Osakepääoma							98
Rahastot							1 530
Kertyneet voittovarot							7 784
Muut oman pääoman erät							-443
Emoyhtiön omistajien osuus							8 969
Määräysvallattomien osuus							574
Oma pääoma yhteensä							9 543
Oma pääoma ja velat yhteensä							42 033

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2021

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistus- yhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Varat							
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	196	121	26	28	4	—	375
Sijoituskiinteistöt	1	394	—	173	—	—	568
Aineettomat hyödykkeet	629	1 387	1 606	171	1	—	3 794
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	17	313	—	1	447	—	777
Rahoitusvarat	11 088	5 493	966	4 427	7 654	-6 308	23 321
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	—	9 164	—	10 558	—	-11	19 711
Laskennalliset verosaamiset	4	12	27	—	—	-4	39
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	322	91	1 880	1	—	—	2 295
Muut varat	1 873	258	639	157	55	-4	2 977
Käteiset varat	521	153	159	954	3 031	—	4 819
Myytävänä olevat omaisuuserät	—	—	—	196	2 189	—	2 385
Varat yhteensä	14 651	17 385	5 305	16 668	13 380	-6 328	61 061
Velat							
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	9 034	5 311	2 787	3 236	—	—	20 369
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	—	9 036	—	10 525	—	-11	19 550
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	243	255	—	349	1 487	-320	2 016
Muut rahoitusvelat	8	83	329	29	1 881	—	2 330
Laskennalliset verovelat	353	151	143	167	40	—	855
Varaukset	9	—	—	—	—	—	9
Eläkevelvoitteet	26	—	—	—	—	—	26
Muut velat	1 018	452	447	237	96	-4	2 246
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	—	—	—	196	—	—	196
Velat yhteensä	10 690	15 289	3 706	14 741	3 505	-335	47 597
Milj. e							
Oma pääoma							Konserni
Osakepääoma							98
Rahastot							1 530
Kertyneet voittovarot							9 952
Muut oman pääoman erät							1 208
Emoyhtiön omistajien osuus							12 788
Määräysvallattomien osuus							676
Oma pääoma yhteensä							13 464
Oma pääoma ja velat yhteensä							61 061

Maantieteellinen informaatio

Milj. e	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Iso- Britannia	Baltia	Yhteensä
2022							
Tuotot ulkopuolisilta asiakkailta	2 695	1 677	1 651	3 106	1 027	197	10 352
Pitkäaikaiset varat	481	457	208	1 354	1 523	7	4 030
2021							
Tuotot ulkopuolisilta asiakkailta	2 485	1 684	1 518	3 211	841	183	9 922
Pitkäaikaiset varat	493	944	211	2 228	1 632	7	5 515

Vakuutustoiminnan tuotot sisältävät vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot ja henkivakuutuksen vakuutusmaksutulon vakuutuksen myöntämismäärän mukaan, Omistusyhteisön tuotot sisältävät sijoitustoiminnan nettotuotot sekä muut tuotot. Hastingsin osalta mukaan on laskettu myös vakuutusvälitystoiminnasta syntyvät tuotot.

Pitkäaikaiset varat sisältävät aineettomat hyödykkeet, sijoitukset osakkuusyrityksiin, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sekä sijoituskiinteistöt.

Olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet

Tytäryritys	Toimipaikka	Määräysvallattomien omistajien omistusosuus	
		2022	2021
Topdanmark A/S	Tanska	50,7	50,6
Kertyneet määräysvallattomien omistajien osuudet			
Topdanmark A/S		574	676

Yhteenveto taloudellisesta informaatiosta

Sampo Oyj ilmoitti 8.12.2021 solmineensa sopimuksen Rand Merchant Investment Holdings Limited (RMI) Hastings-omistuksen hankkimisesta, joten vertailuvuosi sisältää myös Hastingsin määräysvallattomien omistajien osuuden tuloksesta 8.12.2021 asti.

Luvut ennen määräysvallattomien osuuden erottamista löytyvät konsernin segmenttituloslaskelmalta ja -taseelta.

Määräysvallattomille omistajille kohdistettu voitto

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021	
	Topdanmark	Hastings	Topdanmark
Vakuutusmaksutulo	1 272	148	1 362
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-567	3	687
Liiketoiminnan muut tuotot	48	99	1
Korvaukset	-901	-93	-985
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	509	1	-707
Henkilöstökulut	-150	-48	-148
Liiketoiminnan muut kulut	-77	-60	-56
Rahoituskulut	-9	-2	-6
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	—	—	40
Voitto ennen veroja	124	48	189
Verot	-10	-13	-42
Määräysvallattomille omistajille kohdistettu voitto tilikauden tuloksesta	114	34	147

Määräysvallattomien omistajien osuus konsernitaseesta

Milj. e	2022	2021
	Topdanmark	Topdanmark
Varat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	57	61
Sijoituskiinteistöt	—	199
Aineettomat hyödykkeet	249	272
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	4	158
Rahoitusvarat	1 298	2 777
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	—	4 634
Laskennalliset verosaamiset	6	6
Saamiset jälleenvakuutussopimuksista	36	46
Muut varat	89	131
Käteiset varat	4	77
Varat yhteensä	1 743	8 361
Velat		
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	905	2 686
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	—	4 569
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	75	129
Muut rahoitusvelat	28	42
Laskennalliset verovelat	68	31
Muut velat	94	228
Velat yhteensä	1 169	7 685
Määräysvallattomille omistajille kohdistettu nettovarallisuus	574	676

	2022	2021	
	Topdanmark	Hastings	Topdanmark
Määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	207	14	123
Määräysvallattomien omistajien osuus kassavirrasta	-73	-15	20

Muut konsernin liitetiedot 1–35

1 Vakuutusmaksutulo

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Vahinkovakuutus	8 136	7 644
Henkivakuutus		
Vakuutussopimukset	1 543	1 765
Sijoitussopimukset	1 066	1 004
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	10 745	10 412
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	-1 004	-993
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	-9	-9
Jälleenvakuutus yhteensä	-1 013	-1 002
Konsernin vakuutusmaksutulo yhteensä, netto	9 732	9 411

Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään **liitteessä 5**, "Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos".

2 Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimukset		
Korkotuotot/korkokulut	25	10
Voitot/tappiot	-341	-113
Muut	-19	-40
Johdannaissopimukset yhteensä	-335	-143

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset		
Korkotuotot/korkokulut	86	89
Voitot/tappiot	-329	-94
Osakkeet ja osuudet		
Voitot/tappiot	-94	120
Osinkotuotot	14	34
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat yhteensä	-323	148
Lainat ja muut saamiset		
Korkotuotot/ korkokulut	39	18
Voitot/ tappiot	16	1
Valuuttakurssimuutokset	—	3
Muut	-19	-24
Lainat ja muut saamiset yhteensä	36	-2
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset		
Korkotuotot/ korkokulut	326	223
Voitot/ tappiot	6	42
Arvon alentumistappiot	4	8
Valuuttakurssimuutokset	2	1
Muut	-2	15
Osakkeet ja osuudet		
Voitot/ tappiot	105	334
Arvon alentumistappiot	-43	-13
Osinkotuotot	126	192
Myytavissä olevat rahoitusvarat yhteensä	523	804

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset		
Saamistodistukset	-216	185
Osakkeet ja osuudet	-1 137	2 240
Johdannaissopimukset	-424	298
Lainat ja muut saamiset	2	-6
Muut varat	13	92
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	-1 763	2 808
Rahoitusvarat yhteensä	-1 862	3 614
Muut tuotot ja kulut		
Palkkiotuotot, netto	-7	-12
Kulut muista kuin rahoitusveloista	-12	1
Vahinkovakuutuksen diskonttauksen purkuvaikutus	144	46
Nettotuotot sijoituskiinteistöistä	0	104
Henkivakuutusasiakkaiden puolesta maksetut verot	68	-205
Osinkotuotot	157	—
Muut tuotot ja kulut yhteensä	350	-65
Konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot, yhteensä	-1 511	3 549

Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät 96 milj. euroa (333) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.

Muut tuotot ja kulut muodostuvat kiinteistösijoitusten vuokrista, hoitovastikkeista ja poistoista. Kaikki sijoituksista aiheutuvat tuotot ja kulut sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Voitot/tappiot sisältävät myyntivoitot ja -tappiot sekä realisoituneet että realisoitumattomat arvostuserot.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvostuserot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa. Käyvän arvon rahaston muutokset on eritelty oman pääoman muutoslaskelmassa.

Ifin eläkemuuotoisten korvausten diskonttauksen purkuvaikutus on omana eränään. Eläkemuuotoisten korvausten vastuu lasketaan käytössä olevien vakuutusmatemaattisten periaatteiden mukaisesti siten, että oletettu inflaatio ja kuolevuus on huomioitu. Lisäksi vastuuta diskontattaessa on otettu huomioon sijoitustoiminnan oletettu nettotuotto. Diskonttauksen asteittaisen purkamisen seurauksena syntyvien eläkemuuotoisten korvauskulujen lisäyksen kattamiseksi kohdistetaan eläkemuuotoisiin korvauksiin laskennallinen sijoitustoiminnan nettotuotto.

3 Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Muut tuotot	513	259
Muut vakuutustekniset tuotot	138	121
Broker-toimintaan liittyvät tuotot	112	110
Konsernin liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	763	491

Ifin liiketoiminnan muista tuotoista noin 138 miljoonaa euroa (121) on vakuutustoimintaan liittyviä tuottoja, joihin ei sisälly vakuutusriskin siirtymistä. Tällaiset tuotot kertyvät pääosin mm. vakuutus sopimusten myyntikomissioista sekä hallintoon ja korvauksiin liittyvistä palveluista, joita suoritetaan muiden osapuolten puolesta. Nämä tuotot ovat IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* -standardin alaisia eriä. Lisäksi liiketoiminnan muissa tuotoissa on Ifin tytäryhtiö Viking Assistance Group AS:n tarjoamien tiepalveluiden tuotot, jotka kirjataan tulokseen palvelun tultua suoritetuksi.

Hastingsin liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy 213 miljoonaa euroa (199) IFRS 15 -standardin alaisia tuottoja, jotka koostuvat palkkiosta ja komissioista palveluntarjoajille, lisätuotetuotoista sekä muista vähittäismyyntituotoista. Myös broker-toimintaan liittyvät tuotot ovat IFRS 15 -standardin alaisia tuottoja.

Mandatumin liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy 9 miljoonaa euroa (9) mm. palkitsemis- ja eläkepalveluihin liittyviä tuottoja sekä 6 miljoonaa euroa (3) omaisuudenhoitoon liittyviä palkkioita. Nämä tuotot ovat myös IFRS 15 -standardin alaisia eriä.

Muihin tuottoihin sisältyy Topdanmark Lifin myyntituotto 72 miljoonaa euroa.

4 Korvauskulut

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Maksetut korvaukset		
Vahinkovakuutus	-4 842	-4 444
Henkivakuutus		
Vakuutussopimukset	-1 610	-1 780
Sijoitussopimukset	-527	-519
Maksetut korvaukset yhteensä, brutto	-6 979	-6 742
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	657	591
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	1	1
Jälleenvakuuttajien osuus yhteensä	658	593
Maksetut korvaukset yhteensä, netto	-6 321	-6 149
Korvausvastuun muutos		
Vahinkovakuutus	-102	-346
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	242	-30
Korvausvastuun muutos yhteensä, brutto	139	-376
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	67	286
Jälleenvakuuttajien osuus yhteensä	67	286
Korvausvastuun muutos yhteensä, netto	206	-90
Konsernin korvauskulut yhteensä	-6 115	-6 239

5 Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Vakuutusmaksuvastuun muutos		
Vahinkovakuutus	-188	-108
Henkivakuutus		
Vakuutussopimukset	2 011	-1 736
Sijoitussopimukset	-372	-1 303
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos, brutto	1 451	-3 147
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	-9	24
Konsernin vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos yhteensä, netto	1 443	-3 123

Konsernin henkivakuutussopimusten muutos on positiivinen ja se sisältää Topdanmark Lifén tulosvaikutuksen myyntitietteen 1 joulukuuta 2022 saakka. Vaikutus oli noin 980 miljoonaa euroa.

6 Henkilöstökulut

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Palkat ja palkkiot	-879	-843
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-43	-44
Osakevaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-10	-10
Eläkekulut		
maksupohjaiset järjestelyt	-98	-100
etuspohjaiset järjestelyt (liitetieto 25)	-20	-13
Muut henkilösivukulut	-176	-168
Konsernin henkilöstökulut yhteensä	-1 226	-1 179

Lisätiedot osakeperusteisista maksuista esitetään **liitetiedossa 30 Kannustinjärjestelmät**.

7 Liiketoiminnan muut kulut

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Tietohallintokulut	-241	-217
Muut henkilöstökulut	-68	-56
Markkinointikulut	-65	-63
Poistot	-134	-135
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä	-34	-24
Vuokrat*	-43	-41
Vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos	5	0
Ensivakuutuksen palkkiot	-180	-159
Annetun jälleenvakuutuksen palkkiot	40	35
Muut	-377	-316
Konsernin liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-1 097	-976

* Vuokrasopimuksista, joihin sovelletaan IFRS 16 -standardin sallimia helpotuksia olla kirjaamatta vuokrasopimuksia taseelle.

Erä Muut sisältää mm. kulut viestinnästä, ulkopuolisista palveluista sekä muista hallintokuluista.

8 Osakekohtainen tulos

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Osakekohtainen tulos		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	1 427	2 567
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana*	530	554
Osakekohtainen tulos (EUR/osake)	2,69	4,63

* Lukumäärässä huomioitu omien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana. Muita osakkeisiin liittyviä transaktioita ei ole tilikaudella ollut.

9 Tulosvaikutteisesti kirjatut laajan tuloksen muut erät

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot	-253	80
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Tilikauden voitot/tappiot	-330	871
Luokittelun muutoksista johtuvat oikaisut (IAS 1.93)	-1 396	-417
Eriytetyn Suomi-vakuutuskannan osuus	57	5
Osuus osakkuusyhtiöiden muun laajan tuloksen eristä	—	186
Verot	331	-83
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	-1 592	643
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	32	73
Verot	-7	-15
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä	26	58

10 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2022				
Milj. e	Käyttöoikeus-omaisuuserät ¹	Maa-alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto ²	Yhteensä
1.1.				
Hankintameno	276	127	162	566
Kertyneet poistot	-70	-8	-113	-191
Kirjanpitoarvo 1.1.	207	119	50	375
Kirjanpitoarvo 1.1.	207	119	50	375
Lisäykset	33	—	18	50
Vähennykset	-3	—	-13	-17
Poistot	-34	-1	-8	-43
Valuuttakurssierot	-6	-7	0	-12
Kirjanpitoarvo 31.12.	197	111	47	355
31.12.				
Hankintameno	294	120	163	577
Kertyneet poistot	-97	-9	-116	-222
Kirjanpitoarvo 31.12.	197	111	47	355
2021				
Milj. e	Käyttöoikeus-omaisuuserät ¹	Maa-alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto ²	Yhteensä
1.1.				
Hankintameno	242	131	156	530
Kertyneet poistot	-46	-6	-106	-158
Kirjanpitoarvo 1.1.	196	125	51	371
Kirjanpitoarvo 1.1.	196	125	51	371
Lisäykset	42	0	18	60
Vähennykset	-11	-1	-13	-25
Poistot	-24	-2	-7	-33
Valuuttakurssierot	3	-3	2	2
Kirjanpitoarvo 31.12.	207	119	50	375
31.12.				
Hankintameno	276	127	162	566
Kertyneet poistot	-70	-8	-113	-191
Kirjanpitoarvo 31.12.	207	119	50	375

¹ Konserni on vuokralle ottajana useissa vuokrasopimuksissa, jotka koskevat toimistotiloja, autoja sekä toimistolaitteita. Käyttöoikeusomaisuuserät sisältävät konsernin toimitilavuokrasopimukset. Konserni vuokraa pääsääntöisesti tilat omaan käyttöön. Vuokrasopimusajat vaihtelevat 2-12 vuoden välillä. Useimmat sopimukset sisältävät mahdollisuuden uusia sopimus vuokra-ajan päättyessä. Osa sopimuksista on mahdollista päättää myös ennen vuokratkauden loppua. Vuokramaksut ovat yleisesti sidottuja kuluttajahintaindeksiin muutoksiin.

Liitteessä 26 Muut velat on annettu lisätietoa laajemmin konsernin vuokrasopimuksista.

² Sisältää omat IT-laitteet ja toimistokalusteet.

11 Sijoituskiinteistöt

Milj. e	2022	2021
Kirjanpitoarvo 1.1.	568	666
Lisäykset	17	47
Vähennykset	-375	-8
Nettomääräiset voitot ja tappiot käyvän arvon oikaisusta	5	133
Muut muutokset	-49	-270
Valuuttakurssierot	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	166	568
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	25	53
Sijoitusomaisuuteen sisältyvät muulla sopimuksella vuokralle annetut kiinteistöt		
Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	7	45
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	10	46
- yli viiden vuoden kuluttua	1	16
Yhteensä	18	106
Milj. e	2022	2021
Kiinteistökulut		
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-10	-15
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka eivät ole kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-3	-3
Yhteensä	-13	-17

Konsernin sijoituskiinteistöjen käypien arvojen arviointi on kuvattu konsernin tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa. Käyvän arvon hierarkiassa sijoituskiinteistöt kuuluvat tasolle 3. Segmenttien sijoituskiinteistöjen tilat vuokrataan markkinaehtoisilla, peruuttamattomilla vuokrasopimuksilla. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat toistaiseksi voimassa olevista monivuotisiin sopimuksiin.

12 Aineettomat hyödykkeet

Milj. e	2022					
	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Trade- mark	Kesken- eräiset projektit	Muut	Yhteensä
1.1.						
Hankintameno	2 490	716	277	36	681	4 200
Kertyneet poistot	—	-157	—	—	-249	-406
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 490	560	277	36	432	3 794
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 490	560	277	36	432	3 794
Yrityshankinnat	—	5	—	1	2	7
Lisäykset	3	1	—	102	7	114
Vähennykset	-12	-28	-43	-6	-72	-162
Poistot	—	-65	—	—	-60	-125
Siirrot keskeneräisistä	—	—	—	-41	41	—
Muut muutokset	-4	1	—	-19	16	-5
Valuuttakurssierot	-92	-11	-10	-1	-15	-129
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 385	463	224	72	350	3 494
31.12.						
Hankintameno	2 385	680	224	72	626	3 988
Kertyneet poistot	—	-218	—	—	-276	-494
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 385	463	224	72	350	3 494

Milj. e	2021					
	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Trade- mark	Kesken- eräiset projektit	Muut	Yhteensä
1.1.						
Hankintameno	2 425	730	268	60	559	4 041
Kertyneet poistot	—	-91	-2	—	-187	-280
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 425	638	265	60	373	3 761
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 425	638	265	60	373	3 761
Yrityshankinnat	10	-2	—	—	—	9
Lisäykset	—	3	—	89	7	99
Vähennykset	—	-33	—	-1	-18	-51
Poistot	—	-65	—	—	-62	-126
Siirrot keskeneräisistä	—	—	—	-113	113	—
Valuuttakurssierot	54	17	12	1	19	103
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 490	560	277	36	432	3 794
31.12.						
Hankintameno	2 490	716	279	36	681	4 202
Kertyneet poistot	—	-157	-2	—	-249	-408
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 490	560	277	36	432	3 794

Liikearvo jakautuu eri segmenteille seuraavasti:	2022	2021
If	562	606
Topdanmark	802	814
Hastings	858	906
Mandatum	163	164
Yhteensä	2 385	2 490

Asiakassuhteiden taloudellinen käyttöaika on konsernissa 3-10 vuotta. Poistot tehdään tasapoistona. Tavaramerkin taloudellinen käyttöaika on katsottu rajoittamattomaksi eikä sitä poisteta. Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin IT-ohjelmistojen hankinnoista.

Poistot ja arvonalentumiset sisältyvät tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvojen osalta on suoritettu IAS 36 *Omaisuuksien arvonalentuminen* -standardin tarkoittama arvonalentumistestaus. Testauksien perusteella ei ole kirjattu arvonalentumisia.

Arvonalentumistestausta varten Sampo määrittelee kerrytettävissä olevan rahamäärän käyttöarvoon perustuen niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joille liikearvoa on kohdistettu. Sampo on määritellyt tällaisiksi yksiköiksi If-alakonsernin, Topdanmark-alakonsernin, Hastings-alakonsernin sekä Mandatum-alakonsernin.

Yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät Ifille, Hastingsille ja Mandatumille on määritetty käyttäen diskontattua rahavirtamallia. Malli pohjautuu historiatietojen lisäksi yhtiöiden johdon parhaisiin arvioihin taloudellisista olosuhteista kuten maksutulosta, korvauskuluista, jälleenvakuuttamisesta, marginaaleista, koroista, pääomarakenteesta sekä tuotto- ja kustannuskehityksestä. Mandatumin osalta käyttöarvomalliin vaikuttaa merkittävästi vastuuvelkojen pitkän aikavälin kehitys, jonka ennustetaan vaikuttavan muun muassa vaadittavaan vakavaraisuuspääomaan ja siten kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Tämän vuoksi myös Mandatumin ennusteperiodi on pidempi eli 10 vuotta. Saadut rahavirrat on diskontattu ennen veroja määritetyllä oman pääoman kustannuksella, joka Ifin osalta on 10,0 prosenttia, Hastingsin osalta 11,2 prosenttia ja Mandatumin osalta 12,5 prosenttia. Pääoman kustannus on määritetty CAPM-mallilla ulkoisista lähteistä kuvastaman kunkin yhtiön riskiä suhteessa markkinoihin.

Johdon hyväksymät If-konsernin rahavirtoja koskevat ennusteet kattavat vuodet 2023–2025. Tämän ajanjakson jälkeiset kassavirrat on ekstrapoloitu käyttäen 2 %:n kasvuvauhtia. Mandatumin vuoden 2032 jälkeisille kausille käyttämä kasvuvauhti on samoin 2 %, jonka molemmissa tapauksissa uskotaan olevan lähellä odotettua inflaatiota. Hastingsin vuoden 2027 jälkeisille kausille käyttämä pitkän aikavälin kasvuvauhti on 0,7 %.

Mandatumin osalta kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 600 miljoonalla eurolla. Käytetyllä laskentatekniikalla esimerkiksi noin 3,5 %-yksikön nousu oman pääoman kustannuksessa yhdistettynä 1 %:n pitkän aikavälin kasvuvauhtiin johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi sama kuin yksikön kirjanpitoarvo. Hastingsin osalta kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 420 miljoonalla eurolla. Käytetyllä laskentatekniikalla esimerkiksi noin 2 %-yksikön nousu pääoman kustannuksessa johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi sama kuin yksikön kirjanpitoarvo.

If-konsernin osalta johto katsoo, että mikään jokin mahdollinen muutos käytettyihin keskeisiin oletuksiin ei saisi aikaan sitä, että yksikön kirjanpitoarvo ylittäisi sen kerrytettävissä olevat rahamäärän.

IAS 36 mahdollistaa kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisen perustuen käypään arvoon vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla. Topdanmark-konsernin osalta liikearvon arvostus on testattu tilinpäätöshetkellä kyseisellä menetelmällä. Topdanmarkin tilinpäätöshetken markkina-arvo 2 146 miljoonaa euroa ylittää Topdanmarkin kirjanpitoarvon konsernissa.

Topdanmarkin myytyä henkivakuutustoimintonsa 1.12.2022 Sampo-konserni on arvioinut myytyihin toimintoihin liittyvän 12 miljoonan euron liikearvon. Sampo-konserni katsoo, että Topdanmarkin alkuperäinen PPA-laskelma kuvastaa parhaiten liikearvoon liittyviä seikkoja ja olosuhteita ja siksi liikearvon kohdistaminen luovutetuille toimintoille tulee perustua siihen.

Herkkyysanalyysi

Seuraavien muutosten vaikutus nykyarvoon (mrd. euroa):

2022

If:	
Pitkän aikavälin yhdistetty kulusuhde +2,5 %-yks.	-1,4
Pitkän aikavälin yhdistetty kulusuhde -2,5 %-yks.	1,4
Pitkän aikavälin kasvuvauhti -1 %-yks.	-1,7
Pitkän aikavälin kasvuvauhti +1 %-yks.	2,3
Oman pääoman kustannus +1 %-yks.	-1,8
Oman pääoman kustannus -1 %-yks.	2,4
Mandatum:	
Pitkän aikavälin kasvuvauhti -1 %-yks.	-0,1
Pitkän aikavälin kasvuvauhti +1 %-yks.	0,1
Oman pääoman kustannus +1 %-yks.	-0,2
Oman pääoman kustannus -1 %-yks.	0,3
Hastings:	
Pitkän aikavälin kasvuvauhti -1 %-yks.	-0,2
Pitkän aikavälin kasvuvauhti +1 %-yks.	0,3
Oman pääoman kustannus +1 %-yks.	-0,2
Oman pääoman kustannus -1 %-yks.	0,3

13 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuus- ja yhteisyritykset 31.12.2022

Milj. e Nimi	Kotipaikka	Kirjanpito- arvo	Omistus- osuus %
Osakkuusyritykset			
Precast Holding Oy	Suomi	4	24,43
CAP Group AB	Ruotsi	3	21,98
Rogaland Forsikring AS	Norja	1	33,00
Bornholms Brandforsikring A/S	Tanska	7	27,00

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuus- ja yhteisyritykset 31.12.2021

Milj. e Nimi	Kotipaikka	Kirjanpito- arvo	Omistus- osuus %
Osakkuusyritykset			
Nordax Holding AB	Ruotsi	447	19,07
Precast Holding Oy	Suomi	3	24,43
CAP Group AB	Ruotsi	3	22,00
SOS International A/S	Tanska	10	25,80
Bornholms Brandforsikring A/S	Tanska	10	27,00
P/S Ejendomsholding Banemarksvej	Tanska	12	40,00
Carlsberg Byen P/S	Tanska	106	22,51
Yhteisyritykset			
Margretheholm P/S	Tanska	59	50,00
Havneholmen P/S	Tanska	85	50,00
P/S Ottilia Kobenhavn	Tanska	39	50,00

Muutokset sijoituksissa osakkuus- ja yhteisyrityksiin

Milj. e	2022		2021		
	Muut osakkuus- ja yhteis- yritykset	Yhteensä	Nordea	Muut osakkuus- ja yhteis- yritykset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	777	777	4 822	548	5 370
Osuus kauden tuloksesta	22	22	317	77	393
Arvon alentumistappion peruutus Nordean osakkeista	—	—	899	—	899
Lisäykset	1	1	—	133	133
Vähennykset	-313	-313	-2 564	—	-2 564
Muutokset osakkuusyrityksen omassa pääomassa	-12	-12	-1 284	28	-1 256
Muuntoerot	-33	-33	—	-9	-9
Uudelleenluokittelu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi	—	—	-2 189	—	-2 189
Uudelleenluokittelu käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi sijoitukseksi	-425	-425	—	—	—
Kirjanpitoarvo 31.12.	16	16	—	777	777

Vertailuvuonna Nordea yhdisteltiin osakkuusyhtiömenettelyllä konsernin tulokseen 25.10.2021 asti, jonka jälkeen osakkeet uudelleenluokiteltiin IFRS 5 -standardin mukaisesti myytävänä olevaksi omaisuuseräksi.

Osakkuusyritysten kirjanpitoarvoon sisältyy liikearvoa 4 miljoonaa euroa (76).

Muutokset osakkuusyhtiöosakkeiden omistuksessa vuonna 2022

Nordax

Sammon johdon arvion mukaan tilinpäätöksessä 2022 huomattavan vaikutusvallan edellytykset osakkuusyhtiö Nordaxissa eivät enää täyttyneet IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* -standardin määrittelemällä tavalla. Tästä syystä osakkuusyhtiöosakkeet luokiteltiin tilinpäätöshetkellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi osakesijoitukseksi IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin mukaisesti. Kirjanpitoarvon ja käyvän arvon ero kirjattiin tulosvaikutteisesti liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Uudelleenluokitteluhetken asti Nordax käsiteltiin IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* -standardin mukaisesti. Aikaisempina vuosina kirjatut jäljellä olevat muut laajan tuloslaskelman erät -37 miljoonaa euroa kierrätettiin luokittelumuutoksen yhteydessä takaisin tulokseen.

Nordea

Huhtikuussa 2022 Sampo luopui kaikista hallussaan olleista Nordean osakkeista myymällä 200 miljoonaa osaketta nopeutetun tarjousmenettelyn kautta. Sampo oli jo ennen tarjousmenettelyä myynyt 19 miljoonaa osaketta avoimessa pörssikaupankäynnissä vuoden 2022 ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja 27 miljoonaa osaketta toisella vuosineljänneksellä. Nordean osakkeiden myynti päätti osakkeiden luokittelun myytävänä olevaksi omaisuuseräksi.

Transaktioista saatu bruttomyyntitulo oli 2,3 miljardia euroa, josta 2,1 miljardia euroa ajoittui toiselle vuosineljännekselle. Transaktioista kirjattiin Sammon konsernituloslaskelmaan 103 miljoonan euron suuruinen positiivinen kirjanpitovaikutus, josta 75 miljoonaa euroa ajoittui toiselle vuosineljännekselle.

Muutokset Nordean osakkeiden omistuksessa vuonna 2021

Helmikuussa 2021 Sammon hallitus julkaisi tiedotteen aikomuksesta vähentää huomattavasti Nordean osakkeissa olevaa omistustaan seuraavien 18 kuukauden kuluessa.

Toukokuussa 2021 Sampo myi 162 miljoonaa Nordean osaketta hintaan 8,50 euroa per osake. Bruttomyyntitulo oli 1 377 miljoonaa euroa. Transaktiosta syntynyt myyntivoitto 93 miljoonaa euroa kirjattiin aiemmin tehtyjen arvonalentumistappioiden peruutukseksi. Myynnin jälkeen Sampo omisti 480 924 782 Nordean osaketta, mikä oikeutti 11,87 prosenttiin osakkeista ja äänivallasta.

Syyskuussa 2021 Sampo myi 73 miljoonaa Nordean osaketta hintaan 10,20 euroa per osake. Bruttomyyntitulo oli 745 miljoonaa euroa. Transaktiosta syntynyt myyntivoitto 144 miljoonaa euroa kirjattiin aiemmin tehtyjen arvonalentumistappioiden peruutukseksi. Myynnin jälkeen Sampo omisti 407 924 782 Nordean osaketta, mikä oikeutti 10,07 prosenttiin osakkeista ja äänivallasta.

Lokakuussa 2021 Sammon hallitus ilmaisi sitoumuksensa loppujen osakkeiden myyntiin ja 24. lokakuuta 2021 aloitettiin Nordean osakkeiden lisämyynti. 25. lokakuuta Sampo myi 162 miljoonaa Nordean osaketta hintaan 10,65 euroa per osake. Bruttomyyntitulo oli 1 725 miljoonaa euroa. Transaktiosta syntynyt myyntivoitto 368 miljoonaa euroa kirjattiin aiemmin tehtyjen arvonalentumistappioiden peruutukseksi. Myynnin jälkeen Sampo omistaa 245 924 782 Nordean osaketta, mikä oikeutti välittömästi myynnin jälkeen 6,07 prosenttiin osakkeista ja äänivallasta.

Nordean jäljellä olleet osakkuusyhtiöosakkeet luokiteltiin tilinpäätöksessä 2021 myytävänä olevaksi omaisuuseräksi IFRS 5 *Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti. Standardin mukaisesti osakkeet kirjattiin taseella omaksi eräkseen 'Myytävänä olevat omaisuuserät' konsernissa luokitteluhetkellä olevaan kirjanpitoarvoon. Välittömästi ennen luokittelumuutosta tehtiin jäljellä olevien arvonalentumistappioiden palautus 311 miljoonaa euroa sekä kierrätettiin jäljellä olevat muut laajan tuloslaskelman erät -90 miljoonaa euroa takaisin tulokseen.

Uudelleenluokitteluhetken asti Nordea käsiteltiin IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* -standardin mukaisesti.

14 Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat koostuvat sijoituksista johdannaissopimuksiin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista, lainoista ja muista saamisista sekä myytävissä olevista rahoitusvaroista.

Johdannaissopimuksia konsernissa voidaan tehdä sekä kaupankäynti- että suojaamistarkoituksessa. Käytettäviä instrumentteja ovat valuutta-, korko- ja osakejohdannaiset. Tilikauden aikana on sovellettu käyvän arvon suojausta Mandatumissa ja rahavirtasuojasta Hastingsissa.

Milj. e	2022	2021
Johdannaissopimukset	79	45
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	1 941	4 494
Osakkeet ja osuudet	560	686
Talletukset	544	352
Yhteensä	3 045	5 533
Lainat ja muut saamiset	296	387
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	12 815	12 901
Osakkeet ja osuudet	3 233	4 464
Yhteensä	16 048	17 365
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	19 469	23 331
Myytävänä olevat omaisuuserät	—	-10
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	19 469	23 321

Myytävissä olevat arvopaperit sisältävät arvonalentumistappioita 170 milj. euroa (221).

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset				2022 Käypä arvo		2021 Käypä arvo	
Milj. e	Kohde-et. nimell.arvo	Saamiset	Velat	Kohde-et. nimell.arvo	Saamiset	Velat	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset							
Korkojohdannaiset							
OTC-johdannaiset							
Koronvaihtosopimukset	394	5	45	1 716	23	13	
Inflaatio suoja	274	—	3	382	—	36	
Korkojohdannaiset yhteensä	668	5	48	2 098	23	49	
Valuuttajohdannaiset							
OTC-johdannaiset							
Valuuttatermiinit	5 092	58	6	9 301	22	58	
Valuuttaoptiot, ostetut ja myydyt	31	4	2	3	0	—	
Valuuttajohdannaiset yhteensä	5 123	62	7	9 303	22	58	
Osakejohdannaiset							
OTC-johdannaiset							
Osakefutuurit	—	—	—	91	—	—	
Muut	—	—	—	110	0	2	
Osakejohdannaiset yhteensä	—	—	—	201	0	2	
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset yhteensä							
5 791 67 55 11 603 45 109							
Suojaavat johdannaissopimukset							
Käypää arvoa suojaavat							
Valuuttatermiinit	328	12	—	423	—	12	
Käypää arvoa suojaavat johdannaiset yhteensä	328	12	—	423	0	12	
Rahavirtasuojaukset							
Valuuttatermiinit	6	0	—	9	—	0	
Suojaavat johdannaissopimukset yhteensä							
334 12 — 433 0 13							
Konsernin johdannaissopimukset yhteensä							
6 124 79 55 12 035 45 121							

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta käytetään Mandatumissa suojaamaan osaa myytävissä olevien rahoitusvarojen valuuttariskistä. Suojaussuhteen ulkopuolelle on jätetty termiinisopimusten korkoelementti. Käyvän arvon suojausluokituksen valuuttajohdannaisten nettotulos oli -32 (32) milj. euroa. Suojattavasta riskistä johtuva nettotulos myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon suojauksesta oli 32 (-32) milj. euroa.

15 Rahoitusvarojen käypien arvojen muutokset

Milj. e	Käypä arvo 2022	Käypä arvo 2021	Muutos
Rahoitusvarat			
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat			
Lainat ja muut saamiset	296	387	-91
Yhteensä	296	387	-91
Käypään arvoan arvostettavat rahoitusvarat			
Osakkeet ja osuudet	2 141	3 123	-982
Saamistodistukset	14 757	17 395	-2 639
Rahastot	1 652	2 027	-375
Johdannaisopimukset	79	45	34
Vakuudelliset ja muut lainat	—	1	-1
Talletukset	544	352	192
Yhteensä	19 173	22 944	-3 771
Käypään arvoan arvostettavat sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat			
Osakkeet ja osuudet	676	4 223	-3 547
Saamistodistukset	941	6 072	-5 131
Rahastot	7 883	8 675	-793
Johdannaisopimukset	18	11	7
Muut	412	915	-503
Yhteensä	9 930	19 897	-9 967
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	29 399	43 227	-13 829

Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat

Määrittääkseen asianmukaisen IFRS 9:n mukaisen rahoitusvarojen luokan, konserni arvioi jokaisen rahoitusvaran sopimukseen perustuvia kassavirtoja. Rahoitusvarojen, joiden sopimukseen perustuvat kassavirrat muodostuvat ainoastaan pääoman takaisinmaksuista ja korosta (SPPI-kriteerit, solely payments of principle and interest), täyttävät SPPI-testin. IFRS 9 määrittelee termin 'pääoma' tarkoittavan rahoitusvaran käypää arvoa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja termin 'korko' tarkoittavan korvausta rahan aika-arvosta ja tietyssä aikaperiodina maksamattomana olevan pääoman luottoriskistä.

Tällä hetkellä kaikki myytävissä oleviksi luokitellut rahoitusvarat mukaan lukien sekä oman pääoman ehtoiset instrumentit että velkainstrumentit, ennakoitavan luokiteltavan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tällä hetkellä lainoiksi ja saamisiksi luokitelluista rahoitusvaroista yhteensä 840 miljoonaa euroa (740 miljoonaa euroa) mukaan lukien talletukset, SPPI-testin ehdot täyttivät yhteensä 294 miljoonaa (476 miljoonaa euroa) 31.12.2022.

Tehtyyn analyysiin perustuen SPPI-ehdot täyttävät rahoitusinstrumentit eivät muodosta merkittäviä riskikeskittymiä.

Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvarat, jotka täyttävät SPPI-testin, on esitetty seuraavassa taulukossa luottoriskiluokittain:

Milj. e	2022					Yhteensä
	AA+ -	A+ -	BBB+ -	BB+ -	B+ -	
Lainat ja muut saamiset	13	106	52	71	52	294
Yhteensä	13	106	52	71	52	294

Milj. e	2021				Yhteensä
	AA+ -	BB+ -	B+ -	Ei luotto- riskiluokkaa	
Lainat ja muut saamiset	214	86	—	176	476
Yhteensä	214	86	—	176	476

Taulukko on laadittu perustuen alustavaan analyysiin IFRS 9:n mukaisista sovellettavista liiketoimintamalleista.

SPPI-ehdot täyttävien rahoitusvarojen määrä yhteensä 294 miljoonaa euroa (476 miljoonaa euroa) on vähäinen suhteessa rahoitusvaroihin yhteensä 22 542 miljoonaa euroa (28 140 miljoonaa euroa), joten kyseisten rahoitusvarojen luottoriskin ei katsota olevan merkittävä. Kirjanpitoarvon arvioidaan olevan paras arvio instrumenttien käyvästä arvosta. Vertailukaudella merkittävä osa SPPI-ehdot täyttävistä rahoitusvaroista oli luottoriskiluokittelemattomia, joten ei ollut mahdollista arvioida, oliko kyseisten instrumenttien luottoriski alhainen.

16 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia

Suurin osa Sampo-konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen. Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen mm. siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa, toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Johdannaissopimusten käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja, rahavirtojen diskonttausmenetelmää tai optiohinnoittelumalleja.

Lainojen ja muiden vastaavien rahoitusinstrumenttien, joilla ei ole hintanoteerausta toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritellään diskontattujen rahavirtojen perusteella käyttäen markkinoilla noteerattavia korkoja. Markkinoilta saatavaa korkokäyrää oikaistaan rahoitusinstrumenttien muiden osatekijöiden, esimerkiksi luottoriskin perusteella.

Käyvät arvot ovat ns. puhtaita arvoja, joissa ei ole mukana siirtyvien korkojen osuutta.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Konsernin tason 3 rahoitusvarat koostuvat pääosin muutamasta merkittävämmästä osakesijoituksesta sekä sijoituksista pääoma- ja vaihtoehtorahastoihin.

Tasolla 3 kaksi merkittävintä oman pääoman ehtoista sijoitusta on arvotettu lisätuottomallilla (excess return model). Yhtiön arvo muodostuu tällä hetkellä yhtiön sijoitetusta pääomasta ja lisätuottojen, joita yhtiö odottaa ansaitsevansa tulevaisuudessa, nykyarvosta.

Pääomarahastosijoitusten osalta alla olevien sijoitusten arvon määrittää rahasto, jolla on olennaiset ja riittävät tiedot alla olevien sijoitusten arvonmäärittämiseksi. Pääomarahaston arvonmäärittäminen toteutetaan pääasiassa kvartaaleittain perustuen alla olevien sijoitusten arvoon ja vieraan pääoman määrään. Alla olevien sijoitusten arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi hankintahintaan perustuvaa arvostusta, julkisesti vaihdettujen verrokkiyhtiöiden arvoa, tuottokerroinperusteista arvostusta tai kassavirtoihin perustuvaa arvostusta.

Pääomarahastot noudattavat yleisesti International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeistusta, jossa kuvataan erilaisia arvostuskäytäntöjä yksityiskohtaisemmin.

Myös vaihtoehtorahastojen osalta arvon määrittää rahasto ja toteutuksesta vastaa ensisijaisesti rahastonhoitaja. Vaihtoehtorahastot ovat usein ominaisuuksiltaan monimutkaisia ja arvonmäärittäminen on riippuvainen alla olevien instrumenttien luonteesta. Arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Vaihtoehtorahastojen toimintaa ja arvonmäärittäystä sääntelee Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), jossa kuvataan tarkemmin arvonlaskennan toimintaperiaatteita ja dokumentointivaatimuksia.

	Käypä arvo				
Milj. e	Kirjanpito- arvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVARAT 31.12.2022					
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset					
Koronvaihtosopimukset	5	—	5	—	5
Valuuttajohdannaiset	74	0	74	—	74
Yhteensä	79	0	79	—	79
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	560	111	24	425	560
Saamistodistukset	1 881	1 718	159	5	1 881
Yhteensä	2 441	1 829	183	430	2 441
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat					
Talletukset	544	—	544	—	544
Saamistodistukset (unit-trusts)	60	43	16	—	60
Yhteensä	604	43	561	—	604
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	676	643	2	31	676
Saamistodistukset	941	90	757	94	941
Rahastot	7 883	4 880	676	2 327	7 883
Johdannaissopimukset	18	—	18	—	18
Muut varat	412	—	412	—	412
Yhteensä	9 930	5 612	1 865	2 453	9 930

Milj. e	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Myytävissä olevat rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	1 581	1 224	2	354	1 581
Saamistodistukset	12 815	7 941	4 832	43	12 815
Muut varat	1 652	775	72	806	1 652
Yhteensä	16 048	9 940	4 906	1 203	16 048
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	29 103	17 425	7 593	4 086	29 103
Muut rahoitusvarat					
Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvarat					
Lainat ja muut saamiset	296	—	—	296	296
Yhteensä	29 399	17 425	7 593	4 381	29 399
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	29 399				

Milj. e	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
RAHOITUSVELAT 31.12.2022					
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset					
Korkojohdannaiset	45	—	45	—	45
Osakejohdannaiset	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	7	—	7	—	7
Muut johdannaiset	3	—	3	—	3
Yhteensä	55	—	55	—	55
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	55	—	55	—	55
Muut rahoitusvelat					
Velat, joilla on huonompi etuoikeus					
Pääomalainat	1 983	1 409	478	—	1 887
Liikkeeseen lasketut velkakirjat					
Joukkovelkakirjalainat	1 306	1 126	110	—	1 236
Muut					
Nostot luottolimiitistä	73	—	—	73	73
Velat luottolaitoksille	23	23	—	—	23
Muut rahoitusvelat yhteensä	3 384	2 558	588	73	3 219
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	3 439	2 558	643	73	3 274

		Käypä arvo			
Milj. e	Kirjanpito- arvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVARAT 31.12.2021					
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset					
Koronvaihtosopimukset	23	—	23	—	23
Valuuttajohdannaiset	22	—	22	—	22
Yhteensä	45	—	45	—	45
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	684	478	206	—	684
Saamistodistukset	4 437	3 923	503	11	4 437
Sijoitusrahastot	2	—	2	—	2
Yhteensä	5 123	4 401	711	11	5 123
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat					
Talletukset	352	—	352	—	352
Saamistodistukset	1	—	1	—	1
Saamistodistukset (unit-trusts)	58	43	15	—	58
Yhteensä	411	43	368	—	411
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	4 222	4 200	2	20	4 222
Saamistodistukset	6 072	4 081	1 930	61	6 072
Rahastot	8 676	5 805	807	2 065	8 676
Johdannaissopimukset	11	—	11	—	11
Muut varat	915	—	474	441	915
Yhteensä	19 897	14 086	3 225	2 587	19 897

		Käypä arvo			
Milj. e	Kirjanpito- arvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Myytävissä olevat rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	2 439	2 043	2	394	2 439
Saamistodistukset	12 901	7 032	5 796	73	12 901
Muut varat	2 025	913	34	1 078	2 025
Yhteensä	17 365	9 987	5 832	1 545	17 365
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä					
	42 841	28 517	10 081	4 243	42 841
Muut rahoitusvarat					
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat					
Lainat ja muut saamiset	387	—	—	387	387
Yhteensä	43 228	28 517	10 181	4 529	43 227
Mandatumin myytävänä olevat omaisuuserät					
	-196				
Konsernin rahoitusvarat yhteensä					
	43 031				

Milj. e	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
RAHOITUSVELAT 31.12.2021					
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset					
Korkojohdannaiset	13	—	13	—	13
Osakejohdannaiset	2	—	2	—	2
Valuuttajohdannaiset	71	8	63	—	71
Muut johdannaiset	36	—	36	—	36
Yhteensä	121	8	114	—	121
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvelat					
Talletukset	1	—	1	—	1
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	123	8	115	—	123
Muut rahoitusvelat					
Velat, joilla on huonompi etuoikeus					
Pääomalainat	2 016	1 850	611	—	2 461
Liikkeeseen lasketut velkakirjat					
Joukkovelkakirjalainat	2 195	1 868	466	—	2 334
Muut					
Nostot luottolimiitistä	12	—	—	12	12
Muut rahoitusvelat yhteensä	4 223	3 718	1 077	12	4 806
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	4 345	3 726	1 192	12	4 929

Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä

Milj. e	1-12/2022		1-12/2021	
	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Saamistodistukset	13	6	3	12
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Saamistodistukset	632	500	595	349

Siirrot perustuvat pääosin ulkoisen palveluntarjoajan tietoihin perustuviin muutoksiin kaupankäynnin volyyymeissa.

Käypien arvojen herkkyyssanalyysi

Rahoitusvarojen ja -velkojen herkkyyttä valuuttakurssimuutoksille tarkastellaan liiketoiminta-alueittain eri kotivaluuttojen vuoksi. Ifissä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön heikkeneminen kotivaluuttaa (SEK) vastaan lisäisi tulosta 13 (34) milj. euroa ja lisäisi omaa pääomaa 2 (-24) milj. euroa. Topdanmarkissa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (DKK) vastaan laskisi tulosta -11 (-4) milj. euroa, mutta ei vaikuttaisi omaan pääomaan. Mandatumissa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan lisäisi tulosta 36 (32) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -41 (-45) milj. euroa. Omistusyhteisössä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan ei vaikuttaisi tulokseen, mutta vähentäisi omaa pääomaa -109 (-65) milj. euroa. Hastingsissa valuuttamuutoksilla ei olisi vaikutusta tulokseen eikä omaan pääomaan.

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen herkkyyssanalyysi eri markkinariskiskenaarioissa on esitetty alla. Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta instrumenttien käypään arvoon tilanteessa 31.12.2022.

Herkkyystarkastelut sisältävät johdannaispositioiden vaikutukset. Kaikki herkkyyssanalyysit on laskettu ennen veroja.

Sampo Oyj:n velkarahoituksen vaikutusta ei ole sisällytetty laskelmiin.

	Korko		Osake	Muut sijoitukset
	1 % tasoliike alas	1 % tasoliike ylös	20 % alas	20 % alas
Vaikutus tulokseen	68	-60	-22	-22
Vaikutus suoraan omaan pääomaan	276	-265	-470	-178
Kokonaisvaikutus	344	-325	-492	-200

Luottoriskin enimmäismäärä

Luottoriskin maksimimäärä koostuu rahoitusvarojen tasearvosta 19 469 miljoonaa euroa (23 321) lisätynä takausten ja sijoitussitoumusten määrällä 2 078 miljoonaa euroa (1 820).

Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyssanalyysi

Milj. e	2022		2021	
	Kirjanpito- arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+/-)	Kirjanpito- arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+/-)
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	354	-71	394	-79
Saamistodistukset	43	-1	73	-2
Rahastot	806	-161	1 078	-216
Yhteensä	1 203	-233	1 545	-296

Korkoinstrumenttien osalta rahoitusvarojen arvoa on testattu olettamalla korkotason nousevan 1 prosenttiyksiköllä kaikissa maturiteeteissa. Muiden omaisuuslajien osalta on oletettu hintojen laskevan 20 prosenttia. Sampo-konserni ei kanna sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä sijoitusriskejä, joten niiden osalta vaikutuksia ei ole esitetty. Edellä esitettyjen vaihtoehtoisten oletusten perusteella mahdollinen korkotason muutos aiheuttaisi saamistodistusten osalta -1 milj. euron (-2) ja muiden instrumenttien mahdollinen hinnan alentuminen -232 milj. euron (-294) arvostustappion konsernin muussa laajassa tuloksessa. Jokseenkin mahdollinen tulosvaikutus olisi näin konsernin omaan pääomaan suhteutettuna 2,6 prosenttia (2,3).

17 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

Milj. e	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot ja uudelleen- luokittelut	Myynnit	Suoritukset	Siirrot tasoilta 1 ja 2	Siirrot tasoille 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitus- varoista 31.12.2022
RAHOITUSVARAT 2022										
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	—	—	—	425	—	—	—	—	425	—
Saamistodistukset	11	0	—	—	-6	—	—	—	5	1
Yhteensä	11	0	—	425	-6	—	—	—	430	1
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	20	1	—	15	-5	—	—	—	31	1
Saamistodistukset	61	-8	—	108	-81	-23	40	-3	94	-8
Rahastot	2 065	-16	—	598	-315	—	—	-5	2 327	-23
Yhteensä	2 145	-22	—	721	-401	-23	40	-7	2 453	-30
Myytävissä olevat rahoitusvarat										
Osakkeet ja osuudet	394	6	-41	2	-7	—	—	—	354	-41
Saamistodistukset	73	0	0	17	-18	—	—	-30	43	2
Rahastot	1 078	11	-226	44	-101	—	—	—	806	-216
Yhteensä	1 545	16	-267	64	-125	—	—	-30	1 203	-255
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	3 702	-6	-267	1 210	-533	-23	40	-37	4 086	-284

Ostoihin ja uudelleenluokitteluihin sisältyvä 425 miljoonaa euroa on Nordaxin osakkuusyhtiöosakkeiden luokittelun muutos käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi osakesijoitukseksi.

1-12/2022			
Milj. e	Realisoituneet voitot/tappiot	Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	-6	-267	-273
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisällyvistä varoista	-17	-267	-284

Milj. e	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot	Myynnit	Siirrot tasoille 1 ja 2	31.12	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 31.12.2021
RAHOITUSVARAT 2021								
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat rahoitusvarat								
Saamistodistukset	193	11	—	1	-37	-157	11	1
Yhteensä	193	11	—	1	-37	-157	11	1
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	18	4	—	2	-4	—	20	3
Saamistodistukset	804	29	—	169	-96	-846	61	1
Rahastot	1 297	478	—	636	-346	—	2 065	481
Yhteensä	2 119	511	—	806	-445	-846	2 145	485
Myytävässä olevat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	342	0	63	4	-9	-7	394	63
Saamistodistukset	60	3	1	68	-58	—	73	4
Rahastot	951	18	228	95	-215	—	1 078	243
Yhteensä	1 353	20	292	167	-282	-7	1 545	310
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	3 666	543	292	974	-764	-1 010	3 702	796

Vuonna 2021 siirroista 1 004 miljoonaa euroa liittyy Topdanmarkin strukturoituihin luottotuotteisiin, joiden markkinat voitiin IFRS 13:n mukaisesti määritellä jälleen aktiivisiksi. Instrumentit on tästä syystä siirretty takaisin tasolle 2 pois tasolta 3.

Milj. e	1-12/2021		Yhteensä
	Realisoituneet voitot/tappiot	Käyvän arvon muutokset	
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	504	329	833
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	503	292	796

Voitot ja tappiot sisältyvät konsernituloslaskelmalla joko sijoitustoiminnan nettotuottoihin tai laajan tuloksen muuntoeroihin ja myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksiin.

18 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2022 aikana

Milj. e	1.1.	Tytäryhtiö- hankinnat/myynnit	Laajaan tulokseen kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Muuntoerot	31.12.
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	2	—	-1	0	0	1
Käyvän arvon muutokset	14	—	-4	-6	0	3
Eläkevelvoitteet	8	—	-1	1	-1	7
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	42	1	-10	0	-1	31
Yhteensä	66	1	-17	-6	-2	42
Laskennallisten verojen netotus						-26
Laskennalliset verosaamiset taseella						17
Laskennalliset verovelat						
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	219	0	0	0	-10	209
Käyvän arvon muutokset	512	7	-63	-271	-19	166
Eläkesaamiset	—	—	0	7	—	7
Muut veronalaiset tilapäiset erot	151	-18	26	0	-1	158
Yhteensä	881	-11	-36	-264	-30	540
Laskennallisten verojen netotus						-26
Laskennalliset verovelat taseella	881	-11	-36	-264	-30	514

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2021 aikana

Milj. e	1.1.	Laajaan tulokseen kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Muuntoerot	31.12.
Laskennalliset verosaamiset					
Vahvistetut tappiot	18	-16	—	0	2
Käyvän arvon muutokset	15	-1	-1	1	14
Eläkevelvoitteet	26	-2	-15	0	8
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	28	15	-1	1	42
Yhteensä	86	-5	-17	1	66
Laskennallisten verojen netotus					-27
Laskennalliset verosaamiset taseella					39
Laskennalliset verovelat					
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	219	-2	—	1	219
Käyvän arvon muutokset	383	26	98	6	512
Muut veronalaiset tilapäiset erot	152	-2	0	1	151
Yhteensä	754	22	98	8	881
Laskennallisten verojen netotus					-27
Laskennalliset verovelat taseella					855

Vertailukauden 2021 laskennallisten verosaamisten ja -velkojen sisällä on tehty rivien välisiä oikaisuja.

Sampo Oyj:ssä on jätetty kirjaamatta laskennallisia verosaamisia käyttämättömistä verotuksellisista tappioista noin 34 milj. euroa. Ensimmäiset tappiot vanhenevat verovuoden 2022 päättyessä.

Mandatumissa on jätetty kirjaamatta laskennallisia verosaamisia käyttämättömistä verotuksellisista tappioista noin 1 milj. euroa.

19 Verot

Milj. e	2022	2021
Tulos ennen veroja	1 863	3 171
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	-373	-634
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-12	-4
Verovapaat tulot osakkuusyhtiöistä	21	259
Verovapaat tulot	81	13
Vähennyskeltvottomat kulut	-17	-11
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-28	-12
Verokannan muutokset	2	-24
Verot aikaisemmilta tilikausilta	4	-11
Konsernin verot yhteensä	-322	-423

20 Muut varat

Milj. e	2022	2021
Korot	113	128
Saamiset ensivakuutustoiminnasta	2 261	2 067
Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta	113	85
Kauppahintasaamiset	83	45
Vakuutusten aktivoidut hankintamenot*	182	185
Potilasvakuutuksiin liittyvät varat	69	67
Muut	422	399
Konsernin muut varat yhteensä	3 242	2 977

Erä Muut sisältää mm. haltuun otetut vahinkotavarat, omaisuudenhoidon palveluveloitussuamiset sekä etukäteen maksetut eläkkeet.

Muista varoista pitkäaikaisten osuus on 99 milj. euroa (139).

* Vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos tilikaudella

Milj. e	2022	2021
Kirjanpitoarvo 1.1.	185	147
Nettomuutos tilikauden aikana	4	36
Valuuttakurssierot	-7	3
Kirjanpitoarvo 31.12.	182	185

21 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Vahinkovakuutuksen velat vakuutussopimuksista

Milj. e	2022			2021		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuu	3 398	390	3 008	3 340	412	2 928
Korvausvastuu	10 200	1 881	8 319	10 781	1 881	8 900
Tunnetut vahingot	4 666	1 409	3 257	4 336	1 324	3 012
Tuntemattomat vahingot (IBNR)	3 115	471	2 644	3 080	551	2 529
Korvausten hoitokulut	272	—	272	247	—	247
Eläkemuoitoiset korvaukset	2 147	0	2 146	3 118	6	3 112
Velat vakuutussopimuksista yhteensä	13 598	2 271	11 328	14 121	2 293	11 828

Koska vahinkovakuutusyhtiöiden ja erityisesti Ifin liiketoiminnat ovat alttiina useiden valuuttakurssien vaihtelulle, voi taseen lukujen vertailu eri vuosien välillä olla harhaanjohtavaa.

Vahinkovakuutuksen vakuutussopimusvelkojen muutos

Milj. e	2022			2021		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuu						
1.1.	3 340	412	2 928	3 169	365	2 803
Yritysjärjestelyt	-36	—	-36	—	—	—
Vastuuvelan muutos	209	-9	218	115	24	90
Valuuttakurssierot	-115	-14	-101	57	23	34
31.12.	3 398	390	3 008	3 340	412	2 928

Milj. e	2022			2021		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Korvausvastuu						
1.1.	10 781	1 881	8 900	10 140	1 454	8 685
Yritysjärjestelyt	-384	-5	-379	—	—	—
Diskontattujen eläkevelvoitteiden purku	-121	-2	-118	-41	-1	-41
Vastuuvelan muutos	201	90	112	464	327	137
Valuuttakurssierot	-278	-83	-195	219	100	119
31.12.	10 200	1 881	8 319	10 781	1 881	8 900

Alla olevissa taulukoissa esitetään vahinkomenojen kehityssuunta eri vuosina. Taulukkojen ylemmästä osasta käy ilmi, miten arviot vahinkomenojen kokonaismäärästä per vahinkovuosi muuttuvat vuosittain.

Taulukkojen alemmasta osasta käy ilmi, kuinka suuri osuus näistä sisältyy taseeseen. Lisätietoa vakuutusveloista löytyy tilinpäätöksen riskienhallintaa koskevasta [liitteestä 35](#).

If

Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys

Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	27 892	2 581	2 559	2 581	2 624	2 657	2 796	2 909	3 060	3 033	3 272	
1 vuoden kuluttua	27 838	2 604	2 551	2 598	2 655	2 694	2 893	2 954	3 098	3 163		
2 vuoden kuluttua	27 801	2 607	2 557	2 586	2 653	2 689	2 923	2 969	3 125			
3 vuoden kuluttua	27 884	2 612	2 570	2 563	2 614	2 694	2 940	2 992				
4 vuoden kuluttua	27 737	2 618	2 575	2 538	2 604	2 669	2 930					
5 vuoden kuluttua	27 632	2 607	2 546	2 535	2 615	2 658						
6 vuoden kuluttua	27 454	2 596	2 520	2 520	2 599							
7 vuoden kuluttua	27 314	2 581	2 510	2 507								
8 vuoden kuluttua	27 123	2 573	2 490									
9 vuoden kuluttua	26 969	2 553										
10 vuoden kuluttua	26 576											
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	26 576	2 553	2 490	2 507	2 599	2 658	2 930	2 992	3 125	3 163	3 272	54 865
Kokonaan maksetut	24 555	2 406	2 344	2 346	2 405	2 445	2 649	2 674	2 664	2 458	1 748	48 694
Taseeseen sisältyvä velka	2 021	148	146	161	194	213	281	318	461	705	1 523	6 171
Edelliseen sisältyy velkaa vahvistetuista eläkkeistä	22 534	2 258	2 198	2 185	2 210	2 233	2 368	2 356	2 203	1 753	225	42 523
Velka korvausten hoitokuluista												245
Ifin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka												6 415

If

Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys

Korvauskulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	23 897	2 537	2 523	2 539	2 570	2 601	2 745	2 849	2 878	2 910	3 186	
1 vuoden kuluttua	23 785	2 560	2 513	2 553	2 579	2 642	2 824	2 883	2 897	3 007		
2 vuoden kuluttua	23 738	2 564	2 505	2 539	2 576	2 633	2 854	2 895	2 924			
3 vuoden kuluttua	23 708	2 571	2 517	2 524	2 546	2 638	2 872	2 919				
4 vuoden kuluttua	23 785	2 574	2 518	2 497	2 536	2 613	2 859					
5 vuoden kuluttua	23 669	2 565	2 487	2 493	2 542	2 614						
6 vuoden kuluttua	23 598	2 552	2 461	2 479	2 527							
7 vuoden kuluttua	23 438	2 537	2 450	2 467								
8 vuoden kuluttua	23 302	2 530	2 430									
9 vuoden kuluttua	23 125	2 507										
10 vuoden kuluttua	22 979											
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	22 979	2 507	2 430	2 467	2 527	2 614	2 859	2 919	2 924	3 007	3 186	50 419
Kokonaan maksetut	20 982	2 363	2 287	2 309	2 352	2 408	2 584	2 614	2 501	2 359	1 735	44 494
Taseeseen sisältyvä velka	1 997	145	143	158	175	206	275	305	423	648	1 451	5 926
Edelliseen sisältyy velkaa vahvistetuista eläkkeistä	1 352	59	53	54	47	48	69	48	36	22	4	1 790
Velka korvausten hoitokuluista												245
Ifin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka												6 171

Topdanmark

Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys

Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	953	829	817	795	722	780	787	819	841	867	
1 vuoden kuluttua	977	838	827	793	737	799	812	792	820		
2 vuoden kuluttua	980	832	814	782	736	811	810	768			
3 vuoden kuluttua	975	825	814	776	748	814	798				
4 vuoden kuluttua	965	810	813	761	740	804					
5 vuoden kuluttua	959	796	796	763	734						
6 vuoden kuluttua	946	786	789	758							
7 vuoden kuluttua	941	784	786								
8 vuoden kuluttua	944	783									
9 vuoden kuluttua	937										
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	937	783	786	758	734	804	798	768	820	867	8 055
Kokonaan maksetut	898	741	741	714	677	724	703	641	600	449	6 889
Diskonttaus	0	-1	0	-1	-1	-2	-2	-3	-7	-12	-29
Taseeseen sisältyvä velka	39	41	44	43	55	78	93	124	214	407	1 138
Aikaisempien vuosien diskonttaus											288
Topdanmarkin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka											1 426

Topdanmark

Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys

Korvauskulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	802	780	767	737	697	728	754	781	783	822	
1 vuoden kuluttua	807	787	775	739	710	746	777	754	763		
2 vuoden kuluttua	810	783	763	727	709	758	774	732			
3 vuoden kuluttua	805	776	762	721	721	761	762				
4 vuoden kuluttua	795	761	756	706	713	750					
5 vuoden kuluttua	789	746	750	704	707						
6 vuoden kuluttua	775	736	744	701							
7 vuoden kuluttua	770	738	741								
8 vuoden kuluttua	773	737									
9 vuoden kuluttua	766										
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	766	737	741	701	707	750	762	732	763	822	7 481
Kokonaan maksetut	728	695	696	660	651	673	669	610	563	431	6 375
Diskonttaus	0	-1	0	-1	-1	-1	-2	-3	-6	-11	-26
Taseeseen sisältyvä velka	38	41	45	40	55	76	92	119	194	380	1 080
Aikaisempien vuosien diskonttaus											288
Topdanmarkin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka											1 368

Hastings

Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys

Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	1 344	368	426	540	675	754	822	898	794	997	1 221	8 840
1 vuoden kuluttua	1 339	369	431	548	697	779	854	953	814	1 036		
2 vuoden kuluttua	1 320	355	428	539	684	791	880	964	921			
3 vuoden kuluttua	1 356	362	443	557	754	802	876	1 007				
4 vuoden kuluttua	1 363	368	462	559	733	795	890					
5 vuoden kuluttua	1 334	358	436	565	759	845						
6 vuoden kuluttua	1 328	368	433	554	727							
7 vuoden kuluttua	1 329	352	417	509								
8 vuoden kuluttua	1 329	343	416									
9 vuoden kuluttua	1 336	345										
10 vuoden kuluttua	1 314											
Kokonaan maksetut	-1 296	-339	-419	-521	-620	-684	-706	-676	-466	-485	-446	-6 658
Bruttokorvausvastuu, ilman vahinkotavaroita tai surrogaatteja	48	29	7	20	55	70	116	222	328	512	776	2 182
Täsmäytys taseeseen sisältyvään velkaan												
Odotettavissa olevat vahinkotavaroiden haltuunotot tai surrogaatit												189
IFRS 3 käyvän arvon oikaisut liiketoimintojen yhdistymisessä												-27
Hastingsin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka												2 344

Hastings

Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys

Korvauskulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	945	142	196	235	296	326	363	378	294	347	554	4 077
1 vuoden kuluttua	944	142	196	236	296	329	369	386	319	381		
2 vuoden kuluttua	946	142	196	236	297	330	373	391	386			
3 vuoden kuluttua	944	141	196	234	297	329	368	406				
4 vuoden kuluttua	942	141	196	235	290	324	378					
5 vuoden kuluttua	942	141	193	230	285	341						
6 vuoden kuluttua	944	141	191	229	289							
7 vuoden kuluttua	948	141	187	226								
8 vuoden kuluttua	952	147	184									
9 vuoden kuluttua	958	154										
10 vuoden kuluttua	967											
Kokonaan maksetut	-941	-142	-194	-231	-291	-311	-335	-321	-219	-211	-220	-3 417
Nettokorvausvastuu, ilman vahinkotavaroita tai surrogaatteja	4	1	2	4	5	15	28	56	75	136	334	660
Täsmäytys taseeseen sisältyvään velkaan												
Odotettavissa olevat vahinkotavaroiden haltuunotot tai surrogaatit												189
Jälleenvakuuttajien osuus edellisestä												-80
IFRS 3 käyvän arvon oikaisut liiketoimintojen yhdistymisessä												-3
Korvausvastuu jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen												766
Jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuusta												1 578
Hastingsin taseeseen sisältyvä bruttokokonaisvelka												2 344

Henkivakuutuksen velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Milj. e	2022			2021		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuu						
Vakuutusmaksuvelat	1 369	—	1 369	4 471	0	4 471
Sijoitussopimukset	25	—	25	28	—	28
Korvausvastuu	1 575	1	1 573	1 759	1	1 758
Henkivakuutuksen velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	2 969	1	2 967	6 258	2	6 257
Mandatumien myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat						-10
Henkivakuutuksen velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä			2 967			6 246

Henkivakuutuksen vakuutusvelkojen muutos

Milj. e	Brutto Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnan- varaiseen ylijäämään
1.1.2022	6 231
Maksut	130
Korvaukset	-420
Kuormitustulo	-34
Laskuperustekorko	89
Asiakashyvitykset	-74
Muut	-2 977
Henkivakuutuksen vakuutusvelat yhteensä 31.12.2022	2 944

Erä muut sisältää Topdanmark Lifem myyntiin liittyvää muutosta -2 812 miljoonaa euroa.

Milj. e	Brutto Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnan- varaiseen ylijäämään
1.1.2021	6 622
Maksut	187
Korvaukset	-611
Kuormitustulo	-41
Laskuperustekorko	115
Asiakashyvitykset	182
Muut	-224
Henkivakuutuksen vakuutusvelat yhteensä 31.12.2021	6 231
Mandatumien myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	-10
Henkivakuutuksen vakuutusvelat yhteensä 31.12.2021	6 220

Henkivakuutuksen velat sijoitussopimuksista

Milj. e	2022	2021
Sijoitussopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään	25	28

Tilikausien välinen muutos johtuu pääasiallisesti maksetuista korvauksista.

Sijoitussopimuksissa ei ole korvausvastuuta. Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.

Topdanmark Lifen myynnin johdosta henkivakuutuksen velka vakuutuksenottajille poistui taseesta.

Sijoitussopimuksiin, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 *Vakuutussopimukset* -standardin sallimaa helpotusta. Tällaiset sijoitussopimukset on arvostettu vakuutussopimusten tavoin.

Siltalaskelma konsernitaseen vakuutus- ja sijoitussopimusveloista

Milj. e	2022	2021
Vahinkovakuutus	13 598	14 121
Henkivakuutus	2 969	6 258
Ensi- ja tulevan jälleenvakuutuksen velat yhteensä	16 567	20 379
Mandatumin myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	—	-10
Ensi- ja tulevan jälleenvakuutuksen velat yhteensä	16 567	20 369

22 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Milj. e	2022	2021
Sijoitussidonnaiset vakuutussopimukset	4 892	5 925
Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset	5 015	4 775
Henkivakuutuksen velka vakuutuksenottajille	—	9 036
Konsernin velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	9 908	19 550

Topdanmark Lifen myynnin johdosta henkivakuutuksen velka vakuutuksenottajille poistui taseesta.

23 Huonomman etuoikeuden omaavat lainat ja muut rahoitusvelat

Milj. e	2022	2021
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat	1 983	2 016
Velat, joilla on huonompi etuoikeus yhteensä	1 983	2 016
Muut rahoitusvelat		
Johdannaissopimukset	55	121
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Joukkovelkakirjalainat	1 306	2 195
Muut		
Nostot luottolimiitistä	73	12
Velat luottolaitoksille	23	—
Konsernin muut rahoitusvelat yhteensä	1 457	2 330
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	3 439	4 345

Segmenttien rahoitusvelat pitävät sisällään huonomman etuoikeuden omaavat velat sekä velat johdannaissopimuksista, liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

Tilikaudella 2022 joukkovelkakirjojen määrä väheni 800 miljoonaa euroa. Hastings lunasti 250 miljoonan Englannin punnan (noin 290 miljoonan euron) joukkovelkakirjalainansa kokonaan nimellisarvoonsa. Sampo Oyj julkisti vapaaehtoiset takaisinostotarjoukset vuosina 2023, 2025, 2028 ja 2030 erääntyvistä senioriehtoista joukkovelkakirjalainoistaan. Ostotarjouksen kohteena olleiden velkakirjojen nimellisarvo oli 500 miljoonaa euroa.

If

Milj. e		2022	2021
Johdannaissopimukset		7	8
Velat, joilla on huonompi etuoikeus			
Pääomallainat	Maturiteetti	Korko	
Pääomallaina, 2021 (nimellisarvo SEK 1 500 milj.)	30 vuotta	3 kk Stibor + 1,30 %	134
Pääomallaina, 2018 (nimellisarvo SEK 1 000 milj.)	ikuinen	3 kk Stibor + 2,75 %	97
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä		224	243
Ifin rahoitusvelat yhteensä		231	250

Vuoden 2018 pääomallaina 1 000 milj. Ruotsin kruunua on vaihtuvakorkoinen. Lainaehtojen mukaisesti viiden vuoden jälkeen ja siitä eteenpäin erääntyvinä korkopäivinä voidaan suorittaa lainan takaisinmaksu. Laina on listattuna Luxemburgin pörssissä.

Vuoden 2021 pääomallaina 1 500 milj. Ruotsin kruunua on vaihtuvakorkoinen. Lainaehtojen mukaisesti viiden vuoden jälkeen, minä tahansa päivänä kolmen kuukauden ajanjaksolla ensimmäisen viiden vuoden jälkeen ja siitä eteenpäin erääntyvinä korkopäivinä voidaan suorittaa lainan takaisinmaksu.

Topdanmark

Milj. e		2022	2021
Johdannaissopimukset		32	81
Velat, joilla on huonompi etuoikeus			
Pääomallainat	Maturiteetti	Korko	
Pääomallaina tier 1, 2022 (nimellisarvo DKK 400 milj.)	ikuinen	3 kk Cibor + 4,75 %	54
Pääomallaina, 2021 (nimellisarvo DKK 700 milj.)	12/2031	3 kk Cibor + 1,25 %	94
Pääomallaina, 2020 (nimellisarvo DKK 500 milj.)	12/2030	3 kk Cibor + 1,60 %	—
Pääomallaina, 2017 (nimellisarvo DKK 400 milj.)	bullet	3 kk Cibor + 2,75 %	—
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä		148	255
Muut rahoitusvelat		23	1
Topdanmarkin rahoitusvelat yhteensä		203	338

Pääomallainat luetaan kokonaisuudessaan Topdanmarkin omiin varoihin. Pääomallainoista noin 128 (220) miljoonaa euroa (DKK 950 miljoonaa) on Ifin sijoitussalkussa.

Hastings

Milj. e		2022	2021
Liikkeeseen lasketut velkakirjat			
Joukkovelkakirjalainat		0	317
Muut rahoitusvelat		73	12
Hastingsin rahoitusvelat yhteensä		73	329

Tilikaudelle Hastings on solminut rahoituslaitoksen kanssa yhteensä 85 milj. euron luottolimiittisopimuksen, josta tilinpäätöshetkellä on nostamatta yhteensä 12 milj. euroa. Luottolimiitti erääntyy 23.11.2023, mutta sopimukseen sisältyy jatko-optio. Lisäksi Hastingsilla on 89 miljoonan euron 29.10.2026 erääntyvä nostamaton luottolimiittisopimus Sampo Oyj:n kanssa.

Mandatum

Milj. e	2022	2021
Johdannaissopimukset	3	29
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat		
	Maturiteetti	Korko
Pääomalaina, 2019 (nimellisarvo 250 milj. euroa)	12 kk Euribor 30 vuotta + 4,5 %	
	250	249
Pääomalaina, 2002 (nimellisarvo 100 milj. euroa)	ikuinen	1,88 %
	100	100
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä	350	349
Mandatumin rahoitusvelat yhteensä	352	378

Mandatum Life laski vuonna 2002 liikkeelle pääomalainamuotoisen nimellisarvoltaan 100 milj. euron lainan. Laina on vaihtuvakorkoinen ja eräpäivätön. Korkoa voidaan maksaa vain jakokelpoisista omista varoista. Laina voidaan maksaa takaisin ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla ja aikaisintaan vuonna 2012 tai kunakin seuraavana vuonna koronmaksupäivänä. Pääomalaina on kokonaisuudessaan Sampo Oyj:n salkussa.

Vuonna 2019 Mandatum Life laski liikkeelle 250 milj. euron arvoisen Solvenssi II Tier 2 -lainan. Laina erääntyy 4.10.2049. Laina on kiinteäkorkoinen ensimmäiseen mahdolliseen takaisinmaksupäivään 4.10.2024 saakka, minkä jälkeen se muuttuu vaihtuvakorkoiseksi.

Omistusyhteisö

Milj. e	2022	2021
Johdannaissopimukset	14	3
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	Maturiteetti	Korko
Joukkovelkakirjalaina 2016, (nimellisarvo 750 milj. euroa)	7 vuotta	1,00 %
	318	429
Joukkovelkakirjalaina 2017, (nimellisarvo 500 milj. euroa)	8 vuotta	1,25 %
	161	273
Joukkovelkakirjalaina 2018, (nimellisarvo 500 milj. euroa)	10 vuotta	1,625 %
	311	496
Joukkovelkakirjalaina 2018, (nimellisarvo 500 milj. euroa)	12 vuotta	2,25 %
	400	497
Joukkovelkakirjalaina 2018, (nimellisarvo 1 000 milj. kruunua)	10 vuotta	3,10 %
	95	100
Muut	21	83
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	1 306	1 878
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalainat		
	Maturiteetti	Korko
Pääomalaina 2020 (nimellisarvo 1 000 milj. euroa)	32 vuotta	2,50 %
	993	992
Pääomalaina 2019 (nimellisarvo 500 milj. euroa)	30 vuotta	3,38 %
	496	495
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä	1 489	1 487
Omistusyhteisön rahoitusvelat yhteensä	2 808	3 369

Vuoden 2019 pääomalaina on kiinteäkorkoinen ensimmäiset 10 vuotta, vuoden 2020 ensimmäiset 12 vuotta. Sen jälkeen lainat muuttuvat vaihtuvakorkoisiksi, mutta sisältävät oikeuden lainojen takaisinmaksuun koron vaihtumishetkellä tai milloin tahansa myöhemmin korkojen erääntymispäivinä. Lainat on listattu Lontoon pörssissä.

Segmenttien hankintamenojen arvostettavien rahoitusvelkojen käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia on esitetty liitteessä 17. Tämän määrittäksen mukaan pääomalainat ja joukkovelkakirjalainat kuuluvat joko tasolle 1 tai 2.

Milj. e	2022	2021
Segmenttien väliset eliminoinnit	-228	-320
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	3 439	4 345

Rahoitustoiminnasta johtuvat muutokset veloissa

Milj. e	1.1.2022	Sisääntulevat kassavirrat	Ulosmenevät kassavirrat	Valuuttakurssi- muutokset	Muut	31.12.2022
Pääomalainat	2 016	54	-161	74	1	1 983
Joukkovelkakirjalainat	2 195	—	-859	-6	-24	1 306
Nostot luottolimiitistä	12	69	—	-8	—	73

Milj. e	1.1.2021	Sisääntulevat kassavirrat	Ulosmenevät kassavirrat	Valuuttakurssi- muutokset	Muut	31.12.2021
Pääomalainat	2 158	281	-423	-2	0	2 016
Joukkovelkakirjalainat	2 747	—	-571	17	2	2 195
Nostot luottolimiitistä	—	12	—	0	—	12

24 Varaukset

Milj. e	2022
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	9
Varausten lisäykset	2
Varauksista tilikaudella käytetty määrä	-4
Käyttämättömien varausten peruutukset	-2
Valuuttakurssierot	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	6
Varaukset enintään 1 vuosi	2
Varaukset yli 1 vuosi	4
Yhteensä	6

3 milj. euroa (3) varauksesta koostuu varoista, jotka on tarkoitettu kustannusten kattamiseen jo aiemmin käyttöön otetuista tai sovitusta organisaatiomuutoksista, joita tehokkaiden hallinto- ja korvauskäsittelyprosessien kehitys ja muutokset jakelukanavien rakenteessa aiheuttavat kaikkien liiketoiminta-alueiden osalta. Edellisen lisäksi erä pitää sisällään myös noin 3 milj. euron (6) varauksen mahdollisiin oikeudenkäynteihin ja muihin epävarmoihin velvoitteisiin liittyen.

25 Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Sammolla oli tilikaudella 2022 etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä vahinkovakuutustoiminnassa Ruotsissa ja Norjassa.

Konsernilla on lakisääteisten eläkevakuutusten lisäksi etuuspohjaisia vapaaehtoisia eläkevakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä ja sisältyvät Mandatum Lifen vastuovelkaan. Vakuutusten määrä on vähäinen eikä niillä ole olennaista merkitystä konsernin tulokseen tai omaan pääomaan.

If suorittaa etuuspohjaisista eläkeohjelmista kiinteät maksut eikä sillä ole velvollisuutta lisäsuoritteisiin maksujen tultua suoritetuiksi. Eläkekulu etuuspohjaisesta eläkeohjelmasta on sama kuin Ifin maksama vakuutusmaksu tilikaudella.

Ifin eläkevelvoitteet

Milj. e	2022	2021
Etuuspohjainen eläkevelvoite, ml. sosiaalikulut	210	294
Eläkesijoitusten käypä arvo	220	268
Taseeseen kirjattu nettomääräinen eläkevelvoite (-saaminen)	-9	26
josta kirjattu nettomääräisiin eläkevaroihin	34	—
josta kirjattu muihin varauksiin	25	26

Ruotsin pääasiallinen etuuspohjainen eläkeohjelma on suljettuna vuonna 1972 tai myöhemmin syntyneille uusille työntekijöille. Vastaavaan norjalaiseen eläkeohjelmaan kuuluu vain aktiivihenkilöitä, jotka on palkattu ennen vuotta 2006 ja jotka ovat syntyneet vuonna 1957 tai aikaisemmin. Koska Ifin palveluksessa on enää vain muutama järjestelyn piiriin kuuluva henkilö, on järjestely suljettu kirjanpidon osalta vuoden aikana.

Edellä tarkoitetut eläke-etuudet koskevat vanhuus- ja leskeneläkettä. Yhteistä etuuspohjaisille eläkeohjelmille on, että etuuden piiriin kuuluvat työntekijät ja lesket ovat oikeutettuja takuueläkkeeseen, jonka määrä riippuu työntekijän palvelusajasta sekä eläkkeeseen oikeuttavasta palkasta eläkkeelle siirtymishetkellä. Mittavin etuus koskee vanhuuseläkettä, millä tarkoitetaan sekä väliaikaista vanhuuseläkettä että ennen ennakoitua eläkkeelle siirtymisikää.

Elinikäiseen eläkkeeseen liittyvä ennakoitu eläkkeelle siirtymisikä on Ruotsissa 65 vuotta. Elinäikainen vanhuuseläke täyden palvelusajan jälkeen on noin 10 % eläkkeeseen oikeuttavasta palkasta välillä 0 ja 7,5 ansiotuloperusmäärästä, 65 % palkasta välillä 7,5 ja 20 ansiotuloperusmäärästä sekä 32,5 % välillä 20 ja 30 ansiotuloperusmäärästä. Vapaakirja- ja eläkemaksuissa ruotsalaisissa ohjelmissa huomioidaan normaalisti muutokset kuluttajahintaindekseissä. Mitään sopimusta ei kuitenkaan ole takaamassa etuuskien arvoa, joten maksettavat eläke-etuudet voivat näin joko nousta tai laskea.

Suljetun eläkejärjestelyn lisäksi Norjassa on myös rahastoimattomia eläke-etuuksia, joiden jatkuvista maksuista If on vastuussa. Kaikilla vuonna 1957 tai aiemmin syntyneillä norjalaisilla työntekijöillä, jotka työskentelivät Ifin palveluksessa vuonna 2013, on oikeus tilapäiseen eläkkeeseen ennen odotettua eläkeikää. Vanhuuseläkkeen eläkeikä on yleensä 65 vuotta. Täyden palvelusajan jälkeen varhaiseläkettä maksetaan 70 % eläkepalkasta. Lisäksi tietyillä henkilöillä on ylimääräinen kahdentoista perusmäärän (Grunnbeløp) ylittävä lisäeläkejärjestely tai yksilökohtainen eläkesopimus.

Eläkkeet Ruotsissa rahoitetaan ensisijaisesti vakuutuksilla, joissa vakuutuksenantajat määräävät vakuutusmaksun suuruuden ja maksavat eläke-etuudet. Ifin velvoitteet täytetään pääosin vakuutusmaksujen suorittamisella. Mikäli eläkemaksuihin tarkoitetut varat eivät olisikaan riittävät kattamaan taattuja eläke-etuuksia, If voi joutua maksamaan lisävakuutusmaksuja tai takaamaan eläkevelvoitteet jollain muulla tavalla. Kuitenkin huomioiden vakuutuksenantajien keskittyminen, riski sille, että If joutuisi turvautumaan sellaisiin toimiin, on vähäinen.

Jotta vakuutetut eläke-etuudet saadaan katettua, hallitaan vastaavaa pääomaa osana vakuutuksenantajan sijoitusalkkua. Uudet ja olemassa olevat omaisuuskategoriat arvioidaan tasaisin väliajoin, jotta omaisuussalkut voidaan hajauttaa ennakoitun riskikorjatun tuoton optimoimiseksi. Mahdollinen ylijäämä, joka syntyy omaisuudenhoidosta, kertyy normaalisti Ifille ja/ tai vakuutetulle eikä mitään omaisuusarvon siirtoa tapahdu muulle vakuutusyhteisölle.

Vakuutuksenantajat ja If yhdessä ovat vastuussa eläkeohjelmien valvonnasta, mukaan lukien sijoituspäätökset ja lisäsuoritukset. Eläkeohjelmiin kohdistuu suurelta osin samantyyppiset olennaiset riskit liittyen lopullisten etuuskien määrään, elinikään, ohjelmiin kuuluvien varojen sijoitusriskeihin sekä diskonttauskoron valinnan vaikutuksesta tilinpäätöksen arvostukseen.

Eläkevelvoitteet sekä verokaudelle lankeavat eläkekulut lasketaan ns. Projected Unit Credit -metodilla IAS 19 *Eläkevelvoitteet* -standardin mukaisesti. Eläkevelvoitteen laskenta perustuu tulevaisuudessa odotettavissa oleviin eläkkeisiin ja laskennassa huomioidaan vuosittain tarkistettavat oletukset palkkakehityksestä, inflaatiosta, kuolevuudesta ja henkilöstön vaihtuvuudesta. Nimellisarvoisena laskettu velka diskontataan nykyarvoon korkokannoilla, joille viitearvot saadaan paikallisissa valuutoissa liikkeelle lasketuista AAA- sekä AA-luokiteltujen yritysten joukkovelkakirjalainoista, mukaan lukien kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat, joulukuun puolella välissä. Valituissa diskonttokoroissa on sekä Ruotsissa että Norjassa huomioitu eläkevelvoitteiden duraatio. Järjestelyihin kuuluvien varojen vähentämisen jälkeen kirjataan taseeseen nettovarot tai -velat.

Ohessa olevat taulukot sisältävät useita olennaisia oletuksia, eläkekulujen sekä omaisuus- ja velkaerien erittelyä sekä herkkyyssanalyyysiä, josta käy ilmi velvoitteiden jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus näihin oletuksiin verovuoden lopussa.

Kirjanpitoarvoissa on mukana Ruotsin erityinen palkkavero (24,26 %) ja Norjan vastaava maksu (14,1–19,1 %).

Sen lisäksi, että Norjassa suljettiin vuoden aikana etuuspohjainen järjestely, Ruotsissa on suljettu kirjanpito kahden pienen järjestelyn osalta. Tämä on raportoitu velvoitteen täyttämisenä IAS 19:n mukaisesti 31.12.2022.

Erittely eläkevelvoitteiden jakautumisesta maittain

Milj. e	2022			2021		
	Ruotsi	Norja	Yhteensä	Ruotsi	Norja	Yhteensä
Tuloslaskelmaan ja muihin laajan tulokseen eriin kirjattu määrä						
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat kulut	4	0	4	6	1	7
Aikaisempien tilikausien työsuoritukseen perustuvat kulut ja suoritukset	0	1	1	—	—	—
Nettoeläkevelvoitteen korkokulu	0	0	0	1	—	1
Yhteensä tuloslaskelmalla	4	1	5	7	1	8
Nettoeläkevelvoitteen uudelleenarvostus ennen veroja	-31	-2	-32	-73	—	-73
Yhteensä laajassa tuloslaskelmassa	-26	0	-27	-66	1	-65
Taseeseen kirjattu määrä						
Etuuspohjainen eläkevelvoite sosiaalikuluihin	184	27	210	245	48	294
Eläkesijoitusten käypä arvo	218	2	220	250	18	268
Taseeseen kirjattu nettomääräinen eläkevelvoite (varat)	-34	25	-9	-5	30	26
Sijoitusomaisuusjakauma						
Saamistodistukset	42 %	— %		41 %	55 %	
Osakkeet	20 %	— %		27 %	12 %	
Kiinteistöt	10 %	— %		9 %	13 %	
Muut	28 %	— %		23 %	20 %	

Laskettaessa etuus pohjaisten eläkejärjestelyiden velvoitteita Ruotsissa ja Norjassa on käytetty seuraavia vakuutusmatemaattisia oletuksia:

	Ruotsi 31.12.2022	Ruotsi 31.12.2021	Norja 31.12.2022	Norja 31.12.2021
Diskonttauskorko	3,50 %	1,75 %	3,25 %	2,00 %
Palkkakehitys	2,75 %	2,50 %	3,00 %	3,00 %
Hintainflaatio	2,00 %	1,75 %	2,00 %	2,00 %
Kuolevuustaulukko	DUS21	DUS14	K2013	K2012
Eläkevelvoitteiden keskimääräinen duraatio	18 vuotta	20 vuotta	10 vuotta	12 vuotta
Odotetut kontribuutiot eläkejärjestelmään vuosina 2023 ja 2022	6	7	—	1

Herkkyysanalyysi jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutuksesta	2022			2021		
	Ruotsi	Norja	Yhteensä	Ruotsi	Norja	Yhteensä
Diskonttokorko, +0,50 %	-15	-1	-16	-29	-3	-32
Diskonttokorko, -0,50 %	17	1	18	33	3	36
Palkkakehitys, +0,25 %	4	0	4	8	0	8
Palkkakehitys, -0,25 %	-3	0	-3	-7	0	-7
Odotettu elinikä, +1 vuosi	6	1	7	12	1	13

Milj. e	2022			2021		
	Rahastoitu	Rahastoimaton	Yhteensä	Rahastoitu	Rahastoimaton	Yhteensä
Erittely eläkevelvoitteen jakautumisesta rahastoituihin ja rahastoimattomiin						
Etuuspohjainen eläkevelka sisältäen sosiaalikulut	186	24	210	264	30	294
Eläkesijoitusten käypä arvo	220	—	220	268	—	268
Nettovelka (varat) taseessa	-34	24	-9	-4	30	26

Erittely taseeseen kirjatun nettovelvoitteen muutoksesta

Milj. e	2022	2021
Eläkevelvoitteet		
Tilikauden alussa	288	318
Tilikauden aikana ansaitut	4	6
Korkokulut	5	4
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot, taloudelliset olettamukset	-66	-28
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot, maantieteellisiin seikkoihin perustuvat oikaisut	-6	—
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot, kokemukseen perustuvat oikaisut	25	4
Ulkomaisten järjestelyjen valuuttakurssierot	-19	-3
Maksetut eläkkeet	-20	-13
Tytäryhtiöhankinnat	-7	—
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet 31.12. ilman sosiaalikulua	204	288
Sosiaalikulut	7	6
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet 31.12., sis. sosiaalikulut	210	294
Eläkesijoitukset		
Tilikauden alussa	268	239
Korkotuotto	5	3
Ero todellisen tuoton ja lasketun korkotuoton välillä	-16	35
Maksut	10	7
Ulkomaisten järjestelyjen valuuttakurssierot	-19	-4
Maksetut eläkkeet	-20	-13
Tytäryhtiöhankinnat	-7	—
Eläkesijoitukset 31.12.	220	268

Muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet

Konsernissa on muita lyhytaikaisia henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä, joiden ehdot vaihtelevat maa-, liiketoiminta-alue tai yhtiökohtaisesti. Palkkiot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolta ne syntyvät. Arvio konsernissa vuodelta 2022 maksettavista tulospalkkioista sosiaalikuluneen on 110 milj. euroa.

26 Muut velat

Milj. e	2022	2021
Velat ensivakuutustoiminnasta	252	248
Velat jälleenvakuutustoiminnasta	360	293
Potilasvakuutuksiin liittyvät velat	67	66
Henkivakuutusasiakkaiden puolesta maksetut verot	—	204
Verovalat	105	100
Vakuutusmaksuverot	176	185
Kauppahintavelat	61	131
Korot	9	40
Vuokrasopimusvelat*	197	205
Siirtovalat	311	285
Muut	495	488
Konsernin muut velat yhteensä	2 031	2 246

Erä Muut sisältää mm. ennakonpidätysvelat sekä velat tapaturmavakuutuksen ja eläke-etuuksien perusteella maksettavista sosiaalikulusta.

Muista veloista pitkäaikaisten osuus on 134 milj. euroa (128).

* Vuokrasopimusten aiheuttama kokonaisvaikutus rahavirtalaskelmalla oli -15 milj. euroa (-34). Ei-raha-virtavaikutteiset lisäykset IFRS 16:n mukaisista vuokrasopimuksista taseen eriin oli 32 milj. euroa (41).

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Vuokrasopimusveloista tilikauden tulokseen kirjatut erät		
Korkokulut	-3	-2
Kulut liittyen lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin vuokrasopimusvelkoihin	-7	-7

27 Ehdolliset velat, sitoumukset sekä oikeudenkäynnit

Milj. e	2022	2021
Taseen ulkopuoliset sitoumukset tai velat		
Takaukset	9	2
Sijoitussitoumukset	2 069	1 818
IT-hankinnat	11	15
Muut	2	48
Yhteensä	2 091	1 883

Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset

Milj. e	2022		2021	
	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset
Vakuudeksi annettu omaisuus				
Sijoitukset	362	169	482	162
Tytäryhtiöosakkeet	94	28	94	30
Käteisvarat	19	32	3	—
Yhteensä	476	230	579	192

Milj. e	2022	2021
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo		
Sijoitukset	8	173
Käteisvarat	60	186
Yhteensä	68	358
Vakuutusvastuista vakuudeksi annettu omaisuus		
Sijoitukset	354	420
Lainojen vakuudeksi annettu omaisuus		
Tytäryhtiöosakkeet	94	94
Muiden veloitteiden vakuudeksi annettu omaisuus		
Käteisvarat	0	1

Muut taloudelliset sitoumukset

If Skadeförsäkring AB:llä on keskinäisesti velvoittava vakuutus Pohjoismaisessa Ydinvakuutuspoolissa, norjalaisessa Naturskadepoolenissa ja hollantilaisessa Terroripoolissa.

Kun Skandia-konsernin vahinkovakuutusliike siirrettiin If-konserniin 1.3.1999, If Skadeförsäkring Holding AB ja If Skadeförsäkring AB asettivat Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) hyväksi takuun. Kyseiset If-konsernin yhtiöt takasivat yhteisvastuullisesti, että Skandia-ryhmän yhtiöille korvataan kaikki sellaiset vaatimukset ja sitoumukset, jotka perustuvat Skandia-konsernista If-konserniin siirrettyyn vahinkovakuutustoimintaan liittyviin takuisiin ja muihin vastaaviin sitoumuksiin.

If Skadeförsäkring Holding AB ja If Skadeförsäkring AB ovat kumpikin solmineet Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) ja Tryg-Baltica Forsikring AS:n kanssa sopimuksen, jonka mukaan Skandialle ja Tryg-Balticalle korvataan kaikki sellaiset vaatimukset, jotka liittyvät Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) ja Vesta Forsikring AS:n Skandia Marine Insurance Companylle (UK), (nimi vaihtunut Marlon Insurance Company Ltd, yhtiö lakkautettiin heinäkuussa 2017), antamiin takuisiin, ja joiden edunsaajana on Institute of London Underwriters. Marlon Insurance Company Ltd myytiin vuonna 2007, jolloin ostaja antoi If-konsernin hyväksi takuun koko määrästä, minkä If mahdollisesti joutuu korvaamaan edellä mainittujen sopimusten perusteella.

If Vahinkovakuutusyhtiö Oyj:llä, Suomen sivuliikkeellä on voimassa olevia sitoumuksia yksityisille pääomarahastoille 3 milj. euroa, mikä vastaa enimmäissummaa, minkä yhtiö on sitoutunut rahastoihin sijoittamaan. Pääomakutsut näihin rahastoihin tapahtuvat useamman vuoden aikana, sitä mukaan kun rahastot suorittavat investointeja.

Tiettyjen Sammon kanssa yhteiskäytössä olevien tietojärjestelmien osalta If Skadeförsäkring Holding AB on sitoutunut korvaamaan Sammolle mahdolliset kustannukset, joita järjestelmien omistaja voi Sammolta vaatia.

Sampo-konsernin tanskalaiset yhtiöt kuuluvat Topdanmarkiin kuuluvien yhtiöiden kanssa yhteisverotuksen piiriin. Verotuksesta vastaa hallinnollisesti Topdanmark A/S. Tanskalaiseen osakeyhtiölakiin sisältyvien erityisten mm. yhtiöverotusta koskevien säännösten takia yhtiöt ovat vastuussa yhteisverotuksen piirissä olevien yhtiöiden veroista sekä korkojen, rojaltien ja osinkojen ennakonpidätysveloista.

Topdanmark Forsikring A/S on uuden asiakasjärjestelmän implementoinnin yhteydessä sitoutunut auttamaan Topdanmark EDB IV Aps:ia tiettyjen palvelutarjoajien veloitteiden täyttämässä.

Ehdolliset velat

Hastings-alakonsernin yhtiöt ovat sekä Ison-Britannian että Gibraltarin veroviranomaisten valvonnan alaisia. Hastings aloitti vuonna 2016 keskustelut vero- ja tulliviranomaisten kanssa koskien liiketoimintamallien tiettyjä piirteitä ja erinäisten tuottojen allokointia Hastingsin operatiivisten tytäryhtiöiden Hastings Insurance Services Limitedin ("HISL"), joka toimii Isonsa-Britanniassa, ja Gibraltarilla toimivan Advantage Insurance Company Limitedin ("AICL") välillä. Yhtiön johto on käynyt kirjeenvaihtoa ja osallistunut tapaamisiin vero- ja tulliviranomaisen kanssa vuoden aikana. Johto on tarkastanut nykyiset ja edeltävät veroilmoitukset, tarkastellut meneillään olevia selvityksiä ja arvioinut, että lisäverovelvoitteelle ei ole aihetta. Hastings on tehnyt varauksen mahdollista verovelkaa varten, perustuen määrään, joka saatetaan joutua maksamaan veroviranomaiselle, ottaen huomioon meneillään olevat tutkimukset ja selvitykset ja perustuen neuvonantajien näkemyksiin. Lopullinen maksettava määrä saattaa poiketa varauksen määrästä asiaa koskevasta lopullisesta päätöksestä riippuen ja kaikki muutokset arvioissa tai maksettavissa määrissä koskien edeltäviä kausia raportoidaan edeltävien kausien muutoksena. Mikäli veroviranomainen ei lopulta hyväksy raportoitua veroilmoitusta, Hastingsille saattaa syntyä lisäverovelka. Kuitenkin ottaen huomioon meneillään olevan selvityksen luonne, on erittäin vaikeaa ennakoida mahdolliset lopputulemat luotettavasti. Vero- ja tulliviranomaisilta tähän mennessä saatujen tietojen pohjalta johto ei pidä lisämaksuvelvoitetta todennäköisenä. Tarkempia tietoja selvityksistä ei tämän vuoksi ole annettu IAS 37 *Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat* -standardin mukaisesti, koska lisäselvitysten antamista ei ole pidetty mahdollisena.

Oikeudenkäynnit

Muuten konserniyritykset ovat osapuolina oikeudenkäynneissä, joissa käsittely on kesken 31.12.2022. Oikeudenkäynnit koskevat tavanomaisia liiketoimia. Yhtiöiden arvioiden mukaan ei ole todennäköistä, että yrityksille olisi oikeudenkäyntien tuloksena tulossa merkittäviä menetyksiä.

28 Oma pääoma

Osakepääoma (1 000 kpl)

	2022	2021
Osakepääoma (1 000 kpl)	514 369	546 812

Osakkeet jakautuvat A-sarjan ja B-sarjan osakkeisiin siten, että A-sarjan osakkeita on vähintään 179 000 000 kappaletta ja enintään 711 200 000 kappaletta sekä B-sarjan osakkeita on vähintään 0 kappaletta ja enintään 4 800 000 kappaletta. Jokainen A-sarjan osake tuottaa yhtiökokouksessa yhden äänen ja B-sarjan osake viisi ääntä. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Tilinpäätöspäivänä A-sarjan osakkeiden lukumäärä oli 514 169 315 kappaletta ja B-sarjan osakkeiden 200 000 kappaletta.

Omat osakkeet (1 000 kpl)

	2022	2021
Emoyhtiön hallussa olevat omat osakkeet (1 000 kpl)	2 141	8 540

Oman pääoman rahastot ja kertyneet voittovarot

Vararahasto

Vararahasto sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muut oman pääoman erät

Muut oman pääoman erät sisältävät myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutokset, rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset sekä muuntoerot.

Muutokset oman pääoman rahastoissa ja kertyneissä voittovaroissa on esitetty konsernin oman pääoman muutoslaskelmalla.

29 Lähipiiritiedot

Sampo-konsernin lähipiiriin luetaan tytäryhtiöt, osakkuus- ja yhteisyritykset. Lisäksi lähipiiriin luetaan alla mainitusti johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän lähipiiriinsä kuuluvat henkilöt. Konsernin tytäryhtiöt on lueteltu **liitteessä 32** sijoitukset ja merkittävimmät osakkuus- ja yhteisyritykset **liitteessä 13**.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä voitot ja tappiot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Lähipiiritapahtumina on siten esitetty liiketapahtumat, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Liiketoimet lähipiirin kanssa on tehty markkinaehtoisesti.

Johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän lähipiiriinsä kuuluvat henkilöt

Sampo-konsernin johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Sampo Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja (CEO) ja Sampo-konsernin johtoryhmä. Heidän lähipiiriinsä kuuluvat heidän läheiset perheenjäsenensä sekä yhteisöt, joissa avainhenkilöillä tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille maksettu kompensatio

Milj. e	2022	2021
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-10	-8
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-3	-3
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-6	-4
Maksetut kompensatiot yhteensä	-19	-15

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät tilikaudelle kirjatut palkat ja tulospalkkiot sosiaaliturvamaksuineen.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät TyEL-perusvakuutuksen perusteella tilikaudelle kirjatut maksut sekä vapaaehtoiset lisäeläkemaksut.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien perusteella tilikaudelle kirjatut palkkiot (**ks. liite 30**).

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiriliiketoimet

Johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ei ole lainoja konserniyhtiöiltä.

Osakkuusyritykset

Lähipiirisaamiset ja -velat/osakkuusyritykset Nordea ja Nordax

Milj. e	2022	2021
Varat	—	2 941
Velat	—	54

Vertailuvuonna konsernin saamiset Nordealta koostuivat pääosin pitkistä joukkovelkakirjasijoituksista sekä talletuksista. Lisäksi konsernilla oli useita voimassa olevia johdannaisopimuksia liittyen konsernin sijoitusten ja velkojen riskienhallintaan. Tilikauden 2022 lopussa kumpikaan yhtiö ei ollut enää konsernin osakkuusyrityksiä.

30 Kannustinjärjestelmät

Sammon johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät 2017:I–2020:I

Sampo Oyj:n hallitus on päättänyt pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä 2017:I ja 2020:I Sampo-konsernin avainhenkilöille. Sampo Oyj:n hallitus on valtuuttanut konsernijohtajan päättämään kannustepalkkion määrätymisperusteena olevien kannusteyksiköiden jakamisesta. Konsernijohtajan ja Sampo-konsernin johtoryhmän jäsenten osalta vastaavat päätökset tekee Sampo Oyj:n hallitus. Pitkäaikaisen kannustinjärjestelmien piiriin kuului vuoden 2022 lopussa noin 130 henkilöä.

Kannustepalkkion määrä perustuu Sampo A-osakkeen arvon kehitykseen, If Vahinkovakuutuksen vakuutusliikkeen tuottoon ja/tai Sampo-konsernin riskisopeutetun pääoman tuottoon. Yhden laskennallisen kannusteyksikön arvo on Sampo A-osakkeen vaihdolla painotettu kesikurssi kannustinjärjestelmän ehdoissa määrättyä ajankohtana osinkokorjatulla lähtökurssilla vähennettynä. Kannustinjärjestelmien lähtökurssi on 32,94–44,74 euroa. Laskennallisen kannusteyksikön enimmäisarvo on 56,94–68,74 euroa. 2017:I-kannustinjärjestelmässä kannustepalkkiota laskettaessa otetaan lisäksi huomioon kaksi suoritustenttiä. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on vähintään 6 prosenttia, maksetaan 60 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on 4–5,99 prosenttia, maksetaan 30 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on vähintään riskiton tuotto + 4 prosenttia, maksetaan 40 prosenttia kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on vähintään riskiton tuotto + 2 prosenttia mutta vähemmän kuin riskiton tuotto + 4 prosenttia, maksetaan 20 prosenttia kannustepalkkiosta. 2020:I-kannustinjärjestelmässä kannustepalkkiota laskettaessa otetaan lisäksi huomioon riskisopeutetun pääoman tuotto. Mikäli riskisopeutettu pääoman tuotto on vähintään riskiton tuotto + 5 prosenttia, maksetaan kannustepalkki kokonaisuudessaan. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on vähintään riskiton tuotto + 3 prosenttia mutta vähemmän kuin riskiton tuotto + 5 prosenttia, maksetaan puolet kannustepalkkiosta. Mikäli riskisopeutetun pääoman tuotto on alle riskiton tuotto + 3 prosenttia, ei kannustepalkkiota makseta lainkaan.

Kussakin ohjelmassa on kolme suoritustenttiä ja kannustepalkkiot maksetaan käteisenä kolmessa erässä. Määrättyjen henkilöiden tulee ostaa Sampo A-osakkeita 50 prosentilla saamansa erän määrästä tuloveron ja vastaavien maksujen vähentämisen jälkeen. Osakkeet ovat luovutusrajoituksen alaisia kolme vuotta erän maksamispäivästä. Kannustepalkkiot saatetaan maksaa ennakkoisesti liittyen mahdollisiin konsernirakenteen muutoksiin. Ohjelmien käypä arvo arvioidaan käyttäen Black-Scholes-hinnoittelumallia.

	2017:I	2017:I/2	2020:I	2020:I/2	2020:I/3
Ehdot hyväksytty*	14.9.2017	14.9.2017	5.8.2020	5.8.2020	5.8.2020
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2019	3 948	85	—	—	—
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2020	2 638	85	3 877	—	—
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2021	1 292	60	3 815	220	—
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2022	—	30	3 805	220	208

Kausi päättyy I 30 %	Q2-2020	Q2-2021	Q2-2023	Q2-2024	Q2-2025
Kausi päättyy II 35 %	Q2-2021	Q2-2022	Q2-2024	Q2-2025	Q2-2026
Kausi päättyy III 35 %	Q2-2022	Q2-2023	Q2-2025	Q2-2026	Q2-2027
Maksuajankohta I 30 %	9-2020	9-2021	9-2023	9-2024	9-2025
Maksuajankohta II 35 %	9-2021	9-2022	9-2024	9-2025	9-2026
Maksuajankohta III 35 %	9-2022	9-2023	9-2025	9-2026	9-2027

Sammon A-osakkeen kurssi ehtojen hyväksymispäivänä euroa*	44,02	44,02	30,30	30,30	30,30
Lähtökurssi euroa**	43,81	44,10	32,94	43,49	43,49
Lähtökurssi oikaistuna osingolla euroa 31.12.2022	30,49	33,38	27,14	39,39	44,74

Sammon A-osakkeen päätöskurssi euroa 31.12.2022	48,82				
---	-------	--	--	--	--

Perusarvo yhteensä (milj. euroa)		0	47	1	0
----------------------------------	--	---	----	---	---

Velka yhteensä	49				
----------------	----	--	--	--	--

Raportointikauden kulu yhteensä ml. sivukulut (milj. euroa)	43				
---	----	--	--	--	--

* Kannustimien myöntämispäivät vaihtelevat.

** 2017:I-kannustinjärjestelmässä Sampo A-osakkeen vaihdolla painotettu kesikurssi 10 kaupankäyntipäivän ajan järjestelmän käyttöönotosta ja 2020:I-kannustinjärjestelmässä vaihdolla painotettu kesikurssi 25 kaupankäyntipäivän ajan Sampo Oyj:n vuoden 2020 puolivuotiskatsauksen julkistamisen jälkeen.

Topdanmarkin pitkäaikainen kannustinjärjestelmä

Topdanmarkin pitkäaikaisen osakekannustinjärjestelmän piiriin kuuluvat yhtiön johtoryhmä ja johtajat. Lunastushinta on asetettu 110 prosenttiin edeltävän tilikauden viimeisen kaupantekopäivän markkinahinnasta (kaikkien kauppajien keskiarvo). Optiot voidaan lunastaa 3–5 vuotta myöntämisen jälkeen. Järjestelmä maksetaan osakkeilla.

Optiojärjestelmään kuulumisen ainoa edellytys on, että henkilö on ollut työsuhteessa koko sen vuoden, jolta optiot allokoidaan. Optiot allokoidaan vuoden alussa ja mahdollisten irtisanoutumisten tapahtuessa allokoitujen optioiden lukumäärää oikaistaan vuoden aikana.

Alla olevat taulukot kuvaavat optiohaltijoiden omistuksia tilinpäätöshetkellä.

	Lunastushinta	Johtoryhmä	Hallitus	Irtisanoutuneet	Yhteensä
Optioiden lukumäärä (tuhat kpl)					
1.1.	36	108	765	249	1 121
Myönnetyt	54	38	180	0	218
Siirretyt		-53	-414	467	0
Toteutetut	28	-8	-105	-239	-352
Menetetyt	37	0	0	-7	-7
31.12.2022	37	85	425	470	981
1.1.	35	224	598	308	1 130
Myönnetyt	39	78	228	—	306
Siirretyt		-171	103	67	-1
Toteutetut	23	-23	-165	-115	-303
Menetetyt	38	—	—	-12	-12
31.12.2021	36	108	765	249	1 121
Myöntämisvuoden mukaan					
2018, lunastus tammikuu 2021–2023	27	1	25	72	99
2019, lunastus tammikuu 2022–2024	34	17	74	101	191
2020, lunastus tammikuu 2023–2025	40	17	106	103	227
2021, lunastus tammikuu 2024–2026	32	23	102	122	247
2022, lunastus tammikuu 2025–2027	50	27	118	71	216

	Johtoryhmä	Hallitus	Irtisanoutuneet	Yhteensä
Keskimääräinen markkinahinta toteutumispäivänä 2022				50
Keskimääräinen markkinahinta toteutumispäivänä 2021				41
Myönnettyjen optioiden käypä arvo vuonna 2022	0	1	0	1
Myönnettyjen optioiden käypä arvo vuonna 2021	0	1	0	1
Optioiden käypä arvo 31.12.2022	1	6	7	14
Optioiden käypä arvo 31.12.2021	1	10	4	15

Myönnettyjen optioiden käypä arvo on laskettu käyttäen Black-Scholes-mallia olettaen osakehinnaksi 49 euroa (36). Korko vastaa nollakuponkikorkoa perustuen swap-käyrään edellisen vuoden lopussa. Volatiliteetti on oletettu 22 prosentiksi (22) p.a ja optioiden keskimääräiseksi voimassaoloajaksi noin neljä vuotta. Käytetty volatiliteetti perustuu edellisten vuosien volatiliteetteihin, mikä on edelleen johdon paras näkemys asiasta. Lunastushintoja oikaistaan jaettavilla osingoilla jäljellä olevien optioiden osalta.

Toteutettavissa olevien optioiden määrä 31.12.2022, oli 290 000 kpl (324 000).

Hastingsin osakekannustinjärjestelmät

Osakekannustinjärjestelmistä kirjattiin tilikauden tulokseen kuluja yhteensä 2 miljoonaa euroa (15) vuoden 2022 aikana. Taseessa aktivoitu velka järjestelmistä oli 15 miljoonaa euroa (25) tilinpäätöspäivänä.

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä

Osa Hastings-konsernin johtoon kuuluvasta henkilökunnasta osallistuu pitkäaikaiseen käteisvaroina suoritettavaan kannustinjärjestelmään (LTIP). Oikeuden syntyminen edellyttää kolmen vuoden palvelussuhdetta sekä tiettyjen kriteerien täyttymistä kolmen vuoden ajanjakson aikana. Vuoden 2021 järjestelmässä kriteerit perustuivat oikaistuun tulokseen sekä voimassa oleviin asiakassopimuksiin kolmen vuoden ajanjakson aikana. Vuoden 2022 järjestelmässä oikaistu tulos -kriteeri korvattiin voitto ennen veroja -tunnusluvulla, kun sen sijaan voimassa olevien asiakassopimusten määrä säilytettiin kriteerinä.

Käteisvaroina suoritettiin yhteensä 12 miljoonaa euroa (12) tilikaudella 2022 ja käteisvaroina suoritettavista eristä 2 miljoonaa euroa (1) mitätöitiin. Palkkion odotettavissa oleva elinkaari on sopimuksen pituus oikaistuna johdon parhailla arvioilla edunsaajamuutoksista. Maksamatta olevien käteisvaroina maksettavien palkkioiden määrä taseessa 31.12.2022 oli noin 38 miljoonaa euroa (39).

Rajoitetut osakepalkkiot

Tietyille johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettiin korvaavia käteismaksuina suoritettavia palkkioita edellyttäen, että palvelussuhde Hastings-konsernissa jatkuu. Palkkion odotettavissa oleva elinkaari on sopimuksen pituus oikaistuna johdon parhailla arvioilla edunsaajamuutoksista. Vuonna 2022 tietyille johtoon kuuluville avainhenkilöille suoritettiin palkkioita käteismaksuna yhteensä 0,5 miljoonaa euroa (0,3) edellyttäen, että palvelussuhde konsernissa jatkuu. Maksamatta olevien käteisvaroina maksettavien palkkioiden määrä taseessa tilinpäätöshetkellä oli taseessa noin 0,8 miljoonaa euroa (3).

Osakepalkkiojärjestelmä

Vuonna 2021 eräät yhtiön johtoryhmään kuuluvat avainhenkilöt kutsuttiin osallistumaan osakepalkkiojärjestelmään, jonka myötä heitä voidaan palkita enintään viidellä yhtiön B-sarjan osakkeella jokaista B-sarjan osaketta kohden, jonka he merkitsevät ja tallettavat rahastoon edellyttäen, että osakkeen kokonaistuottoon perustuvat kriteerit täyttyvät. Merkittyjen ja järjestelmän sisällä rahastoon talletettujen B-sarjan osakkeiden kokonaismäärä vuonna 2022 oli 0 miljoonaa (1). Palkkioiksi tarkoitetut B-sarjan osakkeet voidaan luovuttaa avainhenkilöille kahdessa erässä, josta 50 % perustuu osakkeen kokonaistuottoon neljän vuoden ajanjaksolla mitattuna ja 50 % perustuu osakkeen kokonaistuottoon viiden vuoden ajanjaksolla mitattuna. Järjestelmässä on asetettu kokonaistuotolle vähimmäis- ja enimmäistasot ja osakepalkkion määrä perustuu kokonaistuoton toteutumaan. Kunkin ajanjakson lopuksi 50 % osakepalkkiosta luovutetaan avainhenkilöille ja 50 % osakepalkkiosta lykätään 12 kuukaudeksi. Kunkin osakepalkkion osuuden luovutuksen edellytyksenä on, että avainhenkilö on yhtiön palveluksessa, joten aikaväli on kolmesta kuuteen vuoteen.

Osakepalkkiojärjestelmässä osakkeen kokonaistuotto lasketaan käyttäen Monte Carlo -arvostusmallia. Osakepalkkiojärjestelmän piirissä olevien osakkeiden käypä arvo oli 3 miljoonaa euroa, tai noin 4 euroa per osake.

31 Tilintarkastajan palkkiot

Milj. e	2022	2021
Tilintarkastuspalkkiot	-4	-3
Deloitte	-4	-3
KPMG	0	0
Muut palkkiot	1	—
Deloitte	-1	—
KPMG	0	0
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	-5	-3

32 Sijoitukset tytäryhtiöissä

Nimi	Konsernin omistusosuus %	Kirjanpitoarvo
If Skadeförsäkring Holding AB (publ)	100	1 886
If Skadeförsäkring AB	100	1 485
If P&C Insurance AS	100	40
Vertikal Helseassistanse AS	100	31
Viking Assistance Group AS	100	83
Topdanmark A/S*	49	1 474
Topdanmark Forsikring A/S	49,3	831
Hastings Group (Consolidated) Ltd	100	2 517
Hastings Group Holdings Limited	100	1 831
Hastings Group (Finance) plc	100	946
Hastings Group Limited	100	251
Advantage Global Holdings Limited	100	174
Hastings (Holdings) Limited	100	23
Mandatum Holding Oy	100	539

* Konsernin omistusosuus äänivallasta.

Taulukko ei sisällä Isossa-Britanniassa sijaitsevia pöytälaatikoyhtiöitä, konsernitilinpäätökseen yhdisteltäviä kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä tai muita konsernin tilinpäätöstietojen kannalta epäolennaisia yhtiöitä.

Keskinäistä Vakuutusyhtiö Kalevaa, jonka takuupääomasta Sampo-konserni omistaa 50 prosenttia, ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen määräysvaltaa ja varojenjako koskevien rajoitusten johdosta.

Muutokset tytäryhtiöosakkeissa tilikaudella 2022

Topdanmark Forsikring A/S myi Topdanmark Liv Holdingin Nordea Life Holding AB:lle 1.12.2022.

Mandatum Life myi Baltian henkivakuutusliiketoiminnot Invalda INVL -konsernille. Myynti toteutettiin 30.6.2022 ja henkilöliiketoiminnan hallinnointi siirtyi 1.7.2022.

Sampo Oyj lisäsijoitti Topdanmarkiin noin 9 milj. euroa.

Osuudet konsolidoimattomissa strukturoiduissa yhteisöissä

Mandatum-konserniin kuuluvat Mandatum Fund Management S.A. ja Mandatum AM AIFM Oy hallinnoivat Mandatumin rahastoja sekä kommandiittiyhtiömuotoisia sijoituksia. Mandatum Fund Management S.A. käyttää hallinnoimissaan sijoituksissa salkunhoitajana Mandatum Asset Management Oy:tä ja Mandatum AM AIFM Oy vastaa itse rahastojensa salkunhoidosta ja muusta hallinnosta. Mandatum-konserni saa konsolidoimattomista sijoituksista hallinnointipalkkiotuottoja, jotka sisältyvät tuloslaskelmassa palkkiotuottoihin. Lisäksi Mandatum-konserni saa konsolidoimattomista sijoituksista sijoittajana tuottoja, jotka on merkitty sijoitustoiminnan tuottoihin sen mukaan, mihin tase-erään sijoitukset on taseessa merkitty. Mandatum-konsernin sijoitukset kyseisiin rahastoihin olivat 31.12.2022 yhteensä 1 766 miljoonaa euroa (1 915). Sijoitukset on kirjattu taseessa sijoitusomaisuuteen.

33 Topdanmark Life liiketoiminnan myynti

Topdanmark Forsikring A/S allekirjoitti 18.03.2022 sopimuksen Topdanmark Liv Holding A/S:n ja sen tytäryhtiöiden myynnistä Nordea Life Holding AB:lle. Liv Holding -konsernin Illness and Accident -liiketoiminnot sisältyivät luovutettaviin liiketoimintoihin. Liiketoimintojen myynti sai viranomaishyväksynnän ja myynti toteutettiin 1.12.2022.

Sampo-konsernissa Topdanmarkin henkivakuutustoiminnot on raportoitu osana Topdanmark-segmenttiä. Koska Sampo-konsernissa Topdanmarkin henkivakuutustoiminnot eivät edustaneet merkittävää liiketoimintaa tai maantieteellistä aluetta, varat ja velat luokiteltiin myytävänä oleviksi omaisuuseriksi ja niihin liittyviksi veloiksi IFRS 5:n *Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Sampo-konsernissa kirjattiin liiketoimintojen muihin tuottoihin Topdanmark Lifen myynnistä tuottoa yhteensä 72 miljoonaa euroa.

Topdanmark kirjasi liiketoiminnan myynnistä nettotuloksen 146 miljoonaa euroa sisältäen 127 miljoonan euron myyntivoiton.

Topdanmarkin henkivakuutustoiminnan taseen loppusumma luovutushetkellä oli noin 12,5 miljardia euroa. Se koostui pääosin rahoitusvaroista sekä vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyvistä veloista sekä vastaavista sijoitussidonnaisista eristä.

34 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Osingonjakoehdotus yhtiökokoukselle

Hallitus päätti 10. helmikuuta 2023 pidetyssä kokouksessa ehdottaa 17. toukokuuta 2023 pidettävälle yhtiökokoukselle vuodelta 2022 jaettavan osingon määräksi 2,60 euroa osakkeelta (yht. noin 1 337 miljoonaa euroa perustuen tilinpäätöshetkellä ulkona olleisiin osakkeisiin). Maksettavat osingot kirjataan vuoden 2023 tilinpäätöksen omaan pääomaan kertyneiden voittovarojen vähennykseksi.

Omien osakkeiden hankinta

Sammon 9.6.2022 julkistettu, 1 miljardin euron suuruinen omien osakkeiden takaisinosto-ohjelma jatkui raportointikauden päättymisen jälkeen. Osto-ohjelma päättyi 8.2.2023, jolloin yhtiöllä oli hallussaan pörssipäivän päättymiseen mennessä yhteensä 5,4 miljoonaa Sammon A-osaketta, joka oli 1,05 prosenttia Sampo Oyj:n koko osakemäärästä samana ajankohtana yhtiön mitätöityä ostamiaan omia osakkeita joulukuussa 2022. Sampo osti kyseisen osto-ohjelman aikana 10.6.2022–8.2.2023 kaikkiaan 22,1 miljoonaa A-osakettaan, joista 16,7 miljoonaa osaketta mitätöitiin 8.12.2022. Osto-ohjelmasta on lisätietoja saatavilla osoitteessa www.sampo.com/takaisinostot.

35 Sampo-konsernin riskienhallinta

Sampo-konserni ja Sampo Oyj

Sampo-konsernin yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvonluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta. Tämän vuoksi tarvitaan yhteiset riskimääritelmät liiketoimintojen perustaksi.

Riskien luokittelu

Sampo-konsernissa liiketoimintaan liittyvät riskit jaotellaan **Riskien luokittelu Sampo-konsernissa** -kaaviossa esitetyn mukaisesti kolmeen pääryhmään: liiketoimintariskeihin, maineriskeihin sekä liiketoimintaan luontaisesti kuuluviin riskeihin. Kaksi ensimmäistä riskiluokkaa kuvataan vain lyhyesti tässä riskienhallinnan liitteessä ja painopiste on kolmannessa riskiluokassa.

Liiketoimintariskit

Liiketoimintariski on kilpailuympäristön muutoksista ja/tai sisäisestä operatiivisesta joustamattomuudesta johtuva tappion riski. Odottamattomat muutokset tai jo havaitut, mutta huomiotta jätetyt kehityssuunnat voivat aiheuttaa odotettua suurempia vaihteluita taloudelliseen tulokseen, kun volyymit, marginaalit, kulut ja pääomakustannukset muuttuvat, ja pitkällä aikavälillä ne voivat vaarantaa Sampo-konsernin liiketoimintamallien olemassaolon.

Taustalla olevat ulkoiset muutosvoimat ovat moninaisia, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen toimintaympäristön kehitys, muutokset yleisesti hyväksytyissä arvoissa, institutionaalisessa kehikossa tai toimintaympäristössä sekä teknologiset innovaatiot. Koska ulkoiset muutosvoimat liittyvät toisiinsa, asiakkaiden mieltymykset ja kysyntä voivat muuttua arvaamattomasti ja myös sääntelyä saattaa olla tarpeen muuttaa. Yhtiö altistuu merkittävälle liiketoimintariskille, mikäli yhtiön sisäinen ymmärrys tarvittavista muutoksista tai halukkuus ja kyky toimia niiden mukaisesti on riittämätön ja kilpailijat pystyvät paremmin vastaamaan asiakkaiden ja sääntelyn muuttuneisiin odotuksiin.

Koska kilpailuympäristön muutosvoimat ja kehitys riippuvat pääosin ulkoisista tekijöistä, liiketoimintariskit ovat ylimmän johdon vastuualuetta. Proaktiivinen strateginen päätöksenteko on ylimmän johdon keskeinen työkalu kilpailuetuun liittyvien liiketoimintariskien hallinnassa. Sisäisen operatiivisen joustavuuden ylläpito, eli kyky muuttaa liiketoimintamallia ja kustannusrakennetta tarvittaessa, on myös tehokas työkalu liiketoimintariskien hallinnassa.

Liiketoimintariskeihin ei kohdistu viranomaisten taholta vakavaraisuusvaatimusta, vaikka ne voivat olla merkittävä tulosvolatiliteettia aiheuttava tekijä. Tämän takia liiketoimintariskeillä voi olla vaikutusta

todellisen pääoman määrään ja rakenteeseen, mikäli niiden huomioimista pidetään tarpeellisena vallitsevassa liiketoimintaympäristössä.

Vastuullisuus liiketoimintariskien ajurina

Vastuullisuuteen liittyvät teemat muokkaavat Sampo-konsernin yhtiöiden sidosryhmien preferenssejä ja arvoja, minkä seurauksena myös toiminta- ja kilpailuympäristö muuttuvat monilla tavoin. Esimerkiksi sijoittajat ja viranomaiset korostavat vastuullisuutta yhä enemmän, mutta myös kuluttajat ja työntekijät painottavat näitä aiheita valitessaan tuotemerkkiä tai työnantajaa.

Sampo-konsernin yhtiöt toimivat pääasiassa maissa, joille on ominaista ihmisoikeuksien kunnioittaminen, avoimuus sekä vähäinen korruptio ja lahjonta. Lisäksi työntekijöiden oikeuksia, terveys- ja ympäristölainsäädäntöä sekä sanan- ja yhdistymisvapautta noudatetaan laajalti. Nämä teemat ovat ominaisia myös kaikkien Sampo-konsernin yhtiöiden toiminnassa.

Vastuullisuuteen liittyvät keskeiset liiketoimintariskit voidaan Sampo-konsernissa jakaa viiteen kategoriaan:

Vastuullinen liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt ovat perustavanlaatuisia Sampo-konsernin yhtiöiden toiminnassa. Hyvä hallinto tarkoittaa Sampo-konsernissa tehokkaita politiikkoja, johtamiskäytäntöjä ja koulutusta.

Näillä varmistetaan, että konserniyhtiöt ja niiden henkilöstö, alihankkijat ja muut yhteistyökumppanit noudattavat ihmisoikeuksia, työoikeuksia, ympäristöä ja ilmastoa, rahanpesun ja terrorismin torjuntaa sekä korruption ja lahjonnan ehkäisemistä koskevia lakeja, asetuksia ja yleisesti hyväksyttyjä periaatteita. Lisäksi ne käsittävät kattavat tietoturvallisuus-, kyberturvallisuus- ja tietosuojatoimet.

Vastuulliseen yrityskulttuuriin kuuluvat työympäristöön, monimuotoisuuteen, oikeudenmukaisuuteen ja osallisuuteen, työntekijöiden terveyteen ja hyvinvointiin, osaamisen kehittämiseen, palkitsemiseen sekä ammattitaitoisten työntekijöiden houkuttelemiseen ja säilyttämiseen liittyvät tekijät. Osaavat ja motivoituneet työntekijät ovat Sampo-konsernille tärkeä menestystekijä, jotta asiakkaille voidaan tarjota parasta palvelua kaikissa tilanteissa. Hyvien työntekijöiden menettäminen tai epähoukutteleva työnantajakuva voivat aiheuttaa suuria riskejä yritykselle. Sampo-konsernin yhtiöt pyrkivät varmistamaan vakaan työympäristön lain veloitteiden täyttämisen lisäksi siksi, että se luo perustan kestäväälle liiketoiminnan tuloksellisuudelle. Monimuotoisuus, oikeudenmukaisuus ja osallisuus ovat tärkeitä aiheita Sampo-konsernin yhtiöille, jotka ovat sitoutuneet tarjoamaan syrjinnästä vapaan, avoimen ja miellyttävän työympäristön, jossa kaikkia kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti. Näihin aiheisiin liittyviä riskejä hallitaan esimerkiksi vahvoilla politiikoilla ja hallintorakenteilla, toteuttamalla organisaation kehittämisohjelmia ja tarjoamalla työntekijöille koulutusta, mielenkiintoisia uramahdollisuuksia ja houkuttelevan kokonaispalkitsemisen.

Vastuullinen sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi ovat tärkeitä välineitä sijoitusriskien ja mahdollisten haitallisten mainevaikutusten hallinnassa. Siksi Sampo-konsernin yhtiöt ottavat ympäristö- (mukaan lukien ilmastonmuutos), sosiaali- ja hallintönäkökohdat ("ESG") huomioon arvioidessaan sijoitusten turvallisuutta, laatua, likviditeettiä ja kannattavuutta. Sijoitusmahdollisuuksia tutkitaan huolellisesti ennen sijoitusten tekemistä ja ESG-näkökohtia tarkastellaan yhdessä muiden sijoitusten riski-tuottosuhteeseen vaikuttavien tekijöiden kanssa. Sampo-konsernin yhtiöt käyttävät omaisuusluokasta riippuen erilaisia ESG-strategioita varmistaakseen ESG-tekijöistä aiheutuvien sijoitusriskien tehokkaan arvioinnin ja hallinnan. Käytettyihin strategioihin kuuluvat esimerkiksi ESG-integraatio, sektoripohjainen seulonta, normipohjainen seulonta ja vuoropuhelu sijoituskohteiden kanssa.

Vastuulliset tuotteet ja palvelut ovat tärkeitä pyrittäessä vastaamaan asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin, ja lievennettäessä mahdollisia haitallisia vaikutuksia Sampo-konsernin maineelle. Tämän takia Sampo-konsernin yhtiöt pyrkivät ottamaan ESG-näkökohdat, ilmastonmuutos mukaan lukien, huomioon tuote- ja palvelukehityksessä, vakuutusten myöntämisessä sekä toimitusketjujen hallinnassa. Vastuullinen tuote- ja palvelutarjonta vaatii lisäksi tarkkaavaisuutta epäasialliseen asiakasneuvontaan ja tuotemyyntiin, epäselviin ehtoihin, hintoihin ja maksuihin sekä korvauskäsittelyyn ja valitusprosessien virheisiin liittyvissä riskeissä. Tärkeintä myynnissä ja markkinoinnissa on kohdata asiakkaan tarpeet, ja antaa asiakkaalle tarpeelliset tiedot vakuutuksen kattavuuteen

liittyvää päätöksentekoa varten. Sampo-konsernin yhtiöt hallitsevat näihin aiheisiin liittyviä riskejä esimerkiksi tehokkailla politiikoilla ja hallintorakenteilla ja tarjoamalla työntekijöille koulutusta.

Ympäristökysymykset ja ilmastonmuutos ovat tekijöitä, joilla odotetaan olevan keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutus Sampo-konsernin liiketoimintaan. Ilmastonmuutoksesta aiheutuvat riskit voidaan jakaa fyysisiin riskeihin ja siirtymäriskeihin. Fyysiset riskit voidaan jakaa edelleen pitkän aikavälin säämuutoksiin (krooniset riskit) ja äärimmäisiin sääilmiöihin kuten myrskyt, tulvat tai kuivuus (akuutit riskit). Siirtymäriskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka aiheutuvat siirryttäessä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa, esimerkiksi muutokset teknologiassa, lainsäädännössä ja kuluttajien asenteissa.

Riskien realisoitumisen suuruus riippuu siitä, miten ilmaston lämpeneminen etenee. Pariisin ilmastosopimuksen mukaisessa 1,5 asteen skenaariossa vaikutukset olisivat lievät. Skenaarioissa, joissa lämpötila nousee 3–5 astetta, vaikutukset teollisuudelle, infrastruktuurille ja kansanterveydelle olisivat vakavat. Erityisesti maantieteellisesti haavoittuvilla alueilla meren pinnan nousu sekä ruoan ja veden puute voivat johtaa valtavaan muuttoliikkeeseen ja sairauksien puhkeamiseen.

Fyysiset riskit ovat riskitekijöitä, jotka vaikuttavat erityisesti Sampo-konsernin vahinkovakuutusyhtiöiden taloudelliseen asemaan ja tulokseen. Äärimmäisten sääolosuhteiden ja luonnonkatastrofien kasvava todennäköisyys on sisällytetty sisäisiin riskimalleihin.

Ilmastomuutokseen liittyviä riskejä hallitaan tehokkaasti myös jälleenvakuutusohjelmilla ja hinnantarkistuksilla. Koska ilmastomuutos saattaa lisätä fyysisten riskien esiintyvyyttä ja/tai vakavuutta, Sampo-konsernin yhtiöt käyttävät herkkyyksianalyysissään skenaarioita, joissa oletetaan luonnonkatastrofien muuttuvan vakavimmiksi.

Sampo-konsernin yhtiöt auttavat myös yritys- ja yksityisasiakkaitaan hallitsemaan ilmatoriskejä. Äärimmäiset sääilmiöt voivat esimerkiksi tuhota omaisuutta, aiheuttaa satovahinkoja ja toiminnan keskeytyksiä. Vahinkojen torjunta on olennainen osa vakuutuspalveluita, sillä se auttaa asiakkaita vähentämään taloudellisia riskejä ja ilmastomuutoksen vaikutuksia.

Sampo-konsernin yhtiöiden sijoitukset voivat altistaa sekä fyysisille että siirtymäriskeille sijoituksen luonteesta riippuen. Fyysisille riskeille alttiita sijoituksia ovat erityisesti sellaiset, joissa tappiota aiheutuu äärimmäisten sääilmiöiden takia. Siirtymä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa sekä kasvava ympäristö- ja ilmastosääntely, tiukemmat päästövaatimukset ja muuttuvat markkinamieltymykset voivat puolestaan aiheuttaa siirtymäriskejä konsernin sijoituksille sekä mahdollisen varojen uudeleenaarvostuksen hiili-intensiivisillä toimialoilla. Fyysisiä ja siirtymäriskejä hallitaan analysoimalla tarkkaan jokainen sijoitusmahdollisuus ennen sijoittamista ja sijoitusten ilmatoriskejä arvioidaan yhdessä muiden riski-tuottosuhteeseen vaikuttavien tekijöiden kanssa. Sampo-konsernin yhtiöiden käyttämiä menetelmiä ovat muun muassa vuosittainen sijoitusten hiilijalanjälkianalyysi ja ilmastoarvio, toimialakohtainen seulonta

ja ESG-integraatio, maantieteellisen jakauman seuranta sekä vuoropuhelu sijoituskohteiden kanssa.

Skenaarioanalyysissä Sampo on analysoinut konsernin sijoitussalkun altistumista systeemisille taloudellisille ja rahoituksellisille ilmatoriskeille kolmessa erilaisessa ilmastoskenaariossa aikavälillä 2022–2060. Analyysi perustuu sijoitusallokaatioon 31.12.2021. Kolme analysoitua skenaariota ovat seuraavat:

- Hallittu siirtymä: Tämä skenaario kuvaa helppoa ja tasaista siirtymää, jossa poliittiset ja sosiaaliset organisaatiot toimivat nopeasti ja ennustettavasti saavuttaakseen hiilineutraaliuden (net zero) vuoteen 2050 mennessä. Tämä skenaario vastaa eniten ”erittäin alhaisten päästöjen” IPCC-skenaariota SSP1-RCPI.9.
- Hallitsematon siirtymä: Tässä skenaariossa siirtyminen vihreämpään talouteen tapahtuu, muttei ennakoitavasti. Sijoitussalkkujen sovittaminen Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteisiin äkillisillä myynneillä vuonna 2025 aiheuttaa finanssimarkkinoille häiriöitä, kuten äkillisiä uudelleenhinnoitteluita, arvonsa kadottanutta varallisuutta (stranded assets) sekä tunneshokin. Tämä skenaario vastaa eniten samaa ”erittäin alhaisten päästöjen” IPCC-skenaariota SSP1-RCPI.9 kuin hallitun siirtymän skenaariokin.
- Epäonnistunut siirtymä: Tässä skenaariossa maailma epäonnistuu täyttämään Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteet ja ilmasto lämpenee 4,3 astetta esiteolliseen aikaan verrattuna vuoteen 2100 mennessä. Fyysiset

ilmastovaikutukset aiheuttavat suuria vähennyksiä taloudelliseen tuottavuuteen ja lisäävät äärimmäisten sääilmiöiden vaikutuksia. Tämä skenaario keskittyy fyysisiin riskeihin, koska siirtymää ei tapahdu, ja se vastaa eniten ”korkeiden päästöjen” IPCC-skenaariota SSP3-RCP7.0.

Mallinnettujen tulosten mukaan Sammon nykyinen sijoitussalkku on suhteellisen kestävä ilmastomuutosriskille kaikissa kolmessa skenaariossa. Tämä johtuu merkittävästä allokoinnista korkoinstrumentteihin, joihin ilmastomuutosriski vaikuttaa yleensä vähemmän kuin osakkeisiin. Tämän lisäksi vaikuttaa maantieteellinen allokointi pääasiassa Pohjoismaihin ja muihin Euroopan maihin, missä ilmastomuutoksen vaikutusten odotetaan olevan pienempiä kuin muilla alueilla. Lyhyellä aikavälillä pääasiallinen riski liittyy hiilineutraalin (net zero) hallitsemattoman skenaarion hinnoittelushokkiin. Pitkällä aikavälillä vaikutukset tulokseen ovat aina negatiiviset, johtuen nousseista fyysisistä riskeistä. Lisäksi vaikutukset ”ruskean” sektorin tuottoihin ovat merkittävät erityisesti molemmilla hiilineutraaleilla (net zero) poluilla.

Lisätietoja Sampo-konsernin vastuullisuudesta on saatavana toukokuussa 2023 julkaistavassa **Vastuullisuusraportissa 2022** www.sampo.com/vuosi2022.

Maineriski

Sidosryhmäsuhteiden hallinta tarkoittaa tyytyväisiä asiakkaita, ammattitaitoista henkilökuntaa, hyvää yhteistyötä viranomaisten kanssa sekä ympäristön

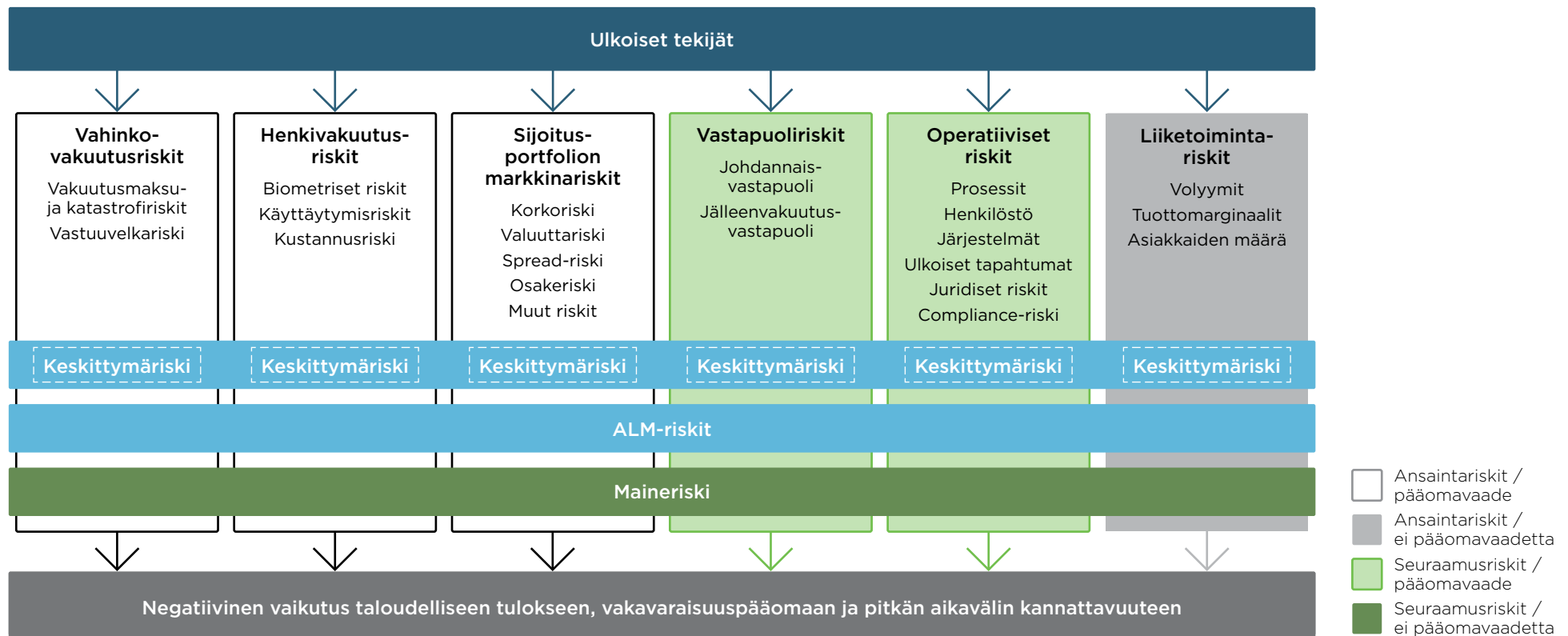
luottamusta ja hyväksyntää. Ne edistävät yrityksen keskeistä menestystekijää, sen mainetta.

Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että aiheellinen tai aiheeton yhtiön liiketoimiin tai suhteisiin liittyvä epäsuotuisa julkisuus heikentää luottamusta yhtiötä kohtaan. Maineriski on usein seurausta toteutuneesta operatiivi-

sesta riskistä tai compliance-riskistä ja sen seurauksena maine heikkenee asiakkaiden ja muiden sidosryhmien keskuudessa. Maineriski liittyy kaikkiin toimintoihin, kuten käy ilmi Riskien luokittelu Sampo-konsernissa -kaaviosta. Koska maineriskien syyt ovat moninaiset, niiden ehkäisemiseksi tarvitaan monenlaisia yrityskulttuuriin sisäänrakennettuja keinoja. Nämä ilmenevät siinä,

miten Sampo-konserni toimii ESG-kysymyksissä sekä sen keskeisten sidosryhmien (mm. asiakkaat, henkilöstö, sijoittajat, yhteistyökumppanit, viranomaiset) kanssa ja kuinka Sampo-konserni on organisoinut hallintorakenteensa.

Riskien luokittelu Sampo-konsernissa

Liiketoimintaan luontaisesti kuuluvat riskit

Vakuutus- ja sijoitustoiminnassaan Sampo-konserni ottaa tietoisesti tiettyjä riskejä aikaansaadakseen tuottoja. Nämä ansaintariskit valitaan huolellisesti ja niitä hallitaan aktiivisesti. Vakuutusriskit hinnoitellaan niiden luontaisen riskitason mukaisesti ja sijoitusten tuotto-odotuksia verrataan sijoitusten riskeihin. Lisäksi ansaintariskien riskipositioita mukautetaan jatkuvasti ja riskien vaikutusta pääomatarpeeseen arvioidaan säännöllisesti.

Vakuutus- ja sijoitusriskien onnistunut hallinta on Sampo-konsernin yhtiöiden keskeisin tuottojen lähde. Näiden riskien päivittäinen hallinnointi annettujen limiittien ja valtuuksien puitteissa on liiketoiminta-alueiden ja sijoitusyksiköiden vastuulla.

Osa riskeistä, kuten vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit, on epäsuoria seurauksia Sammon normaalista liiketoiminnasta, kuten on havainnollistettu kaaviossa Riskien luokittelu Sampo-konsernissa. Nämä riskit ovat yhdensuuntaisia siinä mielessä, että niihin ei lähtökohtaisesti liity tuottopotentiaalia. Riskienhallinnan tavoitteena onkin pienentää näitä riskejä tehokkaasti niiden aktiivisen hallinnan sijaan. Näiden välillisten seuraamusriskien pienentäminen on liiketoiminta-alueiden ja sijoitus-

yksikön vastuulla, ja niihin liittyvää pääomatarvetta mittaavat riippumattomat riskienhallintatoiminnot. On huomioitava, että riskit luokitellaan toimialoitain eri tavoin ansainta- ja seuraamusriskeihin. Esimerkiksi Sampo-konsernin asiakkaiden vakuutussopimuksiin liittyvät vakuutustapahtumat ovat heille seuraamusriskejä, mutta Sampo-konsernille nämä samat riskit ovat ansaintariskejä.

Eräät riskit, kuten korko-, valuutta- ja maksuvalmiusriskit, liittyvät useisiin toimintoihin samanaikaisesti. Näiden riskien hallitsemiseksi tehokkaasti Sampo-konsernin yhtiöillä tulee olla yksityiskohtainen ymmärrys odotetuista kassavirroista ja niiden vaihteluista kaikissa yhtiön toiminnoissa. Lisäksi yhtiöillä on oltava kattava ymmärrys siitä, miten varojen ja velkojen markkinaehtoiset arvot voivat vaihdella koko taseen tasolla eri skenaarioissa. Näitä koko taseen riskejä nimitetään yleisesti ALM-riskeiksi ("Asset Liability Management"). Korko-, valuutta- ja likviditeettiriskien lisäksi inflaatio-riski ja BKT:n kasvuvauhtiin liittyvät riskit ovat keskeisiä ALM-riskejä Sampo-konsernille. ALM-riskit ovatkin yksi ylimmän johdon painopistealueista, koska ne vaikuttavat riskeihin ja tuottoihin sekä merkittävästi että pitkäaikaisesti.

Yleisesti ottaen keskittymäriskiä syntyy, mikäli yhtiöiden riskipositioita ei ole riittävästi hajautettu, jolloin esimerkiksi yksittäinen äärimmäisen epäsuotuisa vahinkotapahtuma tai rahoitusmarkkinatapahtuma voisi vaarantaa yhtiön vakavaraisuuden.

Keskittymiä voi syntyä yksittäisten liiketoimintojen sisällä – yksittäiseen toimijaan tai toimialaan liittyvät suuret vastuu- tai sijoituspositiot – tai eri liiketoimintojen yhteisvaikutuksena yksittäisen vastapuolen tai toimialan vaikuttaessa laajasti yhtiön kannattavuuteen sekä vakuutus- että sijoitustoiminnan kautta.

Keskittymäriski voi toteutua myös epäsuorasti silloin, kun kannattavuus ja vakavaraisuusasema reagoivat samalla tavalla yleiseen taloudelliseen kehitykseen tai rakenteellisiin muutoksiin eri liiketoiminta-alueiden institutionaalisessa ympäristössä.

Keskeiset riskienhallinnan toimenpiteet

Luodakseen arvoa sidosryhmille pitkällä tähtäimellä Sampo-konsernilla tulee olla käytössään seuraavat pääomat:

- Taloudellista joustavuutta riittävän pääomituksen ja likviditeetin muodossa
- Hyvä teknologinen infrastruktuuri
- Tietopääomaa eli kattava oma vakuutusmatemaattinen tilastoaineisto ja analyttiset työkalut, jotta data saadaan muunnettua informaatioksi
- Inhimillistä pääomaa, eli osaavia ja motivoituneita työntekijöitä
- Yhteiskuntasuhdepääomaa hyvinä yhteiskunta- ja asiakassuhteina, jotta eri sidosryhmien muuttuvia tarpeita voitaisiin ymmärtää.

Edellä mainittuja pääomia kehitetään jatkuvasti Sampo-konsernin yhtiöissä, ja ne ovat käytössä seuraavia riskien hinnoitteluun, riskien ottamiseen ja aktiiviseen riskienhallintaan liittyviä ydintehtäviä toimeenpantaessa.

Vakuutusriskien asianmukainen valinta ja hinnoittelu

- Vakuutusriskit valitaan huolellisesti ja hinnoitellaan niiden riskitason mukaisesti.
- Vakuutustuotteita kehitetään aktiivisesti asiakkaiden muuttuvia tarpeita ja mieltymyksiä ennakoiden.

Vakuutusriskiaseman tehokas hallinta

- Hajautusta tavoitellaan aktiivisesti.
- Jälleenvakuutusta käytetään tehokkaasti suurimpien riskipositivoiden pienentämiseksi.

Sijoitustransaktioiden huolellinen valinta ja toteutus

- Yksittäisten sijoituskohteiden riski-tuottosuhteet ja vastuullisuuskysymykset analysoidaan huolellisesti.
- Transaktiot toteutetaan tehokkaasti.

Seuraamusriskien tehokas pienentäminen

- Vastapuolten luottotappioriskejä hallitaan valitsemalla sopimusvastapuolet huolellisesti, käyttämällä vakuuksia ja varmistamalla riittävä hajautus.
- Ylläpidetään korkealaatuisia ja kustannustehokkaita liiketoimintaprosesseja.
- Jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia kehitetään jatkuvasti toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Sijoitussalkkujen ja taseen tehokas hallinta

- Odotettujen tuottojen ja riskien tasapaino sijoitussalkuissa ja taseessa optimoidaan huomioiden vakuutusvelkojen ominaisuudet, sisäisesti arvioitu pääoman tarve, viranomaisten vakavaraisuussääntely ja luottoluokittajien vaatimukset.
- Likviditeettiriskejä hallitaan kohdentamalla riittävä osuus sijoituksista likvideihin sijoitusinstrumentteihin. Osuuden suuruus riippuu pääosin vakuutusvelkojen ominaisuuksista.

Konsernitasolla riskienhallinnan pääpaino on pääomituksessa, velkaisuusasteessa ja likviditeetissä. On myös olennaista tunnistaa mahdolliset riskikeskittymät ja ymmärtää, kuinka konsernin yhtiöiden vakavaraisuus ja raportoidut voitot kehittyisivät eri skenaarioissa. Nämä keskittymät ja korrelaatiot voivatkin vaikuttaa konsernitason pääomitukseen, velkaisuusasteeseen ja likviditeettiin sekä johdon konsernitasoihin toimenpiteisiin.

Kun yllä mainitut ydintehtävät toteutetaan menestyksekkäästi, tuloksen, riskien ja pääomituksen tasapaino voidaan saavuttaa ja samalla luoda arvoa osakkeenomistajille.

Sampo-konsernin riskiprofiili

Sammon strategia on luoda pitkäaikaista arvoa vahinkovakuutustoiminnalla. Konserni keskittyy yksityistalouksien sekä pienten ja keskisuurten yritysten vahinkovakuuttamiseen Pohjoismaissa ja digitaalisen jakelun markkinoihin Isossa-Britanniassa. Sampo-konserni on alttiina ennen kaikkea Pohjoismaiden kansantalouksien yleiselle kehitykselle. Pohjoismaiden suhdannekehitys on kuitenkin toisiinsa nähden tyypillisesti jonkin verran eritahtista niiden kansantalouksien rakenteiden ja erillisten käytössä olevien valuuttojen vuoksi. Pohjoismaat ovat myös maantieteellisesti laaja alue, mikä tuo vakuutusliiketoimintaan siten enemmän hajautushyötyjä kuin toiminnan keskittyneisyyttä. Näin ollen Pohjoismaat ovat luontaisesti hyvä perusta hajautetulle liiketoiminnalle. Vuonna 2020 maantieteellinen hajautus on laajentunut myös Pohjoismaiden ulkopuolelle Isoon-Britanniaan Hastingsin kautta.

Ylläpitääkseen ja edistääkseen liiketoimintojen hajautusta, Sampo-konserni ennaltaehkäisee mahdollisuuksien mukaan keskittymiä eriyttämällä liiketoimintakokonaisuuksille omat painopistealueet. Tämän seurauksena erillisillä yhtiöillä on hyvin vähän päällekkäisyyksiä niiden vakuutus- ja sijoitustoiminnoissa. Huolimatta strategisista päätöksistä, joilla yhtiöiden toiminta-aluei-

den painopisteitä on eriytetty, vakuutus- ja sijoitustoiminnoista saattaa syntyä keskittymiä. Vakuutusvelkoja ja sijoituksia tarkastellaankin konsernitasolla, jotta mahdolliset yksittäisen yhtiön tai riskifaktorin tasolla esiintyvät keskittymät havaittaisiin.

Nykyisen liiketoimintamallin, jossa kaikilla yhtiöillä on omat operatiiviset prosessit ja sopimukset vastapuoltensa kanssa, arvioidaan estävän vastapuoliriskin ja operatiivisen riskin kertymistä. Näin ollen näitä riskejä hallitaan pääsääntöisesti yhtiötasolla.

Konsernin sisäisiä vastuita on vähän ja emoyhtiö toimii konsernin pääasiallisena sisäisen likviditeetin ja pääoman lähteenä. Tämä estää tehokkaasti tartuntariskiä ja siten mahdolliset yhden yhtiön ongelmat eivät suoraan vaikuta toisiin ryhmän yhtiöihin.

Vakuutus- ja markkinariskikeskittymät ja niiden hallinta kuvataan seuraavissa kappaleissa samoin kuin emoyhtiön rooli konsernitasoisten riskien hallinnassa ja likviditeetin lähteenä.

Vakuutusriskit Sampo-konsernissa

Tytäryhtiöissä harjoitettavasta vakuutustoiminnasta voidaan todeta, että If, Mandatum ja Topdanmark toimivat Pohjoismaissa, mutta pääosin eri maantieteellisillä

alueilla ja vakuutuslajeissa ja näin ollen niiden vakuutusriskit ovat luonteeltaan erilaisia. Joitain yhteisiä riskitekijöitä on kuitenkin, kuten elinajanodote Suomessa. Myös Tanskassa Ifillä ja Topdanmarkilla on joitain päällekkäisyyksiä. Liiketoiminnan sujuessa normaalisti liiketoiminnasta ei kuitenkaan synny merkittäviä vakuutusriskikeskittymiä. Hastings toimii ainoastaan Isossa-Britanniassa, joten sen vakuutusriskit ovat maantieteellisesti erillisiä Pohjoismaista. Siten liiketoiminta-alueet synnyttävät pikemmin hajautushyötyjä kuin riskikeskittymiä.

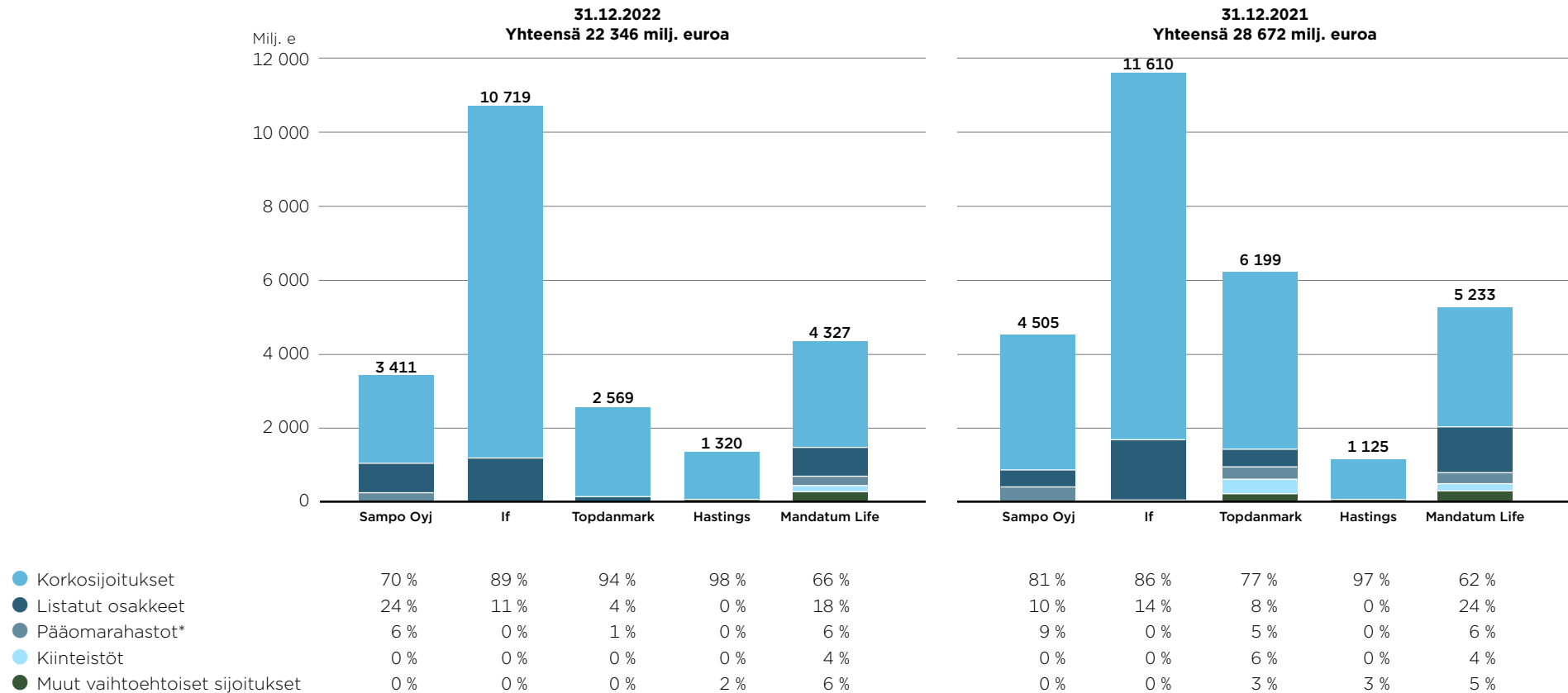
Markkinariskit Sampo-konsernin tasolla

Vakuutusvelat ja yhtiökohtaiset riskinottohalukkuudet ovat sijoitustoiminnan lähtökohtana kaikissa tytäryhtiöissä. Mandatumin, Ifin, Hastingsin ja Topdanmarkin vakuutusvelat ja riskinottohalukkuus ovat erilaiset ja tämän seurauksena sijoitussalkkujen rakenteet ja riskit sekä tase eroavat neljässä yhtiössä toisistaan vastaavasti. Tässä kappaleessa esitetyt taulukot ja graafit eivät sisällä Sampo-konsernin sijoituksia tytäryhtiöiden osakkeisiin.

Sampo-konsernin sijoitusten kokonaismäärä 31.12.2022 oli 22 346 miljoonaa euroa (28 672), kuten on esitetty seuraavassa graafissa. Mandatumin sijoitusomaisuus ei sisällä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevaa varallisuutta.

Sijoitusten kehitys

Sampo Oyj, If, Topdanmark, Hastings ja Mandatum Life

Tämän graafin lukujen sisältö poikkeaa taseessa rahoitusvarat rivillä esitetystä.

Sampo Oyj:n osalta luvuissa ei huomioida konsernin sisäisiä eriä, mutta kertyneet korot ja johdannaiset otetaan huomioon. Edellä mainittujen summa on 118 miljoonaa euroa. 103 miljoonan euron operatiivisia pankkitilejä, joita ei käytetä sijoitustoiminnoissa ei oteta huomioon.

Ifin luvut sisältävät käteiset varat 272 miljoonaa euroa.

Vuodelta 2022 Topdanmarkin luvut eivät sisällä Topdanmark Livin lukuja.

Mandatum Life sijoitusten allokatio on yhteensä 4 327 miljoonaa euroa. Kun vähennetään konsernin sisäiset varat 7 miljoonaa euroa, kertyneet korot 24 miljoonaa euroa, käteiset varat 372 miljoonaa euroa, kiinteistöt 172 miljoonaa euroa sekä 1 miljoonan euron oikaisu lainoihin ja saataviin, ja lisätään 25 miljoonaa euroa johdannaisia, erät yhteensä ovat 3 776 miljoonaa euroa, mikä vastaa Mandatumin rahoitusvaroja Sampo-konsernin taseessa.

* Pääomarahastosijoitukset sisältävät myös suorat sijoitukset listaamattomiin osakkeisiin.

Sijoitustoiminta ja markkinariskin otto on järjestetty siten, että täysin omistettujen tytäryhtiöiden sijoitusriskit eivät merkittävässä määrin kohdennu samoihin yksittäisiin yhtiöihin lukuun ottamatta pohjoismaisia pankkeja, joihin yhtiöt ovat sijoittaneet ylimääräiset varansa rahamarkkinasijoituksina ja käteisenä. Sijoitusten hajautuksen näkökulmasta Topdanmarkin vaikutus on positiivinen, koska tanskalaisilla sijoituksilla on merkittävä paino sen sijoitussalkuissa ja etenkin tanskalaisten kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen merkitys on keskeinen. Sampo-konsernin muiden vakuutusyhtiöiden sijoitussalkuissa tanskalaisten sijoitusten merkitys on vähäinen. Myös Hastingsilla on ollut hajautuksen näkökulmasta positiivinen vaikutus, vaikka sijoitusportfolio on muita Sampo-konsernin vakuutusyhtiöiden sijoitusportfolioita pienempi. Hastingsin sijoituksista merkittävä osa on Englannin punnan määräisiä ja kohdistuvat Isoon-Britanniaan, missä muilla konsernin tytäryhtiöillä ei ole

merkittäviä positioita. Lisäksi Hastingsin sijoitusportfolio koostuu lähes pelkästään investment grade -luottoluokituksen saaneista korkosijoituksista.

Seuraavissa kappaleissa esitetään ensin riskikeskittymät homogeenisiin riskiryhmiin jaettuna ja yksittäisten nimien osalta ja sen jälkeen riskejä kuvataan lyhyesti kokotaseen näkökulmasta.

Sijoitukset toimialasektoreittain, maantieteellisten alueiden mukaan ja omaisuuslajeittain

Korko- ja osakesijoitusten osalta rahoitussektorin yhtiöillä ja kiinteistövakuudellisilla joukkovelkakirjalainoilla on merkittävä osuus konsernin kokonaisportfolioista, kun taas julkisen sektorin sijoitusten osuus on melko rajallinen. Suurimmassa osassa näistä sijoituksista liikkeeseenlaskijana on pohjoismainen yhtiö tai yhteisö,

vaikkakin Hastings tuo jonkin verran hajautusta tältä kannalta. Suurin osa yrityspuolen liikkeeseenlaskijoista, siitä huolimatta, että ne sijaitsevat Pohjoismaissa, toimii kansainvälisillä markkinoilla ja näin ollen niiden tuloksentekokyky ei ole kovin riippuvainen pohjoismaisista markkinoista. Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain on esitetty seuraavassa taulukossa. Sampo katsoo, että tase antaa riittävän kuvan maksimiluottoriskistä.

Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain

Sampo-konserni, 31.12.2022

Milj. e	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C	D	Luokittelu- maton	Korko- sijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vastapuoli- riski	Yhteensä	Muutos tilanteesta 31.12.2021
Perusteollisuus	0	0	22	245	50	0	70	388	134	0	0	522	97
Pääomahyödykkeet	0	0	141	138	88	0	151	519	585	0	0	1 103	-223
Kulutustavarat	1	29	270	413	105	0	118	935	227	0	0	1 162	-298
Energia	0	12	75	0	0	0	99	186	12	0	0	199	-33
Rahoitus	32	2 059	3 021	1 055	162	0	88	6 417	741	26	506	7 690	-1 235
Valtiot	422	71	0	0	0	0	0	493	0	0	0	493	-20
Valtioiden takaamat jvk-lainat	52	34	0	0	0	0	0	87	0	0	0	87	6
Terveystuotteet	0	0	18	92	139	0	56	305	35	0	0	340	-157
Vakuutus	14	9	65	186	8	0	178	459	0	15	0	473	-144
Media	0	0	0	0	0	3	30	33	0	0	0	33	-54
Pakkaus	0	0	0	0	47	0	0	47	5	0	0	52	-20
Julkinen sektori, muut	651	37	0	0	0	0	0	687	0	0	0	687	-250
Kiinteistöala	0	39	146	318	32	0	287	822	0	170	0	992	-1 487
Palvelut	0	0	17	85	291	0	62	455	103	5	0	563	-152
Teknologia ja elektroniikka	0	12	29	29	5	0	80	155	110	1	0	266	-140
Telekommunikaatio	0	0	18	177	27	0	19	242	39	0	0	280	-135
Liikenne	0	70	57	20	18	0	118	283	7	0	0	290	-126
Yhdyskuntapalvelut	0	1	99	201	172	0	78	550	0	0	0	550	-168
Muut	0	6	0	6	13	0	121	145	0	12	0	158	44
Arvopaperistettut jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuudelliset jvk-lainat	4 082	0	118	0	0	0	118	4 318	0	0	0	4 318	-1 618
Sijoitusrahastot	0	0	0	0	0	0	214	214	885	1 005	0	2 104	-28
Vastapuoliyhteisö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	38	11	49	-40
Yhteensä	5 253	2 378	4 097	2 966	1 158	3	1 887	17 741	2 884	1 272	517	22 413	-6 181
Muutos tilanteesta 31.12.2021	-1 532	10	-1 319	-401	-129	3	-1 251	-4 619	-928	-1 001	368	-6 181	

Taulukossa sekä korkosijoitukset että listatut osakkeet sisältävät suorat ja epäsuorat sijoitukset.

Sijoitusten kokonaismäärä eroaa kuvasta Sijoitusten kehitys johdannaisista johtuen.

Topdanmark Livin luvut eivät sisälly vuoden 2022 tietoihin.

Kuten Korkosijoitukset rahoitussektorille, Sampo-konserni, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukosta voidaan nähdä, suurin osa rahoitussektorin ja kiinteistövakuudellisten joukko-velkakirjalainojen sijoituksista on tehty pohjoismaisiin sijoituskohteisiin.

Korkosijoitukset rahoitussektorille

Sampo-konserni, 31.12.2022

Milj. e	Katetut jvk-lainat	Käteinen ja rahamarkkinasijoitukset	Pitkäaikaiset senior-lainat	Pitkäaikaiset heikomman etuoikeuden lainat	Yhteensä	%
Tanska	1 813	869	156		2 839	24,3 %
Suomi	1 729	157	552	165	2 603	22,3 %
Ruotsi	44	2 028	291	127	2 490	21,3 %
Ranska	520		515	283	1 318	11,3 %
Norja	179		328	264	771	6,6 %
Yhdysvallat		2	346	2	350	3,0 %
Iso-Britannia		62	176	2	240	2,1 %
Kanada	32		197		230	2,0 %
Alankomaat			161	50	211	1,8 %
Irlanti		138	27	24	188	1,6 %
Islanti			56	33	89	0,8 %
Saksa		1	81		82	0,7 %
Espanja			40		40	0,3 %
Gibraltari		40			40	0,3 %
Sveitsi			26	13	40	0,3 %
Luxemburg		6	34		39	0,3 %
Uusi-Seelanti			25		25	0,2 %
Australia			25		25	0,2 %
Itävalta			18		18	0,2 %
Bermuda			16		16	0,1 %
Belgia			14		14	0,1 %
Viro				8	8	0,1 %
Caymansaaret			5		5	0,0 %
Jersey		0			0	0,0 %
Yhteensä	4 318	3 302	3 087	971	11 679	100,0 %

Korkosijoitukset rahoitussektorille

Sampo-konserni, 31.12.2021

Milj. e	Katetut jvk-lainat	Käteinen ja rahamarkkinasijoitukset	Pitkäaikaiset senior-lainat	Pitkäaikaiset heikomman etuoikeuden lainat	Yhteensä	%
Tanska	4 380	145	322	259	5 105	34,7 %
Suomi	71	2 697	436	116	3 320	22,5 %
Ruotsi	822	34	600	151	1 607	10,9 %
Ranska		1 197	221	14	1 432	9,7 %
Norja	630		427	273	1 330	9,0 %
Yhdysvallat		2	336	10	348	2,4 %
Irlanti		72	64	168	304	2,1 %
Iso-Britannia		41	224	33	297	2,0 %
Kanada	33		193		226	1,5 %
Alankomaat			178	42	220	1,5 %
Muu		76	21		97	0,7 %
Islanti			49	43	91	0,6 %
Saksa		—	54	16	70	0,5 %
Espanja			57		57	0,4 %
Gibraltar		44			44	0,3 %
Australia			44		44	0,3 %
Sveitsi			40		40	0,3 %
Bermuda			15	10	25	0,2 %
Uusi-Seelanti			23		23	0,2 %
Itävalta			12		12	0,1 %
Belgia			10		10	0,1 %
Viro			8		8	0,1 %
Guernsey			8		8	0,1 %
Luxemburg		2	1		3	0,0 %
Italia			3		3	0,0 %
Caymansaaret			1		1	0,0 %
Yhteensä	5 937	4 309	3 346	1 134	14 726	100,0 %

Korkosijoitukset julkiselle sektorille sisältävät valtionlainoja, valtioiden takaamia joukkovelkakirjalainoja sekä muita sijoituksia julkiselle sektorille, mikä voidaan nähdä taulukoista Korkosijoitukset julkiselle sektorille, Sampo-konserni, 31.12.2022 ja 31.12.2021. Julkisen sektorin osuus on ollut kohtalaisen pieni Sampo-konsernin sijoitussalkuissa, ja sijoitukset ovat olleet lähinnä Pohjois-maihin.

Korkosijoitukset julkiselle sektorille

Sampo-konserni, 31.12.2022

Milj. e	Valtiot	Valtioiden takaamat	Julkinen sektori, muut	Yhteensä
Ruotsi	404		184	588
Norja			369	369
Suomi	19	24		42
Ylikansalliset instituutiot			135	135
Iso-Britannia	71			71
Saksa		52		52
Ranska		10		10
Yhteensä	493	87	687	1 267

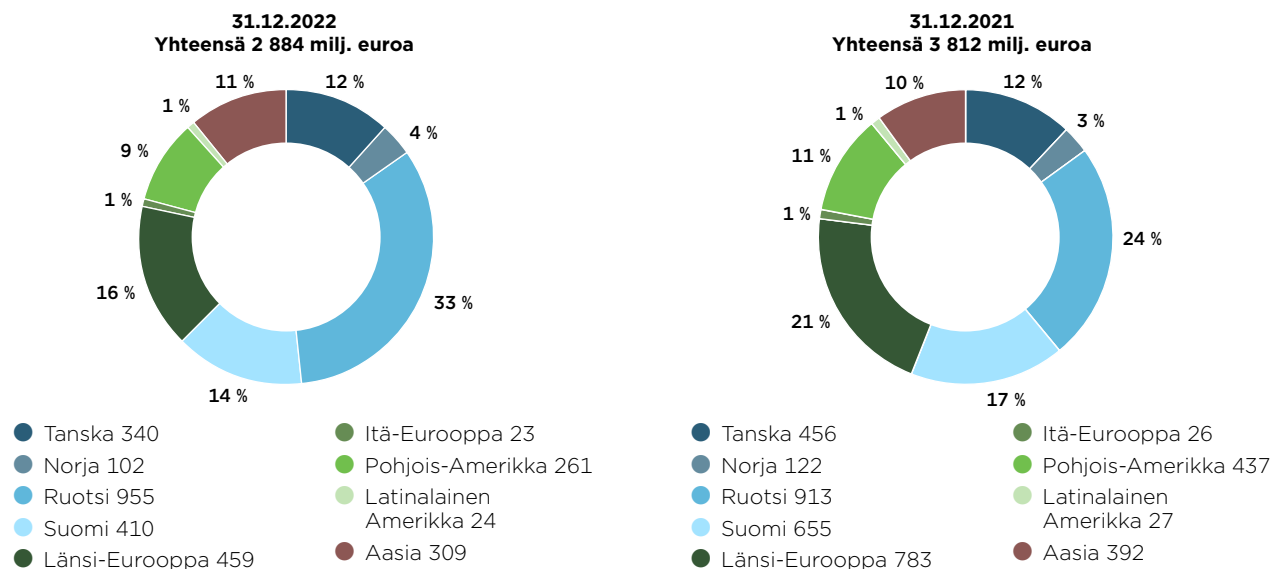
Sampo-konserni, 31.12.2021

Milj. e	Valtiot	Valtioiden takaamat	Julkinen sektori, muut	Yhteensä
Ruotsi	496		256	752
Norja			353	353
Suomi	20	27	234	281
Ylikansalliset instituutiot			101	101
Saksa		45		45
Ranska		12		12
Kreikka	0			0
Yhteensä	517	84	944	1 544

Sampo-konsernin listatut osakesijoitukset olivat vuoden 2022 lopussa 2 884 miljoonaa euroa (3 812). Maantieteellisesti Sampo-konsernin sijoitukset ovat painottuneet pohjoismaisiin yrityksiin. Pohjoismaisten yritysten osakkeiden osuus oli 57 prosenttia kaikista osakkeista. Tämä on linjassa konsernin sijoitusstrategian kanssa, jonka mukaan sijoituksissa keskitytään pohjoismaisiin yhtiöihin. Nämä pohjoismaiset yhtiöt kilpailevat kuitenkin pääosin globaaleilla markkinoilla, vain harvat niistä ovat toiminnaltaan puhtaasti kotimaisia yhtiöitä. Näin ollen lopullinen riski ei ole merkittävästi riippuvainen Pohjoismaiden talouksista. Sampo-konsernin listattujen osakesijoitusten jakauma esitetään Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma, Sampo-konserni, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -graafeissa.

Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma

Sampo-konserni

Topdanmark Livin luvut eivät sisälly vuoden 2022 tietoihin.

Suurimmat sijoitukset yksittäisiin nimiin

Suurimmat keskittymät liikkeeseenlaskijoittain ja omaisuuslajeittain, Sampo-konserni, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukoissa kuvataan suurimmat keskittymät yksittäisiin liikkeeseenlaskijoihin ja vastapuoliin konsernitasolla.

Suurimmat keskittymät liikkeeseenlaskijoittain ja omaisuuslajeittain

Sampo-konserni, 31.12.2022

Liikkeeseenlaskija	Yhteensä milj. e	% sijoitus- omaisuudesta	Kassavarat ja lyhytaikaiset korko- sijoitukset	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset, yhteensä	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Valtioiden takaamat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Katetut jvk-lainat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Senior- jvk-lainat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Tier 1 ja Tier 2	Osake- sijoitukset	Vakuudella kattamaton osuus johdannaisista
Nordea Bank	1 416	6 %	715	699	0	496	130	73	0	2
Skandinaviska Enskilda Banken	818	4 %	639	178	0	65	93	20	0	1
Danske Bank	801	4 %	516	286	0	119	137	29	0	0
Nykredit Realkredit	645	3 %	0	645	0	645	0	0	0	0
BNP Paribas	601	3 %	541	60	0	0	60	0	0	0
Ruotsi	588	3 %	0	588	0	0	588	0	0	0
Realkredit Danmark	514	2 %	0	514	0	514	0	0	0	0
Nordax	425	2 %	0	0	0	0	0	0	425	0
Norja	369	2 %	0	369	0	0	369	0	0	0
Saxo Bank	345	2 %	0	31	0	0	13	17	314	0
10 suurinta keskittymää yhteensä	6 522	29 %	2 411	3 368	0	1 840	1 389	140	739	3
Muut	15 824	71 %								
Sijoitusomaisuus yhteensä	22 346	100 %								

Suurimmat keskittymät liikkeeseenlaskijoittain ja omaisuuslajeittain

Sampo-konserni, 31.12.2021

Liikkeeseenlaskija	Yhteensä milj. e	% sijoitus- omaisuudesta	Kassavarat ja lyhytaikaiset korko- sijoitukset	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset, yhteensä	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Valtioiden takaamat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Katetut jvk-lainat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Senior- jvk-lainat	Pitkäaikaiset korko- sijoitukset: Tier 1 ja Tier 2	Osake- sijoitukset	Vakuudella kattamaton osuus johdannaisista
Nykredit Realkredit	1 601	6 %	966	632	0	379	191	63	0	3
Nordea Bank	1 359	5 %	0	1 359	0	1 354	5	0	0	0
Realkredit Danmark	1 270	4 %	1 197	74	0	0	71	3	0	0
Jyske Realkredit	1 088	4 %	813	263	0	135	104	24	6	6
Danske Bank	999	3 %	924	74	0	50	7	17	0	1
DLR Kredit	939	3 %	0	939	0	939	0	0	0	0
BNP Paribas	801	3 %	0	801	0	801	0	0	0	0
Skandinaviska Enskilda Banken	737	3 %	0	737	0	0	737	0	0	0
Nordea Kredit	509	2 %	0	509	0	509	0	0	0	0
Ruotsi	387	1 %	0	387	0	177	142	68	0	0
10 suurinta keskittymää yhteensä	9 689	34 %	3 899	5 774	0	4 342	1 257	175	6	9
Muut	18 974	66 %								
Sijoitusomaisuus yhteensä	28 663	100 %								

Suurimmat high yield- ja luottoluokittelemattomat korkosijoitukset eritellään Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta, Sampo-konserni, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukoissa. Lisäksi suurimmat suorat sijoitukset listattuihin osakeisiin eritellään Kymmenen suurinta suoraa listattua osakesijoitusta, Sampo-konserni, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukoissa.

Saamiset muista kuin investment grade -luokituksen saaneista korkosijoituksista ovat merkittävät, koska suhteellisen pienellä osalla pohjoismaisista yhtiöistä on luottoluokitus ja lisäksi monilla luottoluokitelluilla yhtiöillä on high yield -luottoluokitus.

Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta ja suoraa listattua osakesijoitusta

Sampo-konserni, 31.12.2022

Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta	Luokitus	Yhteensä, milj. e	% kaikista suorista korkosijoituksista
Ellevio Holding 1 AB	NR	60	0,4 %
Teollisuuden Voima	BB+	54	0,3 %
Saab	NR	53	0,3 %
Granite Debtco 9 Limited	NR	49	0,3 %
Granite Debtco 10 Limited	NR	45	0,3 %
Huhtamaki	BB+	44	0,3 %
ALM Equity	NR	43	0,3 %
Pohjolan Voima	NR	41	0,3 %
Visma Group Holding	NR	36	0,2 %
Schibsted	NR	35	0,2 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		459	2,8 %
Muut suorat korkosijoitukset		15 790	97,2 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		16 249	100,0 %

Kymmenen suurinta suoraa listattua osakesijoitusta	Yhteensä, milj. e	% kaikista suorista osakesijoituksista
Nordax*	425	21,3 %
Saxo Bank*	314	15,7 %
Volvo	131	6,6 %
ABB	114	5,7 %
Enento Group	62	3,1 %
Volvo Car	55	2,8 %
Nederman Holding	54	2,7 %
Husqvarna	52	2,6 %
Vaisala	50	2,5 %
Yara International	48	2,4 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	1 306	65,5 %
Muut suorat osakesijoitukset	689	34,5 %
Suorat osakesijoitukset yhteensä	1 995	100,0 %

* Vaikka Nordax ja Saxo Bank eivät ole listattuja yhtiötä, ne ovat merkittäviä sijoituksia Sampo Oyj:n sijoitussalkussa ja siksi mukana tässä taulukossa.

Topdanmark Livin luvut eivät sisälly vuoden 2022 tietoihin.

Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta ja suoraa listattua osakesijoitusta

Sampo-konserni, 31.12.2021

Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta	Luokitus	Yhteensä, milj. e	% kaikista suorista korkosijoituksista
High Street Shopping	NR	151	0,7 %
Nykredit Realkredit	NR	116	0,6 %
TDC	B	91	0,4 %
Trevian Finland Properties I	NR	82	0,4 %
Danmarks Skibskredit	NR	73	0,4 %
Realkredit Danmark	NR	64	0,3 %
Sponda	NR	63	0,3 %
GN Store Nord	NR	62	0,3 %
Saab	NR	59	0,3 %
Ellevio Holding	NR	57	0,3 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		818	4,0 %
Muut suorat korkosijoitukset		19 847	96,0 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		20 664	100,0 %

Kymmenen suurinta suoraa listattua osakesijoitusta	Yhteensä, milj. e	% kaikista suorista osakesijoituksista
Saxo Bank*	343	11,8 %
Volvo	158	5,4 %
Volvo Car	142	4,9 %
ABB	135	4,7 %
Husqvarna	112	3,9 %
Nobia	97	3,3 %
Enento Group	96	3,3 %
Vaisala	78	2,7 %
Nederman Holding	74	2,6 %
Veidekke	67	2,3 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	1 301	44,8 %
Muut suorat osakesijoitukset	1 601	55,2 %
Suorat osakesijoitukset yhteensä	2 902	100,0 %

* Vaikka Saxo Bank ei ole listattu yhtiö, se on merkittävä sijoitus Sampo Oyj:n sijoitussalkussa ja siksi mukana tässä taulukossa.

Keskittymät koko taseen tasolla

Yleisesti ottaen Sampo-konserni on rakenteellisesti riippuvainen pohjoismaisten talouksien suoriutumisesta, kuten jo aiemmin kuvattiin. Sampo-konserni on myös taloudellisesti alttiina yleisen korkotason laskulle. Tämä aiheutuu siitä, kun Ifissä ja Mandatum Lifessa vakuutusvelkojen duraatio on pidempi kuin korkosijoitusten duraatio. Riippuvuutta lieventää osittain Mandatumin vastuovelkaan sisältyvän pitkäaikaisen korkoriskin suojaustarkoituksessa olevat koronvaihtosopimukset. Topdanmarkissa ja Hastingsissa taseen korkoriskiä suojataan aktiivisesti ja siten Topdanmark tai Hastings eivät olennaisesti lisää korkoriskiä konsernin tasolla.

Sampo-konserni hyötyy korkojen noususta, kun vakuutusvelkojen taloudellinen arvo pienenee enemmän kuin niitä suojaavien sijoitusten arvo.

Sampo Oyj:n rooli

Sampo Oyj on konsernin holding-yhtiönä vastuussa konsernin pääomanhallinnan toimenpiteistä. Näitä toimia ohjataan ryhmätason vakavaraisuudelle ja velkaisuusasteelle asetetuilla tavoitteilla. Niihin kuuluvat päätökset konsernitason sijoitusriskeistä, liiketoiminnan kasvu- ja tulostavoitteista, jälleenvakuutusstrategioista, voitonjaosta sekä päämainstrumenttien liikkeeseen-laskuista. Lisäksi konsernitason riskikertymiä ja -keskittymiä seurataan säännöllisesti, ja niitä hallitaan säätelemällä kokonaisriskejä tarpeen vaatiessa.

Emoyhtiö Sampo Oyj on konsernissa likviditeetin lähde. Tämän vuoksi rahoitusrakenteen kestävyys ja kyky hankkia rahoitusta tarvittaessa ovat jatkuvasti arvioinnin kohteena. Sampo Oyj tarvitsee likviditeettiä konsernin rahoituksen tarpeisiin, mahdollistaakseen osinkovar-muuden ja rahoittaakseen mahdollisia liiketoimia. Sampo Oyj:n rahoitus rajoittuu sisäisiin osinkoihin ja sijoitustuottoihin, mutta sitä voidaan määräajoin täyden-tää uudella velalla ja pääomalla tai sijoitusten myynnillä. Näin ollen holding-yhtiön likviditeettiä hallinnoidaan kokonaisvaltaisesti yhdessä osinkopolitiikan, strategisten päämäärien sekä taseelle asetettujen tavoitteiden kanssa.

Vuoden 2022 lopussa Sammolla oli 6 066 miljoonan edestä strategisia sijoituksia tytäryhtiöihin ja ne oli pääosin rahoitettu omalla pääomalla, 6 814 miljoonaa euroa ja senior-ehtoisella velalla, jota oli yhteensä 1 306 miljoonaa euroa, ja hybridilainoilla 1 489 miljoonaa euroa. Senior-lainojen keskimääräinen jäljellä oleva maturiteetti

Taserakenne

Sampo Oyj, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Milj. e	31.12.2022	31.12.2021
Vastaavaa yhteensä	9 685	12 327
Käteiset varat	2 467	3 732
Sijoitukset	990	836
Muut sijoitukset	2	2
Korkosijoitukset	27	39
Osakkeet ja osuudet	961	795
Huonommalla etuoikeudella olevat saamiset	100	100
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6 066	7 596
Sijoitukset tytäryrityksissä	6 066	5 639
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	0	1 956
Muut varat	62	63

Milj. e	31.12.2022	31.12.2021
Vastattavaa yhteensä	9 685	12 327
Liikkeeseen lasketut yritystodistukset	—	—
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 306	1 878
Private placement -lainat	21	47
Joukkovelkakirjalainat	1 285	1 831
Pääomalainat	1 489	1 487
Oma pääoma	6 814	8 823
Sidottu oma pääoma	98	98
Voitonjakokelpoiset varat	6 716	8 725
Muut velat	77	138

oli 4,5 vuotta ja siitä 806 miljoonan euron osuus oli maturiteettiltaan yli 5 vuotta. Senior-ehtoisella velalla rahoitetaan myös muita sijoitusomaisuuseriä. Näiden huonomman etuoikeuden velkainstrumenttien ja muiden korkosijoitusten, yhteisummaltaan 127 miljoonaa euroa, keskimääräinen maturiteetti oli 1,7 vuotta. Strategisten sijoitusten ja muiden sijoituserien rahoitus on vahvasti järjestetty.

Kyky hankkia rahoitusta riippuu velkaantuneisuudesta ja likviditeettipuskurista, jotka voidaan päätellä Tase-rakenne, Sampo Oyj, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukosta.

Sampo Oyj:n velkaantuneisuus oli maltillinen esimerkiksi seuraavilla mittareilla arvioituna:

- Velkaantuneisuus mitattuna korollisten velkojen osuudella kaikista vastattavaa-puolen eristä oli 29 prosenttia (28).
- Sammon 210 miljoonan euron (-505) suuruinen nettovelka on matala.

Sammolla oli likviditeettiä 2 467 miljoonaa euroa (3 732) pankkitiliasaldona sekä lyhytaikaisina rahamarkkinasijoituksina. Likviditeettiin vaikuttaa pääasiassa saadut ja maksetut osingot sekä muutokset liikkeeseenlasketuissa velkainstrumenteissa ja tehdyissä sijoituksissa. Sampo maksaa osinkonsa toukokuussa, jolloin likviditeetti laskee huomattavasti. Osa sijoituksista (990) voidaan

myydä, mikäli tarvitaan likviditeettiä. Lyhyen aikavälin likviditeettiä voidaan pitää riittävänä.

Sammon rahoitusasema on hyvä, minkä ansiosta yhtiö kykenee uudelleen rahoittamaan nykyiset velkansa ja laskemaan liikkeelle uutta velkaa. Tämä yhdessä yhtiön myytävissä olevien omaisuuserien kanssa tarkoittaa, että Sampo kykenee luomaan likviditeettiä.

Nykyisellään Sampo-konsernilla on pääomapuskuria suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen. Taulukossa Taserakenne, Sampo Oyj, 31.12.2022 ja 31.12.2021 esitetyt huonomman etuoikeuden kaikki saamiset ovat tällä hetkellä Mandatumin liikkeeseen laskemia, ja ne eliminoidaan konsernin omista varoista. Mikäli kyseiset saamiset myytäisiin, emoyhtiön likviditeetin kasvun

ohella konsernin oma varallisuus ja vakavaraisuussuhde nousisivat.

Sampo Oyj pystyy tasapainottamaan riskejä konsernin sisällä. Hallinnoidessaan rahoitus- ja pääomarakennetta sekä likviditeettiään Sampo Oyj ottaa huomioon, että joillakin sen liiketoiminta-alueista on eurosta poikkeavat perusvaluutat (Ruotsin kruunu, Tanskan kruunu ja Englannin punta) ja sen, että ne ovat alttiina korkojen laskulle. Nämä riskit saattavat vaikuttaa Sammon tekemiin päätöksiin sen omien velkainstrumenttien liikkeeseenlaskun yhteydessä ja likviditeettiportfolioa hoidettaessa.

Rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vuokrasopimusvelkojen maturiteetit esitetään Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, Sampo Oyj, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukossa.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Sampo Oyj, 31.12.2022

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä			Kassavirrat						
	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo, sopimukseen perustuva eräpäivä	2023	2024	2025	2026	2027	2028-2037	2038-
Rahoitusvarat	3 596	2 799	797	688	24	8	8	8	77	183
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	3 596	2 799	797	688	24	8	8	8	77	183
Koronvaihtosopimukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	2 816	0	2 816	-416	-65	-224	-60	-60	-2 513	0
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	2 802	0	2 802	-416	-63	-223	-59	-59	-2 504	0
Koronvaihtosopimukset	14	0	14	0	-2	-1	-1	-1	-9	0
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrasopimusvelat	2	0	2	-1	-1	0	0	0	0	0
Nettovastuuvelka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Sampo Oyj, 31.12.2021

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä			Kassavirrat						
	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpito- arvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo, sopimukseen perustuva eräpäivä	2022	2023	2024	2025	2026	2027- 2036	2037-
Rahoitusvarat	4 697	3 885	812	687	8	28	7	5	52	172
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	4 690	3 885	804	684	7	27	5	5	52	172
Koronvaihtosopimukset	7	0	7	3	2	1	2	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	3 406	0	3 406	-132	-518	-68	-340	-62	-2 868	0
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	3 404	0	3 404	-135	-520	-70	-342	-64	-2 868	0
Koronvaihtosopimukset	2	0	2	3	3	2	2	2	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrasopimusvelat	2	0	2	-1	-1	0	0	0	0	0
Nettovastuuvelka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Sampo-konsernin pääomitus

Pääomitus konsernitasolla

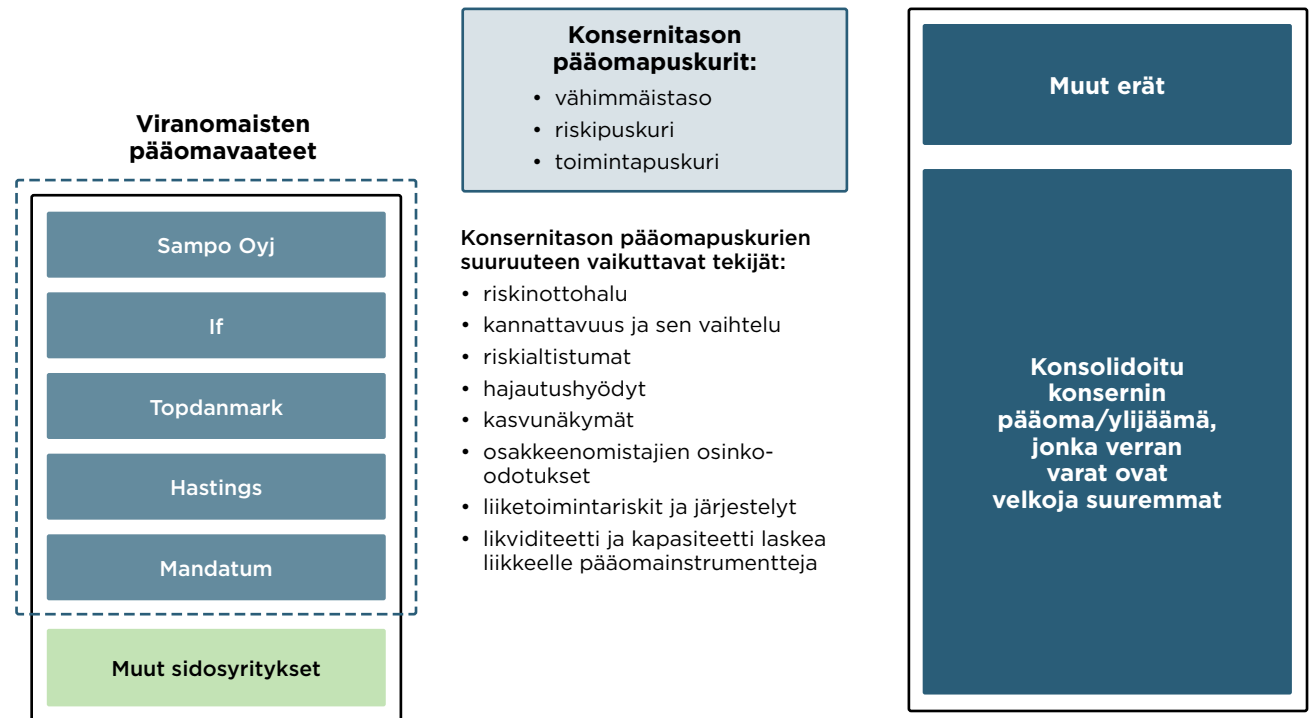
Sammon liiketoiminnan ydiosaamista on liiketoimintaan liittyvien riskien taidokas hinnoittelu sekä syntyvien riskialtistumien ja näiden kattamiseen tarvittavien pääomien korkealaatuinen hallinta. Tuottojen, riskien ja pääomien välinen tasapaino myötävaikuttaa oman pääoman tuottoon ja sidosryhmien luottamukseen, sekä helpottaa omistaja-arvon luomista.

Sampo Oyj on vastuussa konsernin pääomahallinnan toimenpiteistä. Näitä ohjataan konsernitason vakavaraisuudelle sekä velkaisuudelle asetetuilla tavoitteilla. Ne sisältävät myös päätökset konsernitasolla sijoitusten riskialtistumiin, liiketoiminnan kasvu- ja tulostavoitteisiin, jälleenvakuutusstrategioihin, voitonjakoon sekä pääomainstrumenttien liikkeellelaskuun liittyen.

Konsernitason pääomitusta hallitaan Sammon pääomahallinnan kehikolla, joka asettaa tavoitteet vakavaraisuudelle ja ohjaa mahdollisia riskienhallinnan toimenpiteitä.

Sampo-konsernin pääomitukseen vaikuttavia tekijöitä on havainnollistettu kaaviossa Sampo-konsernin pääomittamisen puitteet.

Sampo-konsernin pääomittamisen puitteet

Konsernin pääomavaatimus on riippuvainen pääasiassa liiketoiminta-alueiden ja Sampo Oyj:n taseessa olevien, pohjoismaisiin rahoitussektorin yhtiöihin tehtyjen, sijoitusten pääomavaatimuksista. Emoyhtiön kontribuutio konsernin pääomatarpeeseen on muutoin vähäinen, sillä Sammolla ei ole omaa liiketoimintaa lukuun ottamatta pääomarakenteen ja likviditeetin hallintaa.

Riskien välistä hajautushyötyä on kahdella tasolla, sekä yhtiöiden sisällä, että niiden välillä. Näistä ensimmäinen sisältyy yhtiöiden vakavaraisuuspääomavaatimukseen ("Solvency Capital Requirement, SCR").

Käsitteellisesti konsernin oma varallisuus on yhtä kuin varojen ja velkojen markkina-arvojen välinen erotus lisättynä huonomman etuoikeuden veloilla. Kyseinen erotus on kertynyt konsernin olemassaolon aikana, ja se sisältää seuraavat pääkomponentit:

- Kertyneet voitot, joita ei ole maksettu osinkoina vuosien aikana
- Varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen oikaisut markkina-arvoisiksi
- Liikkeelle laskettu pääoma ja Solvenssi II -ehdot täyttävät huonomman etuoikeuden velkakirjat.

Sampo-konsernin pääomavaatimus ja oma varallisuus ovat molemmat alttiita translaatoriskille. Ifin, Topdanmarkin ja Hastingsin pääoma sekä pääoman tarve muunnetaan niiden raportointivaluutoista euroiksi. Ifin, Topdanmarkin ja Hastingsin raportointivaluuttojen heiketessä euroon nähden konsernin todellisen euromääräisen pääoman määrä supistuu ja Ifin, Topdanmarkin ja Hastingsin euromääräiset pääomavaatimukset ovat myös alhaisemmat. Translaatoriskiä seurataan sisäisesti ja sen vaikutusta konsernin vakavaraisuuteen toiminnan jatkuvuuden näkökulmasta analysoidaan säännöllisesti. Translaatoriskille ei kuitenkaan aseteta sisäisesti pääomatarvetta, sillä se realisoituu ainoastaan, jos jokin alakonserni divestoidaan.

Konsernitason pääomapuskurit ovat yhteenlaskettuna yhtä kuin erotus konsernin oman varallisuuden määrän ja konsernin pääomavaatimuksen välillä. Alakonsernitasoisten tekijöiden – odotettujen voittojen ja niiden volatiliiteetin, liiketoiminnan kasvumahdollisuuksien, sijoitusten ja vastuuvelan arvonvaihtelusta aiheutuvien taseriskien sekä kyvyn laskea liikkeelle Solvenssi II:n mukaisia pääomainstrumentteja – lisäksi on konsernitasolla vaikuttavia seikkoja, jotka ovat olennaisia arvioitaessa pääomapuskurien suuruutta konsernitasolla. Olennaisimmat pääomapuskurien suuruuteen vaikuttavat konsernitason tekijät ovat alakonsernien voittojen korrelaatio, emoyhtiön kapasiteetti luoda likviditeettiä, liiketoimintajärjestelyiden todennäköisyys sekä osakkeenomistajien osinko-odotukset.

If-konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Kuten graafissa Bruttomaksutulon erittely liiketoiminta-alueittain, maittain ja vakuutuslajeittain, If, 31.12.2022 on esitetty, Ifin vakuutusportfolio on liiketoiminta-alueittain, maittain ja vakuutuslajeittain hyvin hajautunut. Graafin kuusi vakuutuslajia edustavat IFRS:ssä käytettyä jaottelua.

Sampo-konsernin ja Ifin raportointien lukujen välillä on pieniä eroja yhdistelyssä käytettyjen valuuttakurssien takia.

Vakuutusmaksu- ja katastrofiriski sekä niiden hallinta ja valvonta

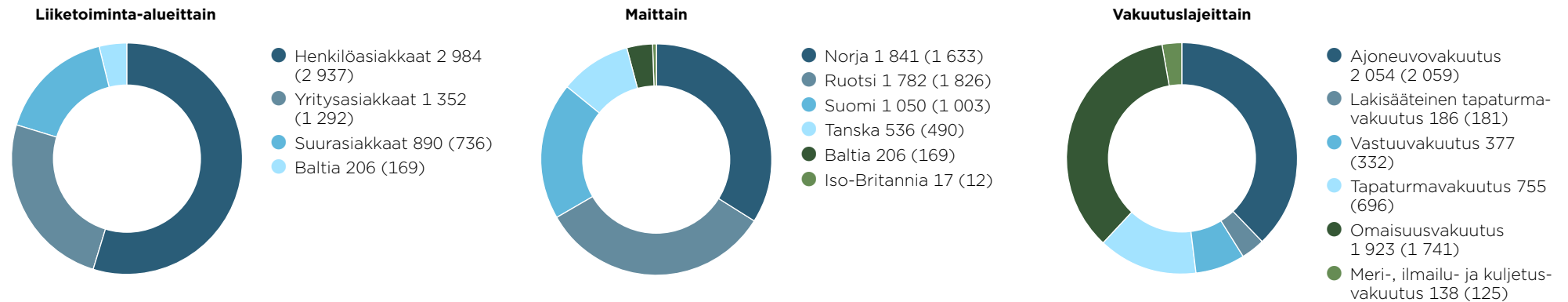
Vahinkovakuutustoiminnan luontaiseen epävarmuuteen kuuluu tappioriski, joka aiheutuu odottamattoman korkeista korvauskuluista. Tällaisista voidaan esimerk-

kinä mainita suuret tulipalot ja luonnonkatastrofit tai odottamaton kasvu korvausvaatimusten tiheydessä, tai pienen ja keski-suuren vahingon keskimääräisessä koossa.

Päämenetelmät vakuutusmaksuriskien hallinnassa ovat jälleenvakuutus, hajautus, varovaisuus vastuunvalinnassa sekä säännölliset tarkistukset liittyen strategiaan ja taloudellisen suunnittelun prosesseihin.

Bruttomaksutulojen erittely

If, 31.12.2022, yhteensä 5 432 milj. euroa (5 134)

Seuraavat oikaisut on tehty IFRS:n ja Solvenssi II:n mukaisten vakuutuslajien välillä:

- IFRS:n mukainen vakuutuslaji Ajoneuvovakuutus (2 054) sisältää Solvenssi II:n mukaiset vakuutuslajit moottoriajoneuvon vastuuvakuutus (548) ja muu moottoriajoneuvon vakuutus (1 506).
- IFRS:n mukainen vakuutuslaji Tapaturmavakuutus (755) sisältää Solvenssi II:n mukaiset vakuutuslajit vakuutus ansiotulon menetyksen varalta (387), muu henkivakuutus (59), sairauskuluvakuutus (309) ja matka-apu (0).

Vakuutustoiminnan tuloksen herkkyyttä ja sen vakuutusriskiä on kuvattu taulukossa Vakuutustuloksen herkkyyksianalyysi, If, 31.12.2022 ja 31.12.2021 esittämällä joidenkin keskeisten lukujen muutokset.

Vastuunvalintakomitea on neuvoa-antava ja valmistelevala elin kyseisten yhtiöiden toimitusjohtajille. Ohjeidensa mukaisesti vastuunvalintakomitea valvoo vakiintuneiden vastuunvalintaperiaatteiden noudattamista. Komitean puheenjohtajan vastuulla on, muun muassa, hyväksyä mahdolliset poikkeamiset vastuunvalintapolitiikasta.

Hallituksen hyväksymä vastuunvalintapolitiikka asettaa yleiset periaatteet, rajoitukset ja ohjeet vastuunvalintatoimenpiteille. Poliitiikkaa täydennetään yksityiskohtaisemmilla ohjeilla, jotka ohjaavat vakuutusten myyntiä eri liiketoiminta-alueilla.

Vahinkovakuutuksen liiketoiminta-alueiden päivittäiseen työhön kuuluu vakuutusriskien hallinta. Vahinkovakuutuksen kannattavuuteen ja riskeihin ratkaisevasti vaikuttava tekijä on kyky arvioida tulevaisuuden korvaus- ja liikekulut täsmällisesti ja täten hinnoitella vakuutussopimukset oikein. Hinnoittelu Henkilöasiakkaat-liiketoiminta-alueella sekä Yrityssiakkaat-liiketoiminta-alueen pienempien riskien osalta perustuu tariffeihin. Sen sijaan Suurasiakkaat-liiketoiminta-alueella ja monimutkaisempien riskien osalta Yrityssiakkaat-liiketoiminta-alueella vakuutusten hinnoittelu on tapauskohtaisempaa ja yksilöllisempää sen sijaan, että se perustuisi tariffeihin. Hinnoitteluun liittyvää riskiä pienennetään jatkuvalla riskisuhteen ja korvauskustannusten seurannalla sekä tariffianalyysia tukevien järjestelmien kehittämällä. Yleisesti ottaen vakuutusten hinnoittelu perustuu sattuneista vahingoista tehtäviin tilastorianalyysieihin ja arvioihin vahinkotiheyden ja korvausinflaation tulevasta kehityksestä.

Ifin jälleenvakuutuspolitiikka määrittelee jälleenvakuutusratkaisujen periaatteet. Jälleenvakuutuksen optimaalista valintaa arvioidaan tarkastelemalla jälleenvakuutuksen odotettuja kustannuksia suhteessa siitä saatavaan hyötyyn sekä jälleenvakuutuksen vaikutuksia tulosvaihteluun kuten myös pääomavaatimuksiin. Arvioinnissa käytetään pääosin Ifin sisäistä mallia, jolla mallinnetaan vahinkotiheydet, suurvahingot ja luonnonkatastrofit.

Ifillä on ollut vuodesta 2003 lähtien käytössä koko konsernin laajuinen jälleenvakuutusohjelma. Vuonna 2022 omapidätystasot olivat 100 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 9,0 miljoonan euron) ja 250 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 22,5 miljoonan euron) välillä yksittäistä riskiä kohden sekä 250 miljoonaa Ruotsin kruunua (noin 22,5 miljoonaa euroa) yksittäistä vahinkotapahtumaa kohden.

Vakuutustuloksen herkkyyksianalyysi

If, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Tunnusluku	Nykyinen taso (2022)	Muutos nykyisessä tasossa	Vaikutus tulokseen ennen veroja, milj. e	
			2022	2021
Yhdistetty kulusuhde, henkilöasiakkaat	82 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 29	+/- 29
Yhdistetty kulusuhde, yritysasiakkaat	75 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 13	+/- 13
Yhdistetty kulusuhde, suurasiakkaat	86 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 6	+/- 5
Yhdistetty kulusuhde, Baltia	90 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 2	+/- 2
Nettovakuutusmaksutuotot (milj. e)	5 002	+/- 1 prosenttia	+/- 50	+/- 48
Nettokorvauskulut (milj. e)	3 245	+/- 1 prosenttia	+/- 32	+/- 31
Annetun jälleenvakuutuksen maksutulo (milj. e)	329	+/- 10 prosenttia	+/- 33	+/- 28

Vastuuvetkariski sekä sen hallinta ja valvonta
Ifin vastuuvetkariskin merkittävimmät aiheuttajat ovat epävarmuudet korvausinflaatiossa, eläkeiän nosto sekä noussut elinajanodote.

Vastuuvetka, erityisesti pitkäaikaisissa vakuutuksissa, on herkkä tulevaisuuden korvausinflaation oletuksille, sillä ne vaikuttavat tulevien korvausten suuruuteen. Vahinkovakuutuksesta maksettava eläke pienenee tai päättyy vanhuuseläkkeen alkaessa. Vanhuuseläkeiän nosto, esimerkiksi poliittisella päätöksellä, pidentää eläkkeen

kestoa ja kasvattaa eläkevastuiden nykyarvoa. Samalla tavoin kohonnut elinajanodote kasvattaa eläkkeen kestoa sekä eläkevastuiden nykyarvoa. Diskontatun vastuuvetlan nykyarvo on herkkä korkotason laskulle, erityisesti Suomessa ja Ruotsissa, johtuen pitkäaikaisista vakuutusvastuista.

Vastuuvetlan duraatio ja siten herkkyyks korkotason muutoksille vaihtelee vakuutuslajeittain. Vuonna 2022 koko vakuutuskannan painotettu keskimääräinen duraatio oli 5,3 vuotta.

Vakuutuslajeissa kuten liikennevakuutus ja työntekijän tapaturmavakuutus, lainsäädäntö eroaa merkittävästi maiden välillä. Osa näiden vakuutuslajien vastuuvetloista sisältää annuiteetteja, jotka ovat herkkiä muutoksille inflaatiossa, eläkeiässä, kuolevuusoletuksissa sekä diskonttokoroissa. Liikennevakuutuksen ja työntekijän tapaturmavakuutuksen osuus vastuuvetlasta oli 44 (48) prosenttia.

Taulukoissa Nettovastuuvetka vakuutuslajeittain ja maittain, If, 31.12.2022 ja 31.12.2021 Ifin vastuuvetka duraatioineen esitetään vakuutuslajeittain sekä merkittävien maantieteellisten alueitten mukaan.

Nettovastuuvetka vakuutuslajeittain ja maittain

If, 31.12.2022 ja 31.12.2021

	Ruotsi		Norja		Suomi		Tanska		Baltia		Yhteensä	
31.12.2022	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio
Ajoneuvovakuutus	1 597	6,8	565	1,3	866	10,3	171	2,4	146	3,4	3 345	6,4
Lakisääteinen tapaturmavakuutus	0	0,0	170	3,6	897	11,3	309	8,1	0	0,0	1 375	9,7
Vastuuvakuutus	339	3,6	149	1,5	125	2,9	93	3,0	25	2,3	731	2,9
Tapaturmavakuutus	422	6,7	473	4,9	236	5,7	111	1,9	10	0,5	1 253	5,4
Omaisuuksivakuutus	500	0,9	614	1,0	301	1,0	203	0,7	49	0,7	1 667	0,9
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus	27	0,9	27	0,8	13	1,2	33	0,6	3	1,0	102	0,8
Yhteensä	2 885	5,3	1 997	2,3	2 439	8,7	920	3,8	233	2,6	8 473	5,3

	Ruotsi		Norja		Suomi		Tanska		Baltia		Yhteensä	
31.12.2021	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio
Ajoneuvovakuutus	1 771	8,0	538	1,5	1 046	13,6	146	1,6	124	5,7	3 626	8,3
Lakisääteinen tapaturmavakuutus	0	0,0	171	7,7	1 139	12,9	282	10,5	0	0,0	1 592	12,0
Vastuuvakuutus	311	3,8	123	1,1	109	3,6	79	3,1	27	2,4	649	3,1
Tapaturmavakuutus	438	7,2	448	7,1	198	6,6	105	1,8	8	0,5	1 196	6,6
Omaisuuksivakuutus	533	1,0	569	0,9	265	1,1	153	0,7	43	1,7	1 563	1,0
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus	21	1,0	22	0,8	11	1,2	28	0,6	3	0,9	85	0,8
Yhteensä	3 074	6,2	1 871	3,1	2 769	11,2	793	4,7	205	4,1	8 712	7,0

Ifin vastuuvelan herkkyyks inflaation nousulle, elinajan-odotteen pitenemiselle sekä diskonttokoron laskulle esitetään taulukossa Vastuuvelkaan liittyvien riskien herkkyydet, If, 31.12.2022 ja 31.12.2021.

Ifin vastuuvelkaa analysoidaan lisäksi vahinkovuositallinnalla. Tämän analyysin tulokset sekä ennen että jälkeen jälleenvakuutuksen esitetään korvauskulujen kehitystä kuvaavissa taulukoissa. Nämä esitetään tilinpäätöksen liitetiedossa 21.

Vastuuvelan laskentaa koskevat politiikat hyväksytään Ifin hallituksissa. Ifin pääaktuaarin vastuulla on aktuaari-toiminto, hallituksille sekä toimitusjohtajalle raportointi ja lisäksi antaa neuvoja vakuutusmatemaattisissa asioissa. Aktuaaritoiminto vastaa sääntöjen noudattamisesta sekä varmistaa että paikalliset säännöt ja säännökset sisältyvät ohjeisiin ja työskentelytapoihin. Pääaktuaari julkaisee kvartaaleittain raportin Ifin vastuuvelan riittävydestä.

Aktuaarikomitea on toimielin, joka valmistelee ja antaa neuvoja Ifin pääaktuaarille. Komitean tehtävänä on varmistaa vastuuveldariskin kokonaisvaltainen tarkastelu sekä keskustella ja antaa suosituksia vastuuvelkaa koskeviin politiikkoihin ja ohjeistuksiin.

Aktuaarit toteuttavat IFRS:n mukaisen vastuuvelan laskennan jokaisella liiketoiminta-alueella. Vakuutusmaksujen ja -korvausten Solvenssi II -mukaiset vastuuveldat perustuvat jokaisen liiketoiminta-alueen sekä pääaktuaarin yksikön antamiin parametreihin. Aktuaarit kehittävät lisäksi menetelmiä ja järjestelmiä, jotka tukevat

Vastuuvelkaan liittyvien riskien herkkyydet

If, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Vastuuvelan erä	Riskitekijä	Riskiparametrin muutos	Maa	Vaikutus, milj. e 2022	Vaikutus, milj. e 2021
Nimellismääräinen vastuuvelka (IFRS 4)	Inflaatio kasvaa	Yhden prosenttiyksikön kasvu	Ruotsi	110,4	134,7
			Tanska	21,3	19,3
			Norja	35,5	63,3
			Suomi	49,4	41,1
Eläkemuotoinen korvausvastuu	Kuolevuus laskee	Odotettu elinikä kasvaa yhdellä vuodella	Ruotsi	15,3	15,4
			Tanska	0,8	1,0
			Suomi	50,5	76,9
Diskontattu vastuuvelka (eläkevaraukset ja osa suomalaisesta IBNR:stä, IFRS 4)	Diskonttokorko laskee	Yhden prosenttiyksikön lasku	Ruotsi	75,4	97,8
			Tanska	17,6	21,2
			Suomi	190,1	313,1

tätä prosessia. Aktuaarien arvioissa huomioon otettavia tekijöitä ovat muun muassa vahinkokehityksen trendit, maksamattomien korvausten määrät, lakimuutokset, oikeuskäytännöt ja yleinen talouskehitys.

Markkinariskit

Ifin sijoitussalkun kokonaisarvo 31.12.2022 oli 10 719 miljoonaa euroa (11 610). Pääosa korkosijoituksista kohdentui rahoitussektorin liikkeeseenlaskemiin yritysten joukkovelkakirjalainoihin sekä pankkitililisdoihin, mitkä ovat yhteensä 28,7 prosenttia salkusta. Jos katetut joukkovelkakirjalainat lasketaan mukaan, rahoitussektoriin kohdistuvat sijoitukset olivat 55,3 prosenttia. Loppuosa koostuu kiinteistöistä ja pääomasijoituksista.

Sijoitusallokaatio, If, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukossa esitetään sijoitussalkun jakauma omaisuuslajeittain sekä korkosijoitusten keskimääräiset maturiteetit vuosien 2022 ja 2021 lopussa.

Ifin sijoitusten hallintastrategia on konservatiivinen. Osakkeiden osuus on pieni ja korkosijoitusten duraatio lyhyt.

Sijoituspolitiikka on pääasiallinen dokumentti markkina-riskin hallintaan. Ifillä on erillinen Vastuullisen sijoittamisen politiikka, joka ulottuu vastuullisen sijoittamisen prosesseihin ja lisäämällä kohdistusta yleisesti Sampo-konsernissa. Sijoituskomitea seuraa ja valvoo aktiivisesti sekä sijoitusten kehitystä että markkinariskejä kuukausittain, ja niistä raportoidaan Ifin riski- ja vakavaraisuuskomitealle (”ORSA-komitealle”) säännöllisesti. Lisäksi muita limiittejä (esimerkiksi allokaatiolimiitit, liikkeeseenlaskija- ja vastapuolilimiitit, korkojen ja luottoriskimarginaalien herkkyyksilimiitit) seurataan säännöllisesti samoin kuin viranomaisten asettamia vakavaraisuusvaatimuksia.

Sijoitusallokaatio

lf, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Omaisuuslaji	2022			2021		
	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta
Korkosijoitukset yhteensä	9 541	89 %	2,9	9 949	86 %	2,3
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	272	3 %	0,0	1 166	10 %	0,1
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	1 030	10 %	3,5	1 190	10 %	4,3
Muut joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	8 239	77 %	2,9	7 593	65 %	2,4
<i>Katetut jvk-lainat</i>	<i>2 505</i>	<i>23 %</i>	<i>3,0</i>	<i>1 803</i>	<i>16 %</i>	<i>2,0</i>
<i>Investment grade -jvk-lainat ja lainat</i>	<i>3 649</i>	<i>34 %</i>	<i>2,8</i>	<i>3 130</i>	<i>27 %</i>	<i>2,1</i>
<i>High-yield -jvk-lainat ja lainat</i>	<i>1 088</i>	<i>10 %</i>	<i>2,7</i>	<i>1 499</i>	<i>13 %</i>	<i>2,7</i>
<i>Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 2</i>	<i>555</i>	<i>5 %</i>	<i>2,9</i>	<i>629</i>	<i>5 %</i>	<i>3,6</i>
<i>Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 1</i>	<i>442</i>	<i>4 %</i>	<i>3,0</i>	<i>532</i>	<i>5 %</i>	<i>2,9</i>
<i>Suojaukset - Koronvaihtosopimukset</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>—</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>—</i>
Listatut osakkeet yhteensä	1 169	11 %	—	1 646	14 %	—
Suomi	0	0 %	—	0	0 %	—
Pohjoismaat	630	6 %	—	1 171	10 %	—
Muut maat	539	5 %	—	475	4 %	—
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	5	0 %	—	15	0 %	—
Kiinteistöt	1	0 %	—	1	0 %	—
Pääomarahastosijoitukset	4	0 %	—	14	0 %	—
Biometriset	0	0 %	—	0	0 %	—
Hyödykkeet	0	0 %	—	0	0 %	—
Muut vaihtoehtoiset	0	0 %	—	0	0 %	—
Kaupankäyntitarkoituksessa tehdyt johdannaiset	4	0 %	—	0	0 %	—
Omaisuuslajit yhteensä	10 719	100 %	—	11 610	100 %	—
Valuuttapositio, brutto	73	-	—	124	—	—

Taseen markkinariskit

Tasehallinnan riskit

ALM-riski huomioidaan riskinottohalukkuuden kautta, ja sen hallinta ja hallinnointi perustuvat Ifin Sijoituspolitiikkoihin. Jotta ALM-riskit pidetään yleisen riskinottohalukkuuden rajoissa, vakuutusvelat voidaan yhteensovittaa sijoittamalla korkoinstrumentteihin ja käyttämällä valuutta- ja korkojohdannaisia.

Korkoriski

Korkojen aleneminen tai pysyminen alhaisella tasolla vaikuttaa negatiivisesti Ifiin, koska velkojen duraatio on Ifissä pitempi kuin varojen duraatio. Vuonna 2022 korot nousivat merkittävästi verrattuna edelliseen vuoteen, ja If sijoitti pidemmän maturiteetin instrumentteihin. Korkoherkkyys ilmaistuna korkosijoitusten keskimääräisenä duraationa oli 31.12.2022 1,9 vuotta (1,1). Vastaava vakuutusvelkojen duraatio oli 5,3 vuotta (7,0). Korkoriskiä hallitaan asettamalla herkkyysrajoja niille instrumenteille, jotka ovat herkkiä korkomuutoksille.

Vastuuvelka on IFRS 4:n mukaisesti esitetty taseessa nimellisarvoisesti. Kuitenkin näiden vastuiden taloudellinen arvo, eli tulevien korvausmaksujen nykyarvo on alttiina korkotason muutoksille. Lisäksi If on altistunut tulevalle inflaatiolle. Lisätietoja löytyy **Vastuuvelkaan liittyvien riskien herkkyydet, If, 31.12.2022** -taulukosta kappaleessa Vakuutustoiminnan riskit.

Valuuttariski

If myöntää vakuutuksia pääosin skandinaavisissa valuutoissa ja euroissa. Valuuttariskiä pienennetään yhteensovittamalla valuutoittain vastuuvelat vastaavien sijoitusten valuuttojen kanssa tai käyttämällä valuuttajohdannaisia. Vakuutustoiminnan valuutta-altistuma suojataan säännöllisesti perusvaluuttaa vastaan. Sijoitusten valuutta-altistumaa seurataan viikoittain ja se suojataan, kun altistuma on noussut tietylle tasolle. Taso on määritetty perustuen kustannustehokkuuteen ja suojastransaktion minimikokoon. Valuuttariskin

aktiivista hallintaa voidaan tehdä asetettujen limiittien rajoissa. Transaktioriskipositiot Ruotsin kruunua vastaan esitetään Transaktioriskipositio, If, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukoissa. Taulukoissa on esitetty avoimet netto-transaktioriskipositiot valuutoittain sekä niiden arvon muutos olettaen perusvaluutan 10 prosentin yleinen heikentyminen.

Transaktioriskin lisäksi If altistuu translaatoriskille, joka konsernin tasolla aiheutuu ulkomaan toiminnoista, jotka ovat muussa valuutassa kuin Ruotsin kruunussa.

Transaktioriskipositio

If, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Kotivaluutta, milj. SEK	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Yhteensä, netto
Vakuutustoiminta	-3 742	-218	0	-34	-11	-2 318	-5	-1 029	-25	-7 381
Sijoitukset	2 304	297	1	11	108	2 071	4	263	1	5 058
Johdannaiset	1 370	-113	13	16	-78	229	2	760	13	2 211
Transaktioriskipositio, netto	-68	-34	13	-8	19	-18	1	-6	-11	-112
Herkkyys: SEK -10 %	-7	-3	1	-1	2	-2	0	-1	-1	-11

Kotivaluutta, milj. SEK	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Yhteensä, netto
Vakuutustoiminta	-3 555	-151	0	-17	-37	-2 197	-2	-932	-19	-6 911
Sijoitukset	1 925	387	0	4	71	2 289	0	423	1	5 100
Johdannaiset	1 562	-246	0	9	-45	-94	2	489	13	1 692
Transaktioriskipositio, netto	-67	-9	0	-4	-11	-1	1	-21	-5	-119
Herkkyys: SEK -10 %	-7	-1	0	0	-1	0	0	-2	0	-12

Ifin transaktioriskipositio Ruotsin kruunuissa kuvaa yhtiön sellaisten ulkomaisten tytäryhtiöiden/sivuliikkeiden positioita, joiden kotivaluutta on muu kuin Ruotsin kruunu.

Likviditeettiriski

Ifissä likviditeettiriski on rajallinen, koska vakuutusmaksut kerätään etukäteen ja suurten korvausmaksujen ajankohdat tiedetään yleensä jo kauan ennen niiden maksupäivää. Likviditeettiriskejä hallitaan maksuliikennetoiminnoissa, jotka vastaavat likviditeettisuunnittelusta. Likviditeettiriskiä vähennetään myös sijoittamalla helposti likvidoitaviin varoihin.

Vastuuvelan sekä rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteetit esitetään Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, If, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukkoissa. Ifissä korkosijoitusten keskimääräinen maturiteetti oli 2,9 vuotta (2,3). Taulukoissa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vuokrasopimusvelkojen samoin kuin vastuuvelkojen odotetuista saatavista ja maksettavista kassavirroista aiheutuva lisärahoitustarve.

Ifillä on suhteellisen vähäinen määrä rahoitusvelkoja ja siten jälleensuoritusriski on pieni.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

If, 31.12.2022

Milj. e	Kirjanpito- arvo yhteensä	Kirjanpitoarvo, ei sopimukseen perustuvaa eräpäivää	Kirjanpitoarvo, sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2023	2024	2025	2026	2027	2028- 2037	2038-
Rahoitusvarat	12 569	1 464	11 105	3 257	2 178	1 811	2 023	2 266	862	0
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	12 515	1 464	11 050	3 206	2 177	1 811	2 023	2 266	862	0
Koronvaihtosopimukset	4	0	4	3	1	0	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	50	0	50	48	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	1 065	48	1 017	-874	-8	-35	-138	0	0	0
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	1 058	48	1 010	-868	-8	-35	-138	0	0	0
Koronvaihtosopimukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	7	0	7	-6	0	0	0	0	0	0
Vuokrasopimusvelat	160	0	160	-26	-23	-23	-22	-18	-59	0
Nettovastuuvetka	8 473	8 473	0	-3 492	-1 047	-585	-423	-341	-1 790	-1 777

Taulukossa rahoitusvarat ja -velat on jaettu sopimuksiin, joiden maturiteetti on sopimuksessa määritelty sekä muihin sopimuksiin. Muiden sopimusten kassavirtaprofiilin esittämisen sijasta niille esitetään ainoastaan kirjanpitoarvo. Lisäksi taulukossa on esitetty nettovastuuvelan odotetut kassavirrat eli kassavirrat jälleensuorituksen jälkeen. Erien luonteesta johtuen näihin lukuihin liittyy epävarmuutta.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

If, 31.12.2021

Milj. e	Kirjanpito- arvo yhteensä	Kirjanpitoarvo, ei sopimukseen perustuvaa eräpäivää	Kirjanpitoarvo, sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2022	2023	2024	2025	2026	2027- 2036	2037-
Rahoitusvarat	13 359	2 182	11 177	4 225	1 846	2 128	1 440	1 334	526	0
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	13 342	2 182	11 160	4 209	1 845	2 127	1 440	1 334	526	0
Koronvaihtosopimukset	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	17	0	17	15	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	997	44	953	-686	-102	-4	-33	-148	0	0
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	990	44	946	-678	-102	-4	-33	-148	0	0
Koronvaihtosopimukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	8	0	8	-8	0	0	0	0	0	0
Vuokrasopimusvelat	167	0	167	-24	-22	-21	-20	-19	-71	0
Nettovastuuvelka	8 712	8 712	0	-3 326	-989	-524	-361	-289	-1 712	-1 950

Vastapuoliriskit

Ifin pääasialliset vastapuoliriskin lähteet ovat jälleenvakuutus, pankkitilisalidot, johdannaiset ja muut saamiset.

Vastapuoliriski, joka syntyy saamisista vakuutusasiakailta ja muista liiketoimista aiheutuneista saamisista, on yleisesti ottaen hyvin vähäinen, koska vakuutuksen maksamatta jättäminen johtaa yleensä vakuutusturvan päättymiseen.

Jälleenvakuutuksen vastapuoliriski

If käyttää jälleenvakuutusta säännöllisesti hyödyntääkseen omaa varallisuuttaan tehokkaasti, pienentääkseen pääomakustannuksia, rajoittaakseen suuria vakuutusliiketoiminnan tuloksen vaihteluita ja hyötyäkseen jälleenvakuuttajien osaamispohjasta. Jälleenvakuutuskomitea on yhteistyöfoorumi, joka varmistaa asianmukaisen jälleenvakuutussuojan saamisen vakuutusriskille Ifin riskinottohalukkuuden mukaisesti, ja arvioi sekä antaa yleisiä suosituksia jälleenvakuutukseen liittyvissä kysymyksissä.

Erittely jälleenvakuutussaamisista ja jälleenvakuuttajien korvausvastuun osuudesta Ifissä 31.12.2022 ja 31.12.2021 on esitetty luottoluokittain taulukossa Jälleenvakuutus-saamiset, If, 31.12.2022 ja 31.12.2021. Taulukossa ei ole mukana 185 miljoonan euron (180) jälleenvakuutus-saamisia, jotka liittyvät lähinnä captive-jälleenvakuutukseen ja lakisääteisiin pooleihin.

Jälleenvakuutussaamiset

If, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Luokitus	31.12.2022		31.12.2021	
	Yhteensä, milj. e	%	Yhteensä, milj. e	%
AAA	0	0 %	0	0 %
AA+ - A-	163	100 %	169	100 %
BBB+ - BBB-	0	0 %	0	0 %
BB+ - C	0	0 %	0	0 %
D	0	0 %	0	0 %
Luokittelematon	0	0 %	1	0 %
Yhteensä	163	100 %	170	100 %

Koska yllä esitettyjä saamisia ei ole yleensä katettu vakuuksin, koko saamisten määrä on altistunut vastapuoliriskille.

Ifin jälleenvakuutuspolitiikassa asetetaan vaatimukset jälleenvakuuttajien luottokelpoisuusluokitusten minimitasolle ja tasot vastuun enimmäismäärälle yksittäistä jälleenvakuuttajaa kohden. Ifin oma luottoriskianalyysi on lisäksi keskeisessä roolissa vastapuolien valinnassa.

Ifin jälleenvakuutuksen luottoriskikomitea arvioi ja antaa ehdotuksia koskien jälleenvakuutuksista aiheutuvia

luottoriskejä ja riskipositioita ja mahdollisia poikkeamia jälleenvakuutuspolitiikasta.

Useimmilla jälleenvakuuttajilla luottoluokitus on välillä AA+ ja A-. Kymmenen suurinta yksittäistä jälleenvakuutussaamista olivat yhteensä 199 miljoonaa euroa, mikä vastaa 57 prosenttia kaikista jälleenvakuutussaamisista mukaan lukien captive-jälleenvakuutukset ja lakisääteiset poolit.

Menevän jälleenvakuutuksen vakuutusmaksut olivat 86 miljoonaa euroa.

Johdannaisiin liittyvä vastapuoliriski

Ifissä johdannaisiin liittyvää vastapuoliriskiä syntyy markkinariskien hallinnan seurauksena. Pitkäaikaisten korkojohdannaisten merkitys on ollut vähäinen ja vastapuoliriskiä aiheutuu pääasiassa lyhytaikaisista valuuttajohdannaisista. Kahden osapuolen välillä tapahtuvasta johdannaiskaupankäynnistä aiheutuva vastapuoliriskiä pienennetään vastapuolien huolellisella valinnalla ja hajauttamisella riskikeskittymien välttämiseksi sekä käyttämällä erilaisia vakuusjärjestelyitä, kuten ISDA-puitesopimuksia täydennettynä Credit Support Annex -vakuussopimuksilla. If määrittää koronvaihtosopimuksia keskusvastapuoliyhteisöjen kautta, mikä vähentää kahden osapuolen välistä vastapuoliriskiä, mutta altistaa Ifin keskusvastapuoliyhteisöihin liittyvälle systeimiriskille.

Topdanmark-konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutustoiminnan riskit

Topdanmarkin vakuutusportfolio on hajautettu liiketoiminta-alueittain ja vakuutuslajeittain, mikä ilmenee seuraavasta graafista Bruttomaksutulojen erittely liiketoiminta-alueittain, maittain ja vakuutuslajeittain, Topdanmark vahinkovakuutus, 2022.

Vakuutusmaksu- ja katastrofiriski sekä niiden hallinta ja valvonta

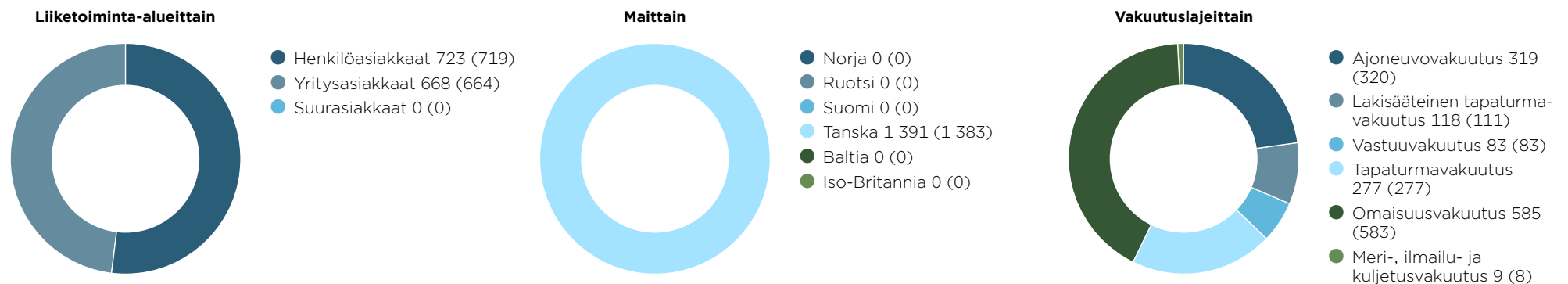
Pääasiallinen tulokseen vaikuttava vakuutusriski on katastrofeiksi luokitellut tapahtumat. Topdanmark Forsikringin erittäin kattavan jälleenvakuutusohjelman johdosta yhtiön vakuutusriskit ovat alhaiset. Jälleenvakuutusohjelman suurin omapidätystaso on yksittäistä myrsky tapahtumaa kohden 100 miljoonaa Tanskan kruunua, sekä siihen liittyvä uudelleen voimaan saattaminen jokaista myrsky tapahtumaa kohden. Yksittäisen tulipalovahinko tapahtuman omapidätystaso on 30 miljoonaa Tanskan kruunua. Työntekijän tapaturmavakuutuksessa

riskit katetaan jälleenvakuutuksella yhteen miljardiin Tanskan kruunuun asti ja yhtiön omapidätystaso on 50 miljoonaa Tanskan kruunua.

Terroritekojen aiheuttamat vahingot on tietyin rajoituksin katettu jälleenvakuutuksilla. Ydinvoiman, biologisten, kemikaalisten ja radiologisten ("NBCR") terroritekojen aiheuttamat vahingot ovat julkisen organisaation vastuulla. Tämä perustuu uuteen NBCR-terrorismitarkistukseen koskevaan lakiin. Järjestelmän mukaan Tanskan valtio kattaa ensin NBCR-hyökkäyksestä aiheutuvat kulut, mutta kulut katetaan jälkeenpäin vakuutuksenottajilta.

Bruttomaksutulojen erittely

Topdanmark vahinkovakuutus, 2022, yhteensä 1 391 milj. euroa (1 383)

Vakuutusmaksuriskejä vähennetään liiketoimintojen eri tasoilla seuraavasti:

- Datan kerääminen riskeistä ja vahinkotapahtumista
- Kerätyn ja käsitellyn datan käyttö kannattavuusraportoinnissa, riskianalyysseissa sekä sisäisessä mallissa
- Realisoituneiden riskien jatkuva seuranta sekä neljännesvuosittaiset ennusteet riskien kehityksestä
- Hinnoittelu työkalulla, joka sisältää tilastollisen mallin ja asiakasluokituksen
- Jälleenvakuutusturva, joka vähentää erityisesti katastrofitapahtumiin liittyvää riskiä
- Jatkuva riskitilanteen ja jälleenvakuutuksen kattavuuden seuranta Topdanmarkin riskikomiteassa.

Ylläpitääkseen tuote- ja asiakaskohtaista kannattavuutta, Topdanmark seuraa muutoksia asiakasportfoliossaan. Vastuuvetä lasketaan uudelleen kuukausittain ja kannattavuusraportit päivitetään samassa yhteydessä. Tämän raportoinnin pohjalta arvioidaan korvaustrendejä huolellisesti ja tarvittaessa tarkistetaan hinnoittelua.

Yksityisasiakassegmentin asiakkaat riskiluokitellaan ja asiakkaat jaetaan odotetun kannattavuuden mukaisiin ryhmiin. Asiakasluokittelulla on kaksi tarkoitusta. Ensiksi se auttaa yksittäisen asiakkaan vakuutusturvan hinnan ja riskin välisen tasapainon ylläpitämisessä. Toiseksi se edesauttaa sitä, että yksittäisten asiakkaiden välillä hinnoittelu on reilua. Tavoitteena on varmistaa, että asiakkaat maksavat riskiinsä nähden oikean tasoista vakuutusmaksua ja estää tilanne, jossa liikaa maksavat subventoivat liian vähän maksavia.

Keskeisten pk-yritysten, joilla on yksilöllisesti hinnoitellut vakuutus sopimukset, toteutunutta kannattavuutta seurataan asiakasarviointijärjestelmillä. Tämä mahdollistaa täsmällisten tietojen saannin asiakastasolla muun muassa tuotoista, korvauskuluista ja yhdistetystä kulusuhteesta.

Edellä kuvattujen analyysien lisäksi Topdanmark kehittää jatkuvasti vakuutusten hoitojärjestelmiään saadakseen

Vahinkovakuutuksen riskiskenaariot

Topdanmark, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Tunnusluku	Nykyinen taso (2022)	Muutos nykyisessä tasossa	Vaikutus tulokseen verojen jälkeen, milj. e	
			2022	2021
Yhdistetty kulusuhde, henkilöasiakkaat	80,9 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 4,8	+/- 5,5
Yhdistetty kulusuhde, yritysasiakkaat	82,7 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 5,2	+/- 5,1
Nettovakuutusmaksutuotot (milj. e)	1 242	+/- 1 prosenttia	+/- 9,3	+/- 10,1
Nettokorvauskulut (milj. e)	791	+/- 1 prosenttia	+/- 5,9	+/- 6,7
Annetun jälleenvakuutuksen maksutulo (milj. e)	89	+/- 10 prosenttia	+/- 6,7	+/- 6,3

Vastuuvetäkariski sekä sen hallinta ja valvonta

Vakuutuslajit on jaettu lyhythäntäisiin ja pitkähäntäisiin lajeihin sen perusteella, miten kauan vahinkoilmoituksesta kestää vahingon lopulliseen korvaamiseen. Tärkeimpiä lyhythäntäisiä vakuutuslajeja Topdanmarkissa ovat erityyppiset kiinteistö- ja irtaimistovakuutukset sekä muu moottoriajoneuvon vakuutus. Lyhythäntäisten vakuutuslajien korvaukset maksetaan pääosin ensimmäisen

vuoden kuluessa. Pitkähäntäiset vakuutuslajit liittyvät henkilö- ja vastuuvahinkoihin ja tällaisia vakuutuksia ovat muun muassa työntekijän tapaturmavakuutus, muu tapaturmavakuutus, moottoriajoneuvon vastuuvakuutus ja yritysasiakkaiden vastuuvakuutus. Vahinkovakuutuksen korvausvastuun rakenne on esitetty seuraavassa taulukossa.

Vahinkovakuutuksen riskiskenaariot on esitetty taulukossa Vahinkovakuutuksen riskiskenaariot, Topdanmark, 31.12.2022 ja 31.12.2021.

Vahinkovakuutuksen korvausvastuun rakenne

Topdanmark, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Korvausvastuun rakenne	2022		2021	
	%	Duraatio	%	Duraatio
Lyhythäntäiset lajit	17,3	1,1	13,7	1,1
Työntekijöiden tapaturmavakuutus, eläkevastuu	25,4	10,5	24,2	10,6
Työntekijöiden tapaturmavakuutus, muu kuin eläkevastuu	29,9	2,0	21,6	1,7
Muu tapaturmavakuutus	12,3	3,1	30,0	9,3
Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus, henkilövahingot	8,3	2,1	6,0	2,1
Yritysassiakkaiden vastuuvakuutus	6,8	1,8	4,5	1,9

Pitkähäntäisten vakuutuslajien riskiprofiileja on yleensä vaikeampi arvioida kuin lyhythäntäisten vakuutuslajien. Pitkähäntäisten vakuutuslajien korvaukset on maksettu loppuun usein vasta 3–5 vuoden kuluttua vahinkoilmoituksesta ja harvinaisissa tapauksissa vasta 10–15 vuoden kuluttua.

Topdanmark laskee vastuovelkariskin osittaisella sisäisellä mallillaan. Työntekijän tapaturmavakuutuksen vastuovelkariski on selvästi suurin, minkä jälkeen tulevat muut pitkähäntäisten vakuutuslajien korvausvastuut.

Pitkän korvausajan kuluessa korvausten taso voi muuttua merkittävästi lainsäädännön, oikeuskäytäntöjen ja kor-

vauskäytänteiden muuttuessa. Korvauskäytännöt voivat muuttua myös, jos Tanskan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen korvauskäytännöistä päättävä elin muuttaa käytäntöjä sen suhteen, mitä ja kuinka paljon vakavissa henkilövahingoissa korvataan tai paljonko vakavissa henkilövahingoissa korvataan ansiotulojen menetyksistä. Tanskan lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa sovelletuilla käytänteillä on myös jonkin verran vaikutusta muun tapaturmavakuutuksen ja muiden henkilövahinkojen korvaustasoihin, joita noudatetaan moottoriajoneuvon vastuuvakuutuksen ja yritysassiakkaiden vastuuvakuutuksen osalta. Korkeimman oikeuden päätökset saattavat myös vaikuttaa aiempien vahinkovuosien vastuovelkaan erityisesti työntekijän tapaturmavakuutuksen osalta.

Vastuovelkariski on lähinnä luontaista epävarmuutta, joka liittyy laskentaan ja korvausinflaatioon. Vastuovelkariski toteutuu, jos korvausten vuotuinen kasvu ylittää yleisen hintojen kasvun tai jos oikeudellinen käytäntö tai lainsäädäntö muuttuu. Varausten riittävyyttä testataan keskeisten vakuutuslajien osalta laskemalla vastuuelka vaihtoehtoisia malleja käyttäen ja vertaamalla velan tasoa ulkoisista lähteistä saataviin tilastotietoihin, ensisijaisesti Tanskan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen korvauskäytännöistä päättävältä elimeltä ja Tanskan liikenneviranomaiselta saataviin tilastotietoihin.

Henkivakuutusliiketoiminnan riskit

Tässä osiossa esitetään maksutulon kehitys Topdanmark Lifen osalta liiketoiminnan myynnin toteutumispäivään 1.12.2022 saakka. Vakuutusmaksujen tuotekohtainen jakauma kahden edellisen tilikauden aikana on esitetty taulukossa Bruttovakuutusmaksutulojen lähteet, Topdanmark henkivakuutus, 31.12.2022 ja 31.12.2021.

Markkinariskit

Pitkän aikavälin arvonmuodostuksen on yleisesti ottaen perustuttava pääasiassa vakuutusriskien ottoon. Täydentääkseen vakuutustoiminnastaan syntyvää voittoa Topdanmark on valmis ottamaan tietyn määrän markkinariskiä, etenkin kun sen likviditeettiasema on vahva ja vakuutustoiminnan tuotot ovat korkeat ja vakaat. Parantaakseen keskimääräistä sijoitustuottoaan Topdanmark on korkosijoitusten lisäksi sijoittanut muun muassa osakkeisiin ja kiinteistöihin.

Markkinariskit rajoitetaan tasolle, jolla negatiivinen tulosvaikutus on rajoitettu erittäin epäsuotuisiin markkinaolosuhteisiin. Suuret riskikeskittymät tai erittäin korreloivat riskit katetaan, jotta vältettäisiin tarpeettomat tappiot ja markkinariskit. Sijoitussalkkua on hallinnoitava siten, että otetut markkinariskit eivät vaaranna normaalia liiketoimintaa tai suunniteltujen toimien toteuttamista edes epäsuotuisissa markkinaolosuhteissa.

Yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi sijoituspolitiikassa asetetaan yhtiön tavoitteet, strategiat, organisaatio ja sijoituksia koskevat raportointikäytännöt. Sijoitusstrategia

Bruttovakuutusmaksutulojen lähteet

Topdanmark henkivakuutus, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Milj. e	2022	2021
Laskuperustekorolliset vakuutukset	35	48
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	366	381
Ryhmähenkivakuutus	33	35
Jatkuvamaksuisten vakuutusten vakuutusmaksutulo	434	464
Laskuperustekorolliset vakuutukset	1	7
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	775	922
Kertamaksuisten vakuutusten vakuutusmaksutulo	776	929
Bruttovakuutusmaksutulo	1 210	1 393

Topdanmark Lifen myynnin toteutumispäivään 1.12.2022 saakka.

määritetään tarkemmin markkinariskilimiiteille ja tietyn-tyyppisille positioille sekä alasalkuille asetetuilla vaatimuksilla. Hallitus päättää sijoitusstrategian, joka tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Asianmukaisia riskien-pienentämistekniikoita käytetään osana sijoitustoimintaa.

Sijoituksia valittaessa lähtökohtana on se, että sijoitusten ominaisuudet ja niiden kassavirtojen ajoitus vastaavat vakuutusvelkojen ominaisuuksia ja kassavirtoja. Sijoituspolitiikan tarkoitus on myös varmistaa, että yhtiön organisaatio, järjestelmät ja prosessit pystyvät tehokkaasti tunnistamaan, mittaamaan, valvomaan, hallitsemaan ja raportoimaan niitä sijoitusriskejä, joille yhtiö on altistunut.

Kun markkinariskejä mitataan ja hallitaan, kaikki riskit otetaan huomioon riippumatta siitä, johtuvatko ne aktiivisesta sijoitusvarojen hoidosta tai markkinariskinä pidettävistä eläkevastuista.

Kun kauppa Topdanmark Forsikringin ja Nordean välillä saatiin päätökseen 1.12.2022, uusi sijoitusyksikkö otti hoitaakseen kaikki Topdanmark Forsikringin front office -toimet. Sijoituspolitiikka ja siten ylipäättään riskiprofiili sekä strateginen varojen kohdentaminen säilyvät pääosin muuttumattomina. Sijoitusstrategiaa on kuitenkin muutettu. Osana myyntisopimusta kanssasijoittaminen ("saminvestering") Topdanmark Forsikringin ja Topdanmark Livforsikringin välillä on päättynyt. Positiot on siirretty ETFiin (Exchange Traded Funds). Alkuperäiset omaisuusluokka- ja maantieteelliset jakaumat pysyvät muuttumattomina. Ainoa poikkeus ovat CLO:t (collateralised loan obligation), jotka on osittain korvattu High Yield ETFillä (EUR).

Muutosten pääasiallinen tarkoitus on säilyttää riskiprofiili muuttumattomana, ja käyttää indeksiseurantaa apuna oikeiden positioiden saamiseksi, mitkä toteuttavat muun muassa riskirajoitukset ja ESG-politiikan.

Sijoitusallokaatiot

Topdanmark, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Omaisuuslaji	Topdanmark vahinkovakuutus				Topdanmark henkivakuutus			
	31.12.2022		31.12.2021		31.12.2022		31.12.2021	
	Markkina- arvo, milj. e	Osuus, %	Markkina- arvo, milj. e	Osuus, %	Markkina- arvo, milj. e	Osuus, %	Markkina- arvo, milj. e	Osuus, %
Korkosijoitukset yhteensä	2 422	94 %	1 863	89 %			2 916	71 %
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	544	21 %	83	4 %			220	5 %
Valtioiden jvk-lainat ja kiinteistövakuudelliset jvk-lainat	1 722	67 %	1 582	76 %			2 376	58 %
Muut joukkovelkakirjalainat	39	2 %	5	— %			110	3 %
Indeksisidonnaiset joukkovelkakirjalainat	91	4 %	100	5 %			125	3 %
CLO:t	26	1 %	93	4 %			84	2 %
Listatut osakkeet yhteensä	111	4 %	120	6 %			358	9 %
Tanska	25	1 %	28	1 %			85	2 %
Pohjoismaat	2	— %	2	— %			5	— %
Muut maat	85	3 %	91	4 %			268	7 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	35	1 %	110	5 %			816	20 %
Kiinteistöt	0	— %	59	3 %			334	8 %
Listamattomat osakkeet ja hedge-rahastot	35	1 %	50	2 %			482	12 %
Kaupankäyntitarkoituksessa tehdyt johdannaiset	1	— %	3	— %			14	— %
Omaisuuslajit yhteensä	2 569	100 %	2 095	100 %			4 104	100 %

Tanskan ulkopuolisissa osakesijoituksissa ja muissa joukkovelkakirjalainasijoituksissa on huomioitu johdannaisten vaikutus. Listaamattomat osakkeet ja hedge-rahastot sisältävät myös pääomarahastosijoitukset ja suorat sijoitukset listaamattomiin osakkeisiin.

Sijoitusallokaatiot: Topdanmark Forsikring

Osakesalkut ovat hyvin hajautettuja eikä yksittäisiin nimiin ole merkittäviä keskittymiä, kun osakkuusyhtiöt on jätetty huomioimatta.

Sijoitusomaisuus koostuu pääosin valtion obligaatioista ja tanskalaisista kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Näiden sijoitusten korkoherkkyys on pääosin samansuuruinen kuin vahinkovakuutusvelkojen korko-

herkkyys. Täten valtion obligaatioiden ja kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen tuottoa on arvioitava suhteessa vahinkovakuutusvelan tuottovaateeseen ja arvonmuutokseen.

Luottoriskillisten joukkovelkakirjalainojen osuus on pieni osa hyvin hajautettua salkkua, ja se sisältää pääosin eurooppalaisten liikkeeseenlaskijoiden velkainstrumentteja.

Indeksiin sidottujen joukkovelkakirjalainojen salkku koostuu pääosin tanskalaisista kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista, joiden korkotuotto ja pääoma on sidottu indeksiin.

Taseen markkinariski

Korkoriski

Korkoriski lasketaan saamisille, veloille ja johdannaisille, joiden kirjanpitoarvoihin korkotaso vaikuttaa. Topdan-markissa korkoherkkiä vakuutusvelkoja ovat vahinkovakuutusten korvausvastuut.

Korkokäyrän muutokset vaikuttavat sijoitusten ja johdannaisten markkina-arvoihin, mikä näkyy realisoitumattomina voittoina tai tappioina.

Arvioidessaan vakuutusvelkojensa arvoa ja herkkyyttä Topdanmark on käyttänyt Solvenssi II -diskonttokorkokäyrää, joka perustuu volatilitteettikorjattuun markkina-korkokäyrään. Tanskan kruunu -määräisen korkokäyrän volatilitteettikorjauskomponentti perustuu tanskalaisten kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen ja eurooppalaisten yritysten joukkovelkakirjalainojen luottoriskimarginaaleihin.

Yleisesti ottaen korkoriskiä rajoitetaan ja hallitaan sijoittamalla korollisiin omaisuususeriin niin, että taseen nettomääräinen korkoriskialtistuma saadaan alennettua halutulle tasolle. Näin ollen tanskalaisilla kiinteistövuokudellisilla ja Tanskan valtion joukkovelkakirjalainoilla on keskeinen asema sijoitussalkuissa. Lisäksi taseen korkoherkkyyden pienentämiseksi on käytetty koronvaihtosopimuksia suojaustarkoituksessa.

Osakeriski

Tanskalaisten osakkeiden osalta osakesalkku on koottu perustuen OMXCCAP-indeksiin ja on arvioitu ETF Xact OMXC25:n perusteella. Muut osakesijoitukset ovat ulkomaisten sijoitusten osakesalkussa, jossa sijoitukset pyrkivät seuraamaan MSCI World DC -indeksiä sopivilla maantieteellisillä ETF:illä USAssa, Euroopassa ja Japanissa. Näin ollen Topdanmarkin osakesalkku on kokonaisuudessaan hyvin hajautettu.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriski on rajoittunut omassa käytössä oleviin kiinteistöihin Ballerupissa ja Vibyssä. Kiinteistöt arvostetaan Tanskan valvontaviranomaisen säännösten mukaan eli markkina-arvoon vuokrataso ja vuokrasopimusehdot huomioiden.

Spread-riski

Suurin osa Topdanmarkin korkosijoituksista koostuu AAA-luokitelluista tanskalaisista kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Riskin katsotaan olevan hyvin vähäinen, koska liikkeeseenlaskijoiden luottokelpoisuus on hyvä ja sijoitusten luottoriskimarginaalit ovat linjassa Topdanmarkin tavoittelemien riski-tuottotasojen kanssa. Salkku on hyvin hajautettu sekä maantieteellisesti että liikkeeseenlaskijatyypeittäin. Näin ollen keskittymärisikille altistuminen on vähäistä.

Sijoituspolitiikka edellyttää, että salkku on hyvin hajautettu liikkeeseenlaskijoiden määrän osalta, eikä sisällä liian suuria yksittäisen liikkeeseenlaskijan keskittymiä. Spread-riski aiheutuu pääosin kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Koska niiden osuus salkussa on korkea, ne ovat myös merkittävin markkinariskin komponentti SCR:llä mitattuna.

Valuuttariski

Käytännössä ainoa valuuttariskin lähde on sijoitusomaisuus, koska vakuutusvelat ovat Tanskan kruunuissa. Valuuttariskiä vähennetään johdannaisilla, ja valuutakohtaiset nettomääräiset riskipositiot ovat vähäisiä euroa lukuun ottamatta.

Valuuttariskiä arvioidaan SCR-perusteisesti. Se on laskettu useimmille valuutoille olettamalla 25 prosentin muutos valuuttakurssissa. Poikkeuksena on riskipositioita merkittävin valuutta euro, jonka muutoksena käytetään 0,39 prosenttia, koska Tanskan kruunu on sidottu euroon.

Inflaatoriski

Inflaatio-odotus sisältyy implisiittisesti malleihin, joita Topdanmark käyttää vakuutusvelkojen arvon laskennassa. Varaukset lasketaan palkkojen odotetun tulevan indeksoinnin perusteella.

Odotettavissa oleva korkeampi inflaatiovauhti sisällytetään yleisesti vakuutusvelkoihin viiveellä, kun taas tulokseen vaikuttaa vakuutusmaksujen korkeampi indeksointi tulevaisuudessa. Työntekijän tapaturmavakuutuksen inflaatoriskin vähentämiseksi Topdanmark käyttää indeksisidonnaisia joukkovelkakirjalainoja ja johdannaisia suojatessaan merkittävän osan kyseessä olevien vakuutuslajien inflaatioherkistä kassavirroista.

Likviditeettiriski

Topdanmark-konsernilla on vahva likviditeettiasema. Ensinnäkin asiakkaiden maksuihin liittyvä likviditeettiriski on hyvin vähäinen, koska vakuutusmaksut maksetaan vakuutuskauden alussa. Toiseksi harjoitetun vakuutustoiminnan osista syntyvä kokonaisuus on luonteeltaan sellainen, että likviditeettikriisin toteutuminen on hyvin epätodennäköistä. Vakuutusvelat ovat luonteeltaan vakaita, ja sijoitussalkuissa rahamarkkinasijoituksia täydentää suuri määrä likvidejä listattuja Tanskan valtion joukkovelkakirjoja ja kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjoja.

Kokemus melko merkittävistä ja äkillisistä pitkiäaikaisten korkojen muutoksista on vahvistanut, että markkinahäiriöt eivät vaikuta merkittävästi edellä mainittujen sijoitustyyppien likviditeettiin.

Vakuutusvelkojen ja joukkovelkakirjalainasalkun kassavirtojen erääntymisrakenne on esitetty seuraavassa taulukossa.

Vakuutusvelkojen ja joukkovelkakirjalainasalkun odotetut kassavirrat

Topdanmark, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Milj. e	Kirjanpitoarvo	Kassavirtavuodet					
		1	2-6	7-16	17-26	27-36	> 36
Korvausvastuiden vastuuvélka							
2021	1 882	-601	-735	-400	-155	-60	-14
2022	1 426	-563	-648	-250	-102	-53	-12
Henkivakuutuksen takuutuottoihin ja voitonjakoon osallisten vastuuvélka							
2021	3 001	-285	-988	-1 268	-500	-140	-38
2022	0	0	0	0	0	0	0
Joukkovelkakirjalainaportfolio sisältäen korkojohdannaiset							
2021	4 176	1 550	1 483	1 894	501	0	0
2022*	1 818	1 092	1 046	342	76	5	0

* Ei sisällä Topdanmark Livin joukkovelkakirjalainasalkkua.

Joukkovelkakirjalainasalkun odotetut kassavirrat on laskettu perustuen optiokorjattuun duraatioon, jota käytetään joukkovelkakirjalainasalkun duraation laskemisessa. Optiokorjaus liittyy pääasiallisesti tanskalaisiin kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin ja kuvastaa odotettua duraatiota ottaen huomioon lainanottajan laina-aikaa lyhentävä optio lunastaa laina takaisin kiinnitysluottolaitoksen kautta minä ajanhetkenä tahansa.

Vastapuoliriskit

Topdanmark altistuu vastapuoliriskille sekä vakuutus- että sijoitustoiminnassaan. Korko- ja osakesijoituksiin liittyvä luottotappioriski katetaan vakavaraisuus-vaatimuksen laskennassa spread-riski- ja osakeriski-moduuleissa, joten niitä ei käsitellä tässä yhteydessä.

Vastapuoliriskin pääasialliset lähteet ovat yksittäisiin pankkeihin tehdyt talletukset, pankkien kanssa tehdyt johdannaissopimukset ja saamiset jälleenvakuutusyhtiöiltä lisättynä tulevilla mahdollisilla saamisilla. Nämä saamiset arvioidaan perustuen katastrofiskenaarioon, jossa tapahtuman todennäköisyys on kerran 200 vuodessa. Topdanmarkin vastapuoliriski lasketaan käyttäen SCR:n standardikaavaa.

Jälleenvakuutus

Vakuutustoiminnassa jälleenvakuutusyhtiöiden maksukyky on keskeisin vastapuoliriskitekijä. Topdanmark minimoi tämän riskin ostamalla jälleenvakuutusturvan ensisijaisesti jälleenvakuutusyhtiöiltä, joilla on vähintään luottoluokitus A-, ja hajauttamalla jälleenvakuutusturvaa useiden jälleenvakuuttajien kesken.

Jälleenvakuutusvastapuolten osalta hallitus hyväksyy ohjeet siitä, kuinka suuri osa jälleenvakuutustarpeesta voidaan allokoida kullekin jälleenvakuuttajalle. Tämä osuus määräytyy jälleenvakuuttajan luokituksen sekä Topdanmarkin jälleenvakuuttajasta tekemän oman arvion perusteella. Suurimmat riskikeskittymät saattavat toteutua vakavan katastrofitapahtuman seurauksena. Katastrofin syitä voivat olla muun muassa myrskyt ja kaatosateet.

Sijoitukset

Topdanmarkille voi aiheutua tappioita, mikäli sen vastapuolet eivät kykene suoriutumaan joukkovelkakirja-, laina- tai rahoitus- ja johdannaissopimuksia koskevista velvoitteistaan. Topdanmarkin korkosijoitukset koostuvat pääosin tanskalaisten liikkeeseenlaskijoiden kiinteistö- vakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Topdanmark pyrkii aina hajauttamaan sijoituksensa hyvin, ei pelkästään koskien yksittäisiä velallisia vaan myös maantieteellisesti, pienentääkseen yksittäisiin velallisiin kohdistuvia riskejä.

Rahoitus- ja johdannaissopimusten vastapuoliriskejä rajoitetaan valitsemalla vastapuolet huolella. Vakuus vaaditaan, kun rahoitussopimusten arvo ylittää ennalta määrätyt rajat. Rajojen suuruus riippuu vastapuolen luottoluokituksesta ja sopimuksen ehdoista.

Hastings-konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Hastings tarjoaa moottoriajoneuvo- ja kotivakuutuksia Ison-Britannian markkinoilla Gibraltarilla sijaitsevan Advantage-vakuutusyhtiön kautta.

Solvenssi II -vakuutuslajit ovat:

- Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus
- Muu moottoriajoneuvon vakuutus
- Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus

Hinnoitteluriski

Advantagen määrittämän riskinottohalukkuuden mukaan hinnoittelulla tulee saavuttaa vahinkosuhde, joka on vahinkosuhdetavoitteelle asetettujen rajojen sisällä. Hintoja päivitetään säännöllisesti, jotta Advantage pysyisi kilpailukykyisenä ja pystyisi tarjoamaan kohdistettuja etuja vakuutuksenottajille. Hinnanmuutoksia tarkasteltiin ja korjattiin säännöllisesti, jotta hinnoittelussa säilyisi

Bruttovastuuvelka vakuutuslajeittain

Hastings, 31.12.2022 ja 31.12.2021

	31.12.2022		31.12.2021	
	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio
Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus	2 145	2,2	2 075	4,6
Muu moottoriajoneuvon vakuutus	834	-0,2	692	0
Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus	35	1,2	20	1
Yhteensä	3 014	1,5	2 787	3,4

ketteryys ja inflaatoriski otettaisiin asianmukaisesti huomioon. Matkustusdata osoittaa liikenteen palanneen pandemiaa edeltäneelle tasolle, mutta erilaisin huipputrendein. FCAn (Financial Conduct Authority) vakuutusten yleisten hinnoitteluperiaatteiden ("GIPP") muutokset tulivat voimaan vuoden 2022 alusta alkaen; kaikki liikenne- ja kotivakuutukset olivat GIPP-yhteensopivia ennen käyttöönottoa ja jatkuvat tarkistusprosessit käytössä. Oikea-aikaisten hinnoittelutoimien ansiosta nettomaksutulo kasvoi vuoden 2022 ensimmäisellä puolikkaalla huolimatta GIPPistä johtuneesta markkinoiden laajuisesta kysynnän vähenemisestä.

Viikoittaisen seurannan pohjalta hyväksytään muutokset hinnoittelusuunnitelmaan ja käydään läpi asiakastuotot. Rating-analyysikomitea (Rating Analysis Committee, "RAC") hyväksyy segmentti- ja vakuutuslajikohtaiset hinnanmuutokset. Päämääränä on taata, että vakuutusliiketoiminta on voitollinen.

Tarkastuksia suoritetaan säännöllisin väliajoin, jotta voidaan varmistua siitä, että vakuutus- ja hinnoitteluohjeita sovelletaan oikein. Advantage ylläpitää kontrollilokia ulkoisen palvelutuottajan virheiden identifiointia, raportointia ja niihin reagointia varten.

Vastuuelkariski

Advantage ei ota merkittävää vastuuelkariskiä ja pitää sisäistä riskimarginaalia 75 prosentin luottamusvälillä verrattuna sisäiseen parhaaseen estimaattiin. Vastuuelan laskenta perustuu asiantuntija-arvioihin. Hastings-konsernin pääaktuaari laskee parhaan estimaatin ja vanhempi aktuaari varmentaa käytetyn datan sekä parhaan estimaatin laskennassa käytettyjen tekniikoiden ja oletusten soveltuvuuden. Riippumaton kolmas osapuoli laskee lisäksi oman parhaan estimaattinsa. Advantagella on useita kuukausittaisia, kvartaalittaisia ja puolivuositteisiä kontrolleja, jotka takaavat vastuuelan riittävyyden.

Hastingsin tilivuoden 2022 bruttomaksutulot olivat 1 313 miljoonaa euroa.

Vastuuelkaan liittyvien riskien herkkyydet

Hastings, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Vastuuelan erä	Riskitekijä	Riskiparametrin muutos	Vaikutus, milj. e 2022	Vaikutus, milj. e 2021
Nimellismääräinen vastuuelka (IFRS 4)	Inflaatio kasvaa	Yhden prosenttiyksikön kasvu	16,9	22,8
Toistuvaismaksut (Periodic Payment Orders)	Kuolevuus laskee	Odotettu elinikä kasvaa yhdellä vuodella	0,2	0,1
Diskontattu vastuuelka (IFRS 4)	Diskonttokorko laskee	Yhden prosenttiyksikön lasku	3,2	3,9

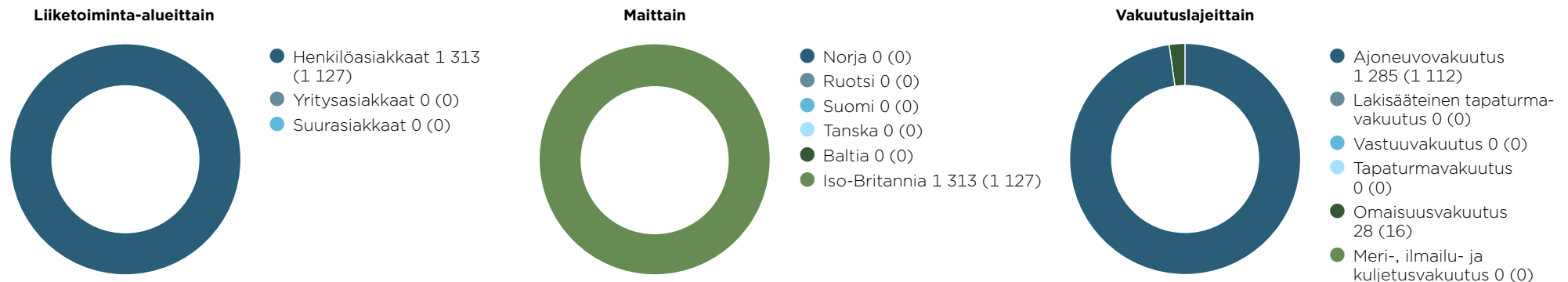
Advantage säilytti kurinalaisen lähestymisen hinnoittelun huolimatta markkinakilpailusta. Vakuutusten määrä kasvaa vuosittain. Kurinalaisesti mutta ketterästi toteutetut muutokset vakuuttamisessa ja hinnoittelussa johtivat moneen harkittuun hinnanmuutokseen vuonna 2022.

Korvauskulujen inflaatiolla oli suuri vaikutus riskiprofiiliin vuonna 2022. Yhdistelmä korjaamoiden

viivästyksistä, osien saatavuusongelmista, COVID-19:n jäännösvaikutuksista talouteen, yhdessä Venäjä–Ukraina-sodan sekä elinkustannuskriisin kanssa tuli ottaa huomioon vuoden aikana. Tehokas hinnoittelu, korvauskäsittely ja tapahtumatiheyskokemus on johtanut tuottoihin ja korkeampaan omaan pääomaan, jolloin vakavaraisuussuhde oli Advantagen tavoitevyöhykkeen sisällä tai yläpuolella koko tilikauden ajan.

Bruttomaksutulojen erittely

Hastings, 31.12.2022, yhteensä 1 313 milj. euroa (1 127)

Markkinariskit

Nousevat korot ovat laskeneet odotusten mukaisesti markkina-arvoa – taseen varauksiin kirjatut tappiot ja Solvenssi II -vaikutukset tasoittuvat korvausten vähenemisellä. Eräpäivään pidettävästä korkosalkusta ei realisoitunut tappioita. Kirjanpidollinen tuotto on kasvanut merkittävästi vuoden aikana, mikä tukee kannattavuutta.

Vuonna 2022 myös Hastings-konsernissa panostettiin entistä enemmän ESG-aloitteisiin; Advantage allekirjoitti YK:n sijoitusperiaatteet ja kolmannella kvartaalilla Hastings-konserni sitoutui Science Based Target -aloitteeseen (SBTi). Advantage ylläpitää ESG-luokituksen mukaista AA-tason sijoitussalkkua, ylittäen ESG-luokitusvaatimuksen A, joka on määritelty vastuullisen sijoittamisen sääntelykehikossa. Sijoitussalkun ESG-yleispistemäärä nousi 7,6:een, mikä on 0,6:lla vertailuindeksiä korkeampi. Hastings on sitoutunut vähentämään sijoitussalkun hiilidioksidipäästöjä ja vähentämään hiili-intensiteettiä 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä tavoitteenaan olla hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä.

Hastingsin sijoitusportfoliolle on asetettu tuottotavoite hallituksen määrittelemän konservatiivisen riskinottohalukkuuden rajoissa. Johdon pyrkimyksenä on toimia harkiten riskinottohalukkuuden asettamissa rajoissa. Riskinottohalukkuus sisältää alhaisen rajan varojen ja velkojen arvoihin vaikuttavien markkinahintojen heilahtelusta aiheutuville tappioille sekä velkojen profiiliin sopimattomille varoille. Tästä johtuen sijoitusstrategia määrittää rajat oman pääoman ehtoisille vastuille.

Sijoitusallokaatio

Hastings, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Omaisuuslaji	2022			2021		
	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta
Korkosijoitukset yhteensä	1 287	98 %	3,3	1 095	97 %	
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	246	19 %	0,0	159	14 %	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	71	5 %	0,1	0	0 %	0,0
Muut joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	970	74 %	4,3	936	83 %	4,2
<i>Katetut jvk-lainat</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0,0</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0,0</i>
<i>Investment grade -jvk-lainat ja lainat</i>	<i>954</i>	<i>72 %</i>	<i>4,4</i>	<i>921</i>	<i>82 %</i>	<i>4,1</i>
<i>High-yield -jvk-lainat ja lainat</i>	<i>16</i>	<i>1 %</i>	<i>4,0</i>	<i>15</i>	<i>1 %</i>	<i>4,5</i>
<i>Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 2</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>—</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>—</i>
<i>Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 1</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>—</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>—</i>
<i>Suojaukset - Koronvaihtosopimukset</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>—</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>—</i>
Listatut osakkeet yhteensä	0	0 %	—	0	0 %	—
Iso-Britannia	0	0 %	—	0	0 %	—
Muut maat	0	0 %	—	0	0 %	—
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	32	2 %	—	30	3 %	—
Kiinteistöt	0	0 %	—	0	0 %	—
Pääomarahastosijoitukset	0	0 %	—	0	0 %	—
Biometriset	0	0 %	—	0	0 %	—
Hyödykkeet	0	0 %	—	0	0 %	—
Muut vaihtoehtoiset	32	2 %	—	30	3 %	—
Kaupankäyntitarkoituksessa tehdyt johdannaiset	0	0 %	—	0	0 %	—
Omaisuuslajit yhteensä	1 320	100 %	—	1 125	100 %	—
Valuuttapositio, brutto	0	0 %	—	0	0 %	—

Velkainstrumenteista koostuva pääasiallinen sijoitusportfolio ja sitä tukeva hajautettu kollektiivisten sijoitusten portfolio ovat Advantagen omistuksessa. Advantagen hallitus työskentelee salkunhoitajien ja sijoituskonsulttien kanssa maksimoidakseen tuotot ja minimoidakseen riskit sekä turvatakseen pääoman. Portfolion rakenteelle, sijoitusluokille ja yksittäisille limiiteille asetetut kriteerit

ovat yhdenmukaisia alhaisen riskinottohalukkuuden kanssa. Sijoituksille asetettujen kriteerien toteutumista valvotaan vuosineljänneksittäin niin sisäisesti kuin käyttäen ulkoisia konsultteja. Valvonnan tulokset raportoidaan sijoituskomitealle sekä riski- ja compliance-komitealle vuosineljänneksittäin.

Advantagella ei ollut suoria sijoituksia johdannaisiin tilikauden aikana. Advantagella on kuitenkin omistuksia sellaisissa rahastoissa, joissa käytetään johdannaisia niin suojaus- kuin tuottotarkoituksessa.

Korkoriski

Advantage hallinnoi taseen korkoriskiä pääasiassa saman duraation omaavilla varoilla ja veloilla, jolloin korot ovat niin pitkälle kuin mahdollista yhtenäiset, ja täten korkoriski alentunut. Sijoituskomitea valvoo kvartaaleittain taseen korkoriskin hallintaa. Valvonta varmistaa myös, että tiukasti asetettuja duraatioiden yhteensopimattomuusrajoja noudatetaan.

Likviditeettiriski

Advantagen hallinnoimat sijoitukset ovat lyhytkestoisia ja likvidejä. Käteinen ja rahoitusvarat säilytetään nykyisillä tileillä tai lyhytaikaisissa rahamarkkinatuotteissa. Näiden kesto aika on yleensä alle 60 päivää, jolloin herkkyys korkomuutoksille on pienempi kuin pidempikestoisissa sijoituksissa.

Sijoituskomitea valvoo likviditeettiprofiilia ja sijoitusten kassavirtaa kvartaaleittain, jotta varmistetaan Advantagen vastuiden täyttyminen tulevaisuudessa.

Advantagen sijoitusjohtajat huolehtivat sijoitussalkun likviditeettiriskin hallinnasta varmistamalla, että arvopapereita voidaan myydä tehokkaasti, jos tarvitaan käteisvaroja. Sijoitusjohtajat pyrkivät ostamaan arvopapereita, joissa on suuri liikkeeseenlaskukoko, liikkeeseenlaskusta on alle 5 vuotta ja joiden kanssa käydään kauppaa säännöllisesti. Likviditeettipisteytys perustuu aikaan liikkeeseenlaskusta, liikkeeseenlaskun kokoon, kaupankäynnin volyymiin ja havaittuihin osto- ja myyntikurssin erotuksiin.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Hastings, 31.12.2022

Milj. e	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää			Kassavirrat						
	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo sopimukseen perustuva eräpäivä	2023	2024	2025	2026	2027	2028-2037	2038-
Rahoitusvarat	1 320	306	1 014	249	138	301	247	79	0	0
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	1 320	306	1 014	249	138	301	247	79	0	0
Koronvaihtosopimukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	73	0	73	-29	-46	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	73	0	73	-29	-46	0	0	0	0	0
Koronvaihtosopimukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrasopimusvelat	14	0	14	-5	-5	-2	-1	0	0	0
Nettovastuuvelka	1 060	1 060	0	-451	-225	-149	-81	-53	-58	-44

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Hastings, 31.12.2021

Milj. e	Kirjanpito- arvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2022	2023	2024	2025	2026	2027- 2036	2037-
Rahoitusvarat	1 125	217	908	253	187	121	201	143	3	0
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	1 125	217	908	253	187	121	201	143	3	0
Koronvaihtosopimukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	329	0	329	-10	-21	-9	-302	0	0	0
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	329	0	329	-10	-21	-9	-302	0	0	0
Koronvaihtosopimukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valuuttajohdannaiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrasopimusvelat	15	0	15	-4	-4	-4	-2	-1	-1	0
Nettovastuuvelka	840	840	0	-345	-191	-121	-57	-39	-47	-40

Vastapuoliriskit

Vastapuoliriski kuvaa sitä riskiä, että vastapuoli ei pysty maksamaan velvoitteitaan kokonaisuudessaan eräpäivään mennessä. Hastingsilla on vastapuoliriskiä johtuen jälleenvakuutussaamisista, rahoitusvaroista ja käteisistä varoista. Hastings-konsernissa on useita valvontakeinoja, jotka vähentävät vastapuoliriskiä, kuten jälleenvakuutusten vuosittaiset tarkastukset, luottoluokitustoleranssit alhaisen riskinottohalukkuuden mukaisesti ja matalariskinen, hajautettu sijoitussalkku.

Jälleenvakuutusvastapuoliriski

Jälleenvakuutus on yksi avaintekijä riskejä pienennettäessä. Advantagen jälleenvakuutusohjelma sisältää Excess of Loss- ja Quota Share -suojan. Vuonna 2022 Advantagen ajoneuvovakuutusten omapidätystaso oli nettona yksi miljoonaa Englannin punttaa per vahinko ja kotivakuutusten omapidätystaso oli 5,0 miljoonaa Englannin punttaa (noin 5,6 miljoonaa euroa) per vahinkotapahtuma. Vuonna 2022 AICL:n hallitus vähensi liikenteen Quota Share -osallistumista 50 prosentista

35 prosenttiin, johtuen pääasiassa muutoksesta riskinottohalukkuudessa. AICL:n jälleenvakuutusstrategia tullaan päivittämään linjaan riskinottohalukkuuden kanssa.

Advantage on asettanut minimivaatimukset jälleenvakuuttajien luottokelpoisuudelle ja keskittymäriskille vähentääkseen jälleenvakuutukseen liittyvää luontaista vastapuoli- ja luottoriskiä.

Riskejä vähentääkseen, silloin kun se on mahdollista, Advantage pyrkii:

- Ottamaan jälleenvakuutuksen emoyhtiöiltä, pienempien paikallisten sivuliikkeiden sijaan
- Käyttämään vakuuksia tai erityisehdoilla rajaamaan vastuita ja/tai käyttämällä emoyhtiön takauksia alentaakseen vastapuoliriskiä
- Varmistamaan erityiset irtisanomisehdot sen varalle, että jälleenvakuuttajan luottoluokitus alenee tai Advantagen jälleenvakuuttaneen ryhmän rakennetta uudelleen järjestellään.

Mandatum Life -konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Vastuuvelan muutos esitetään vuodelta 2022 taulukossa Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta, Mandatum Life, 31.12.2022.

Jälleenvakuutussaamiset

Hastings, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Luokitus	2022		2021	
	Yhteensä, milj. e	%	Yhteensä, milj. e	%
AAA	0	0 %	0	0 %
AA	1 221	65 %	1 224	65 %
A	649	35 %	653	35 %
BBB	3	0 %	3	0 %
Alle BBB	0	0 %	0	0 %
Luokittelematon	0	0 %	0	0 %
Yhteensä	1 874	100 %	1 880	100 %

Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Mandatum Life, 31.12.2022

Milj. e	Velka 2021	Maksut	Korvaukset	Kuormitustulo	Takuutuotot	Asiakas- hyvitykset	Muut	Velka 2022	Osuus, %
Sijoitussidonnainen pl. Baltia	10 526	1 285	-734	-104	0	0	-1 061	9 912	77
Yksilöllinen eläkevakuutus	1 778	52	-24	-20	0	0	-308	1 478	11
Henkivakuutus	2 495	73	-146	-19	0	0	-342	2 062	16
Kapitalisaatiosopimukset	4 721	1 065	-510	-41	0	0	-220	5 015	39
Ryhmäeläkevakuutus	1 532	95	-54	-24	0	0	-192	1 357	11
Laskuperustekorollinen ja muut pl. Baltia	3 236	104	-364	-31	80	4	-61	2 969	23
Eriytetty ryhmäeläkekanta	751	2	-45	-1	16	4	-12	715	6
Laskuperustekorko 3,5 %	485	2	-45	-1	16	4	-10	451	4
Korkotäydennys (3,5 % -> 0,0 %)	183	0	0	0	0	0	-15	169	1
Tulevien lisäetujen vastuu	82	0	0	0	0	0	13	96	1
Ryhmäeläkevakuutus	1 397	32	-168	-4	41	0	12	1 309	10
Laskuperustekorko 3,5 %	1 129	0	-133	-2	37	0	13	1 044	8
Laskuperustekorko 2,5 %, 1,5 % tai 0,0 %	268	32	-35	-2	4	0	-2	265	2
Yksilöllinen eläkevakuutus	550	4	-123	-3	19	0	43	490	4
Laskuperustekorko 4,5 %	377	2	-56	-2	15	0	-5	331	3
Laskuperustekorko 3,5 %	112	1	-35	-1	4	0	23	104	1
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	61	0	-32	0	1	0	26	56	—
Yksilöllinen henkivakuutus	130	30	-19	-9	5	0	-14	122	1
Laskuperustekorko 4,5 %	49	4	-2	-1	2	0	-1	51	—
Laskuperustekorko 3,5 %	63	8	-9	-3	2	0	-5	57	—
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	18	18	-8	-5	0	0	-8	15	—
Kapitalisaatiosopimukset	28	0	0	0	0	0	-3	25	—
Laskuperustekorko 3,5 %	0	0	0	0	0	0	0	0	—
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	28	0	0	0	0	0	-3	25	—
Tulevien lisäetujen vastuu	0	0	0	0	0	0	0	0	—
Korkotäydennys	274	0	0	0	0	0	-63	211	2
Kuolevuustäydennys	71	0	0	0	0	0	-8	63	—
Tuleva jälleenvakuutus	1	0	-1	0	0	0	0	0	—
Muu velka	35	37	-8	-15	0	0	-17	32	—
Mandatum Life pl. Baltia	13 762	1 390	-1 098	-135	80	4	-1 123	12 881	100
Baltia	196	10	-27	-3	0	0	-176	0	—
Sijoitussidonnainen	186	9	-26	-3	0	0	-166	0	—
Muut	10	1	-1	0	0	0	-10	0	—
Mandatum Life -konserni yhteensä	13 958	1 399	-1 125	-138	81	4	-1 299	12 881	100

Biometriset riskit

Mandatum Lifen pääasialliset biometriset riskit ovat pitkäikäisyys, kuolevuus ja työkyvyttömyys. Yleisesti ottaen sopimusten pitkä duraatio ja se, että Mandatum Lifen oikeus muuttaa vakuutussopimusten ehtoja ja vakuutusmaksuja on rajoitettu, kasvattaa biometrisiä riskejä. Mikäli vakuutusmaksut osoittautuvat riittämättömiksi, eikä niitä ole mahdollista korottaa, vastuuvulkaa täydennetään odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla kasvun määrällä.

Pitkäikäisyysriski on Mandatum Lifen biometrisistä riskeistä merkittävin. Myös korkotaso vaikuttaa merkittävästi pitkäikäisyysriskin vakavaraisuusvaatimukseen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että mitä alempi käytettävä diskonttokorko on, sitä korkeampi pitkäikäisyysriskin vakavaraisuusvaatimus on ja päinvastoin. Laskuperustekorollinen ryhmäeläkekanta muodostaa suurimman osan pitkäikäisyysriskistä. Laskuperuste-

korolliset ryhmäeläkkeet ovat olleet uusilta jäseniltä pääosin suljettuja useiden vuosien ajan, ja tämän vuoksi jäsenten keski-ikä on suhteellisen korkea, lähes 70 vuotta. Sijoitussidonnaisten ryhmäeläkkeiden ja yksilöllisten eläkevakuutusten kannassa pitkäikäisyysriski ei ole niin merkittävä, sillä vakuutukset ovat pääsääntöisesti määräaikaista ja niihin liittyvät henkivakuutukset pienentävät pitkäikäisyysriskiä.

Pitkäikäisyysriskin vuotuista riskiliikkeen tulosta ja kuolleisuustrendiä analysoidaan säännöllisesti. Eriytetyn ryhmäeläkekannan vastuuvulan laskennassa käytettyä elinajan odotetta tarkistettiin vuonna 2014 ja muun ryhmäeläkekannan osalta vuosina 2002 ja 2007. Yhteensä muutokset kasvattivat vuoden 2021 vastuuvulkaa 63 miljoonalla eurolla (71) sisältäen eriytetyn ryhmäeläkekannan 52 miljoonan euron kuolevuustäydennyksen. Näiden muutosten jälkeen kumulatiivinen pitkäikäisyysriskin tulos on ollut ylijäämäinen. Vuoden 2022 pitkä-

ikäisyyden riskiliike oli ryhmäeläkkeissä 7,8 miljoonaa euroa (11,3) voitollinen, kun huomioidaan täydennysvastuiden 7,6 miljoonan euron purku.

Henkivakuutuksen kuolevuusliikkeen tulos oli voitollinen. Merkittävimpana kuolevuusliikkeen heikkenemiseen vaikuttavana riskinä nähdään mahdollinen pandemia. Vuosien 2020–2022 aikana koronaviruspandemia ei kuitenkaan vaikuttanut merkittävästi kuolevuusliikkeen tulokseen. Tämä johtuu siitä, että koronaviruspandemialla on ollut huomattava vaikutus vanhojen ihmisten kuolleisuuteen ja yleensä henkilöt, joilla on henkivakuutus, ovat nuorempia.

Muiden biometristen riskien osalta riskiliike on ollut kokonaisuutena voitollista, vaikka eri riskien välillä on voimakasta vaihtelua. Työkyvyttömyys- ja sairauskulu- vakuutuksissa riskiä pienentää pitkällä aikavälillä se, että yhtiöllä on oikeus korottaa vakuutusmaksuja olemassa

Jälleenvakuutuksen jälkeiset korvaussuhteet

Mandatum Life, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Milj. e	2022			2021		
	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde
Henkivakuutus	46,5	22,2	48 %	47,3	17,3	37 %
Kuolevuus	27,4	17,2	63 %	28,2	12,1	43 %
Sairastavuus ja työkyvyttömyys	19,1	5,0	26 %	19,1	5,3	28 %
Eläkevakuutus	80,1	72,9	91 %	83,5	72,1	86 %
Yksilöllinen eläke	13,9	14,6	105 %	14,0	14,6	104 %
Ryhmäeläke	66,2	58,3	88 %	69,4	57,4	83 %
Kuolevuus (pitkäikäisyys)	64,9	57,2	88 %	67,9	56,6	83 %
Työkyvyttömyys	1,2	1,1	94 %	1,6	0,9	54 %
Yhteensä	126,6	95,1	75 %	130,8	89,4	68 %

olevien sopimusten osalta, mikäli vakuutuskorvauksissa tapahtuu epäsuotuisaa kehitystä.

Jälleenvakuutuksen jälkeiset korvaussuhteet, Mandatum Life, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukossa esitetään Mandatum Lifen riskiliikkeen tulos ilman Baltian liiketoimintaa. Toteutuneen korvausmenon suhde laskuperusteiden mukaiseen korvausmenoon oli 75 prosenttia vuonna 2022 (68). Taulukosta voi myös arvioida riskiliikkeen herkkyyttä. Esimerkiksi henkivakuutuksen osalta kuolevuuden kaksinkertaistuminen nostaisi maksetut korvaukset 17 miljoonasta eurosta 34 miljoonaan euroon.

Mandatum Lifen vakuutuskanta on suhteellisen hyvin hajautunut, eikä se sisällä merkittäviä riskikeskittymiä. Yhtiön ottamalla katastrofijälleenvakuutuksella pienennetään mahdollisten riskikeskittymien merkitystä entisestään.

Yleisesti henkivakuutuksien biometrisiä riskejä rajoitetaan huolellisella vastuunvalinnalla, riskejä ja kustannuksia vastaavalla hinnoittelulla, myönnettävien turvien suuruuden rajoituksilla sekä jälleenvakuutuksella. Mandatum Lifen vastuunvalintapolitiikassa on määritetty periaatteet riskin valinnalle ja limiitit vakuutettaville summille ja jälleenvakuutuspolitiikka ohjaa jälleenvakuutuksen käyttöä. Hallitus hyväksyy vastuunvalintapolitiikan, jälleenvakuutuspolitiikan, vakuutussopimusten hinnoittelun ja vastuuvelan laskennan keskeisimmät periaatteet.

Vakuutusriskien komitea on vastuussa vastuunvalintapolitiikan ylläpitämisestä sekä vastuunvalintaprosessin ja korvausprosessin toimivuuden valvonnasta. Komitea myös raportoi vastuunvalintapolitiikkaan liittyvistä poikkeamista riskienhallintakomitealle. Vakuutusriskien komitean puheenjohtajana toimii yhtiön aktuaarijohtaja, jonka vastuulla on varmistaa, että vakuutusten hinnoittelussa ja vastuuvelan laskennassa käytettävät periaatteet ovat riittävät ja yhteensopivat vakuutus- ja korvausten hallintaprosessin kanssa.

Jälleenvakuutuksella rajoitetaan yksittäisiä kuolevuus- ja pysyvän työkyvyttömyyden riskejä. Hallitus hyväksyy vuosittain jälleenvakuutuspolitiikan ja päättää suurimmista omalla vastuulla pidettävistä korvausmääristä. Mandatum Lifessa tämä määrä on korkeintaan 1,5 miljoonaa euroa vakuutettua kohden.

Riskiliikkeen tulosta seurataan tiiviisti ja arvioidaan vuosittain perusteellisesti. Yhtiö mittaa riskinvalinnan tehokkuutta ja hinnoittelun riittävyttä keräämällä tietoa toteutuneesta korvausmenosta kultakin tuote- ja riskialueelta. Toteutunutta korvausmenoa verrataan vakuutusmaksuja asetettaessa oletettuihin ennusteisiin kunkin eri riskiturvan osalta.

Vastuuvelkaa analysoidaan ja mahdollisia täydennystarpeita arvioidaan säännöllisesti. Vastuuvelkaan liittyvät oletukset tarkistetaan vuosittain. Vastuiden riittävyttä testataan neljännesvuosittain. Näihin vastuuvelan riittävyystesteihin ja riskiliikkeen analyysiin perustuen

asetetaan hinnat uusille vakuutussopimuksille sekä päivitetään vastuunvalintapolitiikka ja vastuuvelan laskennassa käytettävät oletukset.

Vakuutuksenottajien käyttäytymiseen liittyvät riskit ja kustannusriski

ALM-riskin kannalta takaisinostoriski on vähemmän merkittävä, koska Mandatum Lifessa noin 85 prosenttia laskuperustekorollisesta vastuuvelasta muodostuu eläkevakuutuksista, joissa takaisinosto on mahdollinen ainoastaan poikkeustapauksissa. ALM-riskin kannalta takaisinostoriski on näin ollen olennainen vain yksilöllisissä henkivakuutuksissa ja kapitalisaatiosopimuksissa, joiden vastuuvelan yhteismäärä on kuitenkin noin 5 prosenttia (noin 150 miljoonaa euroa) laskuperustekorollisesta vastuuvelasta. Vastuuvelan täydennyksiä ei myöskään makseta takaisinoston yhteydessä, mikä osaltaan pienentää laskuperustekorolliseen kantaan liittyvää takaisinostoriskiä. Vähäisen takaisinostoriskin vuoksi Mandatum Lifen vastuuvelkojen tulevat kassavirrat ovat melko hyvin ennustettavissa.

Kustannusriskiä lisää se, että vakuutusten ehtoja ja vakuutusmaksuja ei useimmiten voi muuttaa merkittävästi vakuutuksen elinkaaren aikana. Rahoitusmarkkinoiden kehityksellä on myös vaikutusta kustannusrisktiin, koska yhtiön palkkiotuotot on yleensä kytketty sijoitussidonaisten sopimusten säästöjen määrään. Keskeisenä haasteena on vakuutusten hoitamiseen liittyvien prosessien kustannusten ja moninaiseen IT-arkkitehtuuriin liittyvien kustannusten pitäminen tehokkaalla ja kilpailukykyisellä tasolla.

Markkinariskit

Tässä kappaleessa kuvataan Mandatum Lifen markkinariskiä koskien laskuperustekorollista liiketoimintaa eli sitä osaa liiketoiminnasta, jonka osalta Mandatum Life kantaa sijoitusriskin. Kuten mainittiin aiemmin, rahoitusmarkkinoiden kehityksellä on myös vaikutusta sijoitussidonnaiseen liiketoimintaan, koska yhtiön palkkiotuotot on yleensä kytketty sijoitussidonnaisten sopimusten säästöjen määrään. Tämä huomioidaan kuitenkin osana kustannusriskiä.

Mandatum Lifessa markkinariskin hallinta perustuu vastuuvélkoja, odotettuja kassavirtoja, korkotasoa sekä tarkasteluhetken vakavaraisuusasemaa koskevaan analyysiin eli aktiiviseen tasehallintaan. Kaikkia laskuperustekorollisia vastuuvélkoja koskeva yhteinen tekijä on takuutuotto ja lisäedut. Henkivakuutuksen vastuuvélkojen kassavirrat ovat melko hyvin ennustettavissa, koska suurimmassa osassa yhtiön laskuperustekorollisia vakuutuksia takaisinostot ja lisäsijoitukset eivät ole mahdollisia.

Mandatum Lifessa markkinariskit aiheutuvat pääosin osakesijoituksista, korkosijoitusten luottoriskistä ja laskuperustekorollisten vastuuvélkojen korkoriskistä. Henkivakuutustoiminnassa merkittävin korkoriski aiheutuu siitä, että korkosijoitusten tuotto ja suojaavat johdannaiset eivät pitkällä aikavälillä ole vähintään yhtä suuri kuin vastuuvélan laskuperustekorko.

Tämän riskin todennäköisyys kasvaa, kun markkinakorot laskevat ja pysyvät alhaisella tasolla. Taseen vastuuvélan ja korkosijoitusten välistä duraatioeroa tarkastellaan ja hallitaan jatkuvasti. Sisäiseen riskinkantokykyymalliin perustuvia kontrollirajoja käytetään riittävän pääoman varmistamiseksi ja hallinnoimiseksi erilaisissa markkinatilanteissa.

Pääosa sijoitussalkuista koostuu korkosijoituksista ja listatuista osakesijoituksista, mutta vaihtoehtoisten sijoitusten – kiinteistö-, pääomasijoitus- ja yksityisistä luottorahastoista – rooli on myös merkittävä, ollen 16 prosenttia sijoituksista. Vuonna 2022 Mandatum Life perusti sijoitussalkun sisälle niin kutsutun ALM-suojaus-salkun. Tämä salkku sisältää suojausinstrumentteja, tällä hetkellä pääasiassa korkoswapeja, joiden tarkoituksena on suojata vastuuvélan korkoriskiä.

Sijoitusten allokaatiot ja korkosijoitusten keskimääräinen maturiteetti vuoden 2022 ja 2021 lopussa esitetään Sijoitusallokaatio, Mandatum Life, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukossa.

Sijoitusallokaatio

Mandatum Life, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Omaisuuslaji	31.12.2022			31.12.2021		
	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	Markkina-arvo, milj. e	Osuus, %	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta
Korkosijoitukset yhteensä	2 869	66 %	2,6	3 231	62 %	2,7
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	372	9 %	0,0	585	11 %	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	0	— %	0,0	0	— %	0,0
Muut joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	2 497	58 %	2,9	2 645	51 %	3,2
<i>Katetut jvk-lainat</i>	<i>0</i>	<i>— %</i>	<i>0,0</i>	<i>0</i>	<i>— %</i>	<i>0,0</i>
<i>Investment grade -jvk-lainat ja -lainat</i>	<i>1 091</i>	<i>25 %</i>	<i>3,1</i>	<i>1 056</i>	<i>20 %</i>	<i>3,0</i>
<i>High-yield -jvk-lainat ja -lainat</i>	<i>1 079</i>	<i>25 %</i>	<i>2,8</i>	<i>1 240</i>	<i>24 %</i>	<i>3,3</i>
<i>Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 2</i>	<i>173</i>	<i>4 %</i>	<i>2,4</i>	<i>148</i>	<i>3 %</i>	<i>3,0</i>
<i>Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 1</i>	<i>156</i>	<i>4 %</i>	<i>3,5</i>	<i>200</i>	<i>4 %</i>	<i>4,1</i>
<i>Suojaavat koronvaihtosopimukset</i>	<i>-2</i>	<i>— %</i>	<i>—</i>	<i>0</i>	<i>— %</i>	<i>0,0</i>
Listatut osakkeet yhteensä	784	18 %	—	1 233	24 %	0
Suomi	329	8 %	—	543	10 %	0
Pohjoismaat	0	— %	—	0	— %	0
Muut maat	455	11 %	—	690	13 %	0
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	673	16 %	—	770	15 %	0,0
Kiinteistöt	172	4 %	—	191	4 %	0,0
Pääomarahastot*	249	6 %	—	293	6 %	0,0
Private Credit -rahastot	252	6 %	—	286	5 %	0,0
Omaisuuslajit yhteensä	4 327	100 %	—	5 233	100 %	0,0
Valuuttapositio, brutto	110	— %	—	139	— %	0,0

Mandatum Life sijoitusten allokaatio on yhteensä 4 327 miljoonaa euroa. Kun vähennetään konsernin sisäiset varat 7 miljoonaa euroa, kertyneet korot 24 miljoonaa euroa, käteiset varat 372 miljoonaa euroa, kiinteistöt 172 miljoonaa euroa sekä 1 miljoonan euron oikaisu lainoihin ja saataviin, ja lisätään 25 miljoonaa euroa johdannaisia, erät yhteensä ovat 3 776 miljoonaa euroa, mikä vastaa Mandatumin rahoitusvaroja Sampo-konsernin taseessa. Kun MAMiin kuuluvat rahoitusvarat 0,8 miljoonaa euroa vielä vähennetään, loppusumma on 3 775 miljoonaa euroa, mikä vastaa Mandatum Lifen rahoitusvaroja.

* Pääomarahastosijoitukset sisältävät myös suorat sijoitukset listaamattomiin yhtiöihin.

Taseen markkinariskit

Mandatum Lifen hallitus hyväksyy vuosittain sijoituspolitiikan, joka kattaa sekä eriytetyn omaisuuden että yhtiön muun omaisuuden, joissa on sijoitusriskiä. Tässä politiikassa määritetään sijoitustoiminnan periaatteet ja limiitit, jotka perustuvat vastuuvélkojen ominaisuuksiin, riskinotto-kykyyn sekä osakkeenomistajien tuottotavoit- teisiin.

Riskienhallintapolitiikassa määritellään eriytetyn omaisuuden portfolion riskinkantokyky ja siihen liittyvät seurantarajat. Eriytetyn ryhmäeläkevakuutuskannan tulevien lisäetujen vastuu kantaa ensimmäisenä mahdol- liset sijoitustoiminnan tappiot ja siten myös riskinkan- tokyky perustuu tulevien lisäetujen vastuun määrään. Eri seurantarajat perustuvat määritelyihin omaisuuden stressitesteihin.

Riskienhallintapolitiikassa määritetään lisäksi koko yhtiön riskinkantokyky, seurantarajat hyväksyttävälle riskien enimmäismäärälle ja tätä vastaavat riskien- hallintakeinot. Seurantarajat on asetettu Solvenssi II -säännösten mukaisen vakavaraisuusvaatimuksen päälle ja ne perustuvat Sampo-konsernin julkaisemiin riskienhallintaperiaatteisiin. Yllä mainittujen seuranta- rajojen alittuessa riskienhallintajohtaja informoi asiasta hallitusta ja hallitus tekee pääomitukseen ja taseen markkinariskeihin liittyvät päätökset.

Mandatum Lifen laskuperustekorollisen vastuuvélan kassavirrat ovat suhteellisen hyvin ennakoitavissa, koska

sopimusten takaisinostot ja ylimääräiset lisäsijoitukset ovat rajoitettuja suurimmassa osassa yhtiön laskuperuste- korollisia vakuutuksia. Lisäksi yhtiön korvausmenoihin ei sisälly merkittävää inflaatoriskiä.

Sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tavoitteena on saavuttaa hyväksyttävällä riskitasolla riittävä tuotto, jotta laskuperustekorko, kohtuusperiaatetulkinnan mukaiset harkinnanvaraiset asiakashyvitykset sekä omistajien tuottovaatimus voidaan kattaa. Pitkällä aikavälillä merkittävin riski on se, ettei varoilla saavuteta käytettävää diskonttokorkoa vastaavaa vähimmäistuottoa. Kuten aiemmin on mainittu, yksi tapa vähentää tätä riskiä on suojata vastuuvélan korkoriskiä korkoswapeilla.

Sijoitus- ja pääomituspäätösten lisäksi Mandatum Life on tehnyt toimenpiteitä vastuuvélkojen osalta hallitukseen taseen korkoriskiä. Yhtiö on alentanut uusien sopi- musten laskuperustekorkoa, täydentänyt vastuuvélkaa korkotäydennyksillä sekä muokannut olemassa olevien sopimusten ehtoja ja hallinnointiprosesseja tavalla, jotka mahdollistavat korkoriskin tehokkaamman hallinnan.

Korkoriski

Mandatum Lifen taloudellinen asema heikkenee korkojen laskiessa tai pysytellessä alhaisella tasolla, koska yhtiön vakuutusvelkojen duraatiot ovat varojen duraatioita pidempiä. Kasvava osa Mandatum Lifen liiketoiminnasta eli sijoitussidonnainen sekä riskivakuutusliiketoiminta ei ole korkoherkkää, mikä pienentää korkoriskin vaikutusta yhtiön toimintaedellytyksille.

Korkosijoitusten, sisältäen suojaavan salkun, keskimää- räinen duraatio oli 1,9 vuotta. Vastaava vastuuvélkojen duraatio oli noin 8 vuotta. Korkoriskiä hallitaan taseen tasolla muuttamalla varojen duraatiota ja käyttämällä korkojohdannaisia.

Valuuttariski

Valuuttariski voidaan jakaa transaktioriskiin ja translaatio- riskiin. Mandatum Life on alttiina transaktioriskille, jolla tarkoitetaan valuuttariskiä, joka syntyy sopimuspohjai- sista ulkomaanvaluutan määräisistä kassavirroista.

Mandatum Lifessa transaktioriskiä syntyy lähinnä sijoi- tuksista muihin valuuttoihin kuin euroon, koska yhtiön vastuuvélka on euromääräistä. Avoimia valuuttapositioneja hallinnoidaan sijoituspolitiikassa annettujen limiittien puitteissa.

Mandatum-konsernin transaktioriski muodostuu pääasiassa Mandatum Lifen transaktioriskeistä, koska MAMilla on vain hyvin vähän altistumisia Ruotsin kruunulle. Mandatum Lifen transaktioriskipositiot euroa vastaan vuosien 2022 ja 2021 lopussa on esitetty Transaktioriskipositio, Mandatum konserni, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukossa. Taulukoissa on esitetty avoimet transaktioriskipositiot valuutoittain sekä niiden arvonmuutos olettaen kotivaluutan 10 prosentin yleinen heikentyminen.

Transaktioriskipositio

Mandatum-konserni, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Kotivaluutta, milj. e	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Yhteensä, netto
Vastuuvelka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sijoitukset	0	514	1	119	45	10	22	9	147	867
Johdannaiset	0	-518	0	-125	-49	-9	-29	-14	-68	-812
Transaktioriskipositio, netto	0	-4	1	-6	-4	1	-7	-5	79	55
Herkkyys: EUR -10 %	0	0	0	-1	0	0	-1	-1	8	6

Kotivaluutta, milj. e	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Yhteensä, netto
Vastuuvelka	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	-1
Sijoitukset	0	538	0	145	60	11	55	26	214	1 050
Johdannaiset	0	-518	0	-142	-58	-9	-48	-25	-122	-922
Transaktioriskipositio, netto	0	21	0	4	2	2	7	1	92	127
Herkkyys: EUR -10 %	0	2	0	0	0	0	1	0	9	13

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä on suhteellisen vähän merkitystä Mandatum Lifen laskuperustekorkoisessa liiketoiminnassa, sillä useimmissa liiketoiminnoissa velat ovat verrattain vakaita ja ennustettavia ja riittävä osa sijoitusvaroista on käteistä tai lyhytaikaisia rahamarkkinainstrumentteja. Kuitenkin johdannaisten käyttö edellyttää vakuuksien hallinnan olevan linjassa likviditeetin hallinnan kanssa, ja asianmukaiset laajenemisprosessit ovat käytössä.

Henkivakuutusyhtiöissä yleisesti suuri muutos takaisinostojen määrässä voisi vaikuttaa likviditeettiasemaan. Mandatum Lifessa kuitenkin vain suhteellisen pieni määrä vakuutus sopimuksista voidaan takaisinostaa ennen aikaisesta ja sen vuoksi korvauskuluista aiheutuvat lyhyen aikavälin kassavirrat on mahdollista ennustaa hyvin tarkasti.

Vastuuvelan, rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vuokrasopimusvelkojen maturiteetit on esitetty Kassa-virrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, Mandatum-konserni, 31.12.2022 ja 31.12.2021 -taulukossa. Korkosijoitusten keskimääräinen maturiteetti oli 2,6 vuotta Mandatum Lifessa. Taulukoissa esitetään rahoitustarve, joka aiheutuu rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vastuuvelan ja vuokrasopimusvelkojen odotetuista kassavirroista.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Mandatum-konserni, 31.12.2022 ja 31.12.2021

Milj. e				Kassavirrat						
	Kirjanpito- arvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo sopimukseen perustuva eräpäivä	2023	2024	2025	2026	2027	2028- 2037	2038-
Rahoitusvarat	4 610	2 214	2 396	330	640	571	515	427	435	—
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	4 587	2 214	2 373	307	640	571	515	427	435	—
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	23	—	23	23	0	0	0	0	0	—
Rahoitusvelat	405	—	405	-362	-263	-8	-8	-8	-78	-183
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	402	—	402	-362	-263	-8	-8	-8	-77	-183
Koronvaihtosopimukset	2	—	2	—	-1	—	—	—	-1	—
Valuuttajohdannaiset	0	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Vuokrasopimusvelat	21	—	21	-2	-2	-2	-2	-2	-13	—
Nettovastuuvelka	2 493	—	2 493	-242	-229	-225	-205	-177	-114	-683

Milj. e				Kassavirrat						
	Kirjanpito- arvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo sopimukseen perustuva eräpäivä	2022	2023	2024	2025	2026	2027- 2036	2037-
Rahoitusvarat	5 431	2 908	2 523	223	301	704	606	419	451	—
Rahoitusvarat (muut kuin johdannaiset)	5 427	2 908	2 519	219	301	704	606	419	451	—
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	4	—	4	4	0	0	0	0	0	—
Rahoitusvelat	459	—	459	-38	-9	-259	-5	-5	-52	-172
Rahoitusvelat (muut kuin johdannaiset)	428	—	428	-9	-9	-259	-5	-5	-52	-172
Koronvaihtosopimukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valuuttajohdannaiset	31	—	31	-29	—	—	—	—	—	—
Vuokrasopimusvelat	23	—	23	-2	-2	-2	-2	-2	-14	—
Nettovastuuvelka	2 707	—	2 707	-215	-232	-239	-222	-205	-1 300	-820

Kassavirtoja, jotka liittyvät varoihin ilman eräpäivää ei näytetä taulukossa, vaikka ne kattavat vuoden 2023 kassavirtoja, jotka ovat taulukossa negatiivisia.

Vastapuoliriskit

Mandatum Lifessa kolme merkittävintä vastapuoliriskin lähdeä ovat johdannaiset, jälleenvakuutus ja muut saamiset. Vastapuoliriski, joka syntyy jälleenvakuutus-saamisista, saamisista vakuutusasiakkailta ja muista saamisista, on kuitenkin hyvin vähäinen.

Johdannaisiin liittyvä vastapuoliriski

Mandatum Lifessa johdannaisvastapuolten luottotappio-riskiä syntyy markkinariskien hallinnan seurauksena. Mandatum Life käyttää korkojohdannaisia sekä valuutta-termiinejä ja -optioita markkinariskien hallinnassa.

Kahden osapuolen välillä tapahtuvasta johdannaiskaupankäynnistä aiheutuvaa vastapuoliriskiä pienennetään vastapuolien huolellisella valinnalla, vastapuolien hajauttamisella riskikeskittymien välttämiseksi sekä käyttämällä erilaisia vakuusjärjestelyitä, kuten ISDA-puitesopimuksia täydennettynä Credit Support Annex-vakuussopimuksilla. Mandatum Life on määrittänyt koronvaihtosopimuksia keskusvastapuoliyhteisöjen kautta, mikä vähentää kahden osapuolen välistä vastapuoliriskiä, mutta altistaa keskusvastapuoliyhteisöihin liittyvälle systeemiriskille.

Omaisuuksienhoitotoimintaan liittyvät riskit

Mandatum Asset Management Oy (MAM) on Sampo-konsernin omaisuudenhoidtoyhtiö ja sijoituspalveluyritys, joka muodostaa yhdessä tytäryhtiönsä Mandatum AM AIFM:n kanssa sijoituspalveluyritysryhmän. MAM tarjoaa täyden valtakirjan omaisuudenhoidon institutionaalisille ja muille ammattimaisille sijoittajille ja hallinnoi erilaisia sijoitustuotteita kuten osake- ja korkotuotteita sekä vaihtoehtoisia sijoitustuotteita. MAMilla on hoidossaan tällä hetkellä noin 27 miljardia euroa Sampo-konsernin yhtiöiden sekä asiakkaiden varoja, ja se työllistää yli 130 ammattilaista.

MAMin omaisuudenhoidon strategian ytimessä on sijoittaminen yhdessä Sampo-konsernin yhtiöiden kanssa saavuttaen mittakaavaetuja ja etujen yhdenmukaistamista asiakkaiden kanssa. Vahvasti Sammon sijoitusstrategiaan nojaava sijoitusfilosofia keskittyy sijoitusten valintaan, opportunistisiin ja kärsivällisyyteen tuottaakseen asiakkailleen vahvaa tuottoa.

MAMin riskienhallinta noudattaa Sampo-konsernin riskienhallintaperiaatteita ja Mandatum Holdingin riskienhallintapolitiikkaa. MAMin riskienhallinnan kehikko on linjassa Mandatum-konsernin riskienhallinnan kehikon kanssa. MAMin hallitus vastaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan riittävydestä yhtiössä ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnan toteuttamisesta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

MAMin merkittävin riskialue on operatiiviset riskit, minkä vuoksi operatiivinen riskienhallinta on tärkeä osa yhtiön riskienhallintaa. Operatiivisten riskien lisäksi MAM altistuu likviditeettiriskille. MAMin liiketoiminta rahoitetaan omaisuudenhoidon tuotoilla, joka koostuu asiakkaiden ja kumppaneiden maksamista omaisuuden hoidon palkkiotuotoista. MAM ei ole rahoittanut toimintaansa ulkoisella rahoituksella, joten yhtiöllä ei ole siihen liittyviä riskejä, kuten korkoriskiä, valuuttakurssiriskiä tai jälleenrahoitusriskiä. MAM pyrkii myös jatkossa rahoittamaan liiketoimintansa ilman ulkoista lainarahoitusta. MAM hallitsee likviditeettiriskiä seuraamalla likviditeetti-asemaansa säännöllisesti ja ylläpitämällä likviditeettipuskuria. MAM seuraa myös likviditeettiasemaansa regulaation tuomien likviditeettivaatimusten näkökulmasta.

MAM altistuu myös keskittymäriskille asiakasportfolionsa kautta, sillä suurin osa sen asiakkaista on Sampo-konsernin yhtiöitä. Mandatum Life on MAMin suurin asiakas palkkiotuotoilla mitattuna. Keskittymäriskiä ei kuitenkaan pidetä merkittävänä, koska Mandatum Life ja MAM ovat kumpikin Sampo-konsernin yhtiöitä.

MAM ei käy kauppaa omaan lukuunsa, joten se ei ole alttiina markkinariskille, joka aiheutuisi sen omasta kaupankäynnistä. MAMin palkkiotuotot ovat kuitenkin vahvasti sidoksissa sen hallinnoimien omaisuuserien arvoon, ja palkkiotuottojen kautta MAM altistuu markkinariskille. MAMin hallinnoimat omaisuuserät ovat kuitenkin hyvin hajautettuja sekä omaisuusluokittain että toimialoittain, mutta myös maantieteellisesti.

Sampo Oyj:n tilinpäätös

Sampo Oyj:n tuloslaskelma	188
Sampo Oyj:n tase.....	189
Sampo Oyj:n rahoituslaskelma	190

Sampo Oyj:n tilinpäätös

Sampo Oyj:n tuloslaskelma

Milj. e	Liite	1-12/2022	1-12/2021
Liikevaihto	1	0	48
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-21	-21
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-2	-2
Muut henkilösivukulut		-6	-2
Liiketoiminnan muut kulut	2	-19	-16
Liikevoitto		-48	7
Rahoitustuotot ja -kulut	4		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		1 008	1 003
Tuotot muista osuuksista		182	375
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		4	11
Muilta		6	6
Muut tuotot ja kulut sijoituksista		704	1 365
Muut korkotuotot		11	9
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-111	-117
Valuuttatulos		-12	-11
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		1 744	2 647
Konserniavustus		29	15
Tilikauden verot		8	-23
Tilikauden voitto		1 780	2 639

Sampo Oyj:n tase

Milj. e	Liite	2022	2021 oikaistu	2021
VASTAAVAA				
Aineettomat hyödykkeet		1	1	1
Aineelliset hyödykkeet		3	3	3
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	22	6 066	5 639	5 639
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	5	100	100	100
Osuudet omistusyhteisyriksissä		—	1 956	1 956
Muut osakkeet ja osuudet	6	961	595	287
Rahoitusvälineet		—	—	508
Muut sijoitusten saamiset	7	696	704	703
Lyhytaikaiset saamiset				
Muut saamiset	8	44	20	20
Siirtosaamiset	9	16	42	42
Rahat ja pankkisaamiset		1 798	3 067	3 067
VASTAAVAA YHTEENSÄ		9 685	12 127	12 327

Milj. e	Liite	2022	2021 oikaistu	2021
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	10			
Osakepääoma		98	98	98
Käyvän arvon rahasto		—	—	160
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto		1 527	1 527	1 527
Muut rahastot		273	273	273
Edellisten tilikausien voitto		3 136	4 127	4 127
Tilikauden voitto		1 780	2 639	2 639
		6 814	8 663	8 823
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen vieras pääoma	14			
Joukkovelkakirjalainat		1 306	1 878	1 878
Pääomalainat		1 489	1 487	1 487
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Laskennallinen verovelka	15	—	—	40
Muut velat	12	12	49	49
Siirtovelat	13	65	49	49
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		9 685	12 127	12 327

Sampo Oyj:n rahoituslaskelma

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen veroja	1 773	2 662
Oikaisut:		
Sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	0	-83
Muut oikaisut	-830	-1 514
Oikaisut yhteensä	-830	-1 597
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitukset	48	-417
Muut varat	13	21
Yhteensä	60	-396
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Rahoitusvelat	-35	33
Muut velat	9	-6
Maksetut korot	-90	-106
Maksetut tuloverot	8	-9
Yhteensä	-107	-88
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	896	580

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-427	-927
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	2 291	3 843
Osingot osakkuusyhtiöosakkeista	157	339
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	0	3
Investoinneista kertyneet nettorahavarat	2 022	3 258
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Maksetut osingot	-2 186	-944
Omien osakkeiden hankinta	-1 444	-380
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, lyhennykset	-571	-571
Saadut konserniavustukset	15	3
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-4 186	-1 891
Rahavirrat yhteensä	-1 269	1 947
Rahavarat tilikauden alussa	3 067	1 120
Rahavarat tilikauden lopussa	1 798	3 067
Rahavarojen nettomuutos	-1 269	1 947

Lisätietoa rahavirtalaskelmaan:

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Saadut korot	23	28
Maksetut korot	-90	-106
Saadut osingot	1 190	1 377

Sampo Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteenveto merkittävistä
tilinpäätöksen laatimisperiaatteista...192

Tuloslaskelmaa koskevat
liitetiedot 1–4193

1 Liikevaihto 193

2 Liiketoiminnan muut kulut 193

3 Tilintarkastajan palkkiot..... 193

4 Rahoitustuotot ja -kulut..... 193

Taseen vastaavia koskevat
liitetiedot 5–9194

5 Saamiset saman konsernin yrityksiltä ...194

6 Muut osakkeet ja osuudet.....194

7 Muut sijoitusten saamiset.....194

8 Muut saamiset194

9 Siirtosaamiset194

Taseen vastaavia koskevat
liitetiedot 10–14195

10 Emoyhtiön oman pääoman
muutoslaskelma 195

11 Osakepääoma 196

12 Muut velat 196

13 Siirtovelat..... 196

14 Pitkäaikainen vieras pääoma.....196

Tuloveroja koskeva liitetieto 15196

15 Laskennalliset verosaamiset
ja -velat 196

Vastuusitoumuksia koskevat
liitetiedot 16–18.....197

16 Eläkevastuut 197

17 Vuokravastuut 197

18 Muut vastuut ja sitoumukset 197

Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä
koskevat liitetiedot 19–21.....197

19 Henkilöstön lukumäärä 197

20 Hallituksen ja toimitusjohtajan
palkat ja palkkiot 197

21 Toimitusjohtajaan, tämän sijaiseen
sekä hallituksen jäseniin liittyvät
eläkekulut..... 198

22 Osakeomistukset 31.12.2022..... 198

Sampo Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Sampo Oyj:n tilinpäätös on laadittu suomalaisen kirjanpitolain ja -asetuksen mukaisesti.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset tase-erät arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia.

Ulkomaan rahan määraisten erien muutokset kirjataan valuuttakurssivoittoina tai -tappioina tuloslaskelmaan.

Johdannaisinstrumentit

Johdannaissopimukset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset sekä myyntivoitot ja -tappiot yhdessä korkotuottojen ja -kulujen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan. Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen varoiksi, kun niiden käypä arvo on positiivinen ja veloiksi, kun käypä arvo on negatiivinen.

Johdannaissopimuksia on käytetty vain taloudelliseen suojaukseen. Lisätietoa konsernin liitetiedossa Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laadintaperiaatteista.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet esitetään alkuperäisten hankintamenojen ja kertyneiden poistojen erotuksena. Sijoitukset on arvostettu hankintamenoon, kuitenkin enintään niiden todennäköiseen arvoon, ja mahdollinen arvonalennus kirjataan tulosvaikutteisesti. Sijoitusomaisuuden rahoitusinstrumentit arvostettiin aiemmin käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta soveltaen Kirjanpitolain 5.2a -pykälää. Toteutetun laadintaperiaatteen muutoksen aiheuttama oikaisu on kirjattu omaan pääomaan edellisten tilikausien voittoon 1.1.2022. Erittely laadintaperiaatteen muutoksen vaikutuksista on esitetty emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelmassa [liitteessä 10](#).

Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinta on kuvattu konsernin riskienhallintaliitteessä.

Tuloutusperiaate

Tuotot tuloutetaan suoriteperusteisesti.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimuksiin liittyvät maksut kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi vuokra-ajalle.

Verot

Tuloslaskelmaan sisältyvät tuloverot perustuvat tilikauden verotettavaan tulokseen. Tuloslaskelman verokulu sisältää kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron ja laskennallisen veron. Verokulu kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien osalta, jolloin myös vero kirjataan vastaavasti. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 1–4

1 Liikevaihto

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Sijoitusomaisuuden hoitopalkkiot	—	12
Muut tuotot	—	36
Yhteensä	—	48

2 Liiketoiminnan muut kulut

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Vuokratkulut	-1	-1
IT kulut	-1	-2
Ulkopuoliset palvelut	-10	-8
Muut henkilöstökulut	-1	-1
Muut kulut	-6	-4
Yhteensä	-19	-16

Erä Muut kulut sisältää mm. hallintokuluja.

3 Tilintarkastajan palkkiot

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Tilintarkastuspalkkiot	-1,0	-0,4
Verokonsultointi	—	—
Muut palkkiot	—	—
Yhteensä	-1,0	-0,4

4 Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. e	1-12/2022	1-12/2021
Saadut osingot	1 190	1 378
Korkotuotot	20	26
Korkokulut	-86	-93
Myyntivoitot	704	1 365
Valuuttatulos	-12	-11
Muut	-25	-24
Yhteensä	1 792	2 641

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 5–9

5 Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Milj. e	2022	2021
Hankintameno tilikauden alussa	100	242
Lisäykset	—	10
Vähennykset	—	-152
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	100	100

Saamiset ovat tytäryhtiöiden liikkeeseenlaskemia pääomalainoja. Lisätietoja konsernin liitetiedossa 23 Huonomman etuoikeuden omaavat lainat ja muut rahoitusvelat.

6 Muut osakkeet ja osuudet

Milj. e	2022	2021 oikaistu	2021
Käypä arvo tilikauden alussa	795		786
Laskentaperiaatteen muutos	-200		
Hankintameno tilikauden alussa	595	640	
Siirto osakkuusyhtiöistä	368	—	
Lisäykset	3	2	56
Vähennykset	-5	-47	-47
Hankintameno tilikauden lopussa	961	595	
Käypä arvo tilikauden lopussa			795

7 Muut sijoitusten saamiset

Milj. e	2022	2021 oikaistu	2021
Käypä arvo tilikauden alussa	703		86
Laskentaperiaatteen muutos	0		
Hankintameno tilikauden alussa	704	76	
Lisäykset	3 766	1 083	1 073
Vähennykset	-3 773	-455	-455
Hankintameno tilikauden lopussa	696	704	
Käypä arvo tilikauden lopussa			703

Milj. e	2022	2021 oikaistu	2021
Joukkovelkakirjalainat	26	152	152
Markkinaraha	670	552	552
Yhteensä	696	704	703

8 Muut saamiset

Milj. e	2022	2021
Kauppahintasaamiset	1	1
Muut	43	19
Yhteensä	44	20

Muut erät sisältää konsernisaamisia 29 (15) miljoonaa euroa.

9 Siirtosaamiset

Milj. e	2022	2021
Siirtyvät korot	5	8
Johdannaiset	—	7
Muut	11	26
Yhteensä	16	42

	2022 Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo Saamiset	Käypä arvo Velat	2021 Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo Saamiset	Käypä arvo Velat
Johdannaissopimukset, milj. e						
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset	95	—	14	386	7	3
Valuuttajohdannaiset	—	—	—	67	—	0
Yhteensä	95	—	14	453	7	3

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 10–14

10 Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma

Milj. e	Sidottu pääoma		Vapaa pääoma			Yhteensä
	Osakepääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	98	124	1 527	273	5 451	7 472
Osingonjako					-944	-944
Omat osakkeet					-380	-380
Myytävissä olevat rahoitusvarat						
- omaan pääomaan kirjattu määrä		103				103
- tuloslaskelmaan siirretty määrä		-67				-67
Tilikauden voitto					2 639	2 639
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	98	160	1 527	273	6 766	8 823
Laadintaperiaatteiden muutos		-160			160	—
Laadintaperiaatteen muutos sijoitukset					-200	-200
Laadintaperiaatteen laskennalliset verot					40	40
Kirjanpitoarvo 31.12.2021 oikaistu	98	—	1 527	273	6 766	8 663

Milj. e	Sidottu pääoma		Vapaa pääoma			Yhteensä
	Osakepääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	98	—	1 527	273	6 766	8 663
Osingonjako					-2 186	-2 186
Omat osakkeet					-1 444	-1 444
Tilikauden voitto					1 780	1 780
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	98	—	1 527	273	4 916	6 814

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

Milj. e	2022	2021
Emoyhtiö		
Tilikauden voitto	1 780	2 639
Kertyneet voittovarot	3 136	4 127
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	1 527	1 527
Muut rahastot	273	273
Yhteensä	6 716	8 565

11 Osakepääoma

Tiedot on esitetty konsernitiilinpäätöksen **liitteessä 28** Oma pääoma.

12 Muut velat

Milj. e	2022	2021
Johdannaiset	—	1
Johdannaisten vakuudet	—	7
Muut	12	41
Yhteensä	12	49

13 Siirtovelat

Milj. e	2022	2021
Siirtyvät korot	29	33
Johdannaiset	14	2
Muut	22	14
Yhteensä	65	49

14 Pitkäaikainen vieras pääoma

Milj. e	2022	2021
Joukkovelkakirjalainat	1 306	1 878
Pääomalainat	1 489	1 487
Yhteensä	2 794	3 365

Lisätietoja konsernin **liitetiedossa 23** Huonomman etuoikeuden omaavat lainat ja muut rahoitusvelat.

Tuloveroja koskeva liitetieto 15

15 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Vertailuvuonna 2021 käyvän arvon rahaston laskennallinen verovelka 40 miljoonaa euroa esitettiin taseessa laskennallisena verovelkana. Laadintaperiaatteen muutoksen vuoksi kyseinen erä on oikaistu vuoden 2021 oman pääoman edellisten tilikausien voittoon eikä vuoden 2022 taseessa ole laskennallista verovelkaa.

Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 16–18

16 Eläkevastuut

Sampo Oyj:n henkilöstön perus- ja lisäeläketurva on hoidettu vakuutuksilla eläkevakuutusyhtiöissä Suomessa ja Ruotsissa.

17 Vuokravastuut

Milj. e	2022	2021
Yhden vuoden kuluessa	1	1
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	1	1
Yhteensä	2	2

18 Muut vastuut ja sitoumukset

Sampo Oyj on antanut tytäryhtiölleen Hastings Group Holdings Ltd:lle 75 miljoonan punnan luottolupauksen, joka erääntyy lokakuussa 2026, lisätietoja konsernin **liitetiedossa 23** Huonomman etuoikeuden omaavat lainat ja muut rahoitusvelat.

Yhtiön pääomarahastoille annetut sijoitussitoumukset ovat 7,4 miljoonaa euroa (7,9) ja arvonnäisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyvä yhteisvastuun määrä 3,1 miljoonaa euroa (2,3).

Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot 19–21

19 Henkilöstön lukumäärä

	2022 Tilikautena keskimäärin	2021 Tilikautena keskimäärin
Kokoaikainen henkilöstö	50	64
Osa-aikainen henkilöstö	—	—
Määräaikainen henkilöstö	—	—
Yhteensä	50	64

20 Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot

Tuhatta euroa	2022	2021
Konsernijohtaja Torbjörn Magnusson	3 328	2 511
Hallituksen jäsenet		
Björn Wahlroos	190	184
Christian Clausen	98	95
Fiona Clutterbuck	104	101
Georg Ehrnrooth	104	101
Jannica Fagerholm	152	147
Johanna Lamminen	104	101
Steve Langan	104	—
Risto Murto	98	95
Markus Rauramo	98	101

Edellä mainitun lisäksi yhtiö on vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen tekemän päätöksen mukaisesti maksanut yhteensä 7 536,19 euroa yhtiön osakkeiden ostoon liittyviä veroja ja verokompensatioita (1 516,43 euroa puheenjohtajan, 1 212,39 euroa varapuheenjohtajan ja 4 807,37 euroa muiden suomalaisten hallituksen jäsenten osalta).

21 Toimitusjohtajaan, tämän sijaiseen sekä hallituksen jäseniin liittyvät eläkekulut

Tuhatta euroa	Lisäeläketurva	Lakisääteinen eläke	Yhteensä
Tilikauden aikana aiheutuneet eläkekulut			
Konsernijohtaja ¹	640	485	1 125
Entiset hallituksen puheenjohtajat			
Kalevi Keinänen ²	31		31
Entiset konsernijohtajat			
Harri Hollmen ²	76		76
	747	485	1 232

¹ Konsernijohtaja on oikeutettu maksuperusteiseen lisäeläkkeeseen nykyisen eläkesopimuksen mukaisesti. Eläkekulu pitää sisällään myös siihen liittyvät verot ja lakisääteiset maksut.

² Ryhmäeläkevakuutus, jossa eläkeikä on 60 vuotta ja eläke-etuus 66 prosenttia TyEL:in mukaisesta palkasta. Vuoden 2022 maksu perustuu TyEL-indeksitarkistukseen.

³ Ryhmäeläkevakuutus, jossa eläkeikä on 60 vuotta ja eläke-etuus 60 prosenttia TyEL:in mukaisesta palkasta. Vuoden 2022 maksu perustuu TyEL-indeksitarkistukseen.

22 Osakeomistukset 31.12.2022

Yhtiön nimi	Omistuosuus-%	Osakkeiden kirjanpitoarvo, milj. e
Vahinkovakuutustoiminta		
If Skadeförsäkring Holding AB, Tukholma, Ruotsi	100,00	1 886
Vahinko- ja henkivakuutustoiminta		
Topdanmark A/S, Kööpenhamina, Tanska	48,53	1 107
Vahinkovakuutustoiminta		
Hastings Group (Consolidated) Ltd, Lontoo, Iso-Britannia	100,00	2 534
Henkivakuutustoiminta		
Mandatum Holding Oy, Helsinki, Suomi	100,00	539

Sampo Oyj:llä on lisäksi Ruotsissa sijaitseva sivuliike.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä, 10 helmikuuta 2023

Sampo Oyj

Hallitus

Christian Clausen

Fiona Clutterbuck

Georg Ehrnrooth

Jannica Fagerholm

Johanna Lamminen

Steve Langan

Risto Murto

Markus Rauramo

Björn Wahlroos

Hallituksen puheenjohtaja

Torbjörn Magnusson

Konsernijohtaja

Tilintarkastuskertomus

Sampo Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Sampo Oyj:n (y-tunnus 0142213-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 31 ja emoyhtiön liitetiedossa 3.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausun-
tomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Vakuutusvelkojen arvostus

Viittamme yhteenvedoon merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista sekä liitetietoihin 21 ja 22 tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2022 Sampo-konsernin vakuutusvelkojen määrä oli 26.476 miljoonaa euroa (31.12.2021 39.919 miljoonaa euroa). Vakuutusvelvat koostuvat henki- ja vahinkovakuutustoiminnan vakuutusvelloista.

Sovelletuilla oletuksilla ja menetelmillä voi olla merkittävä vaikutus vakuutusvelkojen määrään.

Keskeisiä kirjanpitoarvoon vaikuttavia oletuksia ovat inflaatio, korkotaso, sekä arvio tulevasta vakuutuskorvauksista.

Vakuutusvelkojen arvostukseen liittyy merkittävää johdon harkintaa, laskennallisia arvioita sekä oletuksia tulevasta epävarmoista tapahtumista, jotka voivat vaikuttaa kirjanpitoarvoon ja tämän vuoksi vakuutusvelkojen arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

Olemme arvioineet johdon määrittämän vakuutusten vastuuvelan määrää. Tarkastustoimenpiteisiimme on kuulunut vastuuvelan arvostukseen ja keskeisiin oletuksiin liittyvien avainkontrollien testaus.

Olemme hyödyntäneet Deloitte aktuaariasiantuntijoita tilintarkastuksessamme ja arvioineet käytettyjä menetelmiä, malleja ja informaatiota perustuen aiempaan kehitykseen ja markkinatrendeihin.

Olemme verranneet laskelmissa käytettyä oletuksia historialliseen informaatioon. Lisäksi olemme analysoineet riskien, korkotason ja kustannusten kehittymistä.

Olemme arvioineet ja haastaneet keskeisissä oletuksissa ja sovelletuissa malleissa tapahtuneita muutoksia. Olemme suorittaneet vakuutusvelkojen ja avoimien vakuutuskorvausten uudelleenlaskentaa.

Olemme arvioineet ja tarkistaneet valittujen tietojärjestelmien ja sovellusten yleisten IT-kontrollien toimivuutta, jotka ovat olennaisia vakuutusvelkojen laskennan perusteena oleville lähtötiedoille. Olemme testanneet vastuuvelan perusteena olevien vakuutusvelkojen lähtötietoja otantaperusteisesti.

Olemme arvioineet vakuutusvelkojen esittämistavan asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Rahoitusvarojen arvostus

Viittamme yhteenvetoon merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista sekä liitetietoihin 14–17 tilinpäätöksessä.

Konsernin rahoitusvarat, 19.469 miljoonaa euroa (2021: 23.321 miljoonaa euroa), muodostavat merkittävän osan konsernin taseen varoista.

Merkittävä osa konsernin rahoitusvaroista on arvostettu käypään arvoon. Tasolla 1 rahoitusvarojen arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan. Tasolla 2 arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita. Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Erityisiä tilintarkastuksen painopistealueita ovat olleet IFRS:n mukaisten tasojen 2 ja 3 arvostus, joissa arvostustekniikat sisältävät sellaisia tekijöitä, jotka eivät ole suoraan markkinoilta todennettavissa. Erilaisten arvostusmenetelmien ja oletusten käyttö voi johtaa erilaisiin arvioihin käyvästä arvosta, jonka vuoksi tämä on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa

Tilintarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt rahoitusvaroihin liittyvien sisäisten kontrollien ja laskentaperiaatteiden sekä johdon laatimien kirjanpidollisten arvioiden asianmukaisuuden arviointi.

Olemme arvioineet yhtiön käyttämien arvostusmallien ja kirjauskäytäntöjen asianmukaisuutta arvioidaksemme, onko käyvän arvon määrittäminen yleisesti hyväksyttyjen periaatteiden ja toimialan käytäntöjen mukainen. Olemme pyytäneet ulkopuolisia vahvistuksia todentaaksemme sijoitusten olemassaoloa.

Yhdessä erityisasiantuntijoidemme kanssa olemme arvioineet johdon arvostuslaskennassa käyttämiä oletuksia. Olemme hyödyntäneet Deloitte-analytiikkatyökaluja ja suorittaneet käypien arvojen uudelleenlaskentaa markkinoilta saatavilla olevan informaation perusteella.

Rahoitusvarojen osalta, jotka arvostetaan muiden kuin markkinoilta saatavilla olevan informaation perusteella, olemme myös arvioineet käytäntöjä ja oletuksia, joita johto on käyttänyt käypiä arvoja määrittäessään.

Olemme arvioineet rahoitusvarojen esittämistavan asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä

jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset

seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 19.5.2021 alkaen yhtäjaksoisesti 2 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota. Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko

toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitystaseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 10. maaliskuuta 2023

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

2022

SAMPO GROUP

Sampo Oyj, Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki
Puhelin: 010 516 0100 | Y-tunnus: 0142213-3
www.sampo.com

 [Sampo_plc](#) [sampo_oyj](#) [sampo-plc](#)